De psalmen des propheeten Davids, in't Hebreeuz genaamd het lof-bouk: bij den propheet verdeeld in vijf bouken

Nu naar den oorspronkelicken text van woorde te woorde vertaald, ende in nederduijtzen rijme gesteld op de gewoonelicke wijsen, gelijk men die in de gereformeerde kerken singt

Anthonis de Hubert

bron

Antonis de Hubert, *De psalmen des propheeten Davids, in't Hebreeuz genaamd het lof-bouk: bij den propheet verdeeld in vijf bouken. Nu naar den oorspronkelicken text van woorde te woorde vertaald, ende in nederduijtzen rijme gesteld op de gewoonelicke wijsen, gelijk men die in de gereformeerde kerken singt*. Pieter Muller, Leiden 1624

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hube012psal01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

DIe Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, hebben geconsenteert, ende geaccordeert, Consenteren, ende Ocroiieren mitsdesen, Mr. Antonis de Hubert, Dat hii voor den tiidt van veerthien Iaren naestcommende alleene in de Vereenichde Provincien sal mogen doen drucken ende uiitgeven de Psalmen ofte Lof-sangen des Propheten Davids, bii hem na de oorspronckeliicken text van vvoorde te vvoorde vertaelt, ende in Nederduiitz Riim gestelt, Verbiedende alle ende een iiegeliick ingesetenen van dese Landen 'tvoorschreven bouck binnen den voorschreven tiit van veerthien Iaren int geheel oft ten deele int groot ofte int cleen te doen nadrucken, ende uiitgeven, of elders nagedruct inde Vereenichde Provincien te brengen om vercocht ofte uiitgegeven te vverden sonder consent van den voorschreven Mr. Anthonis de Hubert, bii verbeurte vande nagedructe exemplaren, ende daarenboven vande somme van vier hondert guldens, t'appliceren een derdendeel daer van tot behoef van den Officier die de calenge doen sal, het tvveede derdendeel tot behoef vanden Armen, ende het resterende derdendeel tot behoef vanden voorschreven Mr. Anthonis de Hubert. Gedaan ter Vergaderinge vande hoochgemelte Heeren Staten Generael, In 'sGraven-hage opten negenden Augusti xvjc. drientvvintich.

Nicolaes vander Bouchorst. vt.

Ter ordonnantie vande hoochgemelte Heeren Staten Generael

C. Aerssen.

Voor-rede.

Aan de mogende, edele heeren, de Gecommitteerde Raaden 'sLands, ende der Graaflickheijd van Seeland:

De achtbaare, voorsienighe heeren Burgemeesters, Schepenen, Tresoriers ende Raaden der Stad Zierickzee:

Mitsgaders den eerentvesten, hoog-geleerden, wijsen, seer bescheijden heer, M[r]*. Eeuwoud Teelink den algemeenen Ontfanger over de Graaflickheijd van Seeland.*

Mijne Heeren,

DE loffelicke voortreffelickheijd van dit Lof-bouk des koninglicken propheeten Davids heeft veele treffelicke luijden in verscheijde talen geoeffend: Sommige hebben het selve overgesett in ongebondene; sommige in ingebondene rede. Die het in ongebondene en*de* vrij-vloeiende rede hebben vertaald, sijn van verscheijden gevoelen geweest; Eenige van dien oordeelende, dat het beter was, den oorspronkelicken text te vertalen alleenlick naar den sinn, sonder sich aan de eijge hebreeuze woorden te binden: dat de woorden eijgentlick tot de sake selfs niet en deden, maar dat het genoug was, den sinn, ende meeninge van den Heijligen Geest met andere bequaame woorden te duijden. Andere hebben verstaan, dat het te sorgelick was, van de eijge grond-woorden des oorspronkelicken texts af te wijken, immers als men de eijge woorden in de vertalende sprake gevougelicker wijse konde

behouden: Gemerkt verscheijde oversetters dickmaals verscheijden sinn in 't hoofd hebben, den welken sij dan souke*n* uijt te drucken met woorde*n*, bequaamst om haare besondere meeninge te doen vatten; een eenig middel, om van de eenvoudigheijd des geestes, tot het vernuft des vleeszes te deijnsen, ende uijt de verscheijdene verscheijdenheijd dwalinge op dwalinge te hoopen. De geene, die haare oeffeninge hebben gehadd in 'toversetten van de lof-sangen des propheeten in ingebondene rede, ofte rijm-dicht, dien heeft de moeielickheijd van 't werk doen gelooven, dat het genoug was, den sinn van den Heijligen Geest uijt te drucken met verscheijde woorden: te meer, also men in 't rijm wel wat meerder vrijheijd mogte gebruijken, als vvel anderzins; Sulks nochtans, dat de een dese vrijheijd meer misbruijkt heeft, als d'ander. Van alle de geene die de Psalmen in nederduijts rijm gesteld hebbe*n*, is (mijns oordeels) de Heer van St. Aldegonde verde de voortreffelickste, een besonder liefhebber van onse Nederduijtze tale, ende wel de verstandigste daar in van alle de geene, die ik weet ende kenn, dat liefhebbers van onse moederlicke tale sijn geweest; ende dat niet alleenlick in kennisze der grondwoorden, maar ook selfs in de t'samenvouginge van dien, daer inne dat huijdendaags wel aldermeest gefeijld word. Sijne gemelde Ed: geliefd hadde: doch het schijnt, dat sijne Ed. 't selve gelaten heeft, om eenige besondere insichten; misschien om 't gevoelen der gereformeerde kerke*n* bij dese gelegend-

heijd, hier ende daar int besonder aan te wijsen tegens andere gesintheden: geliik te sien is, onder anderen in den 51 Psalm, opt 7 vaers: ende in den 135 Psalm, opt 15 vaers en*de* elders meer: ofte ook, op dat sijne Psalmen met de Psalmen van Petrus Dathenus in getal van vaersen gelijkformig gemaakt, ende bequaam om beneffens de selve voor eerst gelijkelick inde kerke gebruijkt te worden, door middel van dese gevougelickheijd, eijndelick inde kerke mogten worden aangenomen in plaatze van de andere. Dat het anders uijtgevallen is, meent men onder andere oorsaken, ook dese te sijn; dat sijne Ed: *Phrasin Sacrae Scripturae,* dat is; de wijse van spreken, die de Heijlige Schrift gebruijkt, veranderd, ende de selve gevougd heeft naar de wijse van spreken, die onder den gemeenen man in swang gaat. Ik hebbe uijt treffelicke persoonen verstaan, dat sij sijne Ed: afvragende, vvaarom hij sulks hadde gedaan ! voor andwoord gaf, door dien hij oordeelde, dat het selve den gemeenen volke best soude bevallen, ende dat sij de selve wijse van spreken gevougelicker konden vatte. Doch gelijk het woord des Geestes doorgaans in de H. Schrift bekragtigd word door eene deftige soetvloiendheijd, ende soetvloeiende deftigheijd, door dringende tot in het binnenste van den menze, waar door de inghewortelde gedachten uijt den afgrond der aerden opgetrocken worden tot in het hoogste der hemelen: ende dat dese wijse van spreken in grootachtinge opgenomen is bij alle de gene, die sich in

't lesen der Heijlige Schrift dagelicks oeffenen; soo en is't den desen so seer aangenaam niet geweest, hier in eenige veranderinge te hooren. Behalve*n* dat het allen geloovige*n* herte*n* sonderlingen troostelick is, sich in den Heere te troosten met de eijge woorden, die God selfs door den geest sijns monds so kragtelick uijtgesproke*n* heeft: daar op sij, als op het sekerste versekerdheijd aldersekerlickst mogen stuenen. Hier bij gevougd, dat het woordeken *du* ('t welck sijne Ed: doorgaans gebruijkt voor *gij*) om de hardigheijd des gevolgs uijt de Nederduijtze tale t'eenemaal uijtgeroeid sijnde seer qualick heeft wederom konnen ingevoerd worden, te meer dat onse tale een' vijandinne is van alle hard-vloeiendheijd. 'Tluijt (miins oordeels, en*de* onder verbeteringe gesproke*n*) te seer hard in de ooren van den Nederlander te singe*n*, gelijk sijne Ed: singt onder anderen in den 50 Psalm;

Du stootst onvvers. &c.

Waar toe toch dese hardvloeiende wijse van spreken gebruijkt, daar wij soetvloeiender hebben, ende sonder dat de nood ons sodanige hardigheijd opdringt? Datmen soude willen seggen, 'tselve noodsakelick te sijn, om onderscheijd te maken tuszen de wijse van spreken, die men tegens eenen persoon alleen, ende die men tegens twee persoone*n* ofte meer gebruijkt, en*de* dat op dit onderscheijd ten hoogsten dient geacht, ten opsichte van de Goddelicke Majesteijt, de welke, als een enkel eenvoudig wesen, eenvoudelick moet aangesproken worden! Dit staa ik van herten toe: Maar onse voorouders hebben sonder twijfel daar ook

al op gelett, verstaande datter een merkelick onderscheijd was tuszen het woordeken *Gij,* in het enkel, ende het woordeken *Gij,* in 't meervoudig getal: ende dat dit onderscheijd duijdelick ontdeckt werde uijt het gevolg der t'same*n*vouginge, so wel van de Naamen, als van de Woorden. Als bij exempel; in 'tenkel getal seijtmen, *gij God, gij menz,* in tmeervoud *gij goden, gij menzen:* hier siet me*n* immers, dat de selfsta*n*dige Naame*n* gevougd bij het woordeke*n* *gij,* moet goed duijdelick onderscheijd uijtgesproke*n* worde*n*. In de t'samenvouginge der Werk-woorde*n* met het woordeken *gij,* is het onderscheijd insgelijks geheel klaar. Bij exempel; In 't enkel getal seijt men, Gij looft God, *tu lauds Deum, tu louë Dieu.* In 'tmeervoud, gij lovet God, *vos laudatis Deum, vous louez Dieu.* So spreekt men tot God; *Gij vverkt alles in allen;* Daar men anders tegens twee ofte meer soude seggen; *Gij vverket.* Ende in de gebiedende ofte biddende wijse van spreken; *Geef, ofte geeft mij:* daarmen anderzins in 't meervoud soude moeten seggen; *Gevet mij.* So mede *kom, bidd, smeek,* ofte *smeekt gij,* in't meervoud, *komet, biddet, smeeket gij,* &c. Hier uijt blijkt dan, dat het niet van noode en sij, het woordeke*n* *du* ('twelk om de hardigheijd sijns gevolgs eenmaal verworpen is) om des onderscheijds wille wederom op te rapen. 'Ten is ook so vremd niet in onse tale, als wel sommige meenen, dat het woordeken *gij* eens ende onveranderlick soude blijven in sijn enkel-ende veelvoudig getal: want dit en is niet alleenlick in dit woordeken *Gij,* maar ook in eeni-

ge andere woorden gebruijkelick: so seijtmen; *die looft God, die loven God, sy looft God, sy loven God.* blijvende de woorden *die* en*de sy,* gelijk het woordeken *gij,* onveranderlick in haare buijginge, ende nochtans niet te min onderscheijdelick in haar getal door het gevolg der t'samenvouginge. Dese redenen hebben mij beweegd, het aangenome*n* gebruijk niet te veranderen: Gelijk ook de vorige redenen; om niet te wijken van de eijge woorden des oorspronkelicken texts: En*de* volge in dese mijne oversettinge *Translationem interlinearem* ofte de grond-woordige vertalinge van *Xantes Pagninus* ende *Arias Montanus,* die bij de gereformeerde Kerken, ende alle andere gesindheden, (geene uijtgesonderd) voor goed ende oprecht gehouden, ende so veel als aangenomen is. Ende hebbe mij aan de selve in't besonder seer schrickelick gebonden in texten, die ik weet tuszen de Christenen in verschill te staan ende daar over sii onder den anderen oneens siin. Verhopende, dat geen Christen-menz reden sall hebben, sich aan dese mijne oversettinge te stooten, gemerkt ik mij desen aangaande, in alles oprechtetick, ende als voor den Heere hebbe gequeten, naar de mate der gaven, daar mede hij mij uijt genade begenadigd heeft, ende op dit vertrouwen mii in desen miinen arbeiid vertroost: te meer, also verscheijde voortreffelicke persoonen mii hier toe opgheweckt, aangepord, ende gheoordeeld hebben, dat dit werk voltrocken sijnde, 't selve der Kercke Godes in't gemeen dienstig, ende allen Christenen in't besonder nuttig soude konnen siin. Ont-

fanger dan mogende, edele heeren dese uwe vrucht, als geteeld onder uwer Mogend: Edele gebied, nemet de selve in dank op met sodanige genegendheijd, als uwe Mogend: Edel: die dienstelick' ende dankelick opgeofferd word van uwer Mogend: Edel: ingeboren, Vaders mijns Vaderla*n*ds: laatse schuiilen onder 't geschutt ende scherm van uwer Mogend: Edel: gunste tegens alle wangunste der wangunstigen. Ende uwe Achtbaarh: achtbaare seer voorsieninge heeren, sii de selve toegeiigend tot een dienst-plichtich teeken van dankbaarheiid, voor alle eere ende vrundschapp, die ik van uwe Achtbaarh: hebbe genoten, als uvver Achtbaarh: gevvesen mede-lidmaat in Wett ende Raad: uvve Achtbaarh: in't besonder, ende ten hoogsten bedankende voor de voortreffelicke getuiigenisze ende voorschriivinge, daar mede uvve Achtbaarh: mii voor miin vertreck van daar begunstigd hebben aan de heeren Magistraten der stadt Amsterdam, die de selve gelesen, mii daar op binnen doen staan, ende vrundelick bevvellekomd hebben, met aanbiedinge van alle goede gunste. Van geliiken seer vvaerde heer ende neef, bidde ik uvve. En dese miine toeeiigeninge te vvillen erkennen, als voor eene hertgrondige erkentenisze vande goede sucht, en genegendheiid t'miiwars, ende in't besonder tot bevorderinge van dit tegenvvoordige vverk, daar over ik mii verplicht kenne, ende bereiid ben, 't selve aan uvve E: ende de Uvve in dienstbaarheiid ende dankbaarheiid naar vermogen te verschuldigen. Vorder vvill ik.

Mogende, edele, achtbaare, voorsienige, wijse, seer bescheijde heeren, den Heere der heeren bidden, dat hij uwe Mogend: Ed: Achtbaarh: naar sijn hertgrondig mededoogen, van boven uijt der hoogte begenadige met den geest der gerechtigheijd, kloukmoedigheijd, ende voorsichtigheijd, ende voords segene met de volheijd aller segeninge, die den lande strecke tot voorspoed, de steden tot eendragt, den volke tot vrede, ende uwe Mog: Ed. Achtb: in't besonder tot eene gewenzte uijtkomste ter gelucksaligheijd aan lijf ende siele. Dat geve de goede onfermhertige God naar hertgrondelicken wenz van

Uvver Mogend: Ed: Achtbaarh: seer ootmoedigen dienaar,

ANTONIS de HUBERT.

Noodige waarschouwinge aan alle liefhebbers der Nederduijtze tale.

ALle liefhebbers onser moederlicke tale moeten verdacht sijn, dat ik in dese mijne oversettinge der Psalmen, niet alleelick seer nauw en hebbe gelett, om de selve van woorde te woorde trouwelick, ende oprechtelick te doen, gelijk men oordeelt dat Xantes Pagninus, ende Arias Montanus in haare grond-woordige vertalinge gedaan hebben: Maar dat ik ook in't besonder acht hebbe genome*n* op de t'same*n*vouginge der VVoorden, en*de* Naamen, onderscheijd der Geslachten, buijginge der Gevallen, ende spellinge van ijder woord ende zilbe: ende dien volgende mij gehouden aan de natuijrelicke wijse van spreken, sonder de VVoorde*n* ofte de Naame*n* te verdraijen, ofte de Geslachten te misbruijken tegens den aard ende eijgenschap der tale. VVant onder deckzel van rijmen, den VVaal te spelen, is ganz ongerijmd, ende te seggen; *Ik hebbe gebeden God,* voor; *ik hebbe God gebeden. Hij is genegen niet,* voor; *Hij is niet genegen. De gunste goed,* voor; *de goede gunst'. mij genade doet,* voor; *doet mij genade. ik hebbe hem genomen aan,* voor *ik hebbe hem aangenomen,* ende diergelijke wijse van spreken meer; is het Nederduijtz VValzelick, ende valzelick verdraijd, ende onder deckzel van rijm niet te lijden: Het en kan ook geen goed Nederduijts rijm sijn, dat selfs geen goed Nederduijtz en is: Maar doch datmen de woorden draijt ende versett, sonder nochtans den aard ende eijgenschapp der tale te quetzen, dat is niet alleenlick geoorlofd, maar ook den rijme seer eijgen, sulks selfs, dat als het slibbert, ende eenigzins lijdelick is, men den rijme wel so veel mag toegeven, ende mij besonderlinck in dese mijne oversettinge, als die gehouden ben, bij de eijge woorden van den oorspronkelicken text te blijven. 'Tis grootelicks te beklagen, dat so veele bedaagde luijden, ja selfs ook die in de vrije kunsten der geleerdheijd opgetrocken sijn, ende anderzins geoeffende herzenen hebben, so onduijtz sijn in haare moederlicke tale, 't sij in rijm schrijven, ofte ook anderzins: ende dat niet alleenlick in 't spellen der zilben, 'tgeen ik wel voor 'tminste achte, hoewel daar niet weijnig aan gelegen en is; Maar ook in de t'samenvouginge der VVoorden ende Naamen, buijginge der Gevallen, ende onderscheijdinge der Geslachten, daar in nochtans dat niet alleenlick de glanz ende luijster, maar ook de duijdelicke bescheijdenheijd der talen bestaat. 'Tis zierlicker geseijd; *Het is den lande nutt, den huijse Zierlick, den Hove vertoond.* Dan wel, *het is het*

land nutt, het huijs Zierlick, het Hof vertoond, Men spreekt ook onderscheijdelicker, als men seijt, *Bij vrund* dien *God geleijde*, als wel; *Bij vrund* die *God geleijde*: want dese laaste maniere van spreken, die nochtans onwetende meest gebruijkt word, beteekent in onse tale, dat de vrund God geleijde, dat is, dat God van den vrund soude geleijd worden, 't welk immers ongerijmd is. Merk't eens op 't onderscheijd; *Hij is geluckig* die *het ongeluck overkomt*: want dese is het al van den hals quijt. *Hij is ongeluckig* dien *het ongeluck overkomt*, want de dese heeft het noch op den hals, ofte hij is het verwachtende; sulken merkelick onderscheijd bespuert men in de verscheijdenheijd der Gevallen, dat is; tussen het woordeken *die*, het Genoemde Gevall ende het woordeken *dien*, het Begaafde Gevall, ende over sulks tuszen eene letter min ofte meer, so dat het misbruijk der Gevallen ontallick veele dubbelsinnigheden kan veroorsaken. Ende gemerkt veele in dese sake so blind sijn als mollen, gelijk ik gaern bekenne, ook wel eer geweest te sijn, hebbe ik ter begaerte van eenige lief-hebbers bij dese gelegendheijd hier van met een woordeken eenige openinge gedaan, te meer also de schrijvers onser Nederduijtze Letter-kunst' uijtgegeven bij de kamer In liefde bloeiende t'Amsterdam, [onder verbeteringe gesproken] sich hier in misgrepen hebben: Hoewel sij anderzins eenige dingen seer wel hebben getroffen, ende 't is te beklagen, dat geene andere geesten hun hier in de hand geboden hebben. Staat dan te letten; dat de voorneemste buijginge, die in onse tale het onderscheijd der gevallen maakt, geschied in de ledekens der selfstandige ofte rechte Naamen, ende niet so seer in de rechte Naamen selfs. De eijgentlicke ledekens sijn twee, namelick: *De* ende *Het,* ende het oneijgentlick ledeken, *Een*. De Geslachten sijn drie, Man-stammig, VVijf-stammig, ende Geenerleij. VVeijnige Naamen sijnder van tweederleij geslachte, doch die van tweederleij geslachte sijn, sijn meest ter eener sijde Geenerleij, Gelijk als, *het oorloog, de oorloog, het wijk, de wijk, het oog, de ooge, het loon, de loon* &c. Het ledeken *de* word gevougd so wel bij de Man-stammige, als bij de VVijf-stammige Naamen, Het ledeken, *Het*, alleenlick bij die Geenerleij sijn. Het oneijgentlick ledeken Een, word gevougd bij de Man-stammige ende die Generleij sijn, ende so wanneer het bij de VVijf-stammige word gesteld, so vougtmen de letter *e* daar bij, *Eene*. De Gevallen sijn sesderleijd; *Het Genaamde, het Geeijgende, het Begaafde het Beklaagde, het Geroupen het Benomen* ofte so de voorsz Letter-kunst' die noemt; *De Noemer, Barer, Gever, Anklager, Rouper, Of nemer*: ende worden de selve in haare geslachten aldus gebogen;

HET ENKEL GETAL.

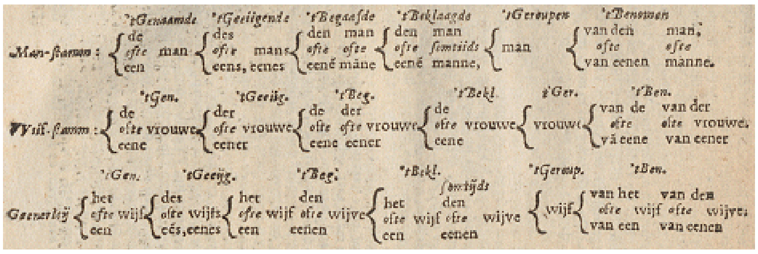

	't Genaamde	't Geeiigende	't Begaafde	't Beklaagde	't Geroupen	't Benomen
Man-stamm:	de ofte man een	des ofte mans eens, eenes	den man ofte ofte eenē māne	den man ofte somtiids eenē manne,	man	van den man, ofte ofte van eenen manne.
	't Gen.	't Geeiig.	't Beg.	't Bekl.	't Ger.	't Ben.
Wijf-stamm:	de ofte vrouwe eene	der ofte vrouwe eener	de der ofte ofte vrouwe eene eener	de ofte vrouwe eene	vrouwe	van de van der ofte ofte vrouwe. vā eene van eener
	't Gen.	't Geeijg.	't Beg.	't Bekl.	't Geroup.	't Ben.
Geenerlij	het ofte wijf een	des ofte wijfs eēs, eenes	het den ofte wijf ofte wijve een eenen	somtijds het den ofte wijf ofte wijve een eenen	wijf	van het van den ofte wijf ofte wijve: van een van eenen

'T MEER-VOUD.

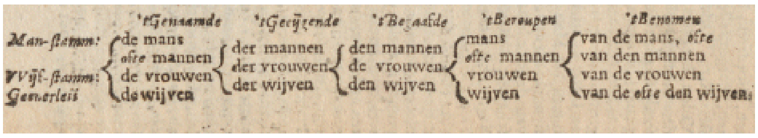

	't Genaamde	't Geeijgende	't Begaafde	't Beroupen	't Benomen
Man-stamm: Wijf-stamm: Geenerlei	de mans ofte mannen de vrouwen de wijven	der mannen der vrouwen der wijven	den mannen de vrouwen den wijven	mans ofte mannen vrouwen wijven	van de mans, ofte van den mannen van de vrouwen van de ofte den wijven:

Alle de selfstandige ofte rechte Naame*n* worden op deser wijse gebogen, ofte verschillen anderzins seer weijnig, gelijk de Naamen uijtgaande in *r*, hebben in 't Begaafde ende Benomen gevall, *den ofte eenen Vader* niet, *Vadere.* gelijk ook eenige andere meer, ende worden in 't meervoud aldus gebogen; Gen: De Vaders, broeders, Burgemeesters, Geej: der Vaderen, broederen, Burgemeesteren, Beg: den Vaderen, broederen, Burgemeesteren, Bek: De Vaders, broeders, Burgemeesters, Ger. Vaders, broeders, Burgemeesters, Ben: Van de Vaders, broeders, Burgemeesters, ofte van den Vaderen, broederen, Burgemeesteren. Op de Gevallen vallen noch eenige besondere opmerkingen, dan, dit sij in 't korte aangewesen. Aangaande het onderscheijd der Geslachten, hoewel de zierlickheijd der tale daar in gelege*n* is, so worter evenwel huijdendaags grovelick in gefeijld: De voorschreve schrijvers der Nederduijtze Letter-kunst, hoe wel sij seggen datter groot onderscheijd is tuszen het Man-stammig, ende VViif-stammig: so schrijven sij nochtans onverscheijdelick, selfs in 't hoofd ende opschrift van de selve haare Letter-kunst, wanneer sij seggen Eijgenschap *des Nederduijtzen taals*, daar sij behoorden te seggen; Eijgenschap *der Nederduijtze tale,* als sijnde het woordeken *Tale,* VVijf-stammig, selfs getoetzt op de*n* toetz-steen van haare eijge prouve, daar bij sij de Man-stammige van de VVijfstammige onderscheijden, want men seijt immers *een' goede tale,* ende niet *een goed tale ofte taal',* ende staat ook te letten, dat dese haare prouve in veelen deele mank gaat, gelijk men des noods sijnde wel soude konne*n* gestand doen. Doch hoe dat de selve geslachten onderscheijdelick onderkend worden, ende staat ons hier niet aan te wijsen. VVenz alleenlick dat de liefhebbers verdacht sijn, dat ik sorgvuldig ben geweest om hun sulks uijt mijnen Psalm-bouk te doen verstaan, want alle de selfstandige ofte rechte Naamen daar in 't eiinde dit teekentje ' voorstaat, siijnde 't selve een teeken van uijtwiszinge der letter *e,* die sijn alle te samen VVijf-stammig, gelijk; *sond', siel,* want men seijt eijgentlicker sonde, siele, ende alle dese Naamen uijtgaande in *e,* (heel weijnige uijtgesonderd) sijn VVijf-stammig, ofte geenerleij, die lichtelick t'onderkennen sijn door haar ledeken *Het.* als, *het gebergte* &c. So mede; als de afkomstige vooname*n mijn, dijn, sijn, haar,* &c. staande voor eene*n* selfstandige*n* naam, met dit selven teekentje geteekend sijn in 'tenkel getal, ofte datse uijtgetrocke*n* sijn met de letter *e,* als *mijne, dijne* &c. So beduiid het, dat de volgende selfstandige naam VViif-stammig is, gelijk als, *Haar' duegd,* voor *haare duegd, sijn' genade* voor *sijne genade dijn' hand,* voor *dijne hand,* want de Man-stammige en hebbe*n*

geene afkomstige Voor-namen voor sich staande, uiitgaande in e, in 't enkel getal: maar hebben, *haar, siin,* in 't Genaamde Gevall, *haars, siins* ofte *haares, siines,* in 'tGeeiigende Gevall, en*de* voords *haaren, sijnen*, uiitgesonderd alleen, dat de woordekens *Onse* ende *dese* somwiilen in 'tManstammig schijnen gebruiikt te worden. Ende om dit onderscheiid der Man-stammigen uiit te drucken, hebbe ik altijd *haaren, siinen, dijnen,* in 't Gevall daar sulks behoord, strickelick onderhouden, behalven op vijf ofte ses plaatzen, als namentlick onder anderen in den tweeden Psalm, op't tweede vaers.

Sij sijn den Heer', en' sijn'' gesalfden tegen.

Voor *sijnen gesalfden*, 't welk aldaar, als siinde 't Begiftigde Gevall geen goed duiitz en is: ende om sulks te doen verstaan, hebbe ik 't selfde met dit dubbel teeken van uiitwiszinge '' willen aanwijsen. Ende hoe wel de uijtwiszinge van met-klinkers, niet heel wel liidelick en is, so moet men het mii ten besten afnemen, door dien beiide dese woorden *sijnen gesalfden* in geen psalmdicht gesaamtelick bii den anderen en konnen gebragt worden, gemerkt alle de Psalmen gemaakt sijn op twee-zilbige voeten, ende geene van dien op drie-zilbige, sulks datmen *siinen* behoudende, genootsaakt soude sijn, in 't riim een' korte zilbe lang, ofte een' lang zilbe kort te maken, 'twelk immers niet wesen en mag. De uiitwiszinge gesteld op het woordeken *Heer'*, beteekent datme*n* in't Begaafde Geval der Man-stammigen in sommige woorden de *e* zierlicker uiit treckt, dan inhoud, geliik als, *God is den menze gunstig, Gode sij lof*, want *God sij lof*, en is geen heel goed duijtz, door dien dat God gesteld sonder voorgaande ledeken, om des onderscheijds wille gebogen word. Anderzins so wanneer het Gevall blijkt uijt het voorgaande ledeken, ofte dat het met eenige vvoorde*n* meer bekleed vvord, so en is sulks so seer niet van noode, immers in dit woord: so seijt men, *den goeden God sij lof, doet des hemels God belijd*: ende niet so seer gebruijkelick, *den goeden Gode, des hemels Gode*. Op 'tspellen der woorden en*de* t'samenvouginge der zilben hebb ik ook in 't besonder gelett. Dit is mede noodig: want het qualick spellen veroorsaakt verscheijdenheijd van uijt-sprake, ende talinge: behalven dat alle uijtheemze ende vremdelingen de tale gevougelicker konne*n* leeren, so men de woorden spellt naar haaren aard ende eijgenschapp, gelijk ook de ingeborenen selfs, de grond-woorden niet wel en konnen vinden, als men qualick spellt, daar men wel spellende, niet alleen de grond-woorde*n*, maar ook de wijse van Buijginge der Naamen in Getal ende Gevall, ende de

maniere van Vervouginge der Woorden in Getal ende wijse des tijds seer gevougelick kan vinden: Bij exempel; Ik spelle, *duegd*, met *d*, ende niet met *t*, want met seijt in 't meervoud *duegden*, anders soude ik in 'tmeervoud *duegten* vinden, want *en* bij dit woord gevougd maakt het meervoud, ende wederom weggenomen maakt het enkel getal, gelijk in meest alle de Naamen van onse tale, uijtgesonderd die in *r* uijtgaan: De *g* voor *ch* gesteld beteekent, dat het woordeken *duegd*, van *duegen* komt, ende niet van *duechen*, 'twelk geen duiits en is. Ende hier op dient gelett in 'tspellen van alle enkele woorden, so verde immers, als het de uijtsprake ende talinge in eeniger wijse will toe laten: want veele, ja meest alle de Dubbel-woorden en schijnen dit niet te willen lijden, gelijk als; *Sprink-haan*, niet, *spring-haan, hoo-vaerdig*, *hoog-vaerdig, misschien* , niet *mag schien*. Dan dese woorden dus veranderd, schijnen eenigen zier mede te brengen, behalven dat de selve ons genougsaem in den mond geven, datse t'saamgevougde word sijn, ende mits dien ons ook tot opmerkinge verwecken van haare oorspronkelickheijd, die wij ook daarom te lichter konnen vinden. So spell ik *mogt* met *g*, ende niet met *ch*, om dat het van mogen komt: So worden ook alle de Mededeelende woorden ofte Naam-woorden gespeld beiide naar haare eiigenschappen ende uijt den gevolge, gelijk: *gebragt* met eene *g*, om dat het van *brengen* komt, ende op 't eiinde met een *t*, om dat men seiit *gebragte*, maar *gedaagd* met een *d*, om dat men seijt *gedaagde* ende niet *gedaagte* ende met eene *g*, om dat het komt van *daagen*, so dan mede *verdagvaard, gevoed, gevoede*, van *voeden, gevoed, gevoete,* van *voet*, so seijt men; het paerd is wel *gevoed*, dat is, het is vett ende 'tgladd om 'tlijf: het paerd is wel gevoet, dat is, het is fraij van voeten. De Bijvougelicke Naamen ofte Bijnaamen worden insgeliiks gespelld uiit haar gevolg, so spell ik, *voll, mall, satt*, met dubbele metklinkgers: want *e* daar bijvougende, vinde ik in de Bij-naamen het meervoud, *volle, malle, satte,* daar ik anders schrijvende *vol, mal, sat*, soude vinden, *vole, male, sate*, so schriif ik *straff*, vvant men seijd in 'tmeervoud *straffe, gaaf*, met een' enkele *f*, want men seijt *gaave*: vermits de enkele *f* in haare Buiiginge van Gevall en*de* Getall altijd in een' *v* verandert, als mede in haare Vervouginge; ik *geloof*, wij *gelooven*. Daarom schriif ik ook in 'tmeervoud ingetrocken aldus; *loof't*, voor *lovet, geloof't* voor *geloovet*: sulks dat dit teeckentje van uiitvviszinge beteeckent, dat ik in het meervoud spreke. De Bii-naamen hebben *e* in 'tmeervoud, so geseiid is, ende als de selve selfstandelicken gesteld

siin, so hebbense *e* oft *en*; geliik als *een geloovige, twee geloovige* ofte *geloovigen, een heijlige, twee heijlige* ofte *heijligen*. De Bii-naamen uiitgaande in *n* Bijvougelick gesteld, verliesen gemeenelick de *n* in't meervoud der Ma*n*-stammige*n*, geliik als, *een verscheijden menz, twee verscheijde luijden.* De wiif-sta*m*mige Bijnaame*n* die altiid eveleens siin in 'tGenaamde Gevall van 'tenkel en*de* van 'tmeervoud, verliesen hier de *n*, ofte vougender de *e* bij, so seijtmen; *eene verscheiide* ofte *verscheiidene sake, twee verscheiide* ofte *verscheiide saken:* Doch Selfstandelick gesteld hebben andere opmerkingen. De Woorden selfs die men Werk-woorde*n* ende Lijd-woorden noemt, die worden so seer niet gespeld naar haare oorspronkelickheiid, gemerkt de selve meest al gronde-woorden siin, als wel uiit het gevolg, *Ik beminne* ofte *ik beminn* met twee *nn*, gevougd bii de klinkers, ofte de zilbe *en* bii de met-klinkers, vindmen niet alleen het meervoud, *VVii beminnen, VVii laten* ofte *laaten*: maar ook de oneiindelicke wiise des tegenwoordigen tiids, *Beminnen, laten, laaten.* Om het druck te verlichten hebbe ik t'elken geschreven, *laten, spreken*, als komende van *ik late, ik spreke*, anders soude ik de twee *aa*, ofte *ee*, in de Vervouginge hebben moeten houden: geliik ik de selve moet houden in de Buiiginge van eenige Bii-naamen, als *gaaf, veel,* &c. ofte ook in de Vervouginge des onvolmaakten tiids van eenige Werk-woorden, als *schoof, scheen*, &c. om in het meervoud te vinden *gaave, veele schooven, scheenen,* ende de letter *e*, ofte de zilbe *en*, wederom afgetrocken in het enkel getal te vinden, *gaaf, veel, schoof, scheen*, &c. Voords hebbe ik in 'tspellen eene dubbele *aa* gebruiikt voor *ae*: want de *ae* hebben wii noodelick in andere woorden van doen, als in *Baers, vaers, aerde, waerde, maerze, gaerne, kaernen*, &c. De letter *z* hebbe ik gebruiikt voor eene dubbele *ss*. geliik sommige Letter-kunst-schriivers in de latiinze tale, die daarvoor houden: De Hoog-duiitzen leeren ons, hoe wii die behooren te gebruiiken; so spellen sii *zierlick* met *z*. ende *sieden* met *s*, welke twee woorden wii ook in onse tale gebruiiken, ende so als de Hoog-duijtzen uiitspreken. So hebben ook onse voorouders altiid gespeld, het woord *Zabbath, Zebaoth, Ziion, Zock, Zuckelen, ganz* met een' *z*, om datmen seiit den *ganzen dag, gans* met een *s*, om datmen in't meervoud seiit, *de gansen*. Ende alhoewel wii int Nederduiitz tweederhande *e* ende *o* hebben, die wel dienen onderscheiidelick, geschreven te worden, so hebbe ik 'tselve evenvvel gelaten om eenige redenen. Den twee-klinker *ou*, word insgelijks verscheiidelick

in onse tale uiitgespoken, geliik te sien is int woord *souken*, ende *souden*: want *souken* te spellen met *oe, soeken*, en is miins bedunkens, den klank van 't woord niet genoug uiitgedruckt, de *oe* hoort men in, *soeten, voeten, groeten*, &c. maar de *ou* in souke*n*, is een klank geliik in 'tFranze woord *souverain, soudain, pour, ouir* &c. Ia dat meer is, de vlaminge*n* en kenne*n* anders geenen twee-klinker *ou*, als den desen, so dat sij ook de woorden *souden, vvouden, koude* uiitspreken ofte talen even als wii het woord, *souken*, doen: doch gelijk sommige woorden schiinen beiide *ou* ende *oe* te konnen liiden, hebbe ik de selve somwiilen dus, somwiilen so, gebruiikt, gelijk als, *roemen, roumen: hoeftig, houftig: vertoeven, vertouven: oeffenen, ouffenen.* &c. van gelijken hebbe ik in eenige andere woorde*n* gedaa*n*, die op tweederleii wiise gebruiikelick siin, gelijk als; *vier, vuijr, bestier, betuijr, locht, lucht.* Vorder gelijk de Heiilige Schrift, *uvv*, ende *dijn*, mitsgaders *u* ende *dij* onderscheijdelick gebruijkt, so ben ik genoodsaakt geweest 'tselve te volgen, doch het woordeken *gij*, voor *du*, hebbe ik behouden, om redenen, daar van ik in mijne voor-rede openinge gedaan hebbe. Het woordeken *Selah* behoude ik, daar het de hebreeuze text gebruiikt, want het beteekent soo veel als, *merkt op, slaat acht.* sulks dat het den finger tot aandachtigheiid opweckt. Vorder sij de Leser verdacht, dat de woorden, die tuszen de druck-haakjes gesloten siin, in den hebreeuzen text niet en staan, maar noodelick daar bij gevougd sijn, om de onvolkomene rede der hebreeuze sprake te voltrecken ofte ook somvviilen om riim te slaan. En*de* als de Hebreeuze text somvviilen een ander vvoord gebruijkt, ofte een vvoord meer ofte min gebruiikt, hebb ik het selve aangeteekend met kleen ziifergetal, staande aan 'thoofd van 't vvoord, dat veranderd is, ofte op de plaatze, daar het hebreeuze vvoord ontbreekt, ende 't selve aangeteekend aan 'teiinde van elken Psalm, ofte ook somvviilen aan de siide. Daar het Ziiver 2 gesteld is, ende gaat voor het ziiver, 1, beteekent; dat anders, als in de*n* hebreeuzen text, het een voor 'tander gesteld is, doch dit geschied seer vveiinich: gelijk als in den xcvii Psalm opt 7 vaers: daar stell ik 2 *Die op afgoden staan, 1 die beelden eere bie'n.* In 'tHebreeuz staat; *die beelden eere bien, die op afgoden staan.* Dit teeken * beduiid; dat de hebreeuze text daar eene eiigentlicke vviise van spreken gebruiikt, diemen in andere talen ofte van vvoorde te vvoorde so bequamelick niet en kan vertalen, ofte dat de selve vvel met eenige andere vvoorden mag overgesett vvorden. Dit teeken ‡ salmen meest

tvveemaals bii de*n* anderen vinden bii tvvee verscheiide vvoorden, ende beteekent; dat het hebreeuze vvoord beiide de vvoorden beteekent daar het bii staat, ende dienvolgende op tvveederleii vviise bii de oversetters gebruiikt vvord, ofte als dit teeken bii een vvoord alleen gevonden vvord, so beduiit het, dat eenige oversetters 'tselve bij een ander voorgaande vvoord vougen, oordeelende, dat de kragt van 't hebreeuz vvoord sulks mede brengt. Ik hebbe somvviilen het vvoord, *God* gebruiikt voor *Heere*, en*de* het vvoord *Heere* voor *God,* doch so vveiinich, als 't doenlick is gevveest, ende soude het selve ook aangeteekend hebben, ten vvare, dat ik bevonden hadde, dat niet alleen de oversetters, maar ook de propheet selfs somvviilen sulks onverscheijdelick gedaan heeft, geliik te sien is, in den 14. Psalm op 't 2 ende 4 vaers, vergeleken met den 53. Psalm, op het derde en*de* viifde vaers: mitsgaders in de*n* 35 Psalm, op't 27 vaers, vergeleken met den 70 Psalm, op't 5 vaers. Vorders hebbe ik de vaersen afgedeeld, elke rede afgesneden, ende gesloten, mitsgaders groote hoofd-letters ofte geene gebruiikt daar, ende so die in den hebreeuzer text gebruijkt vvorden. Eiindelick sii de leser verdacht, dat het Ziijfer-getal, staande voren in 't hoofd der Psalmen, beteekent het getal der vaersen, diemen gevvoonelicken t'effens achter den anderen singt, het ziffer staande aan den kant, beteekent de pausen met haare singvaerse*n*: alszer geteekend staat; 1.p.5. dat is, dat de eerste Pause vijf sing-vaersen heeft, en*de* so voords. en*de* dit ½ beteekent noch een half vaers, 'twelk tot dien eiinde is geschied, op dat de liefhebbers, die dese*n* Psalmbouk sulle*n* vville*n* gebruiike*n* beneffens den anderen, mogte*n* vvete*n*, hoe veel vaerse*n* sij te singe*n* hebbe*n*, om gelijkelick met den andere*n* uiit te kome*n*: vvant gemerkt ik mii aan den oorspronkelicke*n*text so seer gebonden hebbe, so en hebbe ik so veele vaersen niet konnen maken, als de andere; uijtgesonderd in den 36 Psalm, daar ik een half vaers meer hebbe. Bidde den leser desen mijnen arbeiid ten besten te vvillen duijden, ende dat hij den selven gebruiike in de vreese des Heeren. Ende int besonder versouk ik op alle liefhebbers der Nederduijtze tale, datse dese miine vvaarschouvvinge, so veel de tale aangaat, ten goeden opnemen: te meer also het ten goeden insichte is geschied, alhoevvel mii de selve buiiten voornemen afgedrongen is gevvorden, tervviile de drucker met het drucken van mijne voor-rede besig vvas: De sake vvas anderzins ordentelicker, ende breeder handelinge vereiiszende, also van de algemeene aangevvese regels eenige uiijtsonderingen siin, die bii dese

gelegendheiid niet en hebben konnen aangevvesen vvorden: behalven datter andere verscheiide dingen meer sijn, opmerkens vvaerdig, ende die den geest der liefhebberen souden konnen oeffenen: doch miin beroup en laat niet toe, dat ik hier van eiigentlick miin vverk make. 'Tis mii genoug desen aangaande in 't rouvve eenige openinge gedaan te hebben ten dienste van eenige, die sulcks op mii vrundelick versocht hebben, ende tot opvveckinge van andere geesten, die tot 't voltrecken van sulken vverk beter tiid, gelegendheijd ende genegendheiid hebben.

De druckfeiilen sijn vvat veel gevallen, mits de veranderinge van 't spellen, de veelvoudige ziifergetalen, druckhaakjes ende alle de apostrophen ofte uiitvviszingen boven aan de vvoorden gesteld tot onderscheiid der geslachten, ende des getals, die ik van meeninge ben uiit te laten, so vvanneer de Psalmen vvederom herdruckt sullen vvorden: de leser verbetere de selve so als die achter aan gesteld sijn, ende vorder alle andere, ende int besonder de dese:

Psalm	*vaers*	*leest*
27	11	die mij
48	10	10 Want
55	6	6 Schrick
73	6	hen
78	11	hoogsten 2
82	7	als een
88	12	men dijn
90	11	van dijne
	14	vrolicklicken.

In de Waarschouwinge op de 4 sijde op den 3 regel leest uijtgaande in *er*

De eerste Psalm.

4.

1. *VV*El salig is de man, die in den raad[1]
van 'tgodloos woel der boosen niet en gaat,
noch' op de*n* weg bij sondaars staat [vermete*n*],
noch' op den stoel bij spotters is geseten.
2 Maar sijne lust [heeft] in des Heeren wett,
en' dag en' nacht op sijn [2] geboden lett.

3 Ook sall hij sijn gelijk een boom geplant
wel dichte bij der waterbeken [kant],
die sijne vrucht geeft t'sijnen tijde [weder],
wiens loof ook niet en valt [ter aerden] neder:
en' all sijn doen doet hij voorspoedelijk.
4 De boose [sijn den desen] niet gelijk;

Maar [sijn] als kaff [3] de wind [die] drijft [se] hen'en.
5 Dies sullen ook geen' goddeloose [ge'en]
in 'toordeel staan, noch' geene sondaars [kome*n*]
in [Godes rust] de samen komst' der vromen.

1 *der boos-woeligen.*
2 *wett.*
3 *het welck.*

6 Want [God] de Heer [die] kent der vromen paa'n:
doch sall de weg der boosen [ganz] vergaan.

De I I. Psalm.

3.

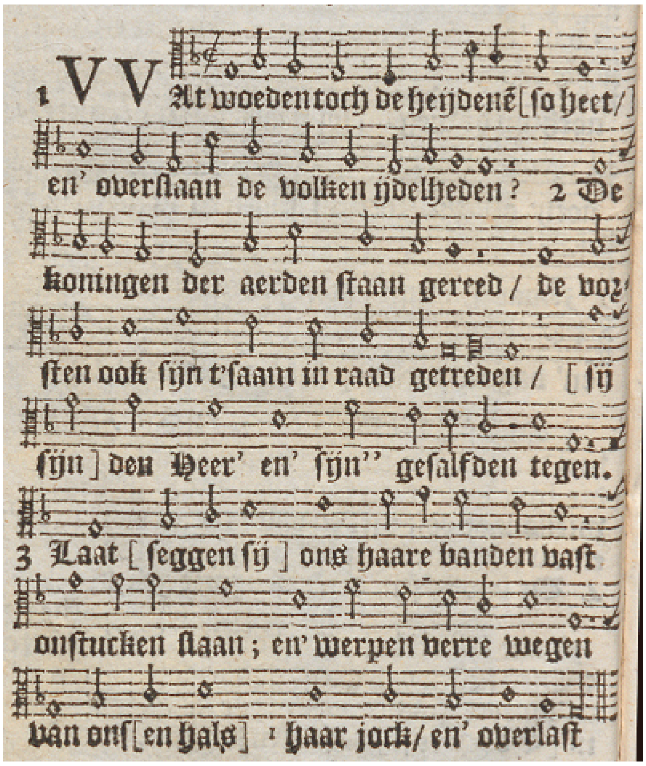

1 *VV*At woeden toch de heijdene*n* [so heet,]
en' overslaan de volken ijdelheden?
2 De koningen der aerden staan gereed,
de vorsten ook sijn t'saam in raad getreden,
[sij sijn] den Heer' en' sijn'' gesalfden tegen.
3 Laat [seggen sij] ons haare banden vast
onstucken slaan; en' werpen verre wegen
van ons [en hals] [1] hare jock, en' overlast

1 *haare seelen.*

4 Hij lachter om die in den hemel sitt,
de Heer sal hen bespotten de [verstricken]
5 Hy salse dan toespreken ganz verhitt,
en' in den brand van sijnen toorn verschricken.
6 Ik [spreekt de Heer] hebb over Zions [woning]
den berg [en' troon] van mijner heijligheijd,
[hem] selfs gesalfd [te heerze*n* als] mijn koning.
7 Ik sall' 'tbesluijt vertellen so het leijt, +

+P 6/2}

De Heere heeft tot mij gesproken [siet],
gij sijt mijn soon 'k hebbe huijde*n* dij gewonne*n*.
8 Eijszt van mij [maar] en' ik sal dij [om niet]
tot dijner erf de heydenen verjonnen;
de grensen ook des aerdrijks [dij besetten]
tot dijn besitt. 9 Gij sultse morzel-platt
met eenen staff van ijser ganz verpletten:
en' brijselen als een pot-aerde vat.

10 Daaromme nu gij koningen word't wijs,
gij richters [hier] op aerden [hoog verheven]
kastijdet u [ter tucht en' onderwijs].
11 Dien't God met vrees', en' sijt verblijd met beve*n*.
12 Kusz't toch den soon op dat hij niet vergramme,
en' dat gij [t'saam noch] op den weg vergaat,
so doch sijn toorn in 'talderminst' ontvlamme:
wel elken dien, die sich op hem verlaat.

De I I I. Psalm.

4.

2 *H*Oe worden sij so seer
vermenigvuldigd Heer
sij, die mij so versteken:
veel staand'er tegens mij.
3 Veel' sijnd'er die daar [blij']
van mijner siele spreken,
voor hem en [is] bij God
‡ noch heijl ‡ noch' huel [noch' lot], *Selah.*
4 Maar gij Heer [sijt geblev*en*]
een schild voor mij: [een zier],
mijn' eer, en' die mij [hier]
het hoofd hebt op geheven.

5 'Kriep tot den Heer [tot hem
riep ik] met mijne stemm':
en' hij stond mij ter sprake
van uijt den berg [den troon]
van sijner [1] heijl'ge woon, *Selah.*

1 *heijligheijd.*

6. 'K ligg' ne'er, ik slaap, 'k ontwake:
want God die stuent mij [siet].
7 [Daarom] en vreesd' ik niet
of mijn tien duijsend scharen
omlegerden [voordaan].
8 O Heer will toch opstaan,
mijn God wilt mij bewaren.

Gij die ook [in der daad]
den vijand [die] mij [haat]
op 'tbackhuijs hebt geslegen:
gij breekt der boosen tand.
9 'Theij ! [komt van] 'sHeeren [hand]:
op dijn volk [is] dijn segen.

De I V. Psalm.

4.

2 *VV*Ilt op mijn roupen mij verhooren
o God, gij mijn' gerechtigheijd,
in angst deed gij mij ruijmt' oorboren:
ontfermt dij mijns, en' neemt ter ooren
dees' mijner bede [wigtigheijd].
3 Hoe lange sult

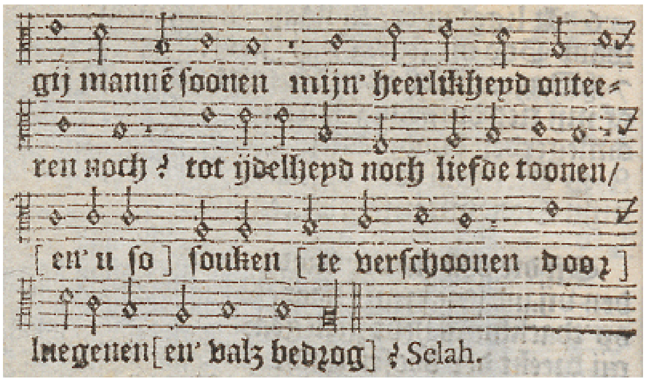

gij mannne*n* soonen
mijn' heerlikheyd onteeren noch?
tot ijdelheyd noch liefde toonen,
[en' u so] souken [te verschoonen door]
luegenen [en' valz bedrog]? *Selah.*

4 So we'et nu dan als dat de Heere
sich eenen afgesonderd heeft
[die] ‡ heijlig [is] ‡ begunst, [voll eere]:
wanneer ik schreij[en'] tot hem [keere,
so is 't dat] God mij andewoord geeft.
5 Ontsett't u, sonder overtreden;
will't in uw herte u beraan'n
op't bedd, en' houd't u still [te vreden]; *Selah.*
6 Pleeg't offers der gerechtigheden;
en' blijf't vast op den Heere staan.

7 Daar seggen veel': wie sal ons [toogen
en'] 'tgoede [noch] doen sien [in vruegd] ?
will toch o Heer 'tlicht [dijner oogen]
dijns aanschijns over ons verhoogen.
8 Gij hebt mij in mijn hert verhuegd,
wanneer als hun nu was [geschapen]
haar terw' en' most in overvloed.
9 Ik sall in vreed' gaan liggen slapen,
want gij [sijt] Heer alleen [mijn wapen,
die] mij so seker woonen doet.

De V. Psalm.

5.

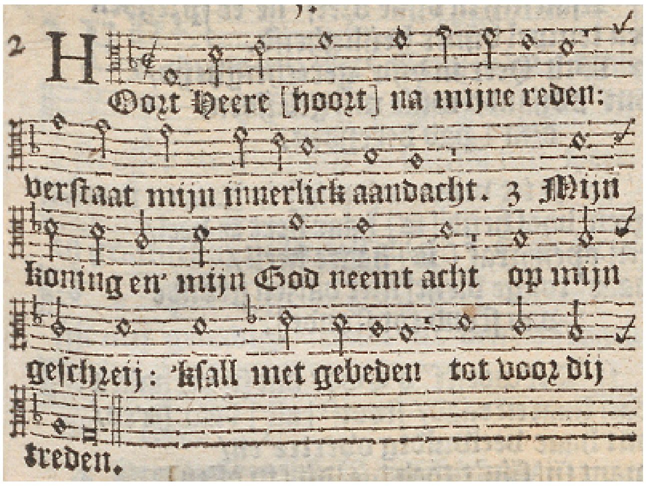

2 *H*Oort Heere [hoort] na mijne reden:
verstaat mijn innerlick aandacht.
3 Mijn koning en' mijn God neemt acht
op mijn geschreij: 'ksall met gebeden
tot voor dij treden.

4 Vroug sall mijn' stemm' Heer [1] t'dijwars vlijden
vroug sall ik vaerdig staan voor dij,
en' schouwen't aan. 5 Want [Heere] gij
God [sijnd'] en wilt [tot geenen tijden]
iet godloos lijden:

Geen boos' en sall voor dij verkeeren. +
6 Geen dwaas' sall voor dijn oog bestaan: *+P. 7.*
gij haat die godloosheijd begaan.
7 De luegensprekers [Heer der heeren]
sult gij verteeren,

God heeft een'' grouwel [hier beneden]
van den bloedgierigen en' van
den boos-bedriegelicken man.
8 Doch tot dijn huijs sall ick intreden
mits dijn goedheden,

'Ksall mij in dijne vrees' ne'er spreijden
een tempel dijner heijligheijd.
9 Wilt Heer in dijn' gerechtigheijd,
om 'svijands wille mij geleijden:
dijn † pad bereijden.

10 Niet vrooms [en is] in haaren monde,
geen' boosheijd [is] haar hert te veel,
een open graf [is] haare keel',
haar' tonge vleijt [met valzen gronde
van stond tot stonde].

11 Verwoests' o God, dat sij vervallen
van haaren raad, stoots' [all'] daar he'en,
om haar veelvuldig overtre'en,
want sij [sijn't toch die] dij [in allen]
we'erspannig vallen.

12 Doch alle die op dij vertrouwen
die sullen blijde sijn [in vruegd],
sij blijven eeuwelick verhuegd,
* dijn schutt en' lieffelick aanschouwen
sall hen behouwen:

Die dijnen naame liefde toonen
sijn in dij vrolick [ende blij].
13 Want Heer den vromen segent gij
als met een schild sult gij hem kroonen
met gunste [loonen].

De V I. Psalm.

10.

† *voor mij.*

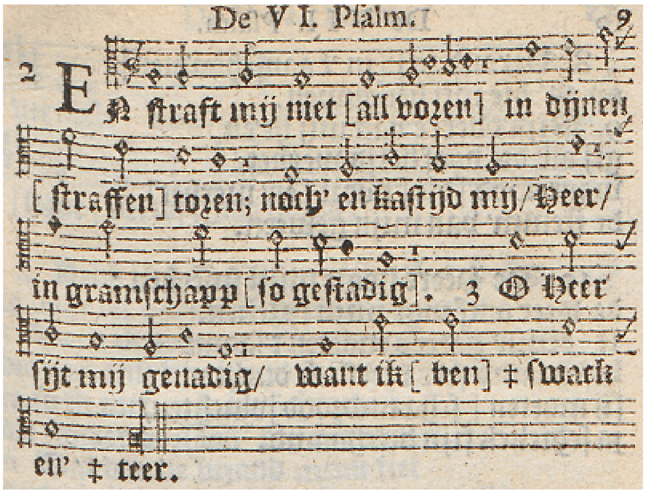

2 *E*N straft mij niet [all voren]
in dijnen [straffen] toren;
noch' en kastijd mij, Heer,
in gramschapp [so gestadig].
3 O Heer sijt mij genadig,
want ik [ben] ‡ swack en' ‡ teer.

4 Heer wilt mij heijl toeschicken,
want mijn' gebeenten schricken.
ook schrickt mijn' siele noch;
* waar blijft gij Heer [der heeren] ?
5 O Heer wilt weder keeren,
verlost mijn' siele toch;

Slaat mij in hoede gade
om dijner heijl-genade.
6 Want in de [dorre] dood
is niemand dijns gedachtig:
wie maakt, [o God almagtig]
dij in den grave, groot ?

7 'Ksmacht in mijn suchten ['ksmachte],
ik baad mijn bedd bij nachte:
ik doe mijn leger [siet]
mits mijne tranen leken.
mijn oog is mij besweken
van 'tstuerende verdriet:

8 Veroud is s' [in 't aanschouwen]
op all' die mij benouwen.
9 Wijk't verre van mij he'en
gij all' die boosheijd werket,
want God [die] hoort [en' merket]
de stemm' van mijn geween.

10 De Heere hoort mijn smeeken:
de Heer ontfangt mijn spreken.
11 Mijn' haters moeten t'saamt
beschaamd seer vreeslick duchten:
sij moeten [schaamdrood] vluchten,
ja schielick sijn beschaamd.

DE V I I. Psalm.

4.

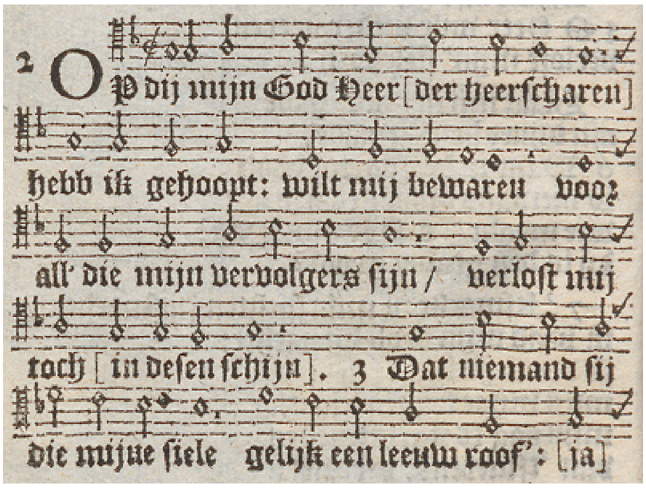

2 *O*P dij mijn God Heer [der heerscharen]
hebb ik gehoopt: wilt mij bewaren
voor all' die mijn vervolgers sijn,
verlost mij toch [in desen schijn].
3 Dat niemand sij die mijne siele
gelijk een leeuw roof': [ja]

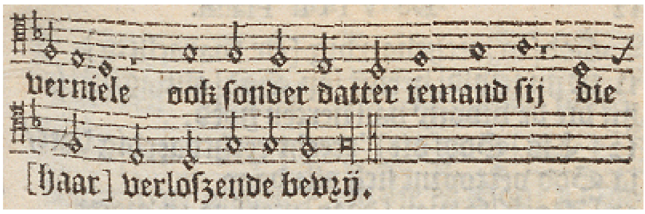

verniele
ook sonder datter iemand sij
die [haar] verloszende bevrij.

4 Hebb ik sulks Heer mijn God bestanden,
is daar iet onrechts in mijn' handen.
5 Deed ik hem quaad [om eenig ding]
die met mij vreedsaam ommeging,
ja so ik niet en hebb behouden
die sonder oorsaak' my benouden.
6 Dat dan de vijand mijne siel
vervolg', betrapp' [en' haar verniel'],

Mijn leven trede hij ter aerden,
en' doe tot stoff mijn' eere werden, *Selah.*
7 Staat op in dijne gramschapp Heer,
om 'svijands toorn verheft dij [we'er].
maak dij op t'mijwars (in't verholen),
'tgerichte hebt gij toch bevolen.
8 Dat 'tvolk sich rondom dij vergaar':
en' gij met hun om hooge vaar':

9 De Heer sall t'recht der volk'ren wichten:
wilt mij naar dijn' gerecht'heijd richten
o Heer, en' naar de vromigheijd
[1]die in den grond mijns herten leijt.
10 'Tquaad sall de boosen nu verteeren, [+]
gij sult het stand doen [Heer der heeren], [+]*P. 4 ½*
gij die rechtveerdig gronden kont
der herten en' der nieren [grond]

1 *over mij.*

God [is] rechtvaerdig [en' warachtig].
11 Mijn schild [berust] op God [almagtig],
hij die de vroom' van herten hoed.
12 [Tis] God [die] 'trecht rechtvaerdig doet,
ja God vertoornt sich alle dage
13 [Doch] so men [daar] niet [na en vrage
en'] sich bekeer', scherpt hij sijn swaerd:
spant sijnen boog, en' houdse vaerd.

14 Dood-waap'nen sall hij hem bereijden:
hij sall sijn' pijlen doen verspreijden
op dees' vervolgers [alle gaar].
15 Siet toch van moedwill ging hij swaar,
de arbeijd is hem wedervaren,
doch quam een' luegen-dracht te baren.
16 Hij groef een' overdiepe gracht,
daar hij [veel aerd'] heeft uijtgebragt:

Maar doch hij selve sall [voor allen]
in sijn‘ gemaakten kuijl ne'er vallen.
17 Sijn' moeite komt hem op den kopp:
sijn moedwill daalt hem op den topp.
18 Ik sall den Heere [t'allen tijden]
om sijn' rechtvaerdigheijd belijden:
des allerhoogsten Heeren [2] lof
sall ik lof-singen [van nu of].

De V I I I. Psalm.

4.

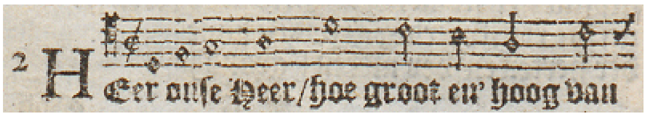

2 *H*Eer onse Heer, hoe groot en' hoog van

2 *naam*

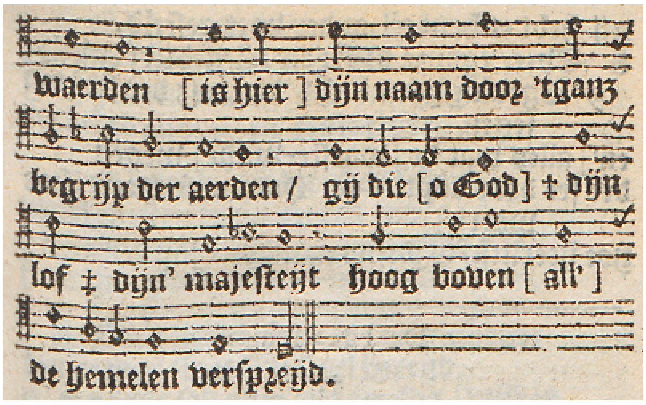

waerden
[is hier] dijn naam door 'tganz begrijp der aerden,
gij die [o God] ‡ dijn lof ‡ dijn' majesteijt
hoog boven [all'] de hemelen verspreijd.

3 Van uijt den mond der kinderkens, die suijgen
hebt gij dijn' kracht gegrondvest [om te buijgen]
die dij bestre'en: op dat gij stillen soud
den vijand [selfs], en' die sich wreken woud.

4 Want so ik 'toog tot dijne heem'len keere,
het [schoon] gebouw van dijne ving're*n* [Heere]
de maan' [aanschouw] de sterre*n* ['shemels licht]
die gij [all' t'saam so wijslick] hebt gesticht.

5 Wat is de menz, dat gij sijns sijt gedachtig?
en' 'smenze*n* kind, dat gij't besoukt [sorgdrachtig].
6 Gij maakt dat hij van God maar weijnig wijkt:
so als gij hem met glanz en eer' verrijckt.

7 Gij hebt hem [Heer] doen heerzen over [landen,
ja over all'] de wercken dijner handen:

gij hebt'et hem all onder voet gesteld.
8 'Tvee, 'tganze drift: en' all 'gediert'te veld:
9 'Tgevlugg der lucht, den visz der see [ten segen
en'] alles wat de [woeste-wilde] wegen
der see doorloopt. 10 Heer onse Heer, [hoe waerd]
hoe heerlick [is] dijn naam [hier] op der aerd !

De I X. Psalm.

5.

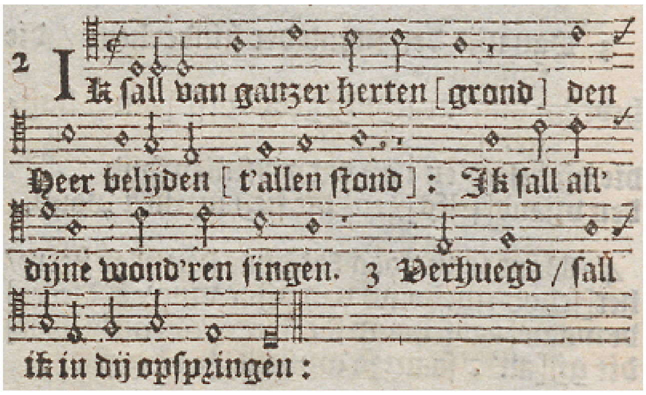

2 *I*K sall van ganzer herten [grond]
den Heer belijden [t'allen stond]:
Ik sall all' dijne wond'ren singen.
3 Verhuegd, sall ik in dij opspringen:

O alderhoogste dijnen naam
sall ik lof-singen. 4. Als nu [t'saam]
mijn' wederstrijders sullen wijken:
sij sullen struijk'len en' beswijken.

[Beswijken] voor dijn aangesicht.
5 Mits gij mijn' saak' en' recht bericht:
gij sijt ten richterstoel geseten
om 'trecht rechtvaerdig uijt te meten.

6 Gij hebt de heijdenen gescheld;
den goddeloosen ne'er geveld:
[en'] haaren naam [ook van gelijken]
verdelgd altoos, en' eeuwelijken.

7 O vijand [gij die alles schend]
'tverwoesten is nu op een end,
gij hebt de steden ganz verdorven:
haar' hueg'nisz' is met hun verstorven.

8 Noch sitt de Heer in eeuwigheijd:
ten oordeel staat sijn stoel bereijd.
9 Hij selfs sall over 'swaerelds [wijken
noch] een rechtvaerdig oordeel strijken:

En' doen den volkeren goed recht.
10 De Heer sall den verdruckten [knecht]
een hoog vertreck sijn [in sijn lijden]
een hoog vertreck in swaare tijden.

11 Ook sullen sij die sijnen naam
[recht] kennen op dij hopen [t'saam]:
want gij en hebt Heer geener maten
hen, die dij souken, oijt verlaten.

12 Sing't Gode die in Zion woont: +
maak't all sijn doen den volke kond. *+2. P. 3*
13 Want hij vereijszt na haaren bloede
[en'] denkt daar aan in sijn" gemoede:

Vergeet 'tgeschreij der armen niet.
14 Ontfermt dij mijner Heer, en' siet
hoe mijne haters mij verdrucken,
en wilt mij tot om hooge rucken

Van uijt 'sdoods poorten. 15 Dat ik toch
uijt Zions dochters poorten [noch]
volmondig all dijn lof belijde:
en' mij in dijnen heijl verblijde.

16 De heijdenen sijn in de gracht
die sij mij groeven selfs versmacht:
in 't nett * gestreckt om me'e te vangen,
daar bleef haar eijgen voet in hangen.

+ 17 Recht doende word de Heer bekend,
de goddeloos' is [op het end] *+3.P. 5*
verstrickt in sijner handen wercken:
* een' sake waerdig aan te merken. *Selah.*

18 De godloos' moet ten grave tre'en:
[daar moeten] alle volken he'en
die van God willens niet en weten.
19 Doch word de schaam'le noijt vergeten:

Des armen wachten [en' verdriet]
en sall niet altoos sijn voor niet.
20 O Heer staat op [voor allen werke]
maakt dat de menz sich niet en sterke:

Doet 'tvolk voor dij te rechte staan:
21 Heer jaagt hun een' verschrickheijd aan,
[en'] wilt den volkeren beduijden
dat sij sijn sterffelicke luijden, *Selah.*

De X. Psalm.

4.

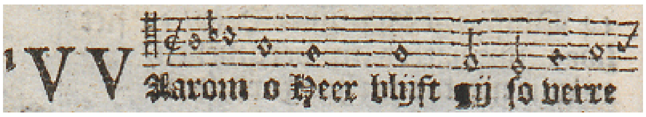

1 *VV*Aarom o Heer blijft gij so verre

van:
wat bergt gij dij in tijd van angst [en' pijn] ?
2 De boos' vervolgt den arm-verdruckten man ‡ in overmoed en' ‡ opgeblasen schijn:
laats' all' betrapt in haar' gedachten sijn
bij hen bedacht: 3 Want dese boose [sielen]
beroemen sich der wellust haarer sielen:

De gieregaard [die] segent sich [allom]
hij toornt de*n* Heer. 4. De goddeloose [menz]
* verwaand va*n* geest en geeft toch nerge*n*s om,
daar is geen God dit is all sijn gepeins
5 En' t'alle*n* tijd gaat hem sijn weg naar wenz,
te hoog van hem sijn [alle] dijn' gerichten:
so hij maar blaast so moet sijn vijand swichte*n*.

6 Hij heeft geseijd in sijn [verstockt] gemoed,
'ken wanke nu noch' in der eeuwigheijd,
want nimmermeer [ben ik] in tegenspoed.
7 Sijn mond is voll va*n* vlouk, va*n* valzigheijd,

voll van bedrog; veel' moeit' en' arrebeijd
veel onrechts [is] sijn' tonge onderworpen.
8 Hij sitt en' looert in lagen van de dorpen,

In 'theijmelick dood hij 'tonschuldig [bloed]:
sijn ooge loert [staag] op den armen [man].
9 So als een leeuw in sijnen kuijle [doet]
leijt hij in thol [all'] sijne lagen an,
en' loert of hij den schaam'len grijpen kan:
[gelijk] hij [ook] den armen sall verklicken
mits treckend' hem in sijne garen-stricken.

10 Hij stuijpt en' buijgt, vernederd [op bedrog]
en' magtloos volk valt in sijn' magt [mitsdien]
11 Hij seijt in 'thert: God die vergeet'et toch:
sijn aangesicht verbergt hij [van ons lie'n],
hij sall'et toch in eeuwigheijd niet sien.
12 Staat op Heer God, wilt dijne hand opheffen,
noch' en vergeet den arm-verdruckte*n*[teffen].

13 Waaromme heeft de godloos' God verstuerd ?
hij seijt in 'thert dat gij'er niet op past.
14 Gij siet de moeit', gij hebt den toorn bespuerd,
op dat gij hem met dijne hand aantast,
het arme volk verlaat sich op dij [vast]:
gij sijt tot hulp den kleenen hulpeloosen.
15 Verbreekt den arm des God-vergeten boosen:

Doet ondersouk van sijne godloosheijd
tot dat gij die nu niet meer vinden kond.
16 Een koning is de Heer in eeuwigheijd
volherdelick: [altoos en' t'allen stond]:
de heijd'nen sijn vergaan tot in den grond
[verr'] uijt sijn la*n*d. 17 Gij Heer verhoort [de smerten]
den wenz van die sachtmoedig sijn [van herten]:

Gij maakt dat sij kloukmoedig sijn va*n* hert,
gij sult dijn oor [daar op ook] acht doen slaan.
18 Ten eijnde dat de wees' [geholpen] werd !
en' hem die hier verdruckt is, recht gedaan,
op dat een menz van uijt der aerd' [ontfaan].
met voord en vaar' ‡ sich [so] verwaand te dragen,
[en ‡ hem] den schrick ter dood toe aan te jagen.

De X I. Psalm.

3 ½

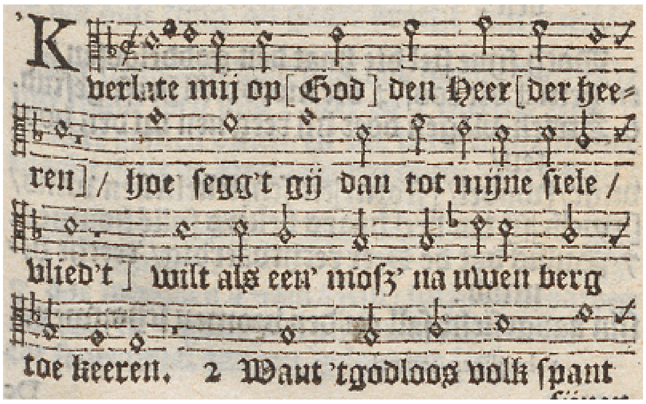

'*K* verlate mij op [God] den Heer [der heeren],
hoe segg't gij dan tot mijne siele, vliedt]
wilt als een' mosz' na uwen berg toe keeren.
2 Want 'tgodloos volk spant

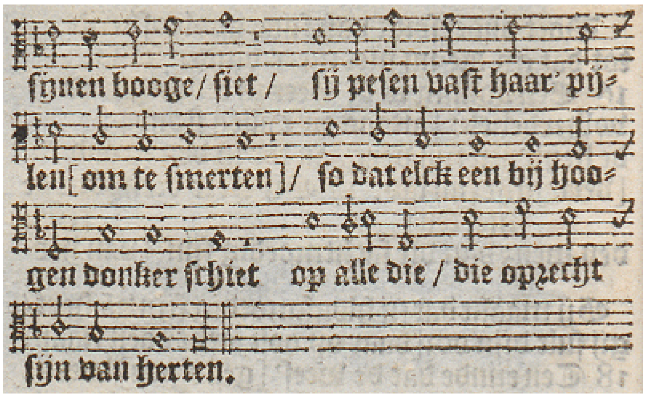

sijnen booge, siet,
sij pesen vast haar' pijlen [om te smerten],
so dat elck een dij hoogen donker schiet
op alle die, die oprecht sijn van herten.

3 Want 'tgrondsticht sall noch worden omgesmeten:
[eij laas] wat heeft de vrome toch gedaan ?
4 De Heer [die is] [2] in sijnen troon [geseten],
des Heeren stoel [blijft] in den hemel [staan],
sijn oogen *n* sien, sijn oogscheel schouwt [de vonden*n*,
schouwt all het doen] der menzen kind'ren aan.
5 De Heere sall den vromen [noch] doorgronden;

Doch sijne siel die haat den goddeloosen,
en' hem ‡ die roof, ‡ die moedwill heeft gesind.
6 Strick-vlagen doet hij reeg'nen op den boosen,
vuijr, swavel, [storm] en' schrickelicken wind,
['twelk] sij ten deel haars bekers sulle*n* houwen.
7 Sulks dat de Heer rechtvaerdig, 'trecht bemind:
sijn aangesicht sall op den vromen schouwen.

2 *heijligen tempel.*

De X I I. Psalm.

8.

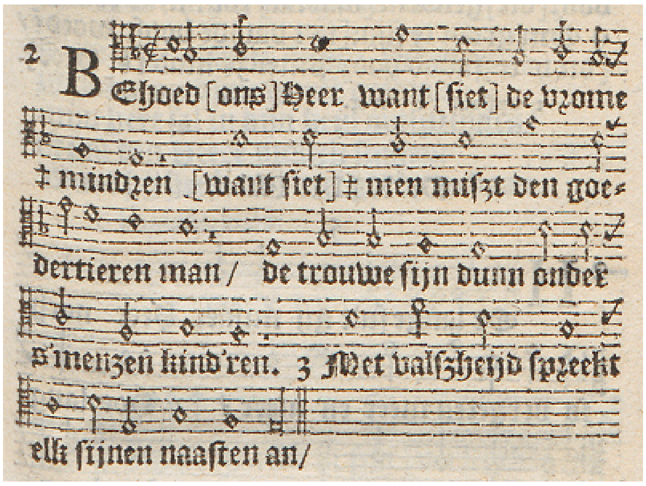

2 *B*Ehoed [ons] Heer want [siet] de vrome ‡ mindren
[want siet] ‡ men miszt den goedertieren man,
de trouwe sijn dunn onder s'menzen kind'ren.
3 Met valszheijd spreekt elk sijn naasten an,

Met lip-gevleij, met dubbelhertig smeeken.
4 De Heere sall besnijden 'tlip-gevleij,
de grootze tong. 5. [En'] die daar [trotzig] spreken;
* dat onse tong' all' haare kracht uijtspreij,

Ons' lippe*n* sijn voor ons [ook sonder duchte*n*],
wie soude toch ons ‡ heer en' ‡ meester sijn?
6 Der armen druck, en' der verdruckte*n* suchte*n*
maakt, seijt de Heer, als dat ik nu [1] verschijn',

'Ksal hem behoe'n voor die hem heeft verschoven.
7 De woorden Gods, [sijn] suijv're woorden wisz,
als louter [2] goud [dat] in der aerden oven,
tot sevenmaal aan een gelouterd [is].

1 *opstaa.*
2 *silver.*

8 Gij sults' o Heer bewaren: en' behoeden
voor [dit] geslacht [van nu] tot nimmermeer.
9 Om groot te sijn; [is't dat] de boose woede*n*,
[dit is te] snood voor 'smenze*n* kind're*n* [Heer].

De X I I I. Psalm.

5.

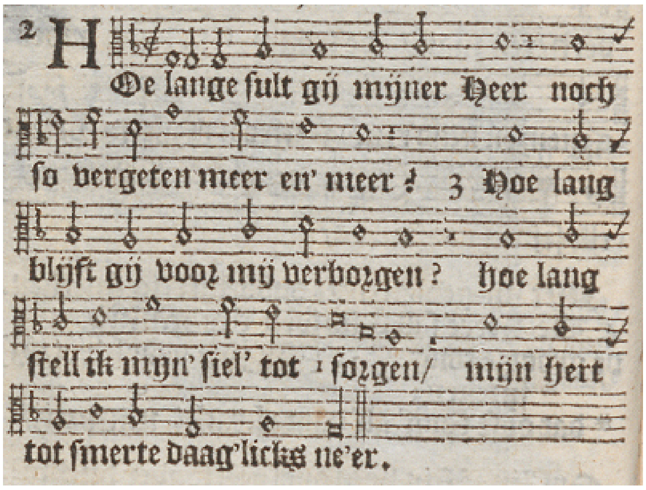

*H*Oe lange sult gij mijner Heer
noch so vergeten meer en' meer ?
3 Hoe lang blijft gij voor mij verborgen ?
hoe lang stell ik mijn' siel' tot [1] sorgen,
mijn hert tot smerte daag'licks ne'er.

Hoe lange sal mijn vijand noch
sich over mij verheffen toch ?
4 Siet, Heer mijn God wilt mij verhoore*n*,
verlicht mijn' oogen toch [al voren]
dat ik niet slaap in 'sdoods [bedrog].

5 Op dat mijn vijand niet [en ro'm'
niet opentlick] en segg' [alom],
ik hebbe hem in mijn vermuegen:

1 *beraadslagingen.*

mijn' haters sullen sich verhuegen
indien ik noch te struijk'len kom'.

6 Doch ik [Heer] hebbe [stedes aan]
in hoop' op dijne gunst gestaan,
mijn hert sal in dijn heijl ontspringen,
ik sall den Heere vrolick singen:
Want hij heeft mij veel goeds gedaan.

De X I V. Psalm.

7.

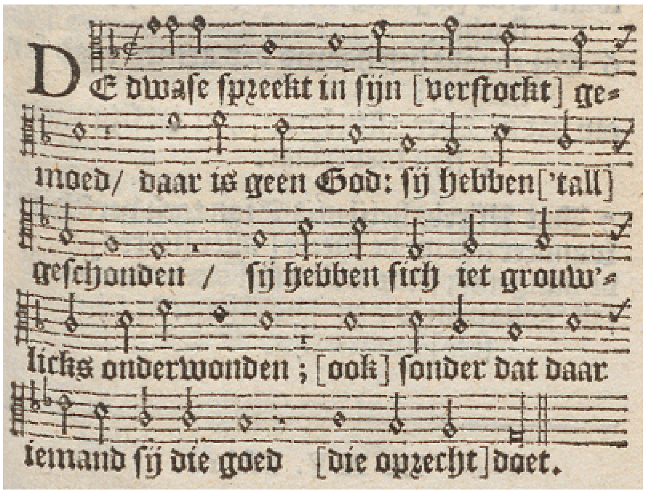

*D*E dwase spreekt in sijn [verstockt] gemoed,
daar is geen God: sij hebben ['tall] geschonden,
sij hebben sich iet grouw'licks onderwonden;
[ook] sonder dat daar iemand sij die goed
[die oprecht] doet.

2 *V*ijt 'shemels [troon] sag God op [all' te maal]
de kinderen der menzen, om te gronden
of daar ook een verstandig werd' bevonden,

die God [hier] socht. 3. [En daar was geen van] all,
[hij] week [ten vall],

T'saam sijnse vuijl; niet een doet goed, niet een.
4 Dees' boos' all' t'saam of sij dit niet en wete*n* ?
sij die mijn volk, gelijk als brood op-eten:
[ook] hebben sij den Heere [hier bene'en]
niet aan gebe'en.

5 Daar sijnse nu verschrickt door schrick [gelaat],
want God [is] toch met 't vroom-oprecht geslachte.
6 Gij maakt beschaamd des armen raad [en' klagte]:
om dat de Heer ‡ sijn hoop [hier is, sijn raad,]
‡ sijn toeverlaat.

7 Dat Ys'rels heijl uijt Zion toch verschijn',
wanneer als nu de Heere [aller heeren]
de vangenisz sijns volks sall ommekeeren:
sall Jakop blijd, en' Ysr'el [met de sijn'
seer] vrolick sijn.

De X V. Psalm.

5.

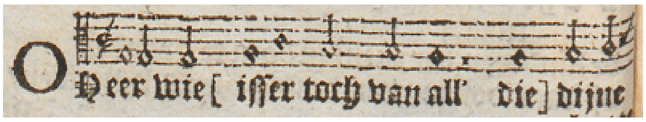

O Heer wie [isser toch van all' die] dijne

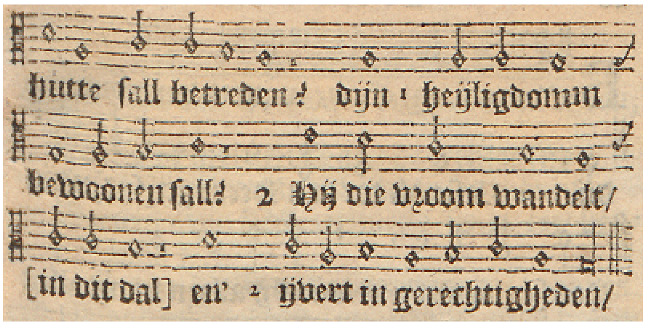

hutte sal betreden ?
dijn [1] heijligdomm bewoonen sall ?
2 Hij die vroom wandelt, [in dit dal] en' [2] ijvert in gerechtigheden,

Die waarheijd spreekt in sijn gemoed.
3 Niet achterklapt met sijner tongen,
noch' sijnen naasten quaad en doet,
en' sijnen nabuijr [nochte bloed]
noijt geenen smaad heeft opgedrongen.

4 [Die] in sijn oog [sich] verontwaerd,
[sich selfs] versmaad, en' [boven and'ren]
hen, die den Heere vreesen, eert:
die sich in ernst te tuchten sweert,
en' daar van niet en sall verand'ren.

Hij die geen geld op woeker geeft,
en' tegens [die] onschuldig [leven]
noijt geen geschenk ontfangen heeft.
die dit dus doet, [die aldus leeft,]
en' sall in eeuwigheijd niet sneven.

De X V I. Psalm.

3.

1 *heijligen berg.*
2 *sich oeffent.*

*B*Ewaert mij God, want ik vertrouw op dij.
2 'Ksprak tot den Heer: gij [sijt] mijn Heer [gebleven]:
* van dij alleen komt alle goeds op mij.
3 Aan heijligen [die hier] op aerden [leven]
en' [die sich vroom en'] treffelicken [dragen]
aan dees' [segg ik is] all mijn welbehagen.

4 Haar' afgoo'n sijn geworden meer en' meer,
[so datse nu] tot vremde [goo'n] vervremen,
haar bloed off'rand sall ik niet off'ren [Heer],
noch' haaren naam op mijne lippen nemen.
5 'Tdeel mijner erf', mijns bekers [mijner gaven]
[is God] de Heer: gij sult mijn lot handhaven.

6 Het lot ['twelk mij] in 'tlustigste toeviel:
voorwaar mij is een schoone erf' bejegend.
+7 [Dies] moet de Heer, die mij den raad voor hiel,

+*P. 3.*

van mij [altoos geloofd] sijn [en'] gesegend:
mijn' nieren sijn't die mij bij nacht kastijden.
8 Ik hebb den Heer voor oogen t'allen tijden;

En' want hij mij sitt aan de rechter sijd
en' sall ik [mij] niet wankelbaar [betoonen]:
9 Dies is mijn hert verhuegd, mijn' eer' verblijd:
ook sal mijn vleesz in vast vertrouwe*n* woonen.
10 Want gij [o God, een trouw God boven maten]
en sult in't graf mijn' siele niet verlaten:

Gij laat niet toe als dat dijn gunstgenot.
verroting' sie. 11 Gij sult [ten onderrichte]
des levens weg mij kond doen [o mijn God];
de volle vruegd [is] met dijn' aangesichte:
in dijne [1] hand [berust] voor allen tijden
een' waare vruegd, een eeuwig vast] verblijde*n*.

De X V I I. Psalm.

3.

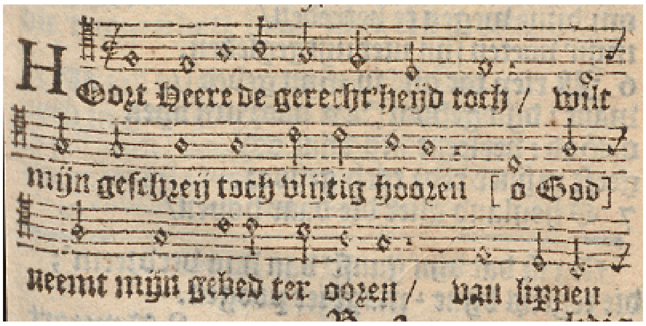

*H*Oort Heere de gerecht'heijd toch,
wilt mijn geschreij toch vlijtig hooren
[o God] neemt mijn gebed ter ooren,
van lippen

1 *rechterhand.*

ledig van bedrog.
2 Dat mijn gericht voord-koom getreden
van dijnen aangesichte her:
dijn ooge schouwe [van so verr]
op [alle dese] billickheden.

3 Gij hebt mijn hert beproufd [voor he'en],
besocht, en' mij gekuerd, bij nachte,
doch vond ganz niet: [en' 'tgeen] ik dachte
en' heeft mijn mond niet overtre'en.
4 Ten opsien van der menzen werken
so hebb ik willen [voord en' voord]
naar 'twoord [naar] dijner lippen [woord],
op des inbrekers wegen merken.

5 Mijn' stappen hebb ik vast gesett
om dijne wegen te betreden,
mijn' voeten sijn niet uijtgegleden.
6 Ik riep tot dij [in mijn gebed],
want [1] dijn gehoor staat voor mij open
o God: verleent mij dijne oor'
geeft mijner rede toch gehoor.
+7 O heijland aller die daar hopen,

+P. 4 ½

Maak dat dijn gunst' van hun vervreem';
die tegens dijne [2] magt iet poogen.

1 *gij verhoorde mij.*
2 *rechterhand opstaan.*

8 Bewaart mij als het swart' der oogen,
bergt mij in dijner vlueg'len scheem'.
9 Voor boose die mij henen stooten:
voor mijne vijanden [voord aan]
die rondom na mijn' siele staan.
10 Sijn sijn t'saam in haar vett besloten:

Sij spreken trotz met haaren mond.
11 'Tsijn, die ons nu den gang omringen:
die haare oogen daar toe bringen
om [ons] te drijven in den grond.
12 Gelijk een leeuw so rooft hij weder,
als een jong leeuken dat ten schuijl
blijft sitten binnen in den kuijl.
13 Staat op Heer, vatt hem, buijgt he*m* neder:

Ruck mijne siel' [van desen leeuw]
[en dat] dijn swaerd den boosen [keere].
14 [Ruck mij] door dijne hand o Heere
van mannen, mannen deser eeuw',
der welker deel [is] in dit] leven:
gij vult hun haaren buijk met [3] schatt;
en' haare soonen worden satt:
die't overschott haar'' kind'ren geven.

15 Ik sall dijns aangesichtes schijn
noch in gerechtigheijd aanschouwen:
ik sall [mij] voor versadigd [houwen]
wanneer dijn beeld ontwaakt sall sijn.

De X V I I I Psalm.

3 1/3.

3 *dijnen.*

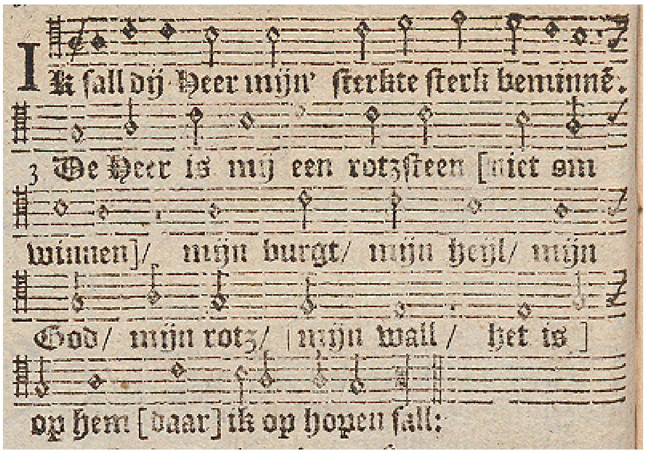

*I*K sall dij Heer mijn' sterkte sterk beminne*n*.
3 De Heer is mij een rotzsteen [niet om winnen],
mijn burgt, mijn heijl, mijn God, mijn rotz, [mijn wall],
het is] op hem [daar] ik op hopen sall:

Dese navolgende vaerskens worden aldus gesongen.

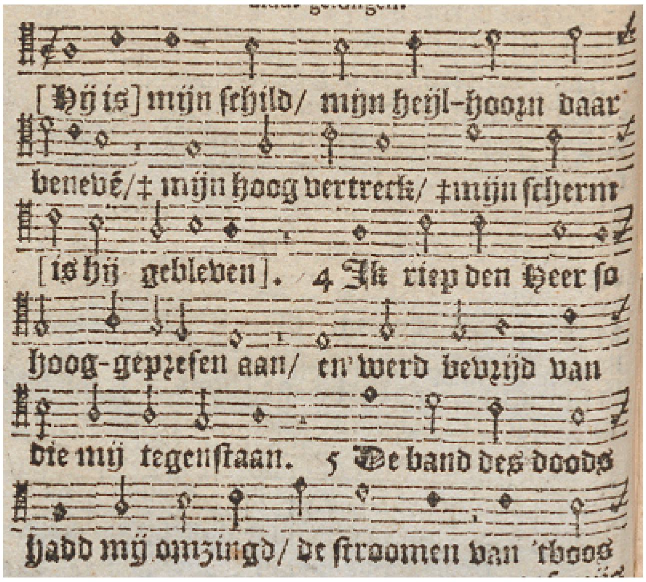

[Hij is] mijn schild, mijn heijl-hoorn daar beneve*n*,
‡ mijn hoog vertreck, ‡ mijn scherm [is hij gebleven].
4 Ik riep den Heer so hoog-gepresen aan,
en' werd bevrijd van die mij tegenstaan.
5 De band des doods hadd mij omzingd,
de stroomen van 'tboos

gespuijs die hadde*n* mij doen schromen.
6 De band des grafs hadd mij rondom bepaald;
de strick des doods hadd mij nu achterhaald.

7 In mijnen angst hebb ik den Heer gebede*n*,
tot mijnen God kreet ik [van hier beneden];
uijt sijnen troon verhoord' hij mijne stemm':
tot in sijn oor ging mijn gekrijt tot hem.
8 De aerd' begonn te dav'ren, en' te beven,
'tganz grondgesticht der bergen daer beneven
werd ook beroerd; ja 'twerd beroerd, so rasz
[so haast] als hij in toorn ontsteken was.

9 Door sijne*n* nues ging een rook op [in't ro*n*de]
een terend vier beet door uijt sijnen monde:
de kolen sijn van hem begloeid [bestraald].
10. Hij boog de locht en is so ne'er gedaald:
de duijsternisz [stond] onder sijne treden.
11 En' is daar he'en op Cherubijns gereden,
hij vloog, en' dreef op 'tvedervlugg des winds.
12 De do*n*ker was sijn schuijl-plaatz [allezins], [+]

[+] *1 P. 4*

Hij hadd in't rond vermits s'lochts overtreckzel,
de donkerheijd der waat'ren tot een deckzel.
13 Van uijt het licht dat voor he*m* henen sche'en,
dreef ['tganz gedrift van] sijne wolken he'en;
de hagel [viel] met kolen viers [in't honderd].

14 De Heere heeft in 'shemels [hoogt'] gedonderd,
['Twas] [1] God om hoog [die] sijne stemm' [so straff]
met kolen viers en' hagel van sich gaf.

15 Sijn' pijlen schoot hij af, en' deedse sneve*n*:
sloeg blixem straal op straal, en' namse 'tleven.
16 So datmen nu de waterkolken sag,
en' dat de grond der waereld open lag
mits dijne straff o Heer [mits dijn verstoren]
vermits 'tgeblaas des winds van dijne*n* toren.
17 Hij greep mij op uijtreijkend' va*n* om hoog,
[so dat] hij mij uijt vele waat'ren toog.

18 Heeft mij verlost van 'svijands sterke [scharen],
van [2] haters ook die mij te magtig waren.
19 Sij hadde*n* mij ten daag' des noods verraszt:
maar [God] de Heer die stuende mij te vast.
20 Steld' mij op 'truijm: en' heeft mij so ontslagen,
want aan mij toch hadd hij een welbehagen.
21 De Heer sal mij naar mijn' oprechtheijd doen,
en, na mijn' ha*n*d [hier] reijn is, mij vergoe'n.

22 Want 'khebb geacht op [all'] des Heeren wegen,
noch' tegens God iet godloos willen plegen.
23 Want voor mij [staan] [3] sijn' rechten, sijne wett
en hebb ik noijt van mij te rugg' gesett.

1 *de alderhoogste.*
2 *mijne.*
3 *alle.*

24 Ik hebb voor hem ganz onbevleckt getreden,
en' mij vermijd voor ongerechtigheden.
25 So dat mij God naar mijn' oprechtheijd richt,
en' na mijn' hand reijn is voor sijn gesicht.

26 Gij sult [o God] goed wesen met de*n* goede*n*, +
vroom sult gij sijn [vroom] met den vroom-gemoeden. *+2 P. 4*
27 Met die reijn is sijt gij [ook] reijn [naar wenz],
gij sijt verkeerd met den verkeerden [menz].
28 Want gij behoud 'tarm volk [uijt mededoogen]
en' onderdruckt de hoogverweende oogen.
29 Gij toch o Heer ontsteekt mijn' lampe wisz,
mijn God verlicht [all'] mijne duijsternisz.

30 Want [Heer] met dij sall ik door legers dringen,
en' in [4] Gods kragt 'tbemuijrde overspringe*n*.
31 Gods weg die [is] ‡ volmaakt [‡ en' sonder smett]
geloutert [is] des Heeren woord [en' wett'],
hij [is] een schild hun die in hem [5] gelooven.
32 Want wie [is] God als wel de Heer [daar boven] ?
wie [is] de rotz', dan onse God [alleen] ?
die God die mij omgord met sterrickhe'en.

Die mijnen weg mij [ganz'] volmaakt doet vinden.

4 *mijnen God.*
5 *hopen.*

34 Die mijne*n* voet maakt even als der hinden,
hij die mij doet op mijner [hoogte staan].
35 Die mijne hand selfs leert ten strijde gaan,
door mijnen erm breek ik de staale boge.
36 Den schild dijns heijls geeft gij mij [van om hooge],
dijn' rechterhand die stuent mij [in den nood];
ja dijne ‡ gu*n*st [en'] ‡ ootmoed maakt mij groot.

37 [Ook] gaaft gij mij ruijmt' onder mijne treden,
so dat ook selfs mijn' enk'len niet en gleden:
38 Mijn' vijanden sall ik vervolgen, [6] slaan,
'ken keer niet we'er, voor dat iks' hebb verdaan.
39 'Ksals' all verdoen, dat geen opstaa van alle*n*:
sij sullen mij t'saam onder voeten vallen.
+40 Want gij hebt mij ten krijg' met kragt omgord:
en' onder mij mijn' vijande*n* gestort. *+P 3 6 regel.*

41 Ja gij hebt mij mijns vijands neck gelate*n*:
ook sall ik die uijt-roeien, die mij haten.
42 Sij schreijden wel, doch daar was niemand voor;
[ja] tot den Heer, maar hij gaf geen gehoor.
43 Ik sals' als stoff [stoff] voor den wind verkruijmen:
en' als het slijk der straten op doen ruijmen.
44 Van des volks twist hebt gij mij ganz ontlicht,
en' tot een hoofd der heijdenen gesticht:

Mij diend' een volk het welk ik niet en kende,
45 Dat sich tot mij op 'toorgehoor [slechts] wendde;

6 *vatten.*

de vremde luij die hebben mij miszaakt
46 De vremde luij die sijn ten vall geraakt,
sij moesten t'saam van uijt haar' hutten beven.
47 De Heere leeft, mijn' rotz sij lof gegeven,
de God mijns heijls dien elk verhoogen moet.
48 'Tis God die mij all' dese wrake doet;

Hij ist' die mij het volk stelt onder handen.
49 Die mij verlost va*n* mijne [dood]-vijande*n*,
ja gij sult mij verhoogen [van nu aan]
verr' boven hen die mij [hier] wederstaan;
gij sult mij [noch] uijt 'sroovers [ha*n*d bevrijde*n*.
50 Daarom o Heer sall ik dij [steeds] belijden
ook onser [all'] de heijdenen [eer lang];
en' dijnen naam [dus] loven met gesang.

51 Hij is't die t'heijl sijns konings groot komt maken,
sijn' heijlgenaad' die doet hij David [smaken]
dien hij gesalfd [ten koning] heeft [bereijd,
hem] en' sijn saad tot in der eeuwigheijd.

De X I X. Psalm.

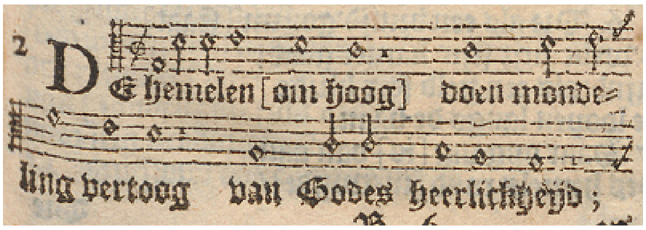

2 *D*E hemelen [om hoog]
doen mondeling vertoog
van Godes heerlickheijd;

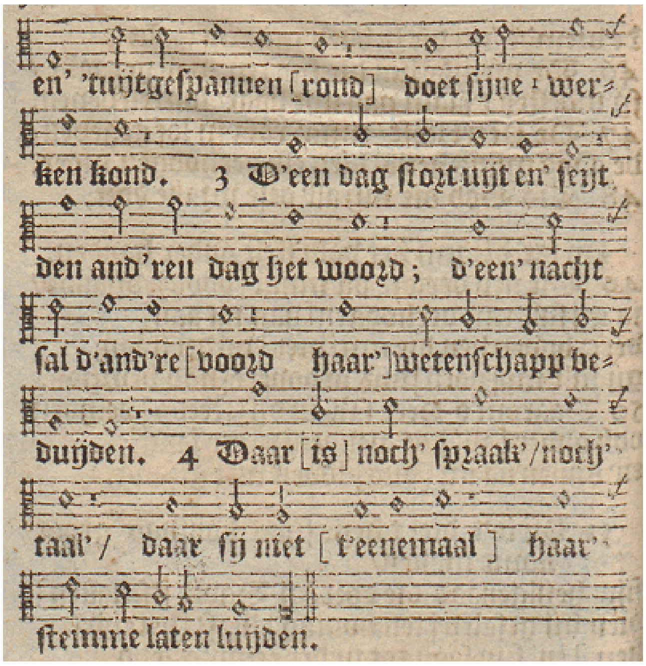

en' 'tuijtgespannen [rond]
doet sijne [1] werken kond.
3 D'een dag stort uijt en' seijt
den and'ren dag het woord;
d'een' nacht sal d'and're [voord
haar'] wetenschapp beduijden.
4 Daar [is] noch' spraak', noch' taal',
daar sij niet [t'eenemaal]
haar' stemme laten luijden.

5 Haar richtsnoer druckt haar' spoor'
het ganze aerdrijk door:
haar' reden [sijn verspreijd]
tot s'waerelds eijnde: in haar
heeft hij der sonne [daar]
een' hutte toe bereijd.
6 Die als een bruijd'gomm [staat]
d'welk uijt sijn' kamer gaat;
sijnd' als een held seer blijde
te loopen langs de baan.
7 Haar opgang [is] van aan
des hemels rond [in 'twijde],

1 *handen.*

Die haaren loop dan wend
tot aan haar uijterst end;
niet blijft' er [uijtgeweerd]
verborgen voor haar hett'.
8 Vollmaakt [is] 'sHeeren wett +
als die de siel' bekeert;
trouw [is] des Heeren woord,
het sall [ook voord en' voord]
den slechten wijsheijd leeren.
9 'Tbevel Gods [is] recht [goed],
'tvervrolickt het gemoed:
reijn [is] 'tgebod des Heeren,

Het maakt de oogen klaar.
10 Gods vrees' [is] suijverklaar,
sij blijft voor eeuwelijk,
d'oordeelen van den Heer
[sijn] waarheijd; [ende seer]
rechtvaerdig van gelijk.
11 Veel waerder [duijsendvoud]
dan goud, dan louter goud;
soet, boven 'tsoet' van honing.
12 Daar in dijn knecht kan sien:
dat in 'tbehoud van dien
[loon ligt, ja] veel belooning'.

13 Wie isser toch [van all']
die [sijne] feijlen sall
[bevroeden en'] verstaan ?
och reijnigt [Heer] mij toch
van [sonden] die [als noch]
voor mij verborgen staan.
14 Onthoud ook dijnen knecht

+*P. 4.*

‡ van hoogmoed, ‡ van onrecht,
geeff' over [2] mijne leden,
toch geene heerschappij',
so blijf ik vroom: en' vrij
van menig overtreden.

15 Laat dij bevallig sijn
de re'en mijns monds, en' mijn
aandachtelick gemoed
tot voor dijn aangesicht;
o Heer mijn rotz', [mijn licht
mijn heijl], die mij behoed.

De X X. Psalm.

4 ½

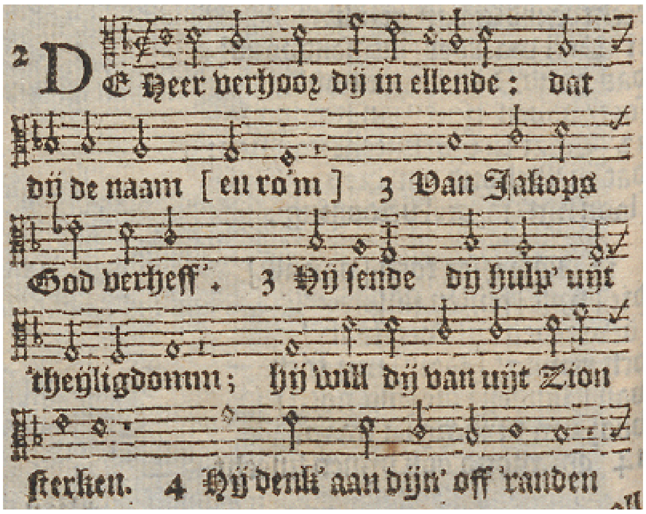

2 *D*E Heer verhoor dij in ellende:
dat dij de naam [en ro'm]
3 Van Jakops God verheff'. 3 Hij sende
dij hulp' uijt 'theijligdomm;
hij will dij van uijt Zion sterken.
4 Hij denk' aan dijn' off'randen

2 *mij.*

all t'saam; en' dijn' brand-offer-werken
will hij tot aszen branden. *Selah.*

5 Hij will dij naar dijn hert gerijven;
volvoer all dijnen raad.
6 Wij sullen vrolickheijd bedrijven
in dijne heijl-[genaad'],
wij sullen onsen God ter eeren
het vendel houden staan:
de Heere will all dijn begeeren
ten vollen toe versaa'n.

7 Nu weet ik dat God sijnen [1] koning
wel sall behoeden [voord];
en dat hij hem van uijt de [2] woning
sijns heijligdoms verhoort:
'theijl sijner rechterhand [is kragtig.
8 De dese [verhoovaerden]
op wagens, and're [sijn te prachtig].
op [ruijters ende] paerden;

Maar wij gedenken aan den naame
van onsen God [en'] Heer.
9 De dese sijn gestruijkeld] t'same']
ook vielen sij daar ne'er;
maar staande sijn wij noch gebleven,
wij bleven staand' [in't midden].
Helpt Heer, de koning sall ons even
verhooren, als wij bidden.

1 *gesalfden.*
2 *hemel.*

De X X I. Psalm.

7.

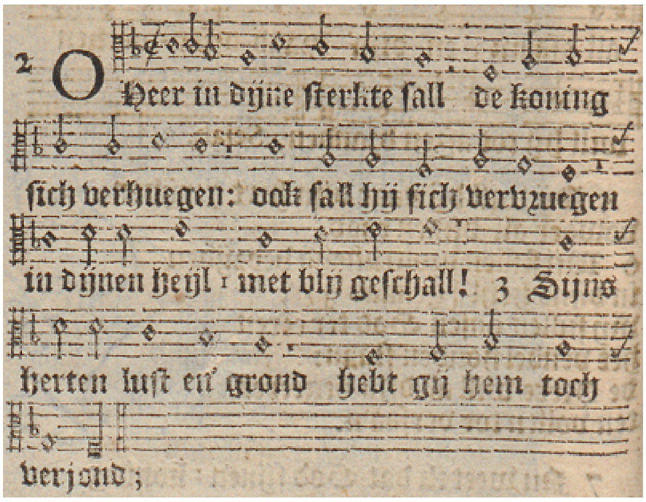

2 *O* Heer in dijne sterkte sall
de koning sich verhuegen:
ook sall hij sich vervruegen
in dijnen heijl [1] met blij geschall !
3 Sijns herten lust en' grond
hebt gij hem toch verjond;

Het geen sijn mond voor uijtspraak' seijd'
hebt gij noijt afgeslegen. *Selah.*
4 Ja komt hem voor met segen
der [gunstige] weldadigheijd;
gij kroo'nt sijn hoofd [ten toon]
met een' fijn' goude kroon'.

5 Om 'tleven heeft hij dij gebe'en,
en' een langduijrig leven
hebt gij hem ook gegeven,
tot aller eeuwen eeuwighe'en
6 Seer groot is sijne eer
mits dijnen heijl] o Heer]:

Ook sult gij hem met majesteijt
en' heerlickheijd bekleeden.

1 *seer.*

7 Gij sult hem toebereeden
ten segen in der eeuwigheijd;
en' mits dijns wesens schijn
in vruegd doen vrolick sijn.

8 Op God is't dat de koning staat;
en' hij en sall niet sneven
[als hij sich sall begeven]
in 'salderhoogsten heijl-genaad'.
9 All' dijn' vijanden sall [+]
dijn' hand wel vinden, [all]: [+]*P. 6*

Dijn' haters sall dijn' rechter hand
wel vinden. 10 Gij sult maken
dat s' als vier-ovens blaken
als nu dijn aanschijn toornig brand:
de Heer sall hen [met een]
in sijnen toorn vertre'en;

Ook salse t'vier verteren t'saam.
11 Haar' vrucht van uijt der aerden
sult gij tot niet doen werden;
uijt 'smenzen kind'ren haare stamm'.
12 Om datse [hier dus] woe'n
om dijn [Heer] quaad te doen:

Gedachten hebben sij gedacht,
[doch] konnen [mij] niet [vellen].
13 Ten doel sult ghijse stellen;
gij sult [de pijlen dijner kragt]
op dijne pees' bere'en
recht op haar backhuijs he'en.

14 Och wilt in dijne sterkte dij
verheffen Heer [der heeren]:

wij sullen [dij ter eeren
hier] singen [Heer], ook sullen wij
[all' dese [dijne kragt
lof-singen [dag en' nacht].

De X X I I. Psalm.

3.

2 *M*Ijn God, mijn God, waarom so isset toch
dat gij mij hebt [so ganz] verlaten [och?]
verr' sijnde [verr'] van mijner hulpe [noch],
en' brul-geklachten.
3 Mijn God 'kroup 'sdaags,
gij andwoord niet: bij nachten
ben ik niet still. 4 Gij sijt de heijl'g [in kragten].
die Ysrels loff bewoont. 5 Ons' vaders wacht'den
in hoop' op dij.

Sij hebben t'saam in hoop' gewacht, en' gij
hebt hen verlost
[gij maaktese ganz vrij].
6 Tot dij [o God, tot dij] so schreijden sij,
en' sijn ontslegen:
sij hebben vast gehoopt op [1] dijnen segen,
noch' werden oijt beschaamd. 7 Ik daarentegen
ben maar een worm, en' geen man: [aller wegen]
der menzen smaad:

En' onder 'tvolk veracht [in desen staat].
8 All' die mij sien bespotten mijn [gelaat]: +
elk treckt de lipp', elk schudd den kopp [uijt haat *+P. 4.*
[en' gaan dus klagen;]
9 De dese heeft sich aan den Heer gedragen,
hij help' hem [nu]: hij ruck' hem uijt dees' plagen],
want hij heeft hem met een goed welbehagen
[so seer] gesocht.

10 Doch gij [sijt die] mij uijt den buijke toogt;
die mijne hoop' aan 'smoeder borsten wrocht.
11 Door dij be*n* ik [ter waereld] voordgebrogt
uijt der baarmoeder;
gij sijt mijn God va*n* 'tlijf aan mijner moeder:
12 Maakt dij niet verr van mij [Heer naakt wat spoeder],
want mij naakt angst: en' [daar is] geen behoeder
[die mij bevrijd']

13 Veel' stiere*n* [Heer] omringe*n* mij [te*n* strijd]:
[ook] is 'tgestiert' van Basan om mijn' sijd'.
14 'Tspermuijlt op mij: 't brult met ee*n* leeuws gekrijt,
op roof verbeten.

1 *dij.*

15 'Kben drijvend weg als water afgevleten;
'tgebeent' is mij all' tsaam van een gereten:
[2]'thert is als wasz: so als het afgesleten
in 'tlichaam smelt.

16 Dorr als ee*n* scherf ligt mijne kragt geveld,
so dat mijn tong' mij aan 'tgehemelt swelt;
tot stoff des doods hebt gij mij nu gesteld
[en' schier verslonden].
17 Want ik word [hier] rondom omringd va*n* honden,
der boosen schaar' die komt mij [nu] omronde*n*:
die handen [beijd' en' voeten mij doorwonden
[3]geen leeuw so stout.

18 So dat ik licht mijn beend'ren tellen soud:
sij schouwen't aan, sij hebben mij doorschoud.
19 Sij deijlen mijn gewaad; en' werpen [boud]
'tlot op mijn' kleeren.
20 En maak dij toch niet verr' gij Heer [der heeren]:
gij mijne kragt, wilt t'mijner hulp' haast keeren:
21 Mijn' siel van 'tswaerd; en' mijn' eensaame weren
vrij van 'shonds poot.

22 Behoed mij [Heer] van 'sleeuwen muijl [en' strott];
voor hoorne*n* ook [daar mede] d'eenhoorn [stoot]
[en'] andwoord mij. 23 'Ksall dijnen naam [o God]
[4]den broed'ren preken;
ik sall dijn lof in der gemeent' ontsteken.
[+]24 Gij die God vrees't [kom't] willet hem lof spreken,

[+]3 P. 4 ½

2 *mijn.*
3 *als een leeuw.*
4 *mijnen.*

gij Jakops saad [wilt geen' van] all' [ontbreken
bewijs't hem eer:

Gij Ysr'els saad vrees't u toch voor [5] den Heer.
25 Hij smaadde noijt, hij hadde noijt afkeer
[noijt tegenheijd] van des verdruckten ‡ seer
[en] ‡ ned'righeijde,
[so dat] hij noijt sijn aanschijn af en scheijdde;
doch hoorde hem, wa*n*neer hij tot he*n* schreijde.
26 Van dij [so sall] mijn roem in een' verspreijde
gemeent' [opgaan]:

'Ksall mijn beloft' voldoen ten overstaan
van alle die hem vreesen [nu voordaan].
27 Het arme volk sall eten, en' versaa'n sich daar beneven;
elk die God soukt, die sal hem eere geven:
uw herte sall voor eeuwelicken leven.
28 Elk aerdrijks eijnd sal't huegen, en' begeven
sich tot den Heer:

Der heijd'nen stamm' buijg van tsaam voor hem ne'er.
29 Want 'trijk dat komt den Heere toe [den Heer]
hij sall op all' de heijdenen [6] sijn' eer
en' magt uijt-meten.
30 Ook sullen all' de vett' op aerden eten,
en' voet-vall doen: die in't stoff sijn geseten
die sulle*n* t'saam ne'er buijgen, * die [te weten]
sich niet kan voe'n.

31 [Haar'] af-komst' sall hem diens [en' eere] doen:

5 *hem.*
6 *heerzen.*

van stamm' tot stamm' word [dese vrede-soen]
den Heer' verteld. 32 Sij sulle*n* kome*n* [spoe'n,
elk sall toetreden,]
en' doen verhaal van sijn' gerechtigheden;
voor [all] het volk geboortig [hier beneden],
als dat hij ['t nu door desen soen der vreden
all] heeft volbragt.

De X X I I I. Psalm.

3.

*H*Et is de Heer, die mij voed als ee*n* herder,
[so dat] mij niets en sall ontbreken [verder].
2 Hij legert mij op groen-begraasde weijde*n*:
hij gaat mij langs 'tstilvloeiend water leijde*n*.
3 Bekeert mijn' siel': [en'] voert mij [uijt genaden]
om sijns naams will', [hier] op de rechte paden.

4 Of ik alschoon [hier] wandelde [beneden]
in't schaadwe-dal des doods, [en' dood'lickheden],
'ken vrees geen quaad, want gij sijt [1] mij goeddadig:
dijn stock en' staff, die troosten mij [gestadig].
5 Gij sult voor mij de tafel vaerdig houwen.
in tegenstand van [all'] die mij benouwen:

Gij hebt mijn hoofd met salf gesalfd [ten goeden],
mijn beker sall ten vollen overvloeden.
6 Genaad' en' gunst' die sullen daar benevens
mij volgen all de dagen mijnes levens:
en' boven dien sall ik in 'thuijs des Heeren
voor lange wijl' gerustelick verkeeren.

De X X I V. Psalm.

5.

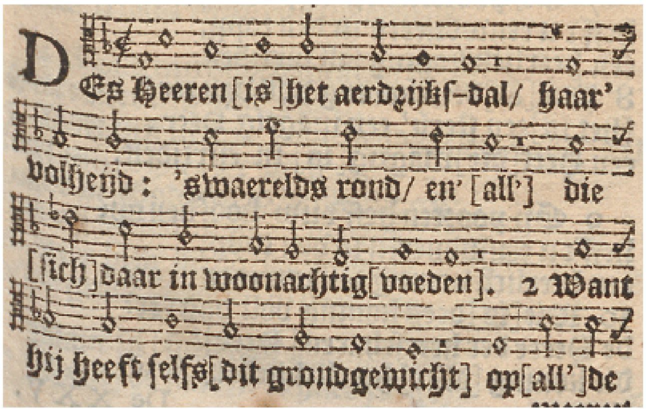

*D*Es Heeren [is] het aerdrijks-dal,
haar' volheijd: 'swaerelds rond, en' [all']
die [sich] daar in woonachtig [voeden].
2 Want hij heeft selfs [dit grondgewicht] op [all'] de

1 *met mij.*

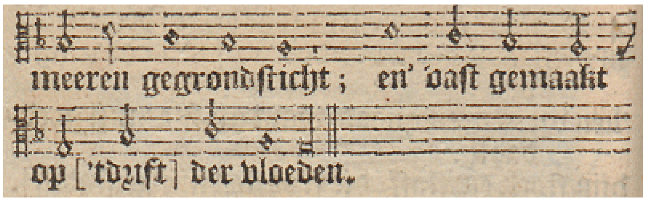

meeren gegrondsticht;
en' vast gemaakt op ['tdrift] der vloeden.

3 Wie sall tot Godes berg opgaan ?
en' op sijn heijl'ge plaatze staan ?
4 Die reijn van handen [is all voren],
hij die sijn hert gesuijverd heeft,
sijn' siel' tot ijl'heijd niet begeeft;
noch' op bedrog en heeft gesworen.

5 Ook sall hij segen van den Heer,
ja van den God sijns heijls [en' eer]
sall hij gerechtigheijd ontfangen.
6 So sijnse die [naar sijn gebod]
hem souken; die o Jakops [God]
dijn aanschijn souken [met verlangen], *Selah.*

7 Gij poorten heff't op uw' hoofden op,
heff't u eeuwdueren in den topp;
een heerlick koning sall inrijden.
8 Wie [is] dees koning voll van eer ?
[het is] een sterk' een magtig Heer;
een Heer [die] magtig [is] in 'tstrijden.

9 Gij poorten heff't uw' hoofden op;
heff't u eeuwdueren in den topp;
een heerlick koning sall intreden.
10 Wie [is] dees koning voll van eer ?
de Heere der heerscharen [Heer],
die koning [aller] heerlickheden, *Selah.*

De X X V. Psalm.

4.

'*K*Heff tot dij mijn' siel' op Heere. *A*
2 O mijn God 'kvertrouw op dij, *B*
dat ik niet beschaamd we'er keere;
noch mijn vijand mijns verblij'. *C*
3 Ook en worden geen' beschaamd,
van die all die op dij wachten:
schaamrood worden sij, [voll schaamt']
* die haar' trouw' lichtvaerdig achten.

4 Kond mij dijnen weg [en' seden]; *D*
Heere leert mij dijne paa'n.
5 Doet mij in dijn' waarheijd treden, *E*
leert mij [dijne leer' verstaan]:
want de God mijns heijls sijt gij:
'tis op dij dat ik staag wachte.
6 Heer dijn' heijlgenaad' koom dij, *F*
dijne gunst' [koom'] in gedachte.

Want sij [sijn] van eeuwigheden.
7 [Heelt] de sonden mijner juegd, *G*

denk niet aan mijn overtreden,
[maar] gedenk mijns in dijn' [2] duegd;
dat om dijne goedheijd Heer.
8 God, [is] vroom en' goedertieren;
dies sall hij de sondaars [we'er]
op den [rechten] weg he'en stieren.

+9 Hij sall in gerechtighede
de sachtmoedige doen gaan; +*I*
en' de goedertier'ne mede
leeren sijnen weg [verstaan].
K 10 Gunst' en' waarheijd [sijn de grond
P. 6. van] all' t'saam des Heeren wegen,
voor de geen' die sijn verbond
ende sijn' oorkonden plegen.

L 11 Heer vergeeft mij mijne sonden;
om dijns naams will [aldermeest];
want sij [sijn] seer veel [bevonden].
M 12 Wie is't die den Heere vreest ?
wat weg dat hij kiesen moet,
daar van sall hij hem verwitten.
N 13 Sijne siele blijft in 'tgoed;
en' sijn saad sall d'aerd' besitten.

O 14 De verborgentheijd des Heeren
[is] voor hun die hem ontzien;
sijn verbond om hem te leeren
[wat] de kennisz', [sij van dien].
P 15 Mijne oogen [sullen noch]
stedes tot den Heere [strecken];
mijne voeten sall hij doch
selfs noch uijt het nette trecken.

2 *barmhertigheijd.*

16 Siet mij aan, sijt mij genadig: *Q*
mits ik eensaam ben, en' erm.
17 ['Tis] mijns herten angst [die stadig] *R*
om mij sweeft met groot geswerm;
helpt mij uijt all' mijnen druck.
18 Siet aan mijne smert' [en' wonden], *S*
mijn kattijvig ongeluck:
en' vergeeft [mij] all' mijn' sonden.

19 Siet op mijne wederstrijders *T*
die doch sterk sijn boven maat':
ook so haten sij mij [wijders]
met een" wrevelicken haat.
20 Hoed mijn' siel', en' helpt mij [noch]; *V*
laat mij geene schand' we'ervaren,
want op dij vertrouw ik toch.
21 'Tslecht en' 'trecht sall mij bewaren; *W*

Want op dij [is't dat] ik wachte.
22 [Komt] o God verlost [met een X
ruck] doch Ysraels [geslachte]
uijt all sijne bangighe'en.

[1]

De X X V I. Psalm.

5.

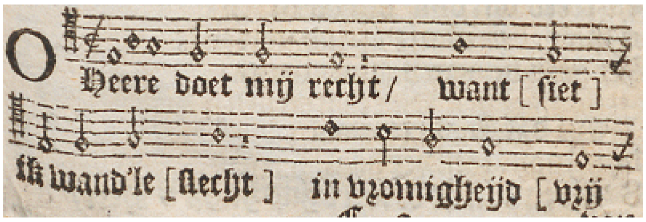

O Heere doet mij recht,
want [siet] ik wand'le [slecht]
in vromigheijd [vrij

1 *den ganzen dag.*

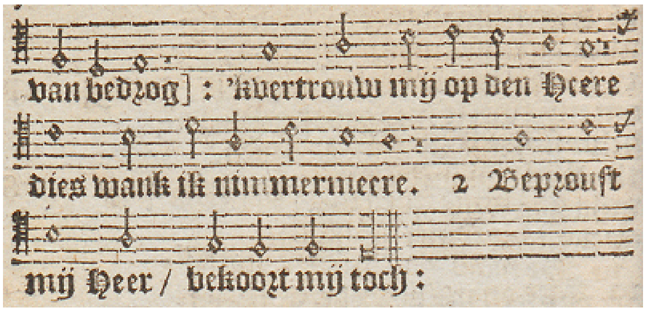

van bedrog]:
'kvertrouw mij op den Heere
dies wank ik nimmermeere.
2 Beprouft mij Heer, bekoort mij toch:

Doorsoukt [van bij, van verd]
mijn' nieren en' mijn hert.
3 Want dijne onfermhertighe'en
[staan steeds] voor mijnen oogen:
en' ik sall [naar vermogen]
in dijne waarheijd sedig tre'en.

4 'Ken hebbe niet verkeerd
met luijden [hier op aerd]
die valsz sijn en' bedriegelick:
en' ik en sall niet wand'len
met die bedeckt'lick hand'len.
5 Der boosen t'samen-komst' haat ik:

So dat ik bij of' mit
de boose niet en sitt.
6 Dies ik mijn' hand in ontschuld wasz,
en' treed om dijn' outaaren
o Heer. 7 Om t'openbaren
het geen bij mij beleden was,

Op dat ik all' te maal
dijn' wonderen verhaal.
8 'Kbeminn de woon dijns huijs o Heer,

en' van gelijken mede
de plaatze der woonstede
van dijne heerlickheijd [en' eer'].

9 Raap mijn' siel niet te hoop
met [dese] sondaars op;
[dat gij] mijn' leven niet [en krenk']
met die bloedgierig [jagen].
10 De hand voll listen [dragen]
de rechterhand voll van geschenk.

11 Doch ik sall [hier bene'ven]
in onbevlecktheijd tre'en:
helpt mij, ontferm dij mijns [gering]:
12 Mijn voet bleef staan op't effen;
ik sall den Heer [1] verheffen
in't midden der vergadering'.

De X X V I I. Psalm.

3.

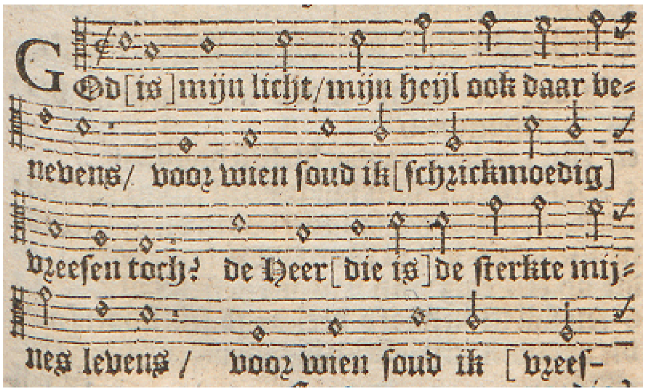

*G*Od [is] mijn licht, mijn heijl ook daar benevens,
voor wien soud ik [schrickmoedig] vreesen toch ?
de Heer [die is] de sterkte mijnes levens,
voor wien soud ik [vrees-

1 *segenen.*

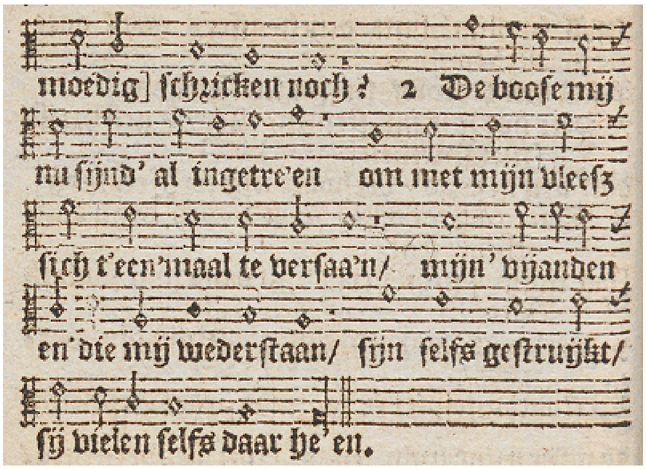

moedig] schricken noch ?
2 De boose mij nu sijnd' al ingetre'en
om met mijn vleesz sich t'een'maal te versaa'n,
mijn' vijanden en' die mij wederstaan,
sijn selfs gestruijkt, sij vielen selfs daar he'en.

3 Of nu al-schoon een leger mij in 't ronde
om legerd hadd, mijn hert en vreesde niet:
of schoon een krijg nu tegens mij ontstonde,
hier op soud ik mij ganz vertrouwen [siet].
4 Een ding hebb ik van [God] den Heer versocht:
dat sall ik noch versouke*n* [even staag,
dat is] dat ik [voords] all mijn levendaag
[hier] in het huijs des Heeren wonen mogt.

Op dat ik mogt Gods lustbaarheijd beschouwen,
en' sijn [1] paleijs aandachtelick doorsien.
5 Want in sijn' hutt sall hij mij schuijle*n*d houwen,
ter booser tijd: hij sall mij boven dien
in 'theijmelick' van sijne tent behoe'en,
die op een' rotz' mij dan verheffen sall.
+6 Nu sall mijn hoofd verhoogd sijn boven [all']
die rondom mij [als] mijn' vijanden [woe'n], *+P. 4.*

1

Ksall in dijn' hutt juijch-offers gaan ontsteken:
ik sall den Heer lof-singen met gesang.
7 Heer hoort mijn' stemm, ik hebb geschreijd [met smeeken],
doet mij genaad', verhoort mij toch [eer lang].
8 Dat gij [tot ons] souk't toch mijn aanschijn, segt,
[dat tuijgt] mijn hert; dijn aanschijn souk ik Heer.
9 Verbergt voor mij dijn aanschijn nimmermeer,
verstoot [mij] niet in toorn [mij] dijnen knecht.

Gij sijt mijn' hulp': en wilt mij niet versteken,
o God mijns heijls, noch' en verlaat mij niet.
10 Of vader mij en' moeder schoon besweken;
so sall de Heer mij toch opnemen [siet].
11 Maakt Heere [maakt] mij dijne*n* weg bewust,
en' leijd mij toch [hier] op de rechte baan,
ten opsicht [Heer] van die wederstaan.
12 En levert mij niet in mijns vijands lust;

Want tegens mij staan vele valz' oorkonden,
en' een die niet en snorkt dan overlast.
13 Dees' hadden mij wel t'eenemaal verslonden]
indien ik niet [volstandelicken vast]
en hadd gelooft des Heeren goedheijd noch
op 'taerdterijk der levenden te sien.
14 Wacht op den Heer: sterk dij, dat hij mits dien
dijn herte sterk'; wacht op den Heere toch.

De X X V I I I. Psalm.

6.

1 *T*Ot dij Heer [1] komt mijn' stemm' op stijgen,
mijn' rotz' en wilt voor mij niet swijgen,
en sijt voor mij niet sonder spreken;
ik mogte worden vergeleken
bij die ten kuijle neder-tre'en.
2 Aanhoort de stemm' van mijn geween,

Wanneer ik tot dij schreij [en' spreke];
en' mijne handen opwars steke
tot dijne heijl'ge spraak-vertrecken:
3 Wilt mij niet met de boose trecken,
nocht' ook met hun die [stedes aan
hier] ongerechtigheijd begaan,

Die vreed' met haaren naasten spreken;
[daar sij] in 'thert voll boosheijd [steken]:
4 Wilt hun toch naar haar werck betoonen,
en' naar 'tquaad haarer daaden loonen,
doet hun naar haarer hand [2] bedrog:
beloont hun haar' belooning' toch.

1 *roup ik.*
2 *werk.*

5 Vemids sij op des Heeren werken
door onverstand niet eens en merken,
nocht' op 'tdoen sijner handen [schouwen],
hij salze breken, en' niet bouwen.
6 Gesegend sij de Heer; die [voord]
de stemm' mijns smeekens heeft verhoord.

7 God [is] mijn' kragt, mijn schild, [mijn scherrem}:
mijn hert verhoopt' op [3] sijnen errem,
geholpen werd' ik ook mits desen,
dit deed mijn herte vrolick wesen:
ook sall ik hem [mijn leven lang]
belijden met mijn lof-gesang.

8 De Heer [is] hun haar' sterckt' [in magte]:
en' sijns gesalfden heijl in kragte.
9 Bewaart dijn volk toch [allerwegen];
geeft dijner erve dijner segen:
en' weijds' [als schaapen dijner weijd'],
verheftse toch in eeuwigheijd.

De X X I X. Psalm.

5 ½

*V*Orsten kind'ren bied't den Heer:
bied't den Heere magt en' eer.
2 Biedet toch

3 *hem.*

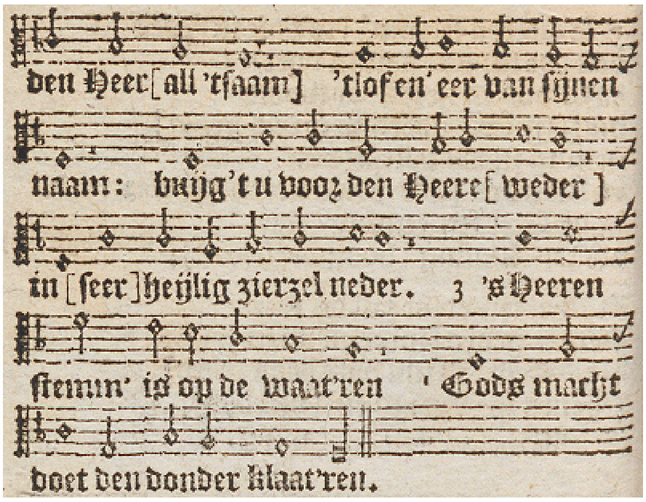

den Heer [all 'tsaam]
'tlof en' eer van sijnen naam:
buijg't u voor den Heere [weder]
in [seer] heijlig zierzel neder.
3 'sHeeren stemm' is op de waat'ren
[1]Gods macht doet den donder klaat'ren.

'Tis God die op waat'ren [druijszt].
4 'Tis Gods stemm' die kragtig ruijszt:
'tis Gods stemm' die heerlick gaat.
5 'Tis Gods stemm' die zeedren slaat,
ja ook Libans zederboomen
heeft de Heere weg genomen.
6 En' hij weetse so te dwingen
dat sij als een kalf opspringen:

Liban, ende Siron [sprong]
even als 'teenhoornen-jong.
7 Ja des Heeren stem-geluijd
houwt'er vlammen viers ook uijt.
8 'sHeeren stemm sall de woestijne
beven doen van barens pijne:
[ja] de Heere [der heerscharen]
doet het woeste Kades baren.

1 *de God der heerlickheijd.*

9 'sHeeren stemm' [is't die in spoed
ook] de hinden kalven doet,
ja de boszen heefts' ontboot:
doch spreekt ijder [kleijn en' groot]
hem in sijnen tempel eere.
10 Op den sond-vloed sitt de Heere:
ja de Heer sitt eeuwig, even
als een Koning [hoog verheven].

11 Sijnen volk sall de Heer
sterkte geven [meer en' meer]:
[ja] God sall sijn volk [ook meed]
segenen in [vruegd en'] vreed.

De X X X. Psalm.

4.

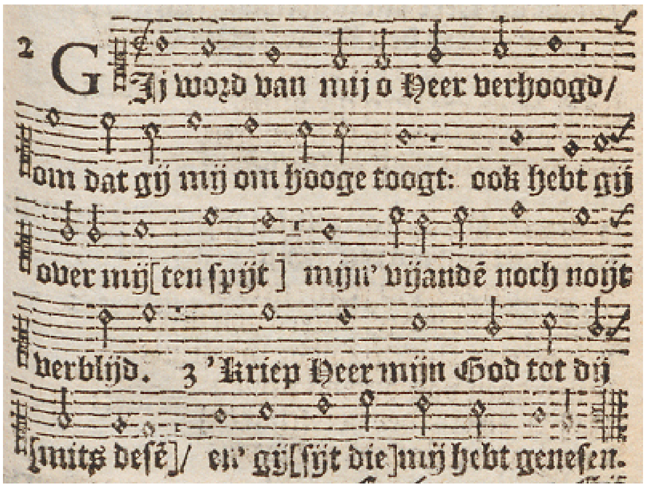

2 *G*Ij word van mij o Heer verhoogd,
om dat gij mij om hooge toogt:
ook hebt gij over mij [ten spijt]
mijn' vijande*n* noch noijt verblijd.
3 'Kriep Heer mijn God tot dij [mits dese*n*]
en' gij [sijt die] mij hebt genesen.

4 Gij maakt' Heer dat mijn' siel' [we'erom]
van uijt der hellen op-wars klomm:
gij hebt mij levend' op gehaald
daar ik ten kuijle was gedaald.
5 Will't toch den Heere [sonderlingen]
gij sijne gunstgenooten singen,

Vier't sijne heijl'ge huegenisz'.
6 'Tis weijnig dat hij toornig is,
het leven staat in sijn bevel:
t'geween vernacht des avonds wel,
doch 'smorgens [word] de vruegd [ontloken].
+7 Ik hebb in mijne rust gesproken:

+*P. 4.*

'Ken sall niet wanken nimmermeer.
8 Gij hebt naar dijn' gelieft' o Heer,
de sterkt' op mijnen berg gesticht:
ik schrick bergt gij dijn aangesicht.
9 Tot dij Heer sall ik roupen [spreken],
ja, [dus] sall ik den Heere smeeken:

10 Wat voordeel iszer aan mijn bloed;
so ik ten grave dalen moet ?
sall 'tstoff dij ook belijden gaan ?
sall 't dijne waarheijd ook verslaan ?
11 Hoort Heer, en' wilt dij mijns ontfermen:
Heer wilt mij als een' hulp' beschermen.

12 Gij keerd' in danzen mijn geween:
gij schuerde mijnen sack van een,
omgorde mij met 'tvruegden-[lied].
13 Mijn' eer sing dij, noch' swijge niet:
o Heer mijn God tot allen tijden
sall ik dij lovende belijden.

De X X X I. Psalm.

4

*O*P dij Heer stell ik mijn vertrouwen,
op dat ik nimmermeer
beschaamd sij: Wilt mij [Heer]
in dijn' gerechtigheijd behouwen.
3 Wilt mij dijn' oore bieden,
en' haastelick bevrijden;

Sijt mij tot eene rotz' in kragte
tot een vast huijs-gebouw,
daar in ik mij behouw'.
4 Gij [sijt] toch mijne rotz', en' [1] wachte,
wilt om dijns naams [verbreijden]
mij leijden, en' geleijden.

5 Treckt mij uijt 'tnett 'twelk [2] mijn' vijanden
verbergen mij [ten spijt];
mits gij mijn' sterkte [sijt].
6 'Kbeveel mijn" geest in dijne handen,
gij hielpt mij [uijt gevaar'heijd]
o Heer, gij God der waarheijd.

7 Die ijd'le ijdelhe'en slaan gade
die haat ik [meer en' meer];

1 *vest.*
2 *sij.*

doch ik hoop op den Heer.
+'Ksall mij in dijne heijl genade
verhuegen, en' verblijden, *+1 P. 4*
want gij [Heer] siet mijn lijden:

Gij quaamt mijn' siel' in angst [3] ontmoeten.
9 Noch' hebt mij oijt verpand
in mijnes vijands hand:
op 'truijme stelde gij mijn' voeten.
10 Ontfermt dij mijns [eer lange]
O Heer, want mij is bange:

Mijn oog verdroogt van ongenuchten,
mijn' siel', mijn buijk, [mijn hert],
11 Mijn leven [slijt] van smert,
mijn' jaaren nemen af van suchten:
mijn' kraght vervalt ten gronde
door smarte mijner sonde,

'Tgebeent' is voll van vuijl ellenden.
+12 Ik ben mijns vijands smaad,
en' mijner buijren haat, *+2 P 5*
een schrick selfs mijnen welbekenden;
[so dat] op straat', de lieden
mijn siende, van mij vlieden.

13 Als dood word ik uijt 'thert vergeten,
als een verdorven pott.
14 Want ik hoor veler spott,
de schrick [heeft mij] allom [beseten]
dewijle sij [met lagen]
t'saam over mij raadslagen.

3 *erkennen.*

[En'] mijne siel' ten roof bespij'den.
15 Doch Heer ik hoop op dij:
ik segg, mijn God [sijt] gij.
16 In dijne hand [staan] mijne tijden;
verlost mij uijt de handen
van mijne [dood-]vijanden,

Van [alle t'saam] die mij benouwen.
17 Sent 'tlicht dijns aanschijns [Heer],
op dijnen dienaar ne'er:
wilt mij door dijne gunst behouwen.
18 'Ksall Heer niet schaamrood treden,
want 'khebb dij aangebeden:

De boose sullen t'schande kommen;
versmachten in het graf.
19 [Ook] sullen [van nu af] +
de luegen-lippen ganz verstommen, *+5 P. 6*
die op de vroom' [ontsteken]
hard, trotz, en' schimpig spreken.

20 Hoe ‡ veel en' ‡ groot sijn dijne goeden.
die gij opsluijt voor dien
die dij in vrees' ontzien,
hun, die in hope tot dij spoeden
hebt gij die doen betoogen:
voor 'smenzen kind'ren oogen !

21 Gij sultse heijmelick beschutten.
in 'theijm dijns aanschijns [thans]
voor 'tonbestuijr des mans,
versteken sult gij hen in hutten
[ook] voor den twist der tongen.
22 Den Heer' sij lof gesongen:

Van dat hij mij so wonderbaarlick
sijn' goede gunst' uijt-meet
in eene vaste steed.
23 In haastigheijd sprak ik [beswaarlick,
nu] ben ik van 'taanschouwen
dijns aanschijns afgehouwen:

Maar gij voorwaar hebt [5] niet verstooten.
de stemme mijner beed',
wanneer ik tot dij kreet.
24 Hebb't God lief all' sijn' gunst-genooten,
de Heere [van daar boven]
behoed all' die gelooven,

Hij die ten overschot vergellet
hem die sich [onverzaagd]
so opgeblasen draagt.
25 Gij die op God uw' hope stellet
sterk't u, en' [gij sul't merken
dat] hij uw hert sall sterken.

De X X X I I. Psalm.

3

*VV*El salig is [de menz] dien [in dit lev*en*].
2 de sond' bedeckt, [1]de misdaad is vergeven.

4}*dijner oogen.*
5 *verhoord.*
1 *bewaart gij mij.*

2 Wel salig is de menz dien [God] de Heer
d'ong'rechtigheijd niet toe en rekent [meer];
en' in wiens geest [geen list schuijlt] geen bedriegen.
3 'Tgebeent' werd mij verouderd van t'verswijgen:
in mijn ‡ gebrull en' daaglicks ‡ huijlgebaar.
4 Want dag en' nacht viel mij dijn' hand te swaar:

In somer droogt' werd all mijn sapp verslonden, *Selah.*
5 [Doch naderhand] bekend' ik dij mijn' sonden,
nooch' deckte [Heer] mijn' ongerechtigheijd.
ik sall den Heer' [den Heer'], hebb ik geseijd,
mijn overtre'en belijden [in den gronde]:
en' gij vergaaft de misdaad mijner so*n*de, *Selah.*
6 Elk gunst-genoot sall dij dan bidden wisz,
[dewijl'] het tijd om [dij] te vinden [is[:

Sulks of al-schoon de watervloe'n doorbraken,

so sullen sij den desen niet genaken.
+7 Gij sijt mijn scherm: voor angst sijt gij mijn wall:
die mij omringt met vrolick heijl-geschall, *Selah.* +*P.2 ½*
8 'Ksall dij [o menz nu] doen verstaan, en' leeren.
hoe dat gij sult [hier] op den weg verkeeren:
'ksall met mijn oog dij [2] leijden [hier op aerd].
9 Dat gij [dan] niet en sijt gelijk een paerd,
Gelijk een muijl, ganz ijdel van verstande.
wiens muijl men snoert met rouw gebitt en' bande,
op dat hij dij niet all te na en kom'.
10 Den boosen naakt veel druks en' smert' [allom],
doch die in hoop' de*n* Heer' vertrouwt, om desen
sall ['sHeeren heijl, en' Godes] gunste wesen.
11 Gij vrome wees'te in God verhuegd, verblijd,
en' juijchet all' die vroom van herten sijt.

De X X X I I I. Psalm.

3.

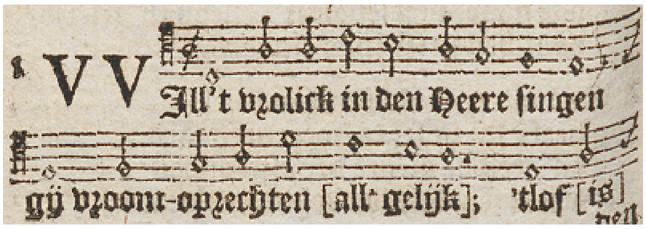

1 *VV*Ill't vrolick in den Heere singen
gij vroom-oprechten [all' gelijk];
'tlof [is]

1}
2 *raad geven.*

den vromen [sonderlingen]
‡ bevallig, ‡ soet en ‡ zierelijk.
2 Loof 't den Heer met [1] fluijten;
lovet hem met luijten
[slaat] de harpe [slaat]
3 Will't hem 'tnieu-lied singen;
'tjuijch-geschreij voorbringen
aerdig op de maat'.

4 Want oprecht [is] 'twoord van den Heere:
in trouw' [word] all sijn werk [beleijd].
5 Recht en' gericht bemint hij seere;
d'aerd' is voll van Gods goedigheijd.
6 Door het woord des Heeren
werde ['t sijner eeren]
'shemels pleijn [terstonds];
van gelijken [waren]
alle haar' heerscharen
door den geest sijns monds.

7 De wateren [als ingebonden] +
heeft hij in see te hoop vergaard; *+3 P 8*
en' stelt de diepte der afgronden
als in schat-kelders [wel bewaard].

1 *de zijter.*

8 'Taerdrijk moet [mits desen]
voor den Heere vreesen;
dat 'tganz 'swaerelds [1] rond
voor hem schricke verde.
9 Want hij sprak, en' twerde;
hij beval, en' stond.

10 De Heere maakt [door sijne kragten]
den raad der heijd'nen vruchteloos;
verniet der volkeren gedachten.
11 Des Heeren raad bestaat altoos,
sijns gemoeds gedachten
gaan tot all' geslachten.
12 Wel den volke [t'saam]
'twelk God heeft ten Heere;
'tvolk dat hij [ter eere]
tot sijn' erve nam.

[+] 13 De Heer quam uijt den hemel schouwe*n*;
sag op all' smenzen kind'ren he'en. *[+]4 P 3*
14 Hij sag van nijt sijns troons [2] gebouwen;
op all' die 'taerdrijk [hier] betre'en.

15 Die hun 'thert vormt t'samen;
siet toch all' te samen
haare wercken an.
16 Geen [3] vorst [so ervaren]
die door groot heerscharen
sich behouden kan;

Geen held ontkomt'et door veel sterkte.
17 'Tpaerd liegt als het behouden kost,
en' noijt en' heeft'et [datmen merkte]
door sijne groote kragt verlost.

1 *inwoonders.*
2 *woninge.*
3 *koning.*

18 Siet Gods oog sall wesen
over die hem vreesen,
die in hope [blij']
op sijn' gunste sweven.
19 Op dat hij haar leven +
van de dood bevrij'; +9 P 3

Om hem in hongers-nood te voeden.
20 Op God wacht onse siel' [in vruegd;]
hij is ons schild, om ons te hoeden.
21 Dies is ons hert in hem verhuegd;
wij vertrouwen [t'same']
sijnen heijl'gen naame.
22. Dijne gunst' sij [dan]
over ons o Heere;
even also seere
als wij op dij staan.

De X X X I V. Psalm.

3.

2 *I*K sall tot allen stond
den Heere loven [over all];
[so dat] sijn lof mij altoos
[sal bij-blijven] in den mond.
3 Mijn' siele sall [met vlijt]
sich in den Heer' beroemen

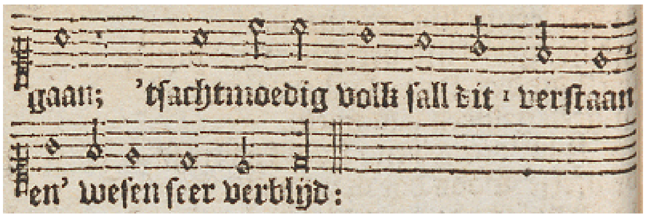

gaan;
'tsachtmoedig volk sall dit [1] verstaan
en' wesen seer verblijd:

+4 Maak't met mij [wel bedocht]
den Heere groot; en' sijnen naam *+C*
laat ons dien toch verhoogen t'saam.
+5 Ik hebb den Heer gesocht,
en' hij heeft mij verhoord; *+D*
verlost uijt [2] vreeselicken schijn.
+6 Op hem so sagen sij, en' sijn
verlicht geworden [voord], *+E*

Haar aanschijn werd [hier door]
noijt niet beschaamd [in eeuwigheijd].
+7 Dees arm-bedructe heeft geschreijd,
ook gaf de Heer gehoor; *+F*
behoede hem mits dien
van allen sijnen angst [allom].
+8 Des Heeren engel ligt rondom,
+van all' die hem ontzien. *+G*
+1 P 4

En' helpse met der daad.
+9 Smaak't, siet, hoe goed de Heer toch [is]:
wel-salig is de man gewisz *+H*
die sich op hem verlaat.
+10 Vrees't toch den Heer gij all'
die hem geheijligd sijt [van geest]; *+I*
we'et dat den genen die hem vreest
ganz niets ontbreken sall.

1 *hooren.*
2 *alle mijne vreesen.*

11 De leeuw lijd arremoed, [+]
lijd honger, [lijd veel smert' en' pijn]; [+]*K*
doch die den Heere souken, sijn
in geen gebreck van goed.
12 Kom't kind'ren, hoor't na mij, [+]
de vreese Gods doe ik u kond. [+]*L*
13 Wie [is] de man die [hier gesond] [+]
wilt leven], even blij']; [+]*M*

*Die all sijn leven noch
so gaeren goede dagen saag ?
14 Bewaart dijn' tong' voor 'tboose [staag]; [+]
dijn' lippen voor bedrog. [3] [+]*N*
15 Laat 'tquaad, doet 'tgoed; [bevlijt,] [+]
en' soukt de vrede jaagse naar. [+]*O*
16 Gods ooge neemt de vrome waar: [+]
sijn' ooren haar gekrijt. [+]*P*

17 Des Heeren aanschijn [is] [+]
op alle die het quade doen: [+]*Q*
om van der aerden uijt te roe'n [+]
[hen en'] haar' huegenisz. [+]*2 P 3 ½*
18 Sij hebben [seer] geschreijd, [+]
en' [God] de Heer heeft [dit] gehoord: [+]*R*
en' ook verloste hijse voord
uijt all' haar' bangigheijd.

19 De Heer [is] naast [en' meest] [+]
bij die van hert gebroken sijn: [+]*S*
bewaarts' ook die [in waaren schijn]
verslagen sijn van geest.
20 Groot [is] des vromen smert: [+]
daar uijt dat God hem ruckt [en' spaart.] [+]*T*
21 Die sijn gebeent' all t'saam bewaart: [+]
dat geen gebroken werd. [+]*V*

3 *te spreken.*

22 De boosheijd brengt [steeds-aan]
den goddeloosen om den hals:
en' 'svromen haters sullen als
door eijge schuld vergaan.
23 De Heere die ontslaat
de siel' van sijne dienaars [siet]:
en' niemand gaat door schuld te niet
die sich op hem verlaat.

De X X X V. Psalm.

4.

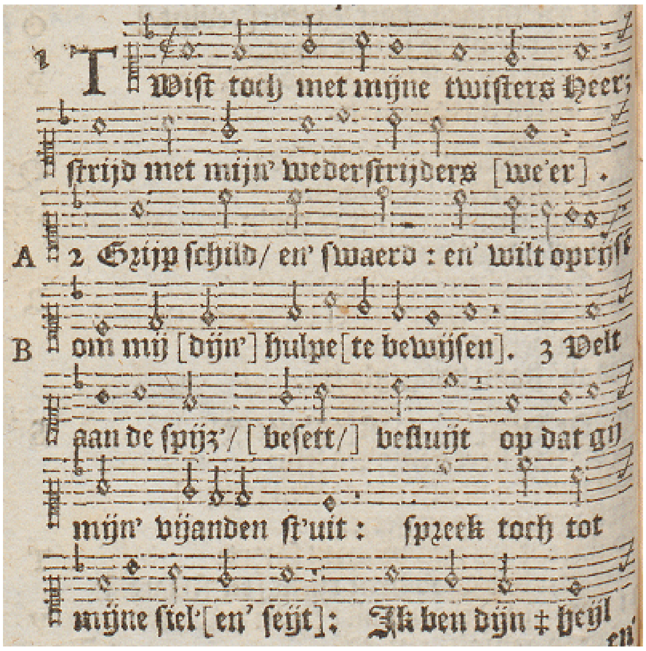

1 *T*Wist toch met mijne twisters Heer;
strijd met mijn' wederstrijders [we'er].
+2 Grijp schild, en' swaerd: en' wilt oprijse*n*
+om mij [dijn'] hulpe [te bewijsen]. +*A*
3 Velt aan de spijz', [besett,] besluijt +*B*
op dat gij mijn' vijanden st'uit:
spreek toch tot mijne siel' [en' seijt]:
Ik ben dijn ‡ heijl

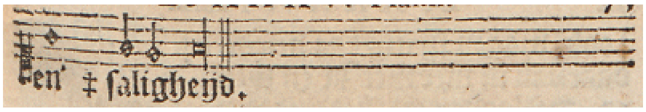

en' ‡ saligheijd.

4 Elk sall beschaamd, te schande gaan
van hun die na mijn' siele staan:
sij sullen we'er te rugge keeren,
en' schaamrood worden ter oneeren
die op mij hebben quaad versind.
5 Sij sijn als kaff [is] voor den wind;
des Heeren engel maakse matt.
6 Haar weg sall duijster sijn en' gladd:

Des Heeren engel volgse na.
7 Sij bergden 'tnett voor mij te spa'
ten kuijl': om niets is't dat sij [draven
om] mijner siele t'onder graven.
8 [Ja selfs] sall het verderf [al reed]
hem overvallen eer hij 'tweet
sijn eijgen selfs verborgen wand
dat sall hem vangen [hoe hijt spant];

Daarinne dat hij [dan ten vall]
als ten verderve vallen sall.
9 Doch sall mijn' siel' in God vervruegen:
en' sich in sijnen heijl verhuegen.
10 All mijn gebeent' sall seggen: Heer
wie [is] als gij [in magt en' eer'] ? +
gij maakt den arm-verdruckten vrij *+1 P. 4.*
van die veel sterker [is] als hij;

Gij die d'arm-schamele [behoed]
van die hun overlast aandoet ?
11 Getuijgen sijnder opgeresen
die valz [en' vinnig sijn van wesen]:

[ook] vragen sij mij [na bescheed]
daarvan ik niet met all en weet.
12 Sij loonen mij het quaad voor goed,
op dat mijn' siele werd verwoed.

13 'Khebb, als sij waren siek [en' swack],
mij overkleed met eenen sack,
mijn' siel met vasten verootmoedigd:
en' mijn gebed [is we'er gespoedigd],
is we'er gekeerd in mijnen schood.
14 Gelijk met eenen vriend, so groot
of hij mijn broeder waar geweest
hebb ik met hem gewandeld [meest],

Als een dien 'smoeders rouwe smart,
so ging ik duijken [heel in't] swart.
15 Sij waren in mijn hinken blijde,
en' hebben sich versaamd [ter sijde],
'tgespuijs stond tegens mij [gehiszt,]
vergaderd, sonder dat ik 'twist.
sij lachten met gespalkten kropp,
en' noch en hielden sij niet op.

16 [Als die, die] in beveijnsden [schijn]
seer schamperlicke schimpers [sijn];
[so] knersten sij op haare tanden
tot mijnen spijt [tot mijner schanden].
17 Hoe siet gij't Heer so menigwerf ?
ruckt mijne siel' uijt haar verderf;
en' mijn' eensaam' [uijt haare hand]
uijt deser jonge leeuwen [tand].

+18 Ik sall dij Heer' [in't openbaar]
belijden in een' groote schaar': *+52 P.*

ook sall ik dij noch daarenboven
bij een seer kragtig volk hoog-loven.
19 Laat mijnen vijand uijt bedrog
niet over mij verblijden toch:
[of] die mij haten sonder re'en
winkoogende [daar henen tre'en].

20 Want van geen' vreed' en spreken sij,
doch saken van bedriegerij'
die hebben sij gedacht [t'aanvaerden]
op die [hier] vreedsaam [sijn] op aerden.
21 Den mond opsperrende seer wijd
so seggen sij, tot mijnen spijt:
ha, ha; [wat mag ons toch misschie'n;]
ons ooge heeft'et all gesien.

22 Gij hebt'et all gesien o Heer,
daarom en swijgt [voordaan] niet [meer]:
Wilt dij niet verr' Hee van mij maken.
23 Staat op, wilt tot mijn recht ontwaken:
mijn God, mijn Heer, [lett] op mijn feijt.
24 Richt' mij naar dijn' gerechtigheijd
o Heer mijn God, en' geeft dat sij
sich niet verblijden over mij.

25 Dat sij niet seggen in haar hert,
ha, onse siel' [is buijten smert]:
dat sij niet seggen [t'een'gen stonden]:
[nu] hebben wij hem [ganz] verslonden.
26 Maak die beschaamd, en' schaamrood me'ed,
die sich verblijden in mijn leed:
laat schaamt' en schande die bekle'en,
die tegens mij so trotzig tre'en.

27 Die in mijn recht [hier] sijn verhuegd
die sullen juijchen seer vervruegd,
en' seggen steeds: De Heer [der heeren]
sij groot gemaakt [in aller eeren]
die vrede sijnen knecht bereijt.
28 Mijn' tong' sall dijn' gerechtigheijd;
en' dijnen roem vermelden [staag,
van tijd tot tijt,] van daag' tot daag'.

De X X X V I. Psalm.

3.

2 *D*Es goddeloosen godloosheijd
spreekt binnen in mijn hert [en' seijt:]
Gods vrees' [is] uijt sijn' oogen.
3 So als hij sich [1] oogschijn'lick smeekt,
* als aan sijn' boosheijd niets ontbreekt
om haat te kon-en toogen.
4 De re'en sijns monds sijn list en' waan:
all willens wilt hij niet ver-

1 *in sijne oogen.*

staan
tot eenig goed te plege*n*.
5 Op 'tbedd' heeft hij een" boosen sinn:
hij slaat den goeden weg niet in;
geen quaad en staat hem tegen.

6 O Heer tot in den hemel [streckt]
dijn' goede gunst; dijn' waarheijd [reckt
om hoog] tot aan de wolken.
7 [En'] dijn' gerechtigheijd heeft schijn
van bergen Gods, dijn' richten [sijn
als] grondeloose kolken:
Heer gij behoud den menz en' 'tvee.
8 O God hoe overkost'lick [me'e
sijn] dijn' barmhertigheden !
dies sullen 'smenzen kind'ren [Heer]
tot dijner vlueg'len schaad'we [we'er]
in toeverlaat toe-treden.

9 Ten vollen worden sij vervuld
van 'tvette dijnes huijs; gij sult
hun drenken daar benevens
uijt dijner lustigheden vloed.
10 Bij dij [is't dat men souken moet]
de waterborn' des levens:
wij sullen 'tlicht in dijn licht sien.

11 Versterckt dijn' heijlgenade dien
dij kennen [ende konnen];
en' dijn' gerechtigheijd [die koom']
op [all' de gene] die [hier] vroom
van herten [sijn bevonden].

12 Dat 'strotzen voet mij niet en treff';
dat 'sboosen hand niet [aan en heff']
mij uijt de plaatz' [te] lichten.
13 De boose liggen nu daar ne'er:
daar liggens' omgestooten [Heer],
noch' konnen sich oprichten.

De X X X V I I. Psalm.

5.

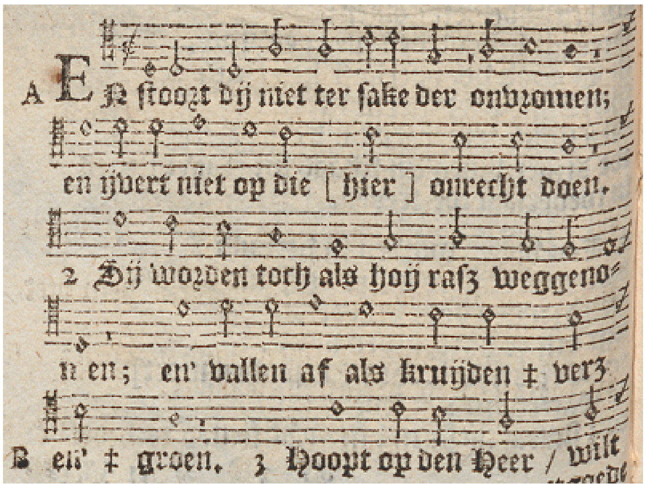

[+]*E*N stoort dij niet ter sake der onvromen;
en ijvert niet op die [hier] onrecht doen. [+]*A*
2 Sij worden toch als hoij rasz weggenomen;
en' vallen af als kruijden ‡ verz en' ‡ groen.
[+]3 Hoopt op den Heer, wilt [+]*B*

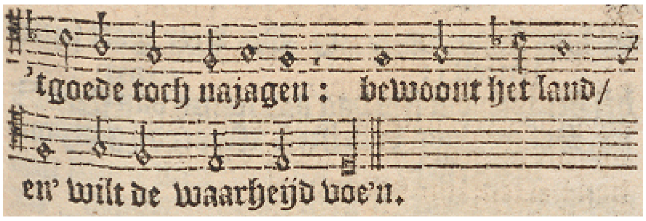

'tgoede toch najagen:
bewoont het land, en' wilt de waarheijd voe'n.

4 Hebt in den Heer toch all dijn welbehagen;
dijns herten lust sall hij dij doen voorwaar.
5 Wilt dijnes weegs dij aan den Heer gedrage*n*: +
en' hoopt op hem, hij selfs maakt [alles klaar]. *+C*
6 Hij sall dijn recht gelijk een licht voordbringen:
en' dijn gericht gelijk [of't] middag [waar].

7 Swijgt [voor] den Heer, wacht op hem sonderlingen, +
en' stoort dij niet op die voorspoedig spoed *+D*
op' sijnen weg' en' pleegt vervlonkte dingen.
8 Staat af van toorn, en' laat den grammen moed; +
en' stoort dij niet; om quaad daardoor te plege*n*. *+E*
9 Want 'tboose volk sall worden uijtgeroed:

Die op den Heer verwachten daarentegen
die sullen d'aerd beerven [van den Heer].
10 [Wacht] weijnig tijds de boos' is uijter wegen: +
merkt op sijn' plaatz', men vindter hem niet meer. *+F*
11 D'ootmoedige die sullen 'tland beerven; +
en' sich in vreed' verlusten even seer. *+1 P 5*

12 De godloos' soukt den vromen te bederve*n*: +
+G

en' knerst op hem. 13 De Heer spott sijner [meest];
+hij siet toch dat sijn dag aan komt [van sterve*n*].
14 Het godloos volk heeft 'tswaerd [ganz onbevreesd] *+H*
op die verdruckt en' arm is, uijtgetogen
en' haaren boog, om hem te doo'n, gepeesd.

Om te verslaan [all'] die [na] vroom [heijd poogen].
15 Haar eijge*n* swaerd sall in haare*n* herte gaan;
ontstucken moet [haar pijl en'] haare bogen.
+16 Het weijnig goed van eenen vromen man
+[is] meerder schatt dan all' der boosen goeden: *+I*
17 Want 'sboosen erm sall [God] in-stucken slaan: *+2 P 4*

Maar doch de Heer die onderstuent den vroeden.
+18 'Tis [God] de Heer die 'svromen dagen kent:
haar erf [sall hij] in eeuwigheijd [behoeden]. *+K*
19 Ter booser tijd is hun geen' scha*n*d' ontrent:
in hongers tijd sijn sij versaad gebleven.
+20 Doch 'tgodloos volk vergaat noch [op het end],

+L

Als lammer vett so [sijn] God haters even;
sij sijn vergaan, als rook so gingens' he'en.
+21 De boos' ontleent ook sonder we'er te geven:
medooge*n*d' [is] de vroom, en' schenkt met een. *+M*
22 Want die van hem gesegend [sijn in segen]
die sullen d'aerd [noch] tot haar erf betre'en:

Maar die van hem vervloukt sijn daarentegen
die sullen [t'saam noch] worden uijt gebluszt.
23 De Heere richt des menzen gang ter dege*n*: [+]
aan sijnen weg heeft hij ook sijne lust. [+]*N*
24 Indien hij valt men stoot hem niet om verden:
mits hem de Heer de hand selfs onderrust.

25 Wijl was ik jong, ook ben ik oud gewerde*n*, [+]
doch sag noijt [dat] de vroom' verlaten [lag] [+]*O*
noch' dat sijn saad brood bedeld' [hier op aerden
26 Meddoogentlick leent hij uijt alle dag':
dies word sijn saad met segen overgoten.
27 Wijkt af van 'tquaad, maak dat gij 'tgoed betrach': [+]
[+]*P*
En' eeuwig sult gij wonen [onverdroten].
28 Want [God] de Heer heeft 'trecht lief [ende waard]
noch' en verlaat [geen van] sijn' gunstgenoten:
in eeuwigheijd so worden sij bewaard:
doch word het saad der boosen ganz verslonde*n*.
29 Het aerdrijk word de*n* vrome*n* aangepaard: [+]
[+]*Q*
Daar sullen sij op wonen t'allen stonden. [+]
30 'Tis 'svrome*n* mond die [staag] va*n* wijsheijd kout: [+] [+]*3 P 6*
en' sijne tong' die sall het recht vermonden. [+]R
31 [Mits hij] in 'thert de wett sijns Gods [behoud]:
niet wankelbaar en sall sijn voetstapp wesen.
32 De godloos' is't die op de*n* vrome*n* schouwt: [+]
[+]*S*

Hij soukt dat hij hem ommebreng' mits dese*n*.
33 [Doch] laat de Heer hem niet in sijne hand:
verwijst hem niet al word hij schoon verwese*n*:
+34 Wacht op de*n* Heer, [wacht op sijn onderstand,]
houd sijnen weg: en' hij sall dij verhoogen, +*T*
op dat gij mogt 'tland erven ['tganze land]:

De boose sult gij sien [voor dijnen oogen.
gij sultse sien] heel uijtgeroeid tot niet.
+35 'Ksag dat de boos' sich schrick'lick ging vertoogen;
en' dat hij sich wijd ende breed op stiet +*V*
niet anders dan de groene lauwer-boomen.
36 Doch hij ging door, en' hene*n* was hij siet:

Ik sochte hem, doch kond hem niet bekome*n*.
+37 Lett op de*n* vroom", siet de*n* oprechten aan;
de vreed' [is] toch het eijnde van den [1] drome*n*. +*W*
38 Doch sullen [all'] d'onvrome tsaam vergaan;
der boosen eijnd sall ten verderve raken.
+39 Maar 'svrome*n* heijl [sall] va*n* de*n* Heer [ontstaan];
+*X*

Sijn' sterkt' [is hij] in tijde van nood-saken.
40 Voorwaar de Heer die sall hem [in der daad]
behulpig sijn, hij sall hem vrij ontslaken,
en' [voords] behoe'n voor boos [en alle quaad]
ja [in behoed] sall hij hem salig maken;
om dat hij sich in hoop' op hem verlaat.

De X X X V I I I Psalm.

5.

2 *S*Traff mij niet in dijnen toren [naar behooren]
Heer, dat gij mij niet kastij'
in vervolgentheijd ontvonken.
3 Want gesonken
sijn dijn' pijlen diep in mij.

1 *man.*

Dijne hand daalt [nu al weder]
    op mij neder.
4 Ganz mijn vleesz is ongesond
mits dijn" toorn: [1] 'tgebeent' heeft mede
    ‡ rust noch' ‡ vrede
dat ten opsicht mijner sond'.

5 Want mijn' ongerechtigheden
    sijn getreden
boven mijnen kopp voorwaar;
ja sij sijn mij boven mogen
    [opgetogen],
als een lastig pack, te swaar.

6 Stinckend' sijn mijn' etterbuijlen +
    voll van vuijlen; *+1 P 6*
dat om mijner dwaasheijd will'.
7 Kromm en' stomm ben ik geslonken,
    ne'er gesonken

1 *mijn.*

met een all te groot verschill:

Heel den dag gaa ik daar henen
    [kuchen, stenen,]
[siende] swart [van treurenisz].
8 Want voll vuijls sijn mijne dermen
    mits [och ermen]
niet heels in mijn vleesz en is.

9 Macht'loos ben ik [ne'er gesmeten]
    ganz versleten:
[ja] ik' brull so klopt mij 'thert:
10 All mijn wenz [komt] voor dij [vluchten];
    mits mijn suchten
dij, Heer, niet verborgen werd.

11 'Therte sweeft mij ginz en' weder,
    [op en' neder]
mijne kragt begeeft mij [Heer]:
selfs ook mijner oogen klaarheijd,
    in der waarheijd
sij en sijn bij mij niet meer.

12 'Ksie mijn' vrunden ende magen
    van mijn' plagen
heel besijdewars af-staan;
en' mijn' naasten verre sweven.
+
    13 Die mijn leven *+2 P 6*
sonken, leggen lagen aan,

So dat die mijn quaad besteken
    qualick spreken:
staag versinnens' overmoed.
14 Maar 'ken hoor als een [doof-domme],
    als een stomme

die den mond niet open doet.

15 'Kben als een die [doof geboren]
niet kan hooren;
in wiens mond geen we'erspraak' [is].
16 Gij Heer, want ik op dij wachte,
sult [mijn' klagte]
Heer mijn God verhooren [wisz].

17 Want ik sprak dat geen' van alle
bij gevalle
mijnent halven sich verblij;
als mijn' voeten struijk'len wouden,
sij dan souden
trotzig worden over mij.

18 Want ik staa gered tot hinken
['ksie de linken]
mijner smart' staag voor mij staan.
19 Als ik mijne misdaad konde,
om mijn' sonde
ben ik kommerlick belaa'n.

20 Ja [selfs] mijne wederstrijders
worden [wijders]
levendig gesterkt [o Heer]:
ende die mij t'onrecht haten
die gelaten
noch veel meerder ende meer.

21 Die mij quaad voor goed vergelden
[die mij schelden]
sijn mij tegenstrijdig [siet],
overmits ik na het goede
vlijtig spoede.
22 Heere en verlaat mij niet,

O mijn God wilt van gelijken
        toch niet wijken
[wijkt] van mij [niet] all te wijd.
23 Wilt tot mijner hulp' haast keeren;
        Heer [der heeren,]
[gij die] mijn verlosser [sijt].

De X X X I X. Psalm.

4.

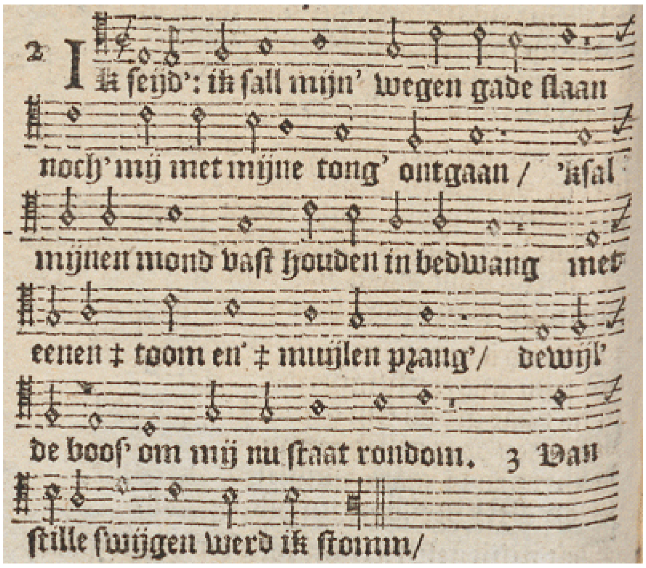

2 *I*K seijd': ik sall mijn' wegen gade slaan
noch' mij met mijne tong' ontgaan,
'ksal mijnen mond vast houden in bedwang
met eenen ‡ toom en' ‡ muijlen prang',
dewijl' de boos' om mij nu staat rondom.
3 Van stille swijgen werd ik stomm,

Ik hebbe [voords] geswegen van het goed:
en' mijne smarte werd verwoed.
4 Van binne*n* werd mijn hert verhitt [alhier],
in mijn gepeijns ontstak een vier;

ik hebb geseijd met mijnen eijgen mond.
5 O Heer maakt mij mijn eijnde kond,

[Dat ik] de maat' van mijne dagen [kenn'];
en' wete van wat tijd ik ben.
6 Mijn' dagen brengt gij tot een handbreed siet,
ook [is] mijn tijd voor dij als niet:
maar ijdelheijd en isset in der daad
met ijder menz [hoe vast] hij staat, *Selah.*

7 Voorwaar de menz en wandelt maar in schijn,
om niets is't datse woelend' sijn:
hij raapt en' schraapt het overhoop met all,
noch' weet niet wie het bueren sall.
8 En' nu o Heer waar op wacht is [als noch] ? +
op dij berust mijn' hope toch. +*P. 4.*

9 Maak mij van all' mijn' overtreding' vrij:
brengt 'sdwaasen smaad niet over mij.
10 'Kwerd stomm, noch' liet oijt mijne*n* mond opgaan:
om dat gij't [Heere] hadd gedaan.
11 Wend dijne plaag' van over mij verr' af:
'kbeswijk voor dijner handen straff.

12 Als gij den menz kastijdingen opleijt
om sijne ongerechtigheijd,
so is't dat gij all sijn gewenst' [o God]
verslijten doet gelijk een' mott:
de menz en is maar ijdelheijd, merk dit.
13 O Heer verhoort mij als ik bidd,

Laat mijn geschreij dij toch ter ooren gaan:
en' sijt niet doof tot mijne traan'n,
want ik een gast, een vremdeling voor dij,
gelijk all' mijne vaders, sij.
14 Laat van mij af, dat ik tot sterkte wenn';
eer dat ik gaa, en' niet meer ben.

De X L. Psalm.

4.

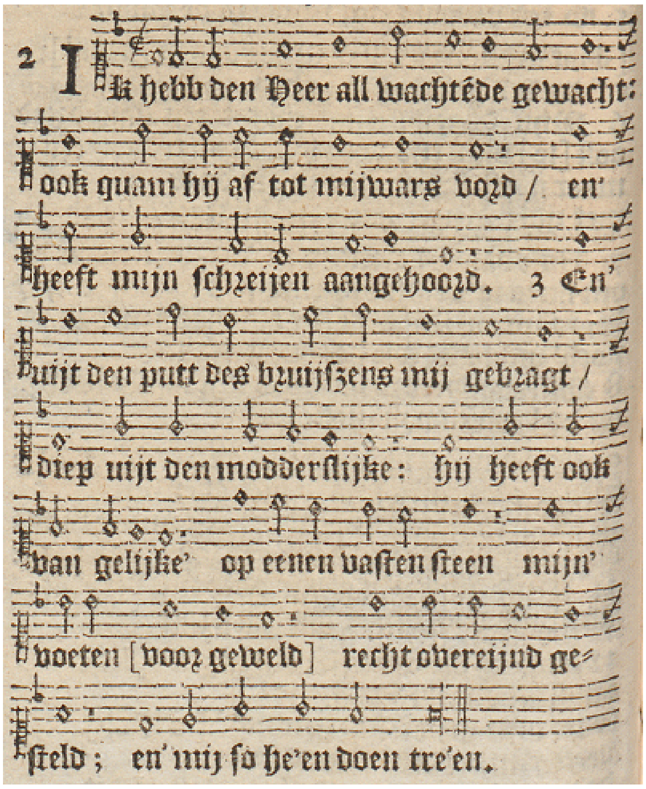

2 *I*K hebb den Heer all wachte*n*de gewacht:
ook quam hij af tot mijwars vord,
en' heeft mijn schreijen aangehoord.
3 En' uijt den putt des bruijszens mij gebragt,
diep uijt den modderslijke:
hij heeft ook van gelijke'
op eenen vasten steen
mijn' voeten [voor geweld]
recht overeijnd gesteld;
en' mij so he'en doen tre'en.

4 Hij gaf mij ook 'tnieuw lied in mijne*n* mo*n*d,
den lof-sang onsen God [ter eer].
veel' sullen't sien, en' vreesen seer:
en' op den Heer vertrouwen [t'allen stond].
5 Wel dien, die in vertrouwen
sich aan den Heere houwen;
en' die niet om en sien

na opgeblase, noch
na die tot valz bedrog
sich neijgen boven dien.

6 Gij Heer, mijn God, gij hebt gemaakt [gewisz]
dat dijner wond'ren, dat van dijn'
gedachten t'onswars so veel' sijn
dat daar voor dij geen reek'nen aan en is:
soud ikse dan vermonden
en' sprekens' uijt; om konden
sijn sij mij veel te veel.
7 Geen' lust en hebt gij toch
aan offerhande, noch'
aan offerwerk van meel.

[Maar] gij hebt mij de ooren ganz doorboord
brandoffer hebt gij niet begaerd
noch' sonden-offer [hier op aerd].
8 Doe sprak ik, siet, ik ben [1] hier rechtevoord:
van mij staat [daar beneven]
in 'tbouk der schrift geschreven.
9 Mijn God 'tis mij een' lust
dat ik dijn' wille pleeg:
so dat dijn' wett ter deeg
diep in mijn hert [berust].

10 Ik hebb getuijgt van dijn' rechtvaerdigheijd. + *+P. 40}*
in veel' vergaderingen, siet,
mijn' lippen en onthoud ik niet;
gij we't'et Heer. 11 'Khebb dijn' gerechtigheijd
noijt in mijn hert geloken;

1 *gekomen.*

'khebb van dijn' trouw gesproken,
[ik hebb] dijn heijl [verklaard]:
dijn' gunst', dijn' waarheijd Heer
en heel ik nimmermeer
daar vele sijn vergaard.

12 Gij Heer onthoud mij dijne gunsten niet:
dat dijne heijl-sucht mij [toch spaar']
en' dijne waarheijd steeds bewaar ?
13 Want mij omringt ontallick veel verdriet':
mijn' ongerechtigheden
die hebben mij bestreden:
'ken hebse niet beschoud:
sij sijn all meerder wisz
dan 'thaar mijns hoofdes is,
waar door mij 'thert verflouwt.

14 'Tgelieve dij o Heer mij te behoe'n;
Heer help mij haast. 15 So sullen noch
beschaamd en' schaamrood worden toch
sij die mijn siel' [hier] souken te verdoen:
sij sullen schaamrood vlijden,
die in mijn quaad verblijden.
16 Ook sullen die [uijt haat]
mij seggen ha, ha, [ha],
verdelligd worden [draa]
tot loon van haaren smaad.

17 Elk die dij soukt sall in dij seer verblijd
en' vrolick sijn, dat die dijn heijl
beminnen seggen [2] sonder feijl,
De Heere sij verheven verr' en' wijd.
18 Ik ben bedruckt, en' errem,
doch sall de Heer [och errem]

2 *altijd.*

om mij noch denken [siet]:
gij [die] mijn hulp' [altijd]
en' mijn verloszer [sijt]:
mijn God vertoef toch niet.

De X I I. Psalm.

3.

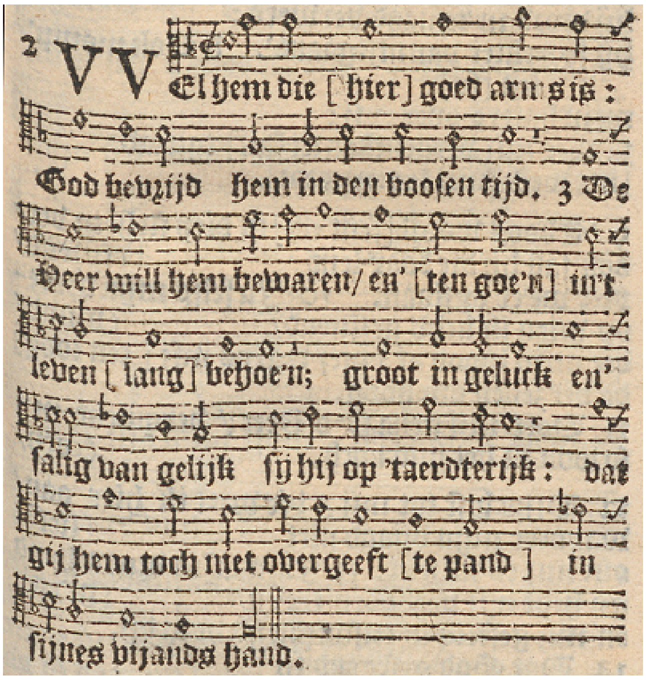

2 *VV*El hem die [hier] goed arms is: God bevrijd
hem in den boosen tijd.
3 De Heer will hem bewaren, en' [ten goe'n]
in't leven [lang] behoe'n;
groot in geluck en' salig van gelijk
sij hij op 'taerdterijk:
dat gij hem toch niet overgeeft [te pand]
in sijnes vijands hand.

4 De Heer sij hem een stuenzel] t'eenemaal]
op 'tbedde sijner quaal':

sijn ganze bedd hebt gij geschudd [gespreijd]
in sijne swackigheijd.
5 Ik sprak: o Heer ontfermt dij mijner [noch];
geneest mijn' siele toch;
'Khebb tegens dij gesondigd [in der daad]
6 Mijn vijand wenzt mij quaad:

Wanneer sall hij toch sterven ? en' [te saam]
vergaan [met] sijnen naam ?
7 Besoukt hij [mij] so liegt sijn [listig] hert,
hij word in 'tquaad verwerd:
hij spreekter van uijtgaand'. 8 Ook momp'len [sij]
mijn haters over mij;
ja over mij verdencken sij [all] 'tquaad
[het welk] mij tegen [gaat].

9 'Tboos woord [seijt elk] is diep in hem verspreijd,
ook sall hij die daar leijt
niet we'er opstaan. 10 Ja selfs mijn vrede-vrind,
die mijn brood at, hief tegens mij [ten toog]
de verzenen om hoog.
11 Doet mij genaad' o Heer, verquickt mij toch,
so loon ik het hun noch.

12 Dijn' lust tot mij, die weet ik hier aan, [siet],
wanneer mijn vijand niet
om mij en juijcht. 13 Ik [gaa] in vroomheijd [he'en]:
gij hebt mij vast doen tre'en,
en' mij gesteld in eeuwigheijd voor dij.
14 Dat God gesegend sij
Ysraels God van nu tot immermeer:
[och] amen, amen [Heer].

Het Tweede Bovk der Psalmen.

De X L I I. Psalm.

4.

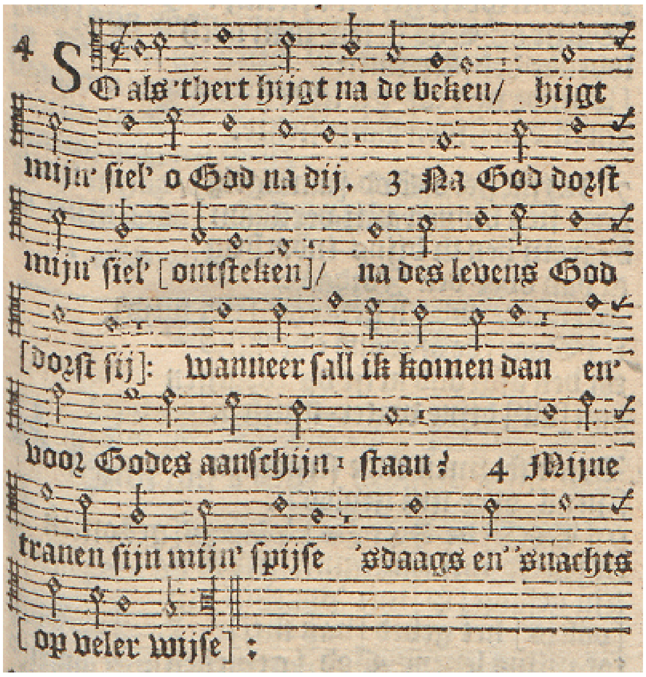

4 *S*O als 'thert hijgt na de beken,
hijgt mijn' siel o God na dij.
3 Na God dorst mijn' siel' [ontsteken],
na des levens God [dorst sij]:
wanneer sall ik komen dan
en' voor Godes aanschijn [1] staan ?
4 Mijne tranen sijn mijn' spijse
'sdaags en' 'snachts [op veler wijse]:

Als ik daaglicks hoor vermanen:
waar [is nu] dijn God. 5 Ik stort
mijne siel' uijt in mijn' [tranen],
als ik daarom denkend' word,
hoe ik met den hoop quam tre'en,
hoe ik met hun sedig he'en

1 *gesien worden.*

tot aan Godes huijs quam treden
met de stemm' der vrolickheden,

Met de stemm' van lof-gesange,
[en'] veel danzend volk [daar bij].
6 Mijne siel' wat sijt gij bange,
waarom woelt gij binnen mij ?
Wacht op God ik sall hem noch
lovende belijden toch:
[lovende met lof-gedichte]
'theijl van sijnen aangesichte.

7 Mijne siel o God [almagtig],
gaat sich binnen mij verslaan:
daarom ben ik dijns indachtig
al van over den Jordaan,
Hermon, 'tkleijn gebergt' [in't suijd].
8 [Daar] de afgrond overluijd
tot den afgrond krijt op 'tbruijsen
van [all'] dijne water-sluijsen.

+Dijne stormen ende stroomen
sijn all' over mij gevloo'n. *+P. 3.*
9 [Doch] de Heer [is] 'sdaags [gekomen
en'] heeft mij sijn' gunst' geboo'n,
sijn gesang [is] mij 'snachts bij:
[ook is] het gebed [van mij]
tot mijns levens God [geweken].
10 'Ksall tot God mijn rotze spreken:

Waarom gaat gij mijns vergeten ?
waarom sweef ik aller kant
[siende] swart [van druck versleten]
onder 'svijands wreede hand ?

11 ['Tis] ter dood toe [mij een' stuer']
alle mijn gebeente duer,
[als nu] mijne wederstrijders
mij [aldus] beschimpen [wijders],

Als sij mij [noch] daaglicks vragen:
[wel] dijn God [wel] waar [is] hij ?
12 Wat sijt gij mijn' siel' verslagen,
waarom woelt gij binnen mij ?
wacht op God, ik sall hem noch
lovende belijden toch;
'theijl mijns aangesichts, [mijn leven/]
en' mijn God [is hij gebleven].

De X L I I I. Psalm.

5

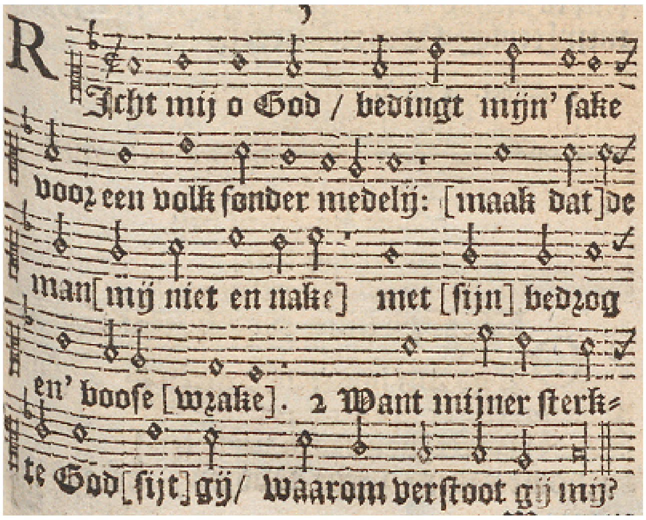

*R*Icht mij o God, bedingt mijn' sake
voor een volk sonder medelij:
[maak dat] de man [mij niet en nake]
met [sijn] bedrog en' boose [wrake].
2 Want mijner sterkte God [sijt] gij,
waarom verstoot gij mij ?

Waarom moet ik mij henen wenden
swart [siende van verslagentheijd]
mits 'svijands overlastig schenden ?
3 Wilt mij dijn licht, dijn' waarheijd senden:
die mij tot aan den berg geleijd'
van dijner heijligheijd"

Die mij tot binnen dijn' woonsteden
[noch] in geleijden [met gesank].
4 Ik sall tot Godes outaar treden,
tot God de vruegd [1] der vrolickheden:
'ksall God, mijn God, op harp-[geklank]
dij singen lof en' dank.

5 Wat sijt gij mijne siel' verslagen,
wat woelt gij binnen mij so seer ?
wilt dij in hoop' aan God gedragen,
'ksall hem toch loven [2] all' mijn' dagen:
[hij is] mijns aanschijns heijl; [mijn eer]
mijn [eenig] God [en' Heer].

De X L I V. Psalm.

4

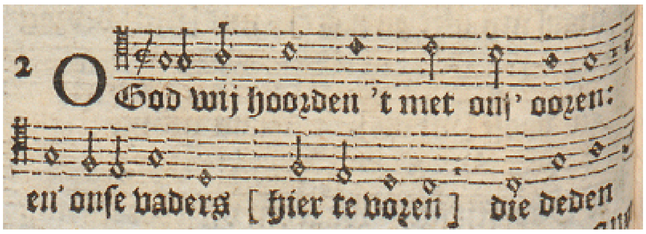

2 *O* God wij hoorden 't met ons' ooren:
en' onse vaders [hier te voren]
die deden

1 *mijner.*
2 *noch.*

ons dijn werk verstaan,
bij haaren tijd, van ouds gedaan.
3 Gij hebt de heijdenen verjaagd
met dijne hand, en' dees' [1]doen groeien:
gij hebt de volken [hier] geplaagd,
en dese schotig op doen bloeien.

4 Want door haar swaerd is't niet gekomen
dat sij 'tland hebben ingenomen,
haar erm en deed hun geen bescherm:
maar dijne rechterhand, dijn erm,
en' 'tlicht dijns aangesichts [voor dij];
gij hadd aan hen toch een behagen.
5 Mijn koning selfs o God [sijt] gij,
gebied dat Jakop werd ontslagen.

6 Wij sullen door dij ons' benijders
met hoornen stooten: ons' bestrijders
die sullen wij [nu all' te saam]
vertreden [Heer] in dijnen naam.
7 Want op mijn' boog' vertrouw ik niet:
mijn swaerd en sall mij niet bevrijden.
8 Maar gij doet ons behouden [siet]
voor alle die ons wederstrijden.

1 *geplant*

Gij maakt ons' haters ter oneere"
9 Wij roemen daaglicks in [2] den Heere,
dies sullen wij altoos [den lof]
dijns naams belijden [van nu of]; *Selah.*
10 Nu sijt gij verr' van ons getre'en,
en' hebt ons schaamrood doen beswijken:
noch toogt met onse legers he'en.
11 Gij deed ons voor den vijand wijken:

En' onse haters [sijn gekomen]
die hebben 't all ten benut genomen.
12 Tot slacht-vee hebt gij ons bereijd;
en' door de heijdenen verspreijd.
13 Dijn volk verkocht gij sonder baat',
so dat gij niet verov'ren konde.
14 Gij stelt ons t'onser buijren smaad;
tot schimp en' spott allom in 'tronde.

15 Gij maakt dat wij den heijd'nen [even
als] tot een spreekwoord [sijn gebleven];
de volken schuddebollen [blij].
16 Mijn' schand' [is] ganz den dag voor mij:
mijns aanschijns schaamt' heeft mij bedeckt.
17 Dat om de stemm' des laster-sprekers,
dat om de stemm' die spott'lick geckt.
om 'svijands will', en' sijns selfs wrekers.

18 All 'twelk [wij] ons bejegend [weten],
doch hebben dijner noijt vergeten;
noch' met een' trouweloosen grond
gehandeld [Heer] in dijn verbond.
+19 Ons hert heeft sich niet omgesett:
noijt week ons voet van dijne wegen. *+2. P. 4. ½*

2 *Gode..*

20 Of gij in 'sdraaks kuijl ons verplett:
en' met 'sdoods schaad'we hadd omslegen.

21 So wij nu hadden [met voorweten]
den naam van onsen God vergeten;
en' onse handen [so bevleckt]
tot eenen vremden God gestreckt:
22 En soud ook onse God wel niet
sulks hebben konnen ondergronden ?
want hij is't die daar kent [en siet]
der herten heijmelicke [vonden].

23 Men siet ons daaglicks om dij slachten,
so dats' ons als slacht-schaapen achten.
24 Ontwaakt toch, waarom slaapt gij Heer ?
waakt op, verstoot ons niet [3] te seer.
25 Waarom wend gij dijn aanschijn of ?
vergeet ons bang, ellendig leven ?
26 Want onse siel buijgt tot in 'tstoff:
de buijk wilt ons aan d'aerde kleven.

27 Maak dij toch op [o Heer der heeren
en' wilt] tot onser hulpe [keeren];
‡ verlost ‡ versoent ons toch [alleen]
om dijne onfermhertighe'en.

De X L V. Psalm.

4.

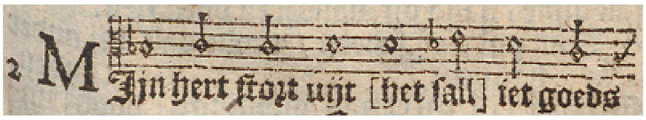

2 *M*Ijn hert stort uijt [het sall] iet goeds

3 *altoos.*

[voordbringen],
mijn rijm segg ik [sall van] den Koning singen:
een schrijvers stijl [is] mijne tong' in vlijt.
3 Gij die de schoonst' van smenzen kind'ren sijt;
bevalligheijd heeft dijne*n* mond beregend:
daarom heeft God dij eeuwelick gesegend.
4 Hangt vrij dijn swaerd aan dijner sijde [t'hans],
o magtig held in heerlickheijd, en' glanz.

5 En' maakt dat gij in dijn zieraat [en' klaarheijd]
voorspoedig treed, rijd op het woord der waarheijd,
sachtmoedigheijd, gerecht'heijd: en' mits dien
sall dijne [1]hand dij wonderen doen sien.
6 Dijn pijl [is] scherp, 't'volk valt dij onder handen:
sij [daalt] in 'thert van 'skonings [dood] vijanden.

1 *rechterhand.*

7 Dijn stoel o God [duijrt] eeuwig [va*n*] steeds [af]:
de staf dijns rijks [is] een oprechte staff.

8 Gij hebt 't recht lief, en' haat het godloos wesen,
de Heer dijn God heeft dij gesalfd mits desen
met vruegden [salf en' soeten] olij'-[vloed]
veel meer dan [hij] dijn' nutgenooten [doet].
9 Van mirre [sijn] ook alle dijne kleeden,
van aloe, van kasja: [gij komt treden]
uijt dijn paleijs met schoon ijvoor verzierd,
van waarmen dij in groote vruegde viert.

10 De dochters [selfs] der koninge*n* [die houwe*n* +
sich] in de*n* rang van dijne staet-jonkvrouwen: +*P. 4d*
de bruijd sitt daar aan dijne rechter hand
in louter goud van Ophijx ['trijke land].
11 Hoort dochter, siet, en' neijgt dijn' ooren nader:
vergeet dijn volk, en 'thuijs van dijnen vader.
12 Op dat dijn zier den koning wel gemoed:
hij [is] dijn Heer, so valt hem dan te voet.

13 De dochter Zor sall, met 'svolks rijkste [heeren],
dijn aangesicht met [groot] geschenk vereeren.
14 [Siet toch hoe] fraij] sich] 'skonings dochter houd]
inwendelick: haar kleed [is] dicht van goud.
15 In stickzel-werck [en' zierelicke tooning]
so wordse [dan] gebragt tot voor den koning:
men brent voor dij de maagdekens [gereed]
met haar gesleep van speel-genooten meed.

16 Men brengse daar met vruegd en' vrolick-lieden;
die tot 'tpaleijs des konings [dan] intreden.
17 Dijn' kind'ren [ook] die sullen [aan end' aan
als in de plaatz' van dijne vaders staan:
tot vorsten sult gij die op aerden stellen.
18 'Ksall dijnen naam van stamm' tot stamm vertellen:
dies sullen [all'] de volken [te gelijk]
dij loven [Heer] altoos, en' eeuwelijk.

De X L V I Psalm.

3.

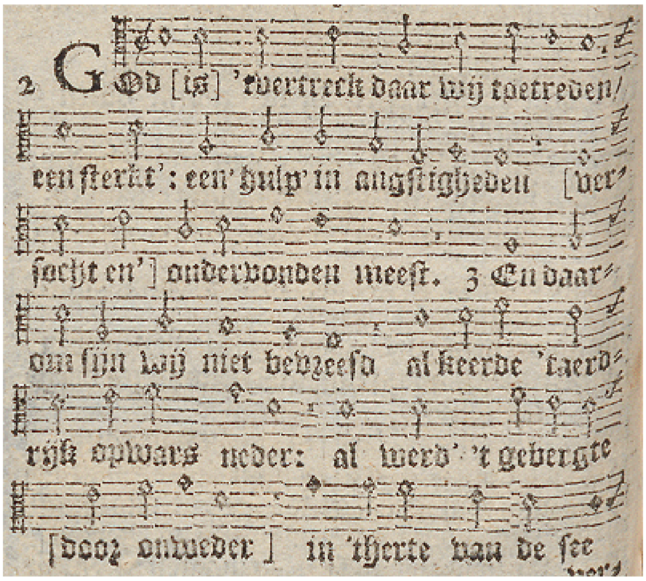

2 *G*Od [is] 'tvertreck daar wij toetreden,
een sterkt': een' hulp' in angstigheden
[versocht en'] ondervonden meest.
3 En daarom sijn wij niet bevreesd
al keerde 'taerdrijk opwars neder:
al werd' 't gebergte [door onweder]
in 'therte van de see

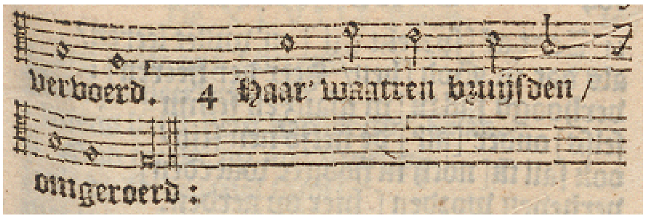

vervoerd.
4 Haar' waatren bruijsden, omgeroerd:

Al quam 'tgebergte [daar beneven]
door haar' onstuijmigheijd te beven
5 De beken van de watervlo'en
[sijn't die] Gods stad veel vruegd aan doen:
het heijligdomm [der heijligheden],
des allerhoogsten Gods woonsteden.
6 Daar God in 'tmidden bij haar [sweeft].
in vougen datse niet en beeft:

God slaatse door sijn' hulpe gade,
met 'tkrieken van den dageraade.
7 De heijd'nen maakten groot gebaar;
de rijken roerden sich te gaar:
hij dreef sijn' stemme wijd en' verde,
so dat het aerdrijk driftig werde.
8 Met ons [is] de Heer Zebaoth: +
ons hoog vertreck [is] Jakops God, *Selah.* +*P. 2 ½*

9 Kom't toch, en siet des Heeren werken;
die hij gesteld heeft [aan te merken];
hoe woest het op der aerden woed.
10 Hij die den krijg ophouden doet
tot aan het uijterste der aerden,
hij die de bogen breekt, [de swaerden],
de spijszen klieft [met sijne hand]
de wagens met den viere brand.

11 Laat af [spreekt hij] en' willet leeren,
als dat ik God [ben, Heer der heeren]:
verhoogd sall ik [in glanz en schijn
selfs] onder [all'] de heijd'nen sijn,
ook sall ik [noch in hooger waerden]
verheven worden [hier op aerden.
12 Met ons [is] de Heer Zebaoth:
ons hoog vertreck [is] Jakops God, *Selah.*

De X L V I I. Psalm.

4 ½

2 *V*Olken all' te saam
slaat de handen t'saam:
juijchet Gode [all']
met blij lof-geschall.
3 Want de hoogst' [in eer
is] een vrees'lick Heer:
een groot koning [groot]
over 'saerdrijks [schood].
4 Die de volken stelt
onder ons [geweld]:
die de luijden [doet]
onder onse voet.

5 Hij heeft ons [1] bereijd:
Jakops heerlickheijd
[2]wiens liefd' hem verhuegd, *Selah.*
6 God treckt op met vruegd:
[en'] de Heer [met sank]
met trompetten klank.
7 Singet Gode [blij]
singet: singet [vrij],
sing't [3] den koning [sing't].
8 Want als koning [dwingt]
God 'tganz aerdterijk,
sing't verstandelijk.

9 God beheerzt in magt
'theijdenen [geslacht]:
God sitt op den troon
sijner heijl'ge woon.
10 Des volks vorsten slaan
met de volken aan
van dien [grooten] God
Abr'hams [eenig lot],
want God voert op aerd
[beijde] schild [en' swaert];
hij is [die sich toogt]
treffelick verhoogd.

De X L V I I I. Psalm.

3.

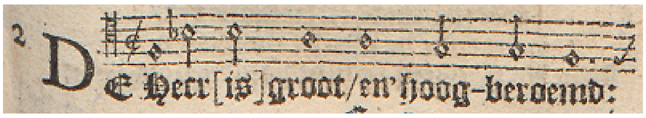

2 *D*E Heer [is] groot, en' hoog-beroemd:

1 *tot ons erfdeel verkoren.*
2 *dien hij lief heeft.*
3 *onsen.*

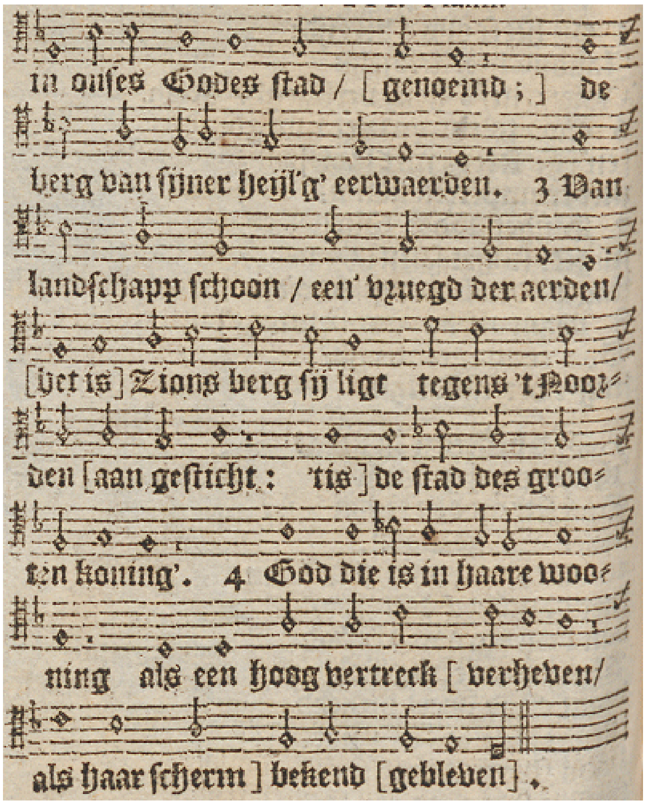

in onses Godes stad, [genoemd;]
de berg van sijner heijl'g' eerwaerden.
3 Van landschapp schoon, een' vruegd der aerden,
[het is] Zions berg sij ligt
tegens 't Noorden [aan gesticht:
'tis] de stad des grooten koning'.
4 God die is in haare wooning
als een hoog vertreck [verheven,
als haar scherm] beschermd [gebleven].

5 Want siet de koningen [op aerd]
sijn bij malkanderen vergaard;
sij sijn te samen opgetogen.
6 So sij dit sagen [voor haar' oogen]
waren sij verwonderd meest:
[ook so] werden sij bevreesd,
hebbende de vlucht genomen.
7 Schrick is hun daar overkomen

[ende] smarte [wedervaren]
so als eener die sall baren.

8 Gij smijt de schepen van de see
selfs met den Oosten-wind ontwee.
9 Gelijk wij't hebben konnen hooren,
so hebben wij't ook konnen sporen
in de stad Gods Zebaoth,
in de stad van onsen God;
die God eeuwig vast sall gronde*n*. *Selah.*
10 Wij sijn die, die [tallen stonden] +
aan dijn' gunst' o God [en' kragten], *+P. 2 ½*
midden in dijn'' tempel dachten.

11 Dijn roem [is] als dijn naam bekend
o God, tot aan des aerdrijks end,
[ja] dijne rechterhand is [mede
een' hand] voll van gerechtighede.
12 Zions berg sij toch verhuegd,
Judaas dochters ganz vervruegd
om dijn' richten. 13 Gaat al vorens,
gaat om Zion: tell't haar' torens.
14 Set't uw hert op haar' bolwerken:
willet haar' paleijsen sterken.

Dat gij't den nageslachte kond't.
Want dese God [is] t'allen stond
[God] onse God in eeuwigheijden:
ter dood toe sall hij ons geleijden.

De X L I X. Psalm.

4.

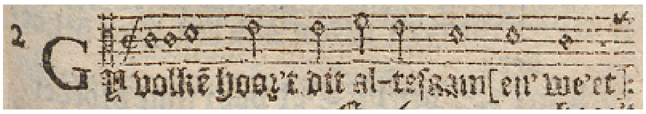

2 *G*Y volke*n* hoor't dit al-tesaam [en' we'et]:

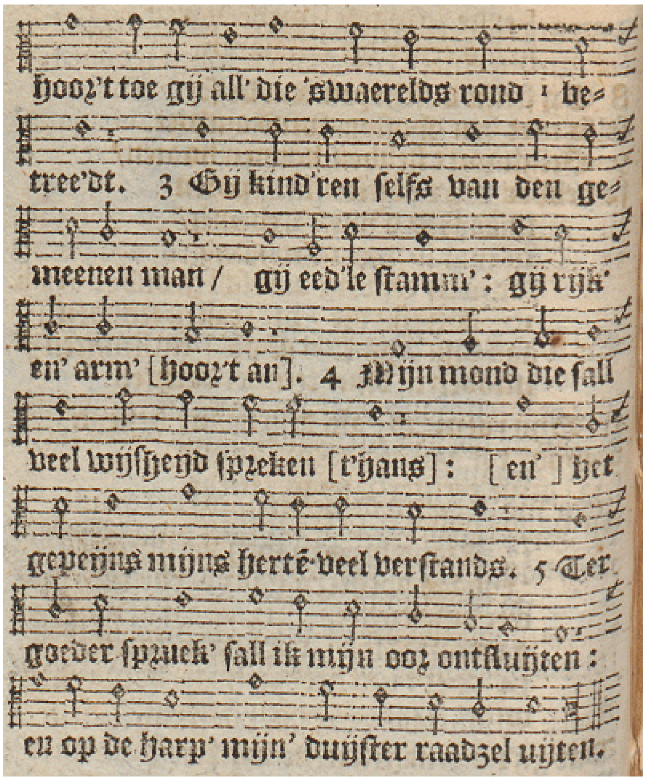

hoor't toe gij all' die 'swaerelds rond [1] betree'dt.
3 Gij kind'ren selfs van den gemeenen man,
gij eed'le stamm': gij rijk' en' arm' [hoor't an].
4 Mijn mond die sall veel wijsheijd spreken [t'hans]:
[en'] het gepeijns mijns herte*n*-veel verstands.
5 Ter goeder spruek' sall ik mijn oor ontsluijten:
en op de harp' mijn' duijster raadzel uijten.

6 Waarom is't toch dat ik [so] vreesen soud
ter boosen tijd [wanneer men mij benouwt] ?
[wanneer de boos'] om mij [nu] staat [gereed,]
d'ong'rechtigheijd mij [op] de verz'ne [treed] ?
7 [Daar sijnder veel] die stuene*n* op haar goed;
en' roemen sich haars rijkdoms overvloed.
8 D'een menz en is den and'ren geen behoeder;
noch' gee*n* ranzoen bij God voor sijne*n* broeder.

1 *bewooner.*

9 Want [all] te dier is haarer siel' ranzoen,
en' nimmermeer en kan men sulks iet doen.
10 Als dat een menz noch eeuwig leven sou':
en' sonder dat hij 'sgrafs [verderf] aanschouw'
11 De wijse toch die sterven, so men siet,
de sott' en' dwaas' gaan [all'] te saam te niet;
en' [all] haar goed blijft vremden ten gerijve.
12 'Tligt hun in 'thert dat haar gebouw steeds [blijve],

En' dat haar' hutt [blijft] stammelick [beroemd]:
[so dat] men 'tland naar haare naamen noemt.
13 Daar doch de menz niet steeds in eer' blijft staan;
maar word gelijk de beesten, die vergaan.
14 Dees haare weg [is] hun een dwaase vond, +
noch hangt haar' stamm' aan ['twoord van] haaren mond, *Selah.* +*P. 8.*
15 Men sals' als vee in 'tgraf ter helle*n* leijden,
[de dood sall hen] de dood die sals' af weijden,

Doch 'tvrome volk dat sall ten morgen-tijd
[selfs] over hun [noch] heerze*n* [verr' en' wijd]:
en' haar gedaant' uijt haare woon [geruckt]
sall [in] het graf veroud'ren [ne'er-gedruckt].
16 Maar God [de Heer] sall mijne siel' ontslaan
uijt 'sgrafs geweld: en' mij in gunst' ontfaan, *Selah.*
17 Als nu een man rijk word, en wilt niet schromen;
als nu de eer' sijn huijs heeft toegenomen.

18 Want als hij sterft neemt hij niets me'e met all;
so dat sijn' eer' hem niet navolgen sall.
19 En want hij [nu] terwijl' hij heeft geleefd,
sijn' siele [selfs voll op] gesegend heeft:
so sall men't dij aanprijsen [als voor goed]
dat gij dij selfs ook goed gemack aandoet.
20 [Doch] somen tot haar vaad'ren stamm' intrede;
sij sullen 'tlicht niet sien in eeuwighede.

21 De menz die [hier] in [staat en'] eere [leeft],
en' geen verstand [geen' rechte wijsheijd] heeft:
is met het vee in een' gelijken staat,
twelck t'eenemaal [met lijf en siel'] vergaat.

De L. Psalm.

4.

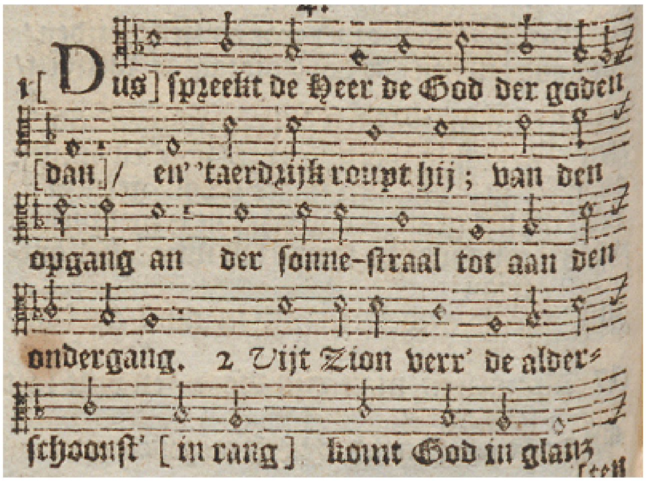

1 [*D*us] spreekt de Heer de God der goden [dan],
en' 'taerdrijk roupt hij; van den opgang an
der sonne-straal tot aan den ondergang.
2 *V*ijt Zion verr' de alderschoonst' [in rang]
komt God in glanz

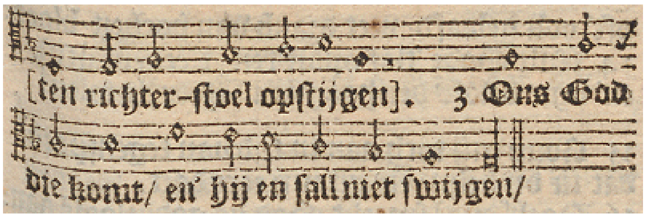

[ten richter-stoel opstijgen].
3 Ons God die komt, en' hij en sall niet swijgen,

Een terend vier sall voor hem henen gaan:
en' rondom hem een groote storm ontstaan.
4 [Als] hij van hoog den hemel, 'taerdrijks-dal,
om [all] sijn volk te richte*n*, roupen sall.
5 Vergadert mij [all'] mijne gunst-genooten.
die mijn verbond met offerhande sloten.

6 De hemel selfs verkondigt [voor gewisz]
sijn' g'rechtigheijd: dat God selfs richter [is], *Selah.*
7 Hoort gij mijn volk, ik spreek; 'ksegg opentlick,
gij Ysrael: [dijn] God dijn God [ben] ik.
8 'Ken straff dij niet om dijne offeranden:
noch' offers ook, die stedes voor mij branden.

9 'Ksall 'uijt dijn huijs geen' vaerse: geene*n* bock
sall ik toch aanvaerden uijt dijn hock.
Want all 'tgediert' is mijn van [''tganze] woud,
'tvee dat sich op: [1] so veel' bergen houd.
[So dat] ik 'tvlugg' op [all] 'tgebergt' erkenne;
'twild des velds [gelijk als] bij mij [wenne].

'Ken seijd't dij niet, of ik schoon ho*n*ger hadd; +
want d'aerd is mijn met haaren vollen schatt. *+P. 5*
13 Word ik dan noch met stiere*n* vleesz gevoed;

1 *duijsend.*

oft' ook gelaafd met drank van bocken-bloed ?
14 Wilt Gode 'tlof opoff'ren [t'eenemalen]:
en' dijn' beloft' den hoogsten [Heer] betalen.

15 Roup mij toch aan in tijd van tegenspoed:
dat ik dij help', en' gij mij eere doet.
16 Doch [dus] spreekt God de*n* goddeloose*n* aan:
wat is't dat gij mijn' kueren wilt verslaan:
en' mijn verbond in dijnen monde vatet ?
17 Daar gij nochtans de tucht [des levens] hatet,

En' werpt mijn woord verr' achter rugge he'en.
18 Wanneer gij da*n* noch eene*n* dief siet [tre'e*n*],
gij loop ter med'; so dat dijn' erffenisz.
ook tsaam met all' de overspeelders [is].
19 Gij gaat den mond te*n* boosen henen stiere*n*;
en' dijne tong' doet niet dan list versieren.

20 Gij sitt, en' spreekt va*n* dijne*n* broeder quaad;
gij doet den soon van dijne moeder smaad:
21 Dit doet gij all, en' swijg ik [daar op] still;
meent gij dat ik, so als gij, wesen will:
doch ik sall dij bestraffen, en' voor oogen
sall ik het dij ordentelick vertoogen.

22 Verstaat nu dit [gij all'] die God verge'et;
op dat ik [u] niet wegruck, [eer gij 'twe'et]
en' datter [dan ook] geen verloszer [sij].
23 Hij die belijd opoffert, eeret mij,
en' die dien weg sich voorstelt [t'onderhouwe*n*]
den dien sall ik Gods saligheijd doen schouwe*n*.

De L I. Psalm.

4.

3 *O*Ntfermt dij mijns o God naar dijn' genaad'
naar 'tgroot getal van dijn' barmhertigheden
‡ wiszt uijt en' ‡ delgt mijn [vorig] overtreden.
4 Waszt mij schoon af van [alle] mijn' misdaad;
en' maakt mij toch van mijne sonde vrij.
5 Want ik bekenn mijn' misdaad [mijn' oneere];
mijn' sond' [is] ook gestadelick voor mij.
6 Dij, dij alleen hebb ik gesondigd [Heere],

[Ja] voor dijn oog deed ik een [1] godloos feijt,
op datmen dij rechvaerdig in den monde,
en' recht te sijn in dijn gericht, bevonde.
7 Siet, 'kben gevormd in ongerechtigheijd;
mijn' moeder ook heeft mij verwermd in sond'.

1 *quaad.*

8 De waarheijd, siet, bemint gij in de*n* gro*n*de:
in 'theijmelick doet gij mij wijsheijd kond.
9 Och maakt mij toch met ijsoop reijn van sonde,

So word ik reijn: waszt mij, op dat ik [nett
en'] sneewitt werd ! 10 Doet mij 'svruegds blijdschap hooren:
op dat 'tgebeent' [eens] vruegde mag oorbore*n*,
['tgebeent'] dat gij onstucken hebt verplett.
+11 Dijn aanschijn gaa mijn' sonde*n* [nu] voor bij;
verdelgt all' t'saam mijn' ongerechtigheden. *+P. 5 ½*
12 Schept toch o God een suijver hert in mij;
vernieuwt een'' geest, die vroom is, in mijn' leden.

13 Verwerpt mij niet van dijnen aangesicht':
noch' wilt mij ook dijn'' heijl'ge*n* geest onttrecke*n*.
14 Wilt mij toch we'er de vruegd dijns heijls verstrecken;
maak dat een geest die willig is, mij [2] sticht'.
15 [So] sall ik [selfs] de overtreders [dan]
met [goed] bericht [all'] dijne wegen leeren:
dan sullen ook de sondaars [an end' an]
tot dijwars sich [ootmoedelick] bekeeren.

16 God, mijns heijls God, hoed mij voor bloed [schandaal],
so sall mijn' to*n*g' dijn' g'rechtigheijd hoog love*n*.
17 Heer opent toch mijn' lippe*n* [va*n* daar bove*n*]
op dat mijn mond dijn lof [en' eer] verhaal.
18 Want gij en wilt geen' offeranden [Heer],
ik soudse [dij wel] hebben voor gedragen:
brandoffer is dij niet behaag'lick meer.

2 *stuene.*

19 D'offrande Gods [is] een geest ganz verslagen:

'Tverslagen hert, verbroken [en' benoud],
o God [mijn God] en sult gij niet versmaden.
20 Doet Zijon duegd naar dijne gu*n*st-genade*n*:
en' maakt dat gij Jeruijs'lems muijre*n* bouwt.
21 Gerechtigheijds off'rande sall dij dan
behaag'lick sijn, met brand, en' slacht-off'rande*n*:
dan sall men dij ten offer [an end' an].
de vaersen ook op dijnen outaar branden.

De L I I Psalm.

7,

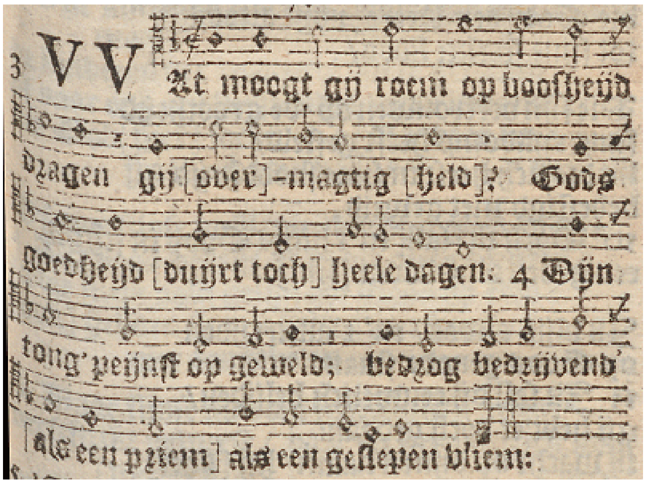

3 *VV*At moogt gij roem op boosheijd dragen
gij [over]-magtig [held] ?
Gods goedheijd [duijrt toch] heele dagen.
4 Dijn tong' peijnst op geweld;
bedrog bedrijvend' [als een priem]
als een geslepen vliem:

5 'Tquaad hebt gij liever dan het goede;
en' spreekt meer luegentaal
dan 'tgeen recht is [in dijn" gemoede], *Selah.*

6 Bemint ook [t'eenemaal]
verderffelicken woorden [twist
en'] tongen vol van list.

7 God sall dij selfs [noch onderdrucken:
en' maken steeds te schand,
hij sall dij uijt der hutte rucken:
hij sall dij uijt het land
der levenden [gelijk als niet]
ten grond' uijtroeien, *Siet.*

8 De vrome sullen dit aanschouwen,
[God] vreesende voordan;
en' noch den spott met hem [dus] houwen,
9 Siet daar [is nu] de man
die God [den Heere] noijt altoos
tot sijne sterkte koos,

Die sijn vertrouwen op de grootheijd
sijns rijkdoms heeft gesteld,
hij die sich heeft in sijne snoodheijd
bevestigd met geweld.
10 Doch ik [sall[in't huijs Gods in schijn
een groen olijf-boom [sijn]:

Ik blijf altoos, en' t'allen tijden
op Gods genade staan.
11 Ik sall dij eeuwelick belijden,
gij hebt'et toch gedaan:
ik wacht op dijnen naam, hij [doet]
dijn'' gunstgenooten goed.

De L I I I Psalm.

6.

2 *D*E dwaase spreekt in sijn [verstockt] gemoed,
daar is geen God: Sij hebben't [all] geschonden,
en' sich des quaads seer grouw'lick onderwonden,
[ook] sonder dat daar iemand sij die goed
[die oprecht] doet.

3 *V*ijt 'shemels [troon] sag God op [al-temaal]
de kinderen der menzen, om te gronden
of daar ook een verstandig werd bevonden,
die God [hier] socht. 4 [En' daar was geen van] all
hij week [ten vall],

T'saam sijnse vuijl, niet een doet goed, niet een.
5 Dit boos bedrijf of sij dit niet en weten ?
sij die mijn volk gelijk als brood op eten:
[ook] hebben sij den Heere [hier bene'en]
niet aangebe'en.

6 Daar sijnse nu door schrickelick gelaat
verschrikt geweest, daar nu geen schrick was [wijders],
want God verstroijt 'tgebeente dijns bestrijders:
gij maakse t'schand, want God heefts' [in der daad
all' t'saam] versmaad.

7 Dat Ysr'els heijl uijt Zion toch verschijn' !
wanneer als nu [ons] God [de Heer der heeren]
de vangenisz' sijns volks sall ommekeeren;
sall Jakop blijd, en' Ysr'el [met de sijn']
    seer vrolick sijn.

De L I V. Psalm.

3 ½

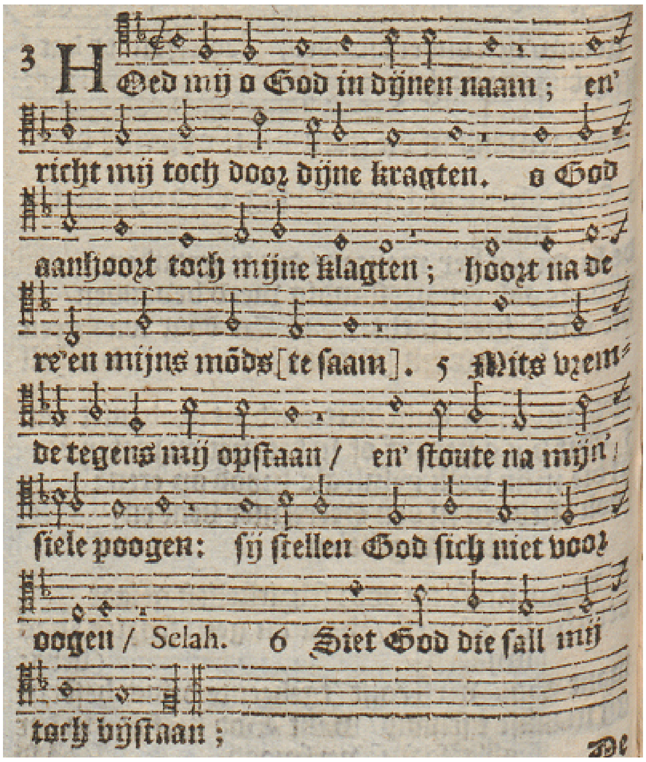

3 *H*Oed mij o God in dijnen naam;
en' richt mij toch door dijne kragten.
o God aanhoort toch mijne klagten;
hoort na de re'en mijns mo*n*ds [te saam].
5 Mits vremde tegens mij opstaan,
en' stoute na mijn' siele poogen:
sij stellen God sich niet voor oogen, *Selah.*
6 Siet God die sall mij toch bijstaan;

De Heer [is] onder [het getall]
van die mijn' siele onderstanden.
7 [So dat] hij mijnen [dood-] vijanden
het boose wel vergelden sal:
roeids' [all] naar dijne waarheijd uijt.
8 Ik offer dij ganz goedertieren:
'ksall dijnen naam o Heere vieren,
om dat hij goedertieren [luijd].

9 Want hij heeft mij verlost [alleen]
uijt all mijn angstelick benouwen:
ook heeft mijn ooge mogen schouwen
op [alle] die mij wederstre'en.

De L V. Psalm.

6

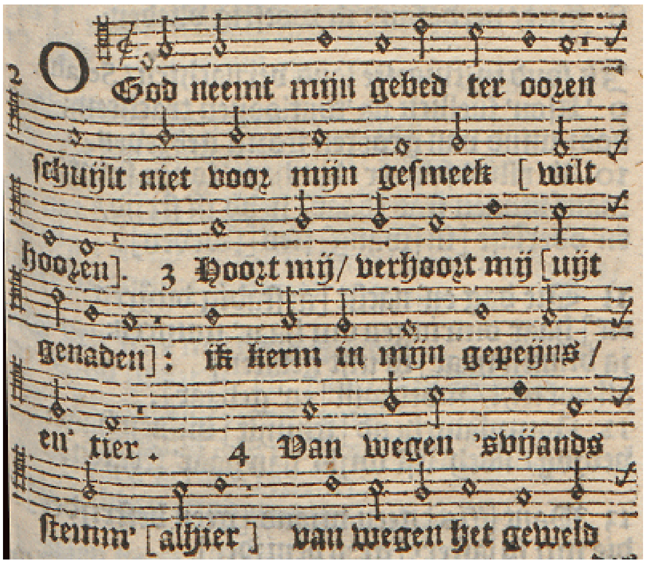

2 *O* God neemt mijn gebed ter ooren
schuijlt niet voor mijn gesmeek [wilt hooren].
3 Hoort mij, verhoort mij [uijt genaden]:
ik kerm in mijn gepeijns, en' tier.
4 Van wegen 'svijands stemm' [alhier]
van wegen het geweld

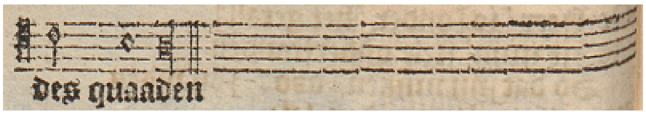

des quaaden

Mits sij mij luegenen aantijgen,
en' tegens mij in toorn opstijgen.
3 Mijn hert word mij gekruijst van binnen:
so dat de schrick des doods [en' pijn]
mij [t'eenmaal] overvallen sijn.
Schrick, ende schroom [1] schijnt mij te winne*n*:

'Kligg onder grouwel ne'er-gedoken.
7 En' [daarom] hebb ik [dus] gesproken:
och wie sall mij toch vluegels bieden
als eener duijve*n* ? 'kvloog, en' [socht]
daar ik versekerd wonen mogt.
8 Siet, verde soud ik woestig vlieden;

Ik soud in 'twoeste land vernachten, *Selah.*
9 'Ksou' snellick na 'tontloopen trachten;
door wind van grooten storm gedreven.
10 Verslinds' Heer, dat haar' tonge splijt';
want binnen stad [daar] hebb ik strijd,
en' overlast [in swang] sien [sweven].

11 Die dag en' nacht [gestadig duijren
en'] haar omringen om haar' muijren:
ja binnen haar [is uijt gelaten]
all onrecht, moedwill [en' gebaar].
12 Rampsaligheijd [schuijlt] binnen haar:
bedrog, noch' list wijkt van haar' straten.
[+]13 Want ['tis] geen vijand [geen bestrijder],
die mij so lastert [geen benijder], [+]*P. 8.*

1 *is mij overkomen*

ik hadd'et anders konnen lijden;
'ten [is] geen hater [die mij treft]
die tegens mij sich so verheft:
ik kond mij anders voor hem mijden.

14 Maar gij o-menz, die [hier op aerden]
met mij waart van gelijker waerden:
mijn leijdsman, een van mijn' bekenden.
16 Wij die so lieflick huelden t'saam:
en' met een groot ‡ gesleep ‡ te saam
ons tot het huijs des Heeren wend'den.

15 Laat [nu] de [wreede] dood hun [allen]
gelijk een schuldheer overvallen,
doets' in 'tgraf levend neder smijten;
om 'tquaad dat onder haar gebied,
[in't] midden onder hen [geschied].
17 Ik sall tot God [luijdruchtig] krijten.

Ook sall de Heere mij behoeden.
18 Ik sall aandachtig sijn, en' woeden
des avonds, 'smorgens, 'smiddags mede:
tot dat hij mijne stemm' verhoort.
19 Van strijd, die mij [lang] hadd verstoord,
Heeft hij mijn' siel verlost in vrede.

Als vele met mij besig stonden.
20 God hoort'et, en' ‡ sal't hun oorkonden,
‡ hen verootmoedigen [mits desen],
hij die van ouds aan sitt [en' siet], *Selah.*
de dese toch verand'ren niet:
noch' hebben God niet willen vreesen.

21 Men heeft sijn' handen [om te wreken]

op sijn' vreedsamen uijt gesteken,
men heeft [ook] sijn verbond verbroken.
22 [Hoewel de re'en] sijns monds [in schijn]
gemoeijger dan boter sijn,
noch [schijnt] sijn hert [va*n*] krijg [te smoke*n*].

Sijn' woorden die als olij glijden,
[doet hij] als bloote swaerden [snijden];
23 Werpt dijnen last toch op den Heere,
en' hij sall dij versien [allom];
hij sall niet lijden dat de vroom'
sall wanken [nu noch t'] immermeere.

24 Doch in den diepen kuijl der qualen
o God sult gijse ne'er doen dalen:
geen bloedhond [isser] geen listdadig'
[die] sijne dagen [in dit dal]
ten halven wege brengen sall:
maar ik vertrouw op dij [gestadig].

De L V I.Psalm.

3.

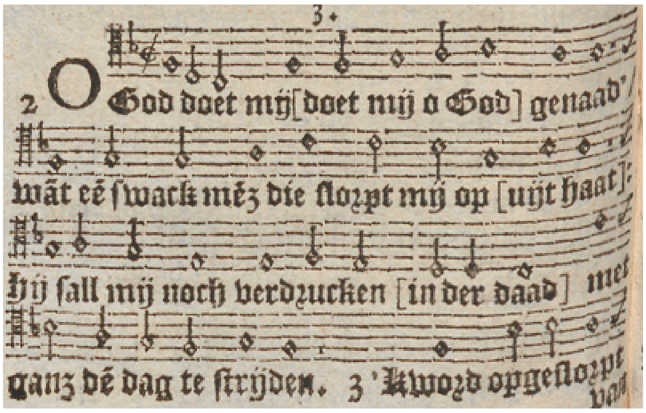

2 *O* God doet mij [doet mij o God] genaad',
wa*nt* ee*n* swack me*nz* die slorpt mij op [uijt haat]:
hij sall mij noch verdrucken [in der daad]
met ganz de*n* dag te strijden.
3 'Kword opgeslorpt

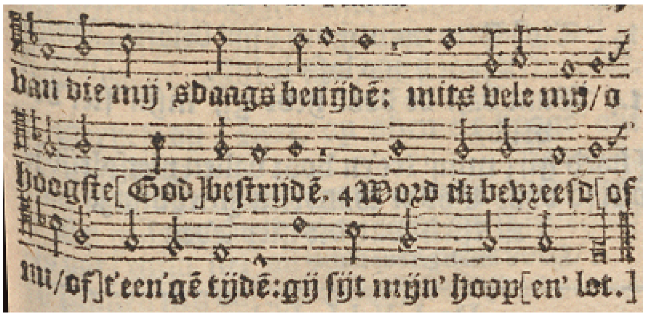

van die mij 'sdaags benijde*n*:
mits vele mij, o hoogste [God] bestrijde*n*.
4 Word ik bevreesd [of nu, of] t'een'ge*n* tijde*n*:
gij sijt mijn' hoop [en' lot.]

5 In God roem ik dijn woord, ik staa op God,
ken vreese niet wat 'tvleesz mij doe [tot spott]
6 Den ganzen dag so draijt [1] het boose rott
mijn' woorden om ten smaade;
all haar gepeijns [is] tegens mij ten quaade.
7 Sij houde*n*'t t'saam, sij duijken t'saam [te raade]
[ja] selve slaan sij mijne stappen gade:
die na mijn' siele staan.

8 Wel souden't sij door overlast ontgaan ? [+]
wilt toch o God, dit volk in toorn verslaan. *[+]P. 8.*
9 Mijn suck'len telt gij [Heer], laat mijne traan
in dijne flesze [sweven]:
en staatse niet in dijnen bouk [geschreven] ?
10 Als ik tot dij [2] mijn' stemm' hebb opgeheve*n*
als dan so word mijn vijand he'en gedreven.
dat hij te rugge keer':

Dit weet ik [wel] God [is] met mij [al we'er]:
11 In Gode roem ik dese sake seer,
'ksall dit bedrijf hoogroemen in den Heer.
12 Ik sall op God vertrouwen,
[en'] ik en sall niet vreesen, [niet verflouwen],
wat mij een menz ook aandoe [voor benouwe*n*].

1 *sij.*
2 *hebb geroupen.*

13 ['Tis] Heer op mij dat dijn' belofte*n* [schouwen];
ik doe dijns lofs belijd.
14 Want van de dood hebt gij mijn' siel bevrijd,
[hoed gij] mijn' tre'en voor vallen niet [altijd] ?
om so voor God te wandelen [met vlijt];
in 'tsicht van die hier leven ?

De L V I I. Psalm.

3.

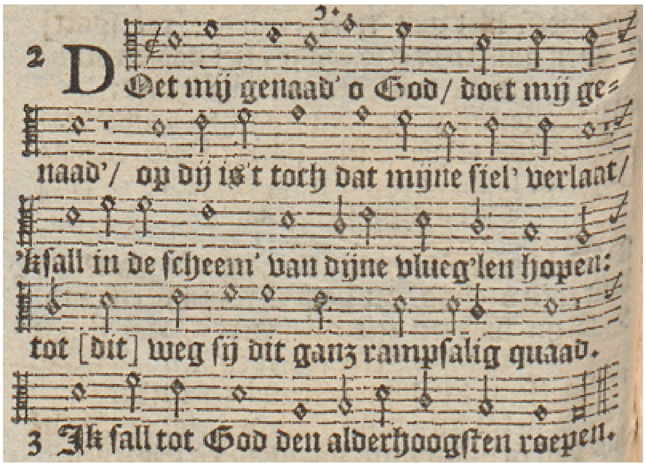

2 *D*Oet mij genaad' o God, doet mij genaad',
op dij is't toch dat mijne siel' verlaat,
'ksall in de scheem' van dijne vlueg'len hopen:
tot [dit] weg sij dit ganz rampsalig quaad.
3 Ik sall tot God den alderhoogsten roepen.

Tot God [segg ik] die't all voor mij volend.
4 Hij [is't die hulp'] van uijt den hemel send,
en' mij verlost, die mij soukt in te slicken
dien brengt hij toch tot schandelick' ellend', *Selah.*
God sall sijn' gunst', en' waarheijd [mij] toeschicken.

5 Mijn' siele ligt als in der leeuwen schanz,
ik ligge ne'er bij 'smenzen kindren [t'hans]

die hittig sijn, haar' tanden [sijn in vaerden]
gelijk een pijl, [sij sijn] gelijk een' lanz':
haar' tonge*n* ook [die sijn] als scherpe swaerde*n*:

6 Verheft dij, Heer, op 'shemels hoogd' omhoog; +
[dat sich] dijn' glanz 'tganz aerdrijk door [vertoog'] +*P. 4.*
7 Sij gingen 'tnett voor mijne voete*n* spreijde*n*,
[so dat] mijn' siel' all buckend' nederboog,
sij gingen mij vast eenen kuijl bereijden;

[Doch] sij sijn selfs daar midden in geleijd, *Selah.*
8 Mijn hert o God, mijn hert [dat is] bereijd,
[het is] bereijd: 'ksall loven, ende singen.
9 Staat op [staat op] gij mijne heerlickheijd,
staat op mijn' luijt, mijn' harp' [will ik voordbringen],

'Ksall vroug opstaan [vroug] in den morgen-stond.
10 O Heer, [mijn God] ik sall [uijt 'sherten grond]
dij onder [all'] de volken noch belijden:
en' onder [all'] de heijd'nen sall [1] mijn mond.
dij loven [Heer, van nu tot allen tijden].

11 Vermits dijn' gunst' tot aan den hemel streckt:
dijn' waare trouw' tot aan de wolken [reckt].
12 Verheft dij Heer hoog boven 'shemels [troonen];
[laat] dijne ‡ gla*n*z en' ‡ hoogheijd [opgeweckt],
door 'tganz [begrijp des] aerdrijks [sich vertoonen].

1 *ik.*

De L V I I I. Psalm.

4.

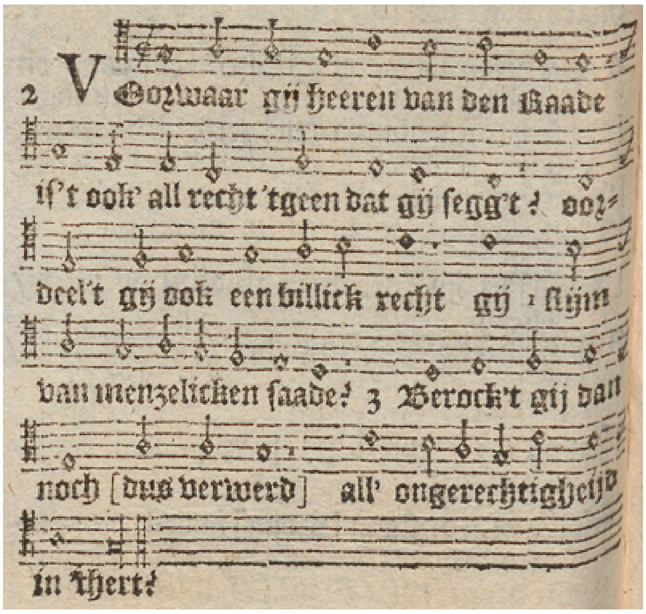

2 *V*Oorwaar gij heeren van den Raade
is't ook' all recht 'tgeen dat gij segg't ?
oordeel't gij ook een billick recht
gij [1]slijm van menzelicken saade ?
3 Berock't gij dan noch [dus verwerd]
all' ongerechtigheijd in 'thert ?

Weeg't gij noch uwer handen treken
[den volke] toe hier op der aerd ?
4 De boose die sijn [af gekeerd]
van 'smoeders lijf [sijns'] af geweken:
de luegensprekers hebben [grof]
gedwaald van 'smoeders lichaam of.

5 Sij hebben een vergift als slangen,
als een doof-adder, die haar oor
toestopt. 6 Op datse niet en hoor
'sbelesers stemm' [en' tooversangen]:

1 *menzen kinderen.*

des toovenaars: die uijt der maat'
sich op de tover-kunst verstaat.

7 O God wilt haare tanden klijven
in haaren mond: O Heer verbreek
der leeukens kiesen. 8 Dat sij [week] +
als water smeltende, weg drijven: +*P. 4.*
hij sall den pijl ook peesen [siet]
[doch] salser sijn all waarser niet.

9 Sij sullen als een fleck' verdwijnen
die daar all smeltende [versmoort]:
gelijk een vrouwes wangeboort',
en sullen sij geen' sonn' sien [schijnen].
10 Veel eer [men] uwen doorn dan [ruijk']
[eer sij] gevoelt haar' doorne struijck';

So sall hij ijder van hun lieden
gelijk met eenen storm [voord-aan]
in gramschapp, levendig, verslaan.
11 De vrome sall' sich [dies] verblijden,
als hij de wraak' [tot sijn behoud
aldus] sall hebben aangeschoud:

[Ja selve] sall hij sijne voeten
af waszen in des boosen bloed.
12 Dies ijder menz ook spreken moet,
de vrome sall noch vrucht [besoeten]:
want daar is toch een God gewisz
die richter op der aerden is.

De L I X. Psalm.

5.

2 *RV*ckt mij uijt mijne [dood-] vijanden
o God: verlost mij uijt [de handen]
der genen die mij tegen staan.
3 Ontruckt mij van die quaad begaan:
en' maakt [Heer] dat gij mij behoede
van die daar dorsten na den bloede.
4 Vermits sij mijner siele siet
so listig hebben onderspied,

De onverzaagde [sijn genaderd
sij] sijn [t'hans] over mij vergaderd:
Heer buijten mijne sond' of' quaad.
5 Sij loopen sonder mijn' misdaad,
en' hebben sich [dus] op gaan maken:
wilt gij tot mijn ontzett ontwaken,
siet toe. 6 Gij Heer God Zebaoth,
ontwaakt gij o gij Ysr'els God,

Op dat gij moogt [in alle houken]
de heijdenen all' t'saam besouken:
en' doet hun geen' genade toch
die boosheijd werken op bedrog, *Selah.*
7 Sij die ontrent den avond swieren,
en' even als de honden tieren,
en' gaan de stad heel om in 'trond.
8 Sijn snaat'ren, siet, met haaren mond,

Ook sijn in haare lippen swaerden:
[elk denkt] wie is't die 'thoort op aerden ?
9 Belachen selfs sult gijs' o God:
[gelijk] gij aller heijd'nen spott.
10 K'sall dij om sijn geweld aankleven:
want God, is, mijn vertreck [gebleven]:
11 [Ja] God sall mij voorkomen wisz
[de God] die mij goed-gunstig is:
God sal mij noch doen schouwen [wijders]
de wraak' van [dese] mijn' benijders.
12 En' doodse niet [maak dat men 't weet] +
op dat mijn volk het niet vergeet, +*P. 5.*
maak datse door dijn' kragt gaan dwalen,
en brengs' o Heer mijn schild tot dalen.
13 De sonde haares monds [is] 't woord
van haare lippen [rechtevoord],
Daaromme laatse toch [eer langen]
in haaren hoogmoed sijn gevangen:
en laatse dan eens doen verhaal
van haaren vlouk, en' luegen-taal.
14 Verdoets' in hittigheijd van toren,
verdoetse, so gaan sij verloren,
dat God als heerzer sij bekend
in Jakop, tot aan 'swaerelds end, *Selah.*

15 Ja laats' ontrent den avond swieren
en' even als de honden tieren,
en' loopen om de stad [verbost].
16 Ja laatse swerven om den kost:
en'alsse niet versaad en werden,
in tegenspreken noch volherden.
17 Maar doch ik love dijne kragt,
vroug roem ik dijne gunst' [en' magt],

18 Om dat gij mij [hier in dit leven]
sijt tot een hoog vertreck gebleven;
en' mij tot eene toevlucht sijt
ten daag' als mij de nood bestrijd.
19 'Ksall dij, o gij mijn' sterkte loven:
want God [de Heere van daar boven
is] mij een hoog vertreck [gewisz],
een God, die mij goed-gunstig is.

De L X. Psalm.

3.

3 *V*Erstooten hadd gij ons o God,
ons verdeijld [in menig rott]:
gij waart [op ons] verbitterd [Heer],
eij keert dij toch tot onswars we'er.
4 Gij die 'tgeheel

land dav'ren deed,
en' maakte dat het [schuerd' en'] spleet:
eij heelt toch [Heere] sijne schaerden,
of anders swickt [de kloot der aerden].

5 Wat hards deed gij dijn'' volke sien:
[en'] schonkt hun tuijmelwijn [mits dien].
6 Hun die dij vreesen gaaft gij [hier].
om op te steken, een' banier,
tot dijner waarheijd lof en eer, *Selah.*
7 Op dat dijn' wel-geliefden [Heer]
ontslagen werden [uijt 'tbenouwen]:
wilt door dijn' rechterhand behouwen,

Verhoort mij toch. 8 God [heeft geseijd
en'] sprak bij sijne heijligheijd,
ik sall verhuegd sijn: Zijchem sall
ik deelen: 'kmete Zuchots dal.
9 [Heel] Gilead, Manass' is mijn' +
de kragt mijns hoofds [sall] Efr'im [sijn]: +*P. 4.*
[en'] Juda sall mijn' wett voorschrijven.
10 [Doch] Moab [sall] mijn spoel-vat [blijven],

'Kwerp mijnen schoen op Edom he'en;
juijcht over mij gij Philisteen ?

11 Wie is 't die mij geleijden sall
tot in der stad beveste wall ?
[wie is't] wie isset die mij noch
sall leijden tot in Edom toch ?
12 Waar't gij't niet Heer die ons uijtstelde ?
noch' trockt Heer met ons heer te velde ?

13 Dijn' hulp' sij ons in nood bereijd:
want 'smenzen heijl [is] ijdelheijd.
14 Laat ons in God koen sijn en' vroom:
so brengt hij ons' bestrijders om.

De L X I. Psalm.

7.

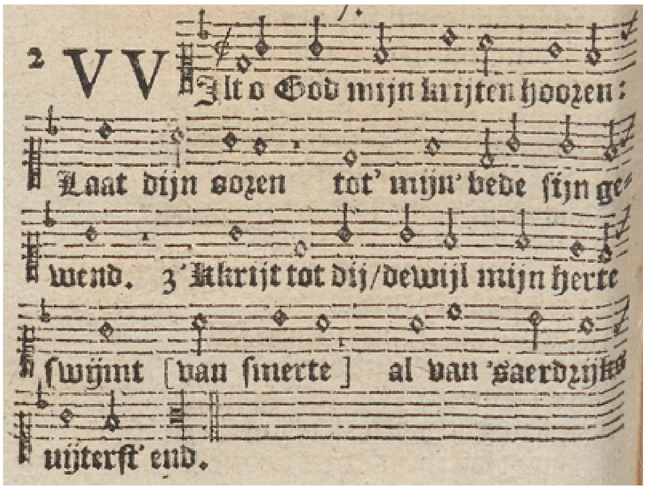

2 *VV*Ilt o God mijn krijten hooren:
Laat dijn ooren
tot' mijn' bede sijn gewend.
3 'Kkrijt tot dij, dewijl mijn herte
swijmt [van smerte]
al van 'saerdrijks uijterst' end.

Wilt mij op een' hoog verscheijden'
        rotze leijden.
4 Want gij sijt mijn hoop' [mijn licht]

mijn' vertreck: een' hoog beperkte
        vaste sterkte
voor des vijands aengesicht.

5 Eeuwen lang sall ik dijn' troonen
        [noch] bewoonen:
ik sall in't verborgen [voord]
dijner vluegelen [1] verkeeren, *Selah.*
        Mijn begeeren
hebt gij Heer toch aangehoord.

Gij hebt 'terfdeel hun bewesen
        die [2] dij vreesen.
7 'Skonings dagen sult gij meer
op doen hoopen: en' sijn jaaren
        stammig sparen.
8 Eeuwig blijft gij voor den Heer:

Wilt toch gunst' en' trouw' bereijden
        die hem [3] leijden.
9 So sall ik dan evenstaag
dijnen naame [noch] lof-singen:
        en' volbringen
mijn' beloften alle daag.

De L X I I. Psalm.

4.

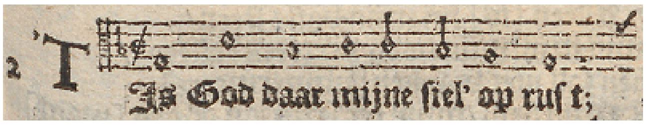

2 '*T* Is God daar mijne siel' op rust:

1 *hopen.*
2 *dijnen naem.*
3 *bewaren.*

van hem ontstaat mijn heijl [en' lust].
Hij [is] alleen mijn' rotz' [gebleven],
ook [is] hij mijne saligheijd:
mij [tot] een hoog vertreck [bereijd],
'ken sall so grootelicks niet sneven.

4 Hoe lange sult gij schalkheijd dan
berocken tegens eenen man ?
gij sull't all' t'saam verslegen blijven;
gelijk een muijr die hellend staat,
een wand die valt. 5 Noch slaanse raad
hem van sijn' hoogheijd af te drijven,

Tot luegen streckt haars herten grond,
sij seeg' en wel met haaren mond;
maar 'tis van binnen datse vlouken, *Selah.*
6 Rust gij mijn' siel' alleen op God:
want van [1] den Heere Zebaoth
[moet ik all] mijn verhoopte [souken].

7 Alleen [is] hij mijn vaste steen,
mijn heijl: mijn hoog vertreck [alleen],
'ken sall niet wanken [immermeere]
+8 Mijn heijl, mijn' eer' [rust] op Gods [magt]

+*P. 4.*

1 *hem.*

[hij is] de rotze mijner kragt,
mijn toeverlaat [is] op den Heere.

9 Gij volken hoop't op hem altijd,
stor't uwe herten voor hem uijt:
God [is] 'tvertreck daar wij toe vlieden; *Selah.*
10 Der menzen kinderen en sijn
maar ijdelheijd, ja luegenschijn
sijn [all] de kinderen der lieden,

[Gesteld] in eene tegen-schaal',
so souden sij ook al-temaal
selfs voor de ijdelheijd op wegen.
11 Verlaat' u op geen overlast,
verijdel 't u niet [al te vast]
op een'gen roof [bij u verkregen]:

Of u al schoon groot goed toeschiet
en stel't daar op uw herte niet.
12 God sprak eens, tweemaal hoord' ik't [melden];
als dat bij God de sterkte sij.
13 Ook isser heijlsucht Heer bij dij;
gij sult elk" naar sijn werk vergelden.

De L X I I I. Psalm.

3.

2 *O* God, [mijn God], mijn God sijt gij,
ik sall dij smorgens souken [Heere],
na dij

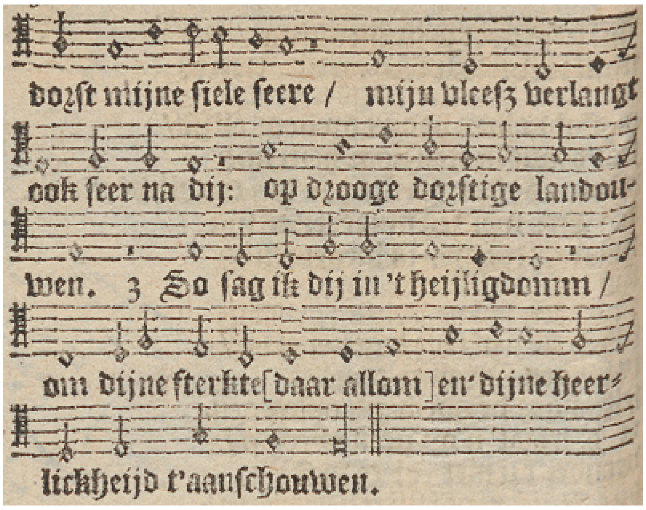

dorst mijne siele seere,
mijn vleesz verlangt ook seer na dij:
op drooge dorstige landouwen.
3 So sag ik dij in 't heijligdomm,
om dijne sterkte [daar allom]
en' dijne heerlickheijd t'aanschouwen.

4 Want beter dan het leven is
mij dijne gunste [van daar boven];
mijn' lippen sullen dij [noch] loven
+5 'Ksall dij mijn leefdaag' seeg'nen wisz;
'ksall mijne handen [hier op aerden] *+P. 3 ½*
opheffen [Heer] in dijnen naam.
6 Gelijk als merg, en' vett [te saam]
sall mijne siel' versadigd werden:

Mijn mond sall met lof-lippen blij
lof-juijchen. 7 Ja ook [overnachtig]
dijns op mijn leger sijn gedachtig
[en'] peijnsen wacker sijnd', op dij
8 Gij sijt mijn' hulpe toch gebleven:
'ksall onder dijner vlueg'len scheem'
[lof-]singen [Heer] met vruegden stemm'.
Dij [dij] sall mijne siel aankleven:

dijn rechterhand stutt mij [alleen]
10 Maar dees', die om siele vroeten
om die te woesten: dese moeten
tot in des aerdrijks afgrond tre'en:
11 Sij sullen maken datse vallen
recht door de scherpte van het swaerd"
den voszen sullen sij op aerd
ten deele worden [all' met allen].

12 Doch sall de koning overblij
in Gode sijn, dien sall men loven
die bij hem sweert; mits [van daar boven]
de luegen-mond gesloten sij.

De L X I V. Psalm.

5.

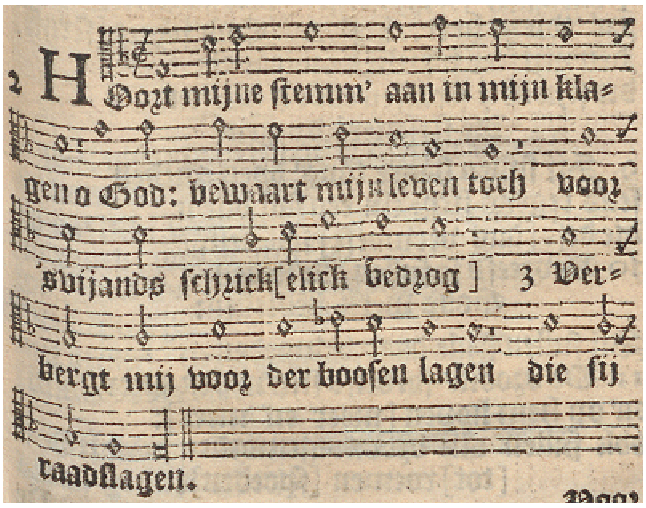

2 *H*Oort mijne stemm' aan in mijn klagen o God:
bewaart mijn leven toch
voor 'svijands schrick[elick bedrog]
3 Verbergt mij voor der boosen lagen
die sij raadslagen.

Voor't t'samen-rotten der booswichten.
4 Die haare tonge [hier op aerd]
geslepen hebben als een swaerd:
die haare bitt're woorden richten
gelijk als schichten.

5 Op dat elk een van uijt schuijl-perken
recht op den onbevleckten schiet':
sij schieten snell [1] noch' vreesen niet.
6 Door boose ‡ woorden ende werken
gaan sij sich sterken.

Van stricken spreken [2] haare monden:
en' seggen noch, Wie salse sien ?
+7 Het sijn doortrapte boose [lie'n],
sij weten door gesochte vonden *+P. 5.*
all's t'ondergronden:

[Als of sij] 'tbinnenste [door sagen]
en' 'tdiepe hert. 8 Maar God schiet [straff']
den pijl seer schielick op hen af:
dit sijn de ‡ straffen ende ‡ plagen
die sij [hier] dragen.

9 Sij sullen haare tong' doen glieden
selfs tegens sich: elk een sall vlie'n
die dese [dus verwoest] sall sien.
10 Bevreesd so sullen alle lieden
Gods werk bedieden:

Sij sullen sijne daad bevroeden.
11 De vroom' sal blijd sijn in den Heer,
en' op hem hopen [meer en' meer]:
ook sullen alle vroom-gemoeden
[tot] roemen [spoeden].

1 *op hem.*
2 *sij.*

De L X V Psalm.

5.

2 *'T*Lof blijft o God in Zijons [falen]
op dij in stilheijd staan;
belofte sall men dij betalen.
3 'Tgebed hoort gij toch aan;
tot dij sall alle vleesz toetreden.
4 Mijn' misdaad is te swaar:
[doch] onse ongerechtigheden
versoent gij [t'eenegaar].

5 Wel dien, dien gij hebt uijtverkoren,
en' komen doet na bij,
op dat hij [Heer] in dijn voorvloeren
[in vruegd] wonachtig sij,
wy sullen worden [begenadigd]
met dijnes huijses goed'
met dijnen [1] heyligdomm' versadigd
[in allen overvloed].

6 Gij sult [o God] ons antwoord geven
dat in gerechtigheijd

1

daar voor men schricken sall [en' beven]
God onser saligheijd"
[gij die] van alle 'saerdrijks palen
de vaste hope [sijt],
en' ook van alle die [daar dwalen]
aan see so verr' en' wijd.

7 Hij vest de bergen door sijn' magten:
[hij die] met sterckt' omzingd.
8 'Tgebruys' der see, der baren [1] kragten,
en' twoel der volk'ren dwingt.
+9 'Tvolk dat op 'teijnde woont [verschoven]
schrickt voor dijn' wonderdaad: *+P. 4.*
gij doet den avond-stond dij loven,
als oock den dageraad.

10 Het land besoukt gij [van om hooge],
en' na dat gij het [slijk]
gemaakt hebt dorstig ende drooge,
so maakt gij 'tover-rijk;
voll waters [is] de beek' des Heeren:
gij hebt haar graan bereijd,
na dat gij 'tland hadd [om doen keeren]
geteeld [tot vruchtbaerheijd].

11 Gij die bevocht sijn' acker-voren,
en' sijne kluijten breekt:
als gij't met regen [naar behooren]
natdruppende doorweekt,
gij geeft den wasdomm' dijnen segen.
12 'Tjaar kroont gij met dijn goed,
ook druppen dijn' [wolk-rijke] wegen
van vett' [in overvloed].

1

13 Men siet de velden der woestijnen
met druppen overstort:
en' alle huevelen [die schijnen]
met vrolickheijd omgord.
14 De weijden sijn bekleed met kudden,
de dalen sijn bedeckt
met aren: [die daar] ruijszig schudden,
ja singen [opgeweckt].

De L X V I. Psalm.

5.

2 *IV*ijcht Gode 'tganz [begrijp der] aerden.
2 Lof-singet sijns naams heerlickheijd,
houd't toch sijn lof in hooger waerden.
3 [En'] spreek't tot Godes [majesteijt]:
hoe schricklick sijt gij [Heer der heeren]
in all' de werken dijner [magt] ?
dijn vijand sall dij veijnsend' eeren
dat om

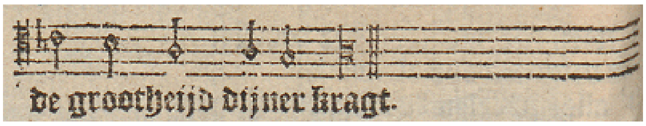

de grootheijd dijner kragt.

4 Het ganze aerdrijk [daarenboven]
sall voor dij nederbuijgen [t'saam,
sij sullen dij [o Heer] loven:
sij loven dijnen [heijl'gen] naam, *Selah.*
5 Kom't, wil't de daaden Gods aanmerken:
den menzen kind'ren [hier op aerd]
[is] hij een schrick door sijne werken.
6 In droogt' heeft hij de see gekeerd;

Als sij te voet door vloeden gingen:
daar waren wij in hem verblijd.
7 Hij heerszt [toch over alle dingen]
door sijne magt tot allen tijd,
op 'tvolk der heijd'nen sien sijn' oogen:
op dat d'afvallige [nu we'er]
sich selven niet [te seer] verhoogen, *Selah.*
8 Gij volken segen't onsen Heer':

De stemm' sijns lofs sij op geheven
9 Hij maakt dat onse siele leeft.
so dat hij onsen voet tot sneven
noch noijt niet overge'ven heeft.
10 Want gij hebt ons o God [doen trueren]
hebt ons gekuerd: en' ons versocht
gelijk men't silver plag te kueren
11 Gij hebt ons in het nett gevrogt:

‡ Dwang deed gij onsen lend'nen lijden
omgord ‡ met eenen strengen band.
[+]12 Gij hebt den [broosen] menz doen rijden

[+]*P. 4 ½*

op onsen hoofde [t'onser schand];
wy sijn gegaan door vier, door baren:
doch in ververszing' [heeft dijn' kragt]
hebt gij [o Heere der heerscharen]
ons wederom daar uijt gebragt.

13 Ik sall tot dijnes huys [voorsalen]
[nu] met brand-offeren intre'en:
'k sall mijn' beloften gaan betalen.
14 Daar van mijn' lippen oop'ning' de'en:
en' die mijn mond heeft uijtgesproken
als mij de bangigheijd [bestre'e]
15 Ik sall dij vett' off'randen stoken
met brand-ruek van [goed] haam'len vee:

Ik sall' 'trund offeren met bocken,
16 Komt hooret all' te samen aan
gij die God vrees't, 't sij u vertrocken,
wat hy mijn' siel' all' heeft gedaan.
16 Ik hebbe [steeds] met mijnen monde,
geroupen [na om hoog] tot hem:
en' ook is hij [tot allen stonde]
verhoogd geweest door mijne [1]stemm'.

18 Indien ik in mijn hert [te voren]
op eenig onrecht hadd gespoord,
de Heer en hadd niet willen hooren.
19 Maar God voorwaer heeft mij verhoord:
hij heeft geluijsterd na mijn smeeken.
20 God sij in segen hoog-geeerd,
die mijn gebed niet heeft versteken,
noch sijne gunst van mij [gekeerd].

1 *tonge.*

De L X V I I. Psalm.

3.

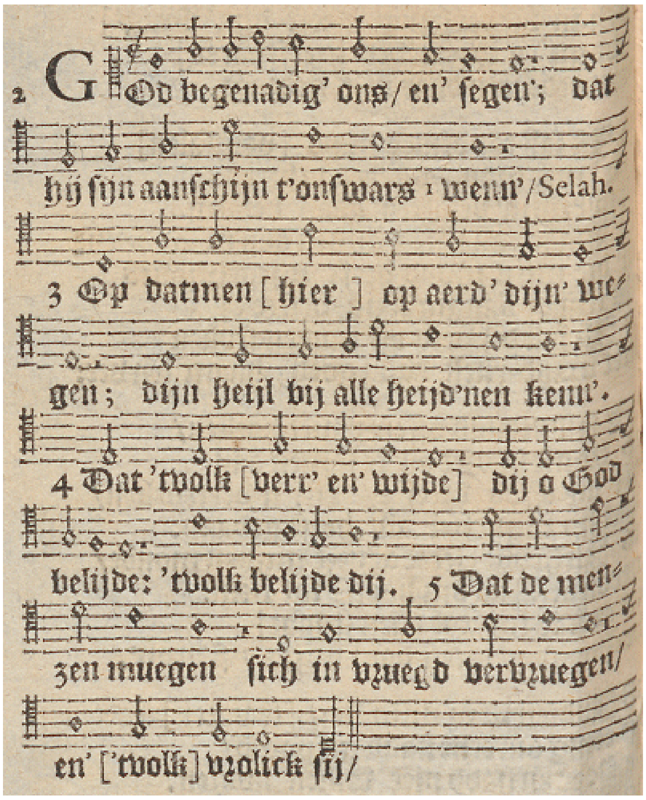

2 *G*Od begenadig' ons, en' segen';
dat hij sijn aanschijn t'onswars [1] wenn', *Selah.*
3 Op datmen [hier] op aerd' dijn' wegen;
dijn heijl bij alle heijd'nen kenn'.
4 Dat 'tvolk [verr' en' wijde]
dij o God belijde:
'tvolk belijde dij.
5 Dat de menzen muegen
sich in vruegd vervruegen,
en' ['tvolk] vrolick sij,

Van dat gij 'tvolk richt goedertieren:
de luijden leijd op aerden hier, *Selah.*
6 O God het volk dat moet dij vieren:
dat all het volk dij [vlijtig] vier'.
D'aerd' sall [2] vruchten dregen;
God die geef ons segen,

1 *lichte.*
2 *zijne.*

onse God. 8 God sall
ons [noch] segen senden:
dat hem 'saerdrijks enden
vreesen [over] all.

De L X V I I I. Psalm.

3.

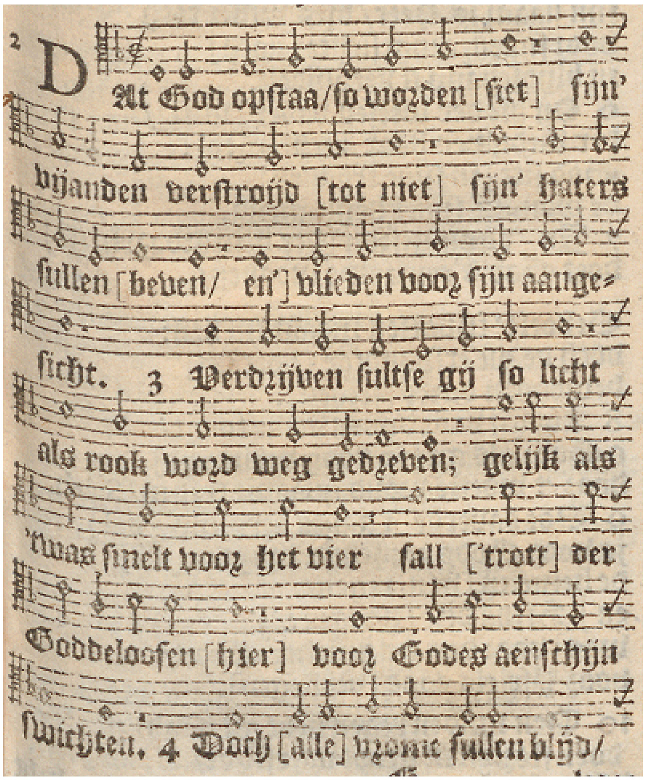

2 *D*At God opstaa, so worden [siet]
sijn' vijanden verstroijd [tot niet]
sijn' haters sullen [beven],
en'] vlieden voor sijn aangesicht.
3 Verdrijven sultse gij so licht
als rook word weg gedreven;
gelijk als 'twas smelt voor het vier
sall ['trott] der Goddeloosen [hier]
voor Godes aenschijn swichten.
4 Doch [alle] vrome sullen blijd,

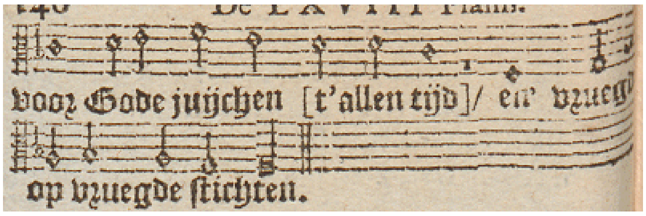

voor Gode juijchen [t'allen tijd],
en' vruegd op vruegde stichten.

5 Sing't Gode, singet sijnen naam,
verhooget hem; hem die daar quam
op 't hoogst' der heem'len rijden:
sijn naam is Heer, dies willet toch
voor sijnen aengesichte [noch]
in blijdschapp u verblijden.
6 Hij die der weesen vader [wisz],
der weduwen haar rechter [is]:
God sitt [in sijne troonen]
de woning' sijner heijligheijd.
7 In 't huijsgesinn [der vruchtbaarheijd]
doet God d'eensaame woonen,

Geboeid' in boeien maakt hij vrij:
doch de we'erspannige [doet hij]
bewoonen dorre [steden].
+8 Als gij voor dijnen volke toogt,
o God: als gij [so hoog verhoogd] *+1P. 4*
door 't woeste woud quaamt treden, *Selah.*
9 Doe daverde 't gants aerdrijks-[dal]
ja voor Gods aanschijn drupten [all']
de hemelen [van regen,
en'] Sij na dese [hooge rotz'
was] voor den aengesichte Gods,
voor Ysr'els God [verslegen].

10 Den milden regen hebt gij God
doen storten in groot overschot,
dijn erfdeel, matt van droogte

hebt gij bevest, verquickt [verschoond]:
11 Dijn hoop die heeft daar in gewoond:
o God [van uijt der hoogte]
hebt gij't den armen toebereijd
door dijne gunst-weldadigheijd.
12 De Heer gaf stoff om spreken:
't heer der booschapsteren [is] groot.
13 D'heerscharen koningen sijn [blood]
gevlucht, sij sijn geweken:

Die t'huijs bleef deelde daar den roof.
14 Of gij schoon midden [in het stoff]
bij 't potwerk hadd't gelegen,
so sull't gij evenwel [in schijn
als] vlueg'len eener duijve [sijn]
met silver overslegen:
der welker veed'ren sijn [gevlocht]
van gelen goude [fijn gewrocht].
15 Wanneer nu [God] almagtig
de koningen verstroijde daar,
werd gij in Zalmon t'eenegaar,
gelijk als snee witdragtig.

16 [Siet] Basans berg [is] een berg Gods:
een berg voll klippen [eene rotz +
is] Basans berg [ten toone]. *+2 P 6*
17 Maar gij gekruijnde bergen noch
wat spring't gij op ? den desen toch
begeert God t'sijner woone:
'tis daar de Heer steeds wonen sall.
18 Gods waag'nen sijn veel in getall
veel duijsend eng'len scharen;
met hun [was God] de Heer [allom]

te Sinaij in 'theijligdomm.
19 Gij sijt om hoog gevaren,

Gij die de vangenisz' [beroerd,
ja selfs] gevangen hebt gevoerd,
en' gaven [hebt bekomen
die gij] hebt voor den menz ontfaa'n:
ja die weerspannig [wederstaan,
die hebt gij opgenomen],
om bij God in te woonen [staag].
20 God sij gesegend alle daag,
hij sall ons overladen,
God [vorder'] onse saligheijd, *Selah.*
21 [Ja] God [die is] ons [toegeseijd]
een God der heijlgenaden,

+Ook is bij God den Heer [in nood
noch] eene uijtkomst' van de dood. *+3 P. 3*
22 God sal den kopp doorwonden,
van sijne vijanden voorwaar,
en' ook den haartopp van die daar
voordvaart in sijne sonden.
23 De Heere sprak uijt Basan sall
ik [dij] we'er brengen [over all]:
'ksall uijt der see afgronden.
[dij] wederbrengen. 24 Dat dijn voet
roodverwig sink' in 'svijands bloed,
[ja selfs [de tong' [1] der honden,

[In 't bloed] van ijder een' van dien.
25 Men mogt o God dijn' gangen sien
'twelk] mijns Gods gangen [waren],
mijns Konings in het heijligdomm.

1 *dijner.*

26 De sangers gingen voren om
daar na 't gespel der snaren;
in't midden was der maagden [rang]
die bomden. 27 Loof't God [met gesang]
vergaderd: loof't den Heere
[gij die] van Ysraels fonteijn.
28 Daar heeft ook Benjamin de kleijn'
hun overheerzt [in eere],

[Ja] Judaas vorsten, haare schaar':
en' Zeblons vorsten [waren daar]; +
[ook sagmen daar-en-boven]
der Neptalijsze vorsten [magt].
29 Dijn God heeft [dese] dijne kragt
bevolen [van daar boven],
o God bekragtigt [en' beknocht]
'tgeen gij aan ons [hier] hebt gewrocht.
30 In dijn' [gewijde vloeren
den] tempel te Jeruijs'lem [Heer]
sall ijder koning dij [ter eer
noch groot] geschenk toevoeren.

31 Bestraft den spies-voerenden hoop,
[Bestraft] der stieren t'samenloop
de kalveren der volk'en,
hem die daer trotzig henen treed
met silver stickzel werk [bekleed]:
hij woest [van uijt de wolken]
de volcken dien te krijgen lust.
32 De vorsten uijt Egipten [kust]
die sullen herwars keeren:
[heel] Morenland sall [ook in hoop]
sijn' handen strecken met toe-loop
tot God [den Heer der heeren].

+*4 P. 3 ½.*

33 Gij Koninkrijken [2] hier bene'en,
sing't Gode: loof't den Heer [alleen], *Selah.*
34 '[Hem] die van oude tijden
rijd op der heem'len heem'len: siet
't is sijne stemm' die donder schiet.
35 Wilt Godes kragt belijden,
in Ysr'el is sijn' heerlickheijd:
sijn' sterkt' [is] in de locht [verspreijd].
36 O God gij sijt te vreesen
gij Ysr'els God [3] die heijlig leeft:
die kragt en' magt den volke geeft:
God moet gesegend wesen.

De L X I X. Psalm.

3.

2 *H*Oed mij o God, de watervloede*n* [Heer]
die sijn mij nu tot aan de siel' gekomen.
3 In diepen slijm, daar geen grond word vernomen
om vast te staan, sink ik [ten afgrond] ne'er:
'k ben tot in 't diept' der wateren gedaald,
de stroom heeft mij hoogvloeiende versopen.

2 *op aerden.*
3 *mits dijne heyligdommen.*

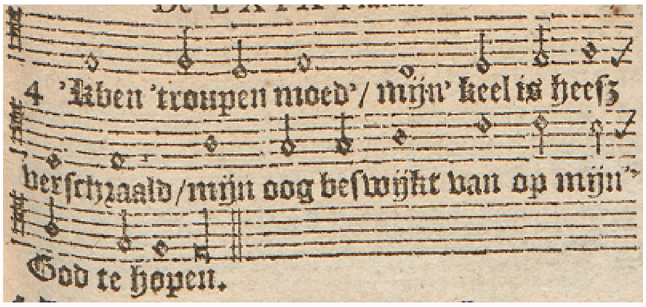

4 'Kben 'troupen moed', mijn' keel is heesz verschraald,
mijn oog beswijkt van op mijn' God te hopen.

5 De gene die mij haten onbedacht
sijn all veel meer dan 'thaar op mijnen hoofde:
'tvolk dat mij gaern vernielende beroofde,
die t'onrecht mij bestrijden, krijgen magt:
so hebb ik dan betaald [noch op het end]
het geen ik niet geroofd hebb [niet gestolen].
6 Gij [sijt'] o God [die] mijne dwaasheijd kent;
en' mijne schuld en is dij niet verholen.

7 Om mijne*n*t will' Heer, der heerschare*n* [Heer]
maakt geen' beschaamd van all die op dij wachten,
om mijnent will en maakt die na dij trachten
o Ysrels God, niet schaamrood [immermeer].
8 Om dijnent will' so word ik toch beschempt:
de schaamte deckt mijns aangesichts aanschouwen.
9 Ik ben [gelijk als] mijne*n* broed'ren vremd; +
mijn moeders kind [wilt mij voor] uijtheems houwen]. *+1 P. 4*

10 De sucht dijns huijs heeft mij v*er*slonde*n* siet;
de schimp daar med' de schimpers dij belasten
valt [nu] op mij. 11 Ik hebb geschreijd in't

[en'] mijne siel' [vernederd in 't verdriet];
en' dit is mij tot lastering' gekeerd.
12 Met eenen sack hebb ik mijn kleeden laten;
doch ben hun dies tot eener spruek' onteerd.
13 Sij jocten mijns die aan der poorte saten;
'Kword voor ee*n* lied va*n* suijvers uijtgeschreijd.
14 Doch hebb dij Heer mijn' bede voorgedragen:
O God de tijd van dijn goed welbehagen
[is] in de kragt van dijn' barmhartigheijd:
verhoort mij [Heer] in trouw dijns heijls, [hoort mij].
15 Ruck mij, dat ik niet ne'ersink' uijt den slijke:
dat ik verlost van mijne haters sij,
en uijt het diep der wateren [ontwijke].

16 Op dat de stroom met grooten overloop
mij niet vergolf', noch d'afgrond mij verslinde:
en' dat de kuijl [daar in ik mij nu vinde]
niet over mij haar' kele toe en stroop'.
17 Verhoort mij Heer, wa*n*t dijne gunst [alleen]
is goedertier: siet mij toch aan [in sorgen]
naar 'tgroot getal van dijn' barmhertighe'en.
18 Wilt dijnen knecht dijn aanschijn niet verborgen.

Want mij is bang' verhoord mij, spoed, 19. [Ja] wend,
dij t'mijner siel', en' wiltse toch bevrijden;
verlost mij [Heer] om hen die mij benijden.
20 Mijn smaad, mijn' schand', en' schaamt' is dij bekend:
voor bij so staan all' mijn' bestrijders [siet].

21 Smaad breekt mij 't hert, de smert heeft mij verslonden;
'kwacht na die mij beklaag, hij iss'er niet:
na troosters selfs, doch hebbe geen' gevonden.

22 Sij gaven mij tot spijse [niet dan] gall;
sij hebben mij den dorst gelaafd met edick.
23 [Dies] sall haar disz hun wesen als een [wee]-strick.
haar voorspoed ook gelijk een nett ten vall.
24 Haar' oogen blind, op datse niet en sien:
ook sult gij staag haar' lendene*n* doen schricken.
25 Giet over hun dijn' ongenaad', [mitsdien]: +
de brand dijns toorns laat diese tsaam verstricken. *+3 P 4*

26 Haar woon sij woest: haar' hutten sonder waerd.
27 Want men vervolgt hem, dien gij hadd geslagen:
ook halen sij de smerten op [en' plagen]
van hun die gij doorwond hadd [hier op aerd].
28 Hoopt ‡ haare straff ‡ haar' schuld op schuld [ten vlouk]:
noch laatse niet in dijn gerecht'heijd' komen.
29 Sij moete*n* sijn geschrabd uijt 'slevens bouk:
noch worden ook beschreven met den vromen:

30 Maar doch ik ben bedrukt, bedroufd' [voll strijd]:
dijn heijl, o God, sall mij om hoog doen rijsen.
31 [En'] Godes naam sall ik met lofsa*n*g prijse*n*:
ook sal ik hem groot maken met belijd.
32 Dat sall den Heer meer sijn da*n* ofz, of' kalf.
gehoornd, geklauwd. 33 D'ootmoed'ge [daar beneven]

die sullen't sien, en' blijd sijn [desent half];
gij die God vrees't, ook sall uw herte leven.

34 Want God verhoort 'tvolk [dat] ellendig [leeft];
noch' en versmaad sijn' schamele gevangen".
35 Dat hemel, aerd hem roemen [met lof-sangen]:
de ganze see, en' all wat daar in sweeft.
36 Want [het is] God [die] Zijon neme*n* sall.
in sijn behoed, en' Judaas steden bouwen:
so datmen daar sall wonen [over all],
sij sullen die ten errifdeel behouwen.

37 Ook sal het saad van sijne dijnaars meed
dit [ganze land] als tot haar erfdeel winnen;
dan sullen sij die sijnen naam beminnen
daar wonen [beijd' in alle vruegd, en' vreed']:

De L X X Psalm.

2 ½.

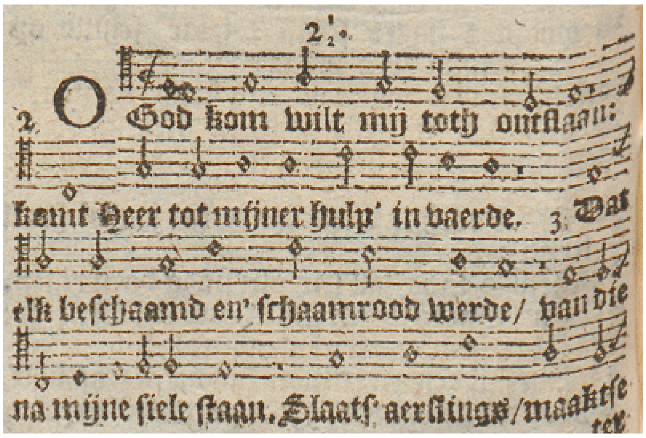

2 *O* God kom wilt mij toch ontslaan:
komt Heer tot mijner hulp' in vaerde.
3 Dat elk beschaamd en' schaamrood werde,
van die na mijne siele staan.
Slaats' aerslings, maaktse

ter oneeren
die sich verlusten in mijn quaad.
4 Doet hen tot loon van haaren smaad,
die ha ha seggen, aerslings keeren.

5 Dat die dij souken, tsaam in dij
verhuegd sijn, en' in vruegd ontsteken,
laat dijn' heijl-lievende steeds spreken;
Dat God seer hoog gepresen sij;
Doch ik ben arm, van groot behoeven,
o God komt t'mijwars toch in vlijt
gij [die] mijn' hulp', mijn heijland [sijt]:
en wilt o Heere niet vertoeven.

De L X X I Psalm.

4.

1 *O*P dij Heer stell ik mijn vertrouwen:
dies sal ik nimmermeer
beschaamd sijn. 2 Wilt mij [Heer]
in dijn' gerechticheijd behouwen,
en' wilt mij toch bevrijden:

wilt mij dijn oore bieden,

wilt mij in dijne hoede sparen.
3 Sijt mij een vaste steen
om steeds daar toe te tre'en,
gij hebt belast mij te bewaren:
so dat gij mij [mits desen]
een' rotz en' vest [wilt wesen].

4 Mijn God ruck mij uijt's boosen [1] magte
uijt des verkeerden hand,
en' des verdruckers. 5 Want
gij sijt o God daar ik op wachte:
mijn toeverlaat [en' eere]
van mijner juegd aan, Heere.

6 Ik hebb gestuend op [2] dijn vermogen
van 'smoeders lichaam aan
gij hebt mij [ganz belaan]
uijt 'smoeders ingewand getogen:
dij [sall ik] t'allen tijden
voor mijnen roem [belijden].
+7 Als een gedrocht geheel wanschapen
ben ik van veel' geacht: *+1 P. 5*
maar gij sijt [Heer] in kragt
mijn eenig toeverlaat [en' wapen].
8 Mijn mond sij daaglicks [Heere]
voll van dijn lof, en' eere.

9 Wilt mij oud sijnde niet versteken:
noch en verlaat mij niet,
als mij mijn' kragt ontvlied.

1 *hand.*
2 *dij.*

10 Mits mijn' vijanden op mij spreken:
en' die mijn siel' bespieden
sijn t'samen als raadslieden.

11 Sij seggen: God wilt hem beswijken:
vervolg't hem, grijp't hem vrij,
want niemand staat hem bij.
12 O God wilt niet verr' van mij wijken:
gij o mijn God [wilt hoeden,]
wil t'mijner hulpe spoeden.

13 Dat die op mijne siel' verherden, +
beschaamd te niete gaan, *+2 P. 4.*
die na mijn' schade staan,
bedeckt met smaad, en' schande werden.
14 Doch ik sall steeds verbeijden,
en' all dijn lof verbreijden.

15 Mijn mond sall dijn' gerecht'heijd [roeme*n*]
en' dijn' verloszing' [staag]
verhalen alle daag:
'k en weet toch geen getal [te noemen].
16 [Noch] sal ik vorder treden
in 's Heeren Gods sterkheden:

Alleen aan dijn rechtvaerdig [3] wesen
sall ik gedenken. 17 Gij
[o Heer mijn] God hebt mij
van mijner juegd aan onderwesen:
'k sall noch ten desen stonden
dijn' wonderen verkonden.

18 Ja selfs tot aan den ouderdomme,
ten grijsen haare [siet]:

3 *heijd.*

o God verlaat mij niet,
voor ik den nageslacht' allomme
[noch selfs met vollen monde
dees''] dijnen erm verkonde.

[Tot ik] dijn' sterkte [hebb verheven].
19 Ja dijn' gerechtigheijd
o God [is] hoog verspreijd,
['tis] groot all wat gij hebt bedreven:
+wie is [van algelijke]
o God toch dijns gelijke ? *+3 P. 5*

20 Gij die mij hebt veel drucks doen schouwe*n*
veel tegenspoeds [geleerd],
doch gij sijt we'er gekeerd
[en'] hebt mij 'tleven [noch] behouwen:
ja uijt den kuijl der aerde
geruckt, als gij we'erkeerde.

21 Gij sult mijn' grootheijd [noch] vermeere*n*:
ook sult gij mij [o Heer]
vertroosten [meer en' meer]
als gij nu wederom sult keeren.
22 Ik sal op 't spel der luijten
't lof dijner waarheijd uijten:

Ik sall dij singen daar-en-boven
o God, op 't zijter-spel:
gij heijl'g' in Ysrael.
23 Mijn mond sal dij met singen loven:
en' mijne siel' [belijden]
dat gijse quaamt bevrijden.

24 Van dijn' gerecht'heijd daar beneven

sall mijne tonge [staag]
vermelden alle daag':
want schaamrood sijnse toch gebleven,
sij sijn beschaamd bevonden
die na mijn' schade stonden.

De L X X I I. Psalm.

5.

*V*Ergunt de*n* koning dijn' gerichte*n*
o God: [wilt] 'skonings soon
in dijn' gerechtigheijd toch [stichten].
2 Op dat hij [op den troon]
dijn volk richt' in gerechtighede:
dijn' armen met bescheijd.
3 'Tgebergte breng' den volke vrede:
de huev'len g'rechtigheijd.

4 Hij sall des volks verdruckte ermen
recht plegen [aan end' aan],
des schaam'len kinderen beschermen:

en' den verdrucker slaan.
5 Sij sullen dij eerbiedig vreesen
so lang de sonn' [in kragt]:
so lang de mane blijft in wesen,
van geslacht tot geslacht.

6 Hij sall af-dalen als een regen
op 'tafgemaijde gras,
als nieseling' die 'saerdrijks [wegen]
‡ bedrupt, en ‡ vocht [van pasz].
7 De vroom' sall in sijn' dagen bloeien:
de vrede [sall] daar bij
in overvloedigheijd [aengroeien]
tot daar geen' maan' meer [sij].

8 Van see tot see sall hij' ook wenden
sijn' heerschappij' [en' magt],
en' van den vloed tot aan de enden
des aerdrijks [sijne kragt].
9 [Selfs] sullen die van der woestijnen
hem voetvall doen [in vaerd],
ook sal de vijand [met den sijnen]
't stoff lecken [van der aerd].

+10 [Hem] sullen [groot] geschenk behanden
de koningen der see, *+P. 5 ½*
de koningen van [verr'] eijlanden:
en' die van Zeba me'e,
de Moor sall hem geschenk vereeren.
11 Hem sullen dienst [en' soen]
ook alle koningen [en' heeren]
en alle heijd'nen doen.

12 Hij sall den armen toch bevrijden

die daar schreijsuchtig [beeft]:
en' den verdruckten die [in 't lijden]
ganz geenen hulper heeft.
13 Hij sall den uijtgeteerden sparen
den hoeftigen [bij-staan]:
hij sall de sielen ook bewaren
van die daar sijn belaa'n.

14 Hij sal haar' siel [uijt mededoogen]
behoe'n voor list, en' kragt:
ook sall haar bloed in sijnen oogen
seer dierbaar sijn geacht.
15 En' hij sall leven [met verblijden],
men schenk' hem 't Moorze goud,
men bidde voor hem t'allen tijden:
men segen' hem [1] veelvoud.

16 Een' hand voll korens, in der aerden
op 't sopp der bergen sall
sijn' vrucht so ruijsende doen werden
als Libanons [geschall]:
ook sullen die van uijt de steden
opbloeien [all' te saam]
als gras der aerden [hier beneden].
17 Eeuw-duijrig is sijn naam:

Sijn naam, so lang men sonn' bejegent,
sall groeien seer vruchtbaar,
de volken sullen sijn gesegend
in hem, ook allegaar,
men sall hem gelucksalig loven.
18 Geloofd sij [met lof-spel]
God [onse God] de Heer [daar boven]

1

de God van Ysrael:

Hij die alleen [so hoog gepresen]
veel' wonderen beleijd.
19 Gesegend moet de naam steeds wesen
van sijne heerlickheijd,
ook sall het ganz begrijp der aerden
met sijne ‡ glanz en' ‡ eer
vervuld [in alle volheijd werden,
och] amen, amen [Heer].

Het Derde Bovk der Psalmen.

De L X X I I I Psalm.

4.

*G*Od is toch Ysrael so goed'
hun die daar reijn sijn van gemoed.
2 'Twas seer na bij dat ik [op't gladde]
met mijnen voet gestruijkeld hadde,
't en schilde schier niets dat [mijn pasz]
mijn voetstapp doorgeslibberd was.

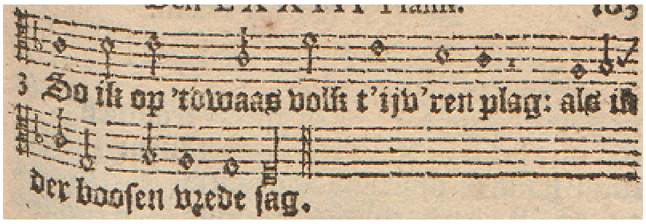

3 So ik op 'tdwaas volk t'ijv'ren plag:
als ik der boosen vrede sag.

4 Daar is geen strick-band in haar' dood,
maar haare kragt blijft even groot.
5 Sij sijn in geene swarigheden
als and're menzen [hier beneden]:
sij worden niet [vervolgd, verjaagd]
met den gemeenen man geplaagd.
6 So dat de hoog-moed hem omzingt
en' even als een halsband [dwingt].

De moedwill heeftse moij bevlett.
7 Haar' oogen puijlen uijt van vett:
veel verder poogen sij te trachten
dan selfs des herten grond-gedachten.
8 Sij stellen't ongebonden aan,
ten quaden spreken sij met smaa'n:
sij spreken [met een trotz vertoog]
gelijkerwijs als van om hoog.

9 Tot in den hemel stijgt haar mond:
haar' tonge draaft op 'saerdrijks grond. +
10 Dies sall sijn volk sich herwars rucken:
en' 'twater salmen hun uijtdrucken
met beckens voll. 11 Sij seggen noch'
hoe soude God dit weten toch:
sou' daar ook wetenschapp [in schijn]
om hooge bij den hoogsten sijn ?

+ *1. P 5*

Siet dees' sijn godloos; en' [naar lust]
in dese waereld welgerust
sij hoopen schatt. 13 Ter goeder trouwen
om niet hebb ik 'thert reijn gehouwen:
mijn' hand in onschuld afgespoeld.
14 En' slagen dagelicks gevoeld:
ja mijn' kastijdinge [begond]
ten elken vrougen morgenstond.

15 Seijd' ik, dit sall ik ook verslaan:
siet 'khadd mij trouw'looslick daar aan
aan dijner kind'ren stamm' gequeten.
16 En' noch so dacht ik sulks te weten:
[maar doch] het was mij selfs [daar naar]
in mijnen oogen al te swaar.
17 Tot dat ik was gekomen tot
het heijligdomm' van [mijnen] God:

Tot ik haar eijnd begrepen hadd.
18 Gij hebtse wisz gesteld op 't gladd':
gij hebts' in woestingen doen vallen.
+19 Hoe werden sij so ganz met allen
ter woesting' in een oogenblick ? *+P. 2. 5*
sij sijn vergaan, verdaan door schrick.
20 [Sij sijn] gelijk een droom [gestaakt]
na datmen daar van is ontwaakt:

haar aanbeeld Heer [en schoonen waan]
sult gij ontwakende versmaa'n.
21 Want als mijn hert begost te suijren:
en' was geprickeld in mijn' nieren.
22 Doe was ik ganz uijtsinnig [Heer],

ook hadd ik geene kennisz' meer:
ik was voor dij als een domm vee:
23 Nu [ben] ik steeds bij dij [in vre'e]:

Gij hebt mij bij der [1] hand gevaat.
24 Mij leijdende door dijnen raad:
om mij daer na met glanz te kroonen.
25 Wien hadd' ik in den hemel [woonen] ?
'k en hielt met dij niet [hier] op aerd.
25 Mijn vleesz besweek mij en' mijn hert,
[daar] God de rotz' mijns herten [is],
en' eeuwelick mijn' erffenisz.

27 Want die van dij vervremden siet,
die gaan toch t'eenemaal te niet:
uijtroeiende so sult gij weren
all' die, die tegens dij hoereren.
28 Doch dit weet ik, als dat het mij
tot God te naken oorbaar sij:
['tis] God [2] [daar] ik mijn' hoop' opstell,
op dat ik all dijn doen vertell'.

De L X X I V. Psalm.

8.

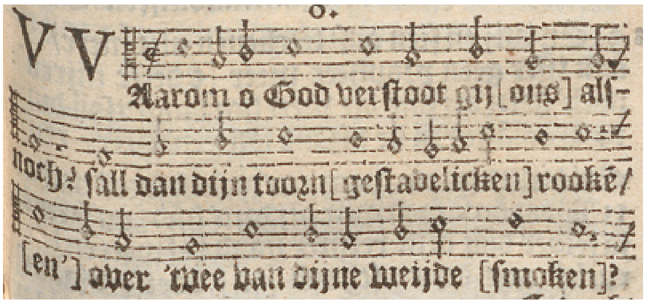

*VV*Aarom o God verstoot gij [ons] als-noch ?
sall dan dijn toorn [gestadelicken] rooke*n*,
[en'] over 'tvee van dijne weijde [smoken] ?

1 *rechterhand.*
2 *de Heer.*

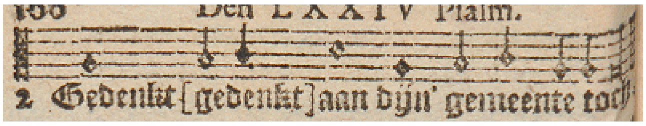

2 Gedenkt [gedenkt] aan dijn' gemeente toch:

Die gij van ouds verworven hebt, [en' toont
dat] gij verlost de roede dijner erve:
[dat] Zijons berg dees [is vrij van verderve
daar inne gij [daar gij] hebt ingewoond.

3 Verheft dijn' tre'en ten eeuwigen verderf.
de vijand heeft in 'theijligdomm [en' wijders]
het all geschend. 4 Ook brulle*n* dijn' bestrijders
in't midden vande plaatze dijner [1] erf:

[Daar] hebben sij haar' teeckenen geboud
tot teekenen. 5 Op datmense daar kende
hoe elk van hun de bijle derwars wende
[en' dreef] om hoog op't dickte van het hout.

6 Nu hacken sij't met bijlen [all] om verd,
met hamers ook haar' werken fraij gesneden:
7 [So dats'] in't vuijr dijn heijligdo*m* vertrede*n*,
en 't huijs dijns naams ontheijligen op aerd.

8 [Noch] spreken sij in't herte [stout en' trots],
[kom't] laats' ons t'saam geweldelick beroove*n*:
sij hebben hier op aerden [daar-en-boven
tot asz] verbrand de t'samenkomsten Gods.

[+]9 En wij en sien ons' teeckenen niet meer,
ook isser geen propheet meer [t'deser uijren]: [+]*1 P. 8*
noch' geen bij ons die weet hoe lang ['tsall duijren].
10 Hoe la*n*ge sall de vijand last'ren Heer.

En' dijnen naam voor eeu'welick versmaa'n ?
11 Waaro*m*me toch wilt gij dijn' ha*n*d [nu] keere*n*,
ja selver ook dijn' rechter hand [afweeren]
rucks' uijt dijn'' schood [en] doetse t'saam] vergaan.

1 *vergaderinge.*

12 Maar God [die is] mijn koning va*n* oudsher:
hij die ons doet in 'tmidde*n* van der aerde*n*
so veel [gelucks en'] saligheijd gewerden.
13 Door dijne kragt verdeelde gij het meer:

Der draake*n* kopp braakt gij op stroo*m* ontween.
14 Den walvisz-kopp gingt gij in stucken brijsen:
den selven ook deed gij tot eener spijsen
in 't woeste land den volke toebere'en.

15 Daar gij de beek', de waterborn' opbraakt:
[en'] deed [aldaar] den stercke*n* vloed opdrooge*n*.
16 Beijd' dag en' nacht sijn dijn: [naar dijn vermogen]
hebt gij het licht, en' ook de sonn' gemaakt.

17 Gij die op aerd de palen hebt ghesteld;
die somer beijd' en' winter hebt gepla'sterd.
18 Denkt hier aan [Heer] hoe dat de vijand lastert: [+]
hoe een dwaas volk [hier] dijnen naam [dus] scheld. [+]*2. P. 6*

19 En' levert toch den wilden dieren niet
de [drouve siel' van dijne tortelduijve:
dat gij niet steeds uijt dijn gedacht' verschuijve
den hoop die [hier] verdruckt word [door verdriet].

20 Merkt op 'tverbond: want 'saerdrijks holen [Heer]
die sijn vervuld met [magtige] roofkuijlen.
21 En laat niet toe dat die verdruckt moet schuijlen,
met smaad en' schand ter rugge wederkeer;

So sullen [dan] de onderdruckte [noch]
en' die gebreck [in arremoede] lijden
selfs dijnen naam hoogroemende [belijden].
22 Staat op o God bedingt dijn' sake toch:

Gedenkt [2]dijns schimps [daar med' gij word beschimpt],
die daaglicks [dij bejegent] van den dwaasen:
23 Vergeet toch niet hoe dijn' bestrijders rasen:
[hoe] staag 't gedruijs dijns vijands opwars klimt.

De L X X V. Psalm.

6.

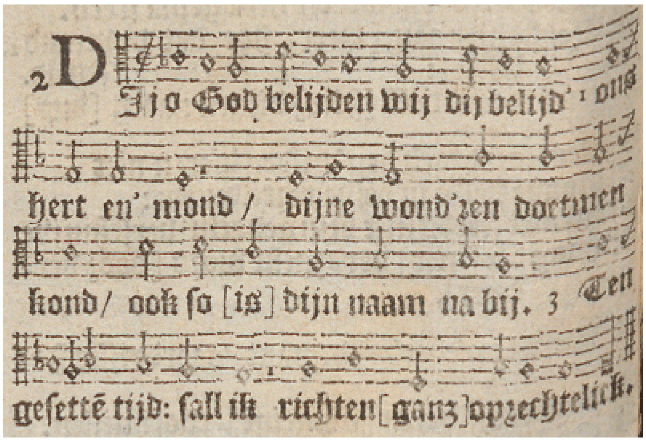

2 *D*Ij o God belijden wij
dij belijd' [1] ons hert en' mond,
dijne wond'ren doetmen kond,
ook so [is] dijn naam na bij.
3 Ten gesette*n* tijd:
sall ik richten [ganz] oprechtelick.

4 'Saerdrijks [ganze gron'gesicht]
met d'inwoodders dat besweek:

2 *de vijand.*
1 *wij.*

'khebb sijn' stijlen opgericht, *Selah.*
5 'Thebb gesproken]ende spreek]
tot dees' dwaase menzen [siet]
spelet toch den dwaasen niet.

['kleijd] den boosen [dit voor oog],
steket toch den hoorn niet op.
6 Heffet uwen hoorn niet hoog:
spreek't met geenen harden kopp.
7 Want 't verhoogen [so men siet]
komt van oost, noch' westen niet:

Noch' van uijt het woeste woud.
8 Maar als richter richt de Heer:
die den desen nederstouwt,
en' verhoogt den geenen we'er.
9 Want in Gods hand [is] een kroes,
wijn, die rood is van den droes,

Daar uijt schenkt hij: so dat all
't godloos volk op 'taerdterijk
'tgrondsopp daar uijt suijpen sall,
drinken sullens' all gelijk.
10 En' all' 't selvige sall ik
kond doen [staag en] eeuwelick:

Jakops God loof ik [alleen]
11 'K sall der boosen hoornen ganz
ende gaar in stucken tre'en:
doch des vroom-oprechten mans
hoornen sullen [noch ten toog]
worden opgericht om hoog.

De L X X V I Psalm.

7.

2 *G*Od [is] in Juda wel bekend:
sijn naam [is] groot in Ysrael.
3 Tot Zalem [daar] is sijne tent:
sijn' woon in Zijon evenwel.
4 Daar brak hij de vier-pijl'ge boge:
het schild, en' tswaerd, en' d'ooreloge, *Selah.*

5 Gij [sijt] doorluchtig: magtig groot
verd' boven de roofbergen [verd'].
6 Sij sijn beroofd geweest [ontbloot]
sij die daar waren klouk van hert,
sij hebben haaren slaap geslapen
de klouksten * hadden hand noch' wapen.

7 Mits dijne straff' o Jakops God:
so sijn in slaap gesonken t'saam
de wagen, 'tpaerd [en' tganze rott].
8 Gij, gij [sijt] schrickelick [bij naam]:

wie soud voor dij staan [onbesweken],
als nu dijn toorn begint t'ontsteken ?

9 [Als] gij [nu] 'toordeel hooren deed
van uijt des hemels [hoog gesticht]:
het aerdrijk vreesd', en' stild' [in vreed]:
10 Als God nu op stond ter gericht'
om alle goedertiern' op aerden
[t'saam] in behoudenisz' t'aanvaerden, *Selah.*

11 ‡ 'Tgepeijns sall dij belijden toch
en' ‡ 'smenzen toornig ongeduld:
[mits] gij het overblijfzel [noch]
der toornigheden schorten sult.
12 Beloof't, en' wilt'et ook in trouwen
den Heere uwen God toch houwen

Gij alle die rondom hem staat:
dat elk hem, die daar hoog-gevreesd
is, met geschenken overlaad'.
13 Hij neemt den vorsten haaren geest:
[ja] allen koningen op aerden
[is] hij seer schrickelick [gewerden].

De L X X V I I.Psalm.

5.

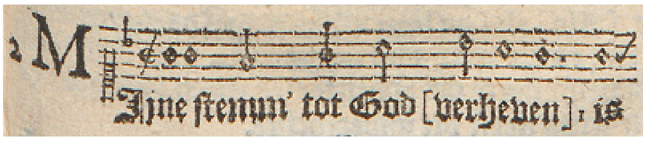

2 *M*Ijne stemm' tot God [verheven] [1]

is

1 *ende ick sall roupen.*

vast roupende gebleven:
mijne stemm' [quam] Gode voor,
en' hij neijgde mij sijn oor.
3 'Khebb den Heer gesocht ten dage
mijner smartelicke plage,
mijne hand 'snachts uijtgestreckt,
bleef gestadig [uijtgereckt].

Mijne siel [aldus omvangen]
heeft geweijgerd troost t'ontfangen.
4 [So] ik Gods gedachtig was,
werd ik ook beroerd [seer rasz]:
'kwoud aandachtelicken spreken,
en' mijn geest is mij besweken, *Selah.*
5 Gij onthield mijn oog van vaak
'kwas bedwelmd, en' sonder spraak'.

6 Khebb der eeuwen jaaren, dagen
al van ouds her overslagen.
7 [Als] ik [nu] om 'tspalm-spel dacht,
[en'] ik dit aldus bij nacht
in mijn herte overdochte,
en' mijn geest dit ondersochte.

[sprak ik]. 8 Sal de Heer mij dan
eeuwelick verstooten gaan ?

8 Soud hij dan met sijnen segen
t'mijwars niet meer sijn genegen ?
is dan sijn barmhertigheijd
uijt tot in der eeuwigheijd:
9 Is het woord dan sonder kragte,
van geslachte tot geslachte ?
10 Heeft God dan vergeten [soen +
of'] genade meer te doen: *+P. 6.*

Heeft hij dan [so onverdroten]
sijne gunst in toorn besloten ? *Selah.*
11 Doch ik hebb [bij mij] geseijd
dit is mijne swackigheijd:
maar des hoogsten [1] hand sall keeren.
12 Ik gedacht aan 'twerk des Heeren:
ook sall ik gedenken verr'
aan dijn' wond'ren van ouds her.

13 'Ksall op dijne daaden merken
ende spreken van dijn' werken.
14 Dijn weg [ligt] in heijligheijd
o gij God. Wie [word geseijd]
een groot God, als God [besonder] ?
15 Gij] sijt] God, gij doet groot wonder:
die den volkeren [steeds aan]
dijne kragt hebt doen verstaan.

16 Dijn volk [bragt gij buijten hind'ren]
Jakops ende Joseps kind'ren
heeft dijn arm gemaakt gantz vrij, *Selah.*
17 Heer de waat'ren sagen dij,

1 *rechterhand.*

dij was't dat de waat'ren sagen,
en' sij waren ganz verslagen:
[ja] d'afgronden sijn [bedeest
sijn all t'saam] beroerd geweest.

18 [All'] de wolken [sagmen] waat'ren,
'tschoff dat deed den donder klaat'ren:
ja dijn [blixem]-pijlen [Heer]
gingen over ende we'er.
19 So dat [3]
[hier] in 'trond dijn' blixem-vlagen
[dwaalden] straalden: 'taerdrijk heeft
ook gedaverd, en' gebeefd.

20 Op de see [hadd gij] dijn' wegen,
en' dijn pad op't meer [geslegen]:
doch en heeft men daar ontrent
dijne stappen niet niet gekend.
21 Gij hebt [Heere] [4] dijne knaapen
even als een' kudde schaapen,
[hier] door Moses hand geleijd
en' door Arons [dienst geweijd].

De L X X V I I I Psalm.

4.

O Gij mijn volk wilt mijne wett aanhoore*n*:
neemt toch met vlijt de re'en mijns monds ter

3 *in't ronde*
4 *volk.*

ooren.
2 'Ksall mijnen mond tot sprueken gaan ontsluijte*n*:
'ksall van ouds her vernufte reden uijten.
3 Van ons gehoord, van ons erkend [vermeld]:
ons' vaders ook die hebben't ons verteld.

4 Wij sullen 'tniet voor haare kind'ren heele*n*,
die haare stamm' dan sullen mededeelen
des Heere*n* roem, sijn' kragt, en' wonderhede*n*
die hij [als God] gedaan heeft [hier beneden].
5 Hij heeft een [1] recht in Jakop op gericht,
en' eene wet in Ysrael gesticht

Die hij gebood dat onse vaders souden
haar kind're*n* [stamm al-hier] voor ooge*n* houde*n*.
6 Op dat also 'tnavolgende geslachte
de kind'ren ook' en' die men noch verwacht'de
[hier van] bewust: volwaerdig mogten staaen,
om 'tselve voords haar'' kind'ren te verslaan.

7 En' dats' op God haar' hope souden sterken,
noch' Godes daad vergeten [aan te merken];
maar sijn gebo'on [standvastig] onderhouden.
8 En' niet gelijk haar' vaders wesen souden,

1 *oorkond.*

een krijlig volk, we'erspannig [en misnougd]
een volk dat noijt sijn hert en heeft gevougd:,

Ook is haar geest niet trouw bij God gebleve*n*.
+[Maar sijn geweest] als Ephrims kind'ren even,
die toegerust [wel schooten met haar' bogen: *+1. P. 4*
[doch] sijn te*n* daag' des krijgs te rugg' getoge*n*.
10 Sij hadden niet op Gods verbond gelett;
en' weijgerden te wand'len in sijn' wett:

11 Vergaten ook [all' dese] sijne werken:
sijn' wonderen, die hij hun hadd doen merken
12 Veel wonders is hij voor haare vaders dede
Egipten door, op't veld van Zoan mede.
13 Hij klief de see, en lietse daar doorgaan:
en' als een tasz deed hij de wat'ren staan.

14 Hij gingse 'sdaags door eene wolk' [afscheijden]
en' ganz de nacht [als] door een vierlicht leijde*n*.
15 [Daar] hij de rotz' in 't woeste land doorhoude:
op dat hij hun uijt diepten drenken soude.
16 En' heeft uijt steen de stroomen voord gehaald:
en' 'twater is vloedwijse ne'ergedaald.

17 Noch voere*n* sij voords tegens hem in sonde,
en' hebben so [den Heer van stond tot stonde]
den hoogsten [God] in't woeste la*n*d geverrigd.
18 Sij hebbe*n* God ook in haar hert geterrigd:
en' eijszten spijs' naar haarer sielen lust.
19 Elk mord' op God, en' spraken [ongerust]:

Soud God dan ons op dese dorre heijden
wel eenen disz noch konnen toebereijden ?
20 [Want] siet hij heeft de steenrotz' aangestooten,
en' daar sijn [flux] veel' wat'ren uijtgevloten,
so dat de vloet der beken overvlood.
En kan hij ons dan niet versien van brood ?

Soud hij dan ook sijn volk geen vleesz behanden ?
21 Dit hoorde God, en' quam in toorn te branden ?
so dat het vuijr in Jakop werd ontsteken:
ook is sijn toorn op Ysrael geweken.
22 Om datse niet en' hadden [in eenvoud]
in God geloofd, noch' op sijn heijl vertroud.

23 Hoewel dat hij den wolken van daar boven
bevolen hadd: en' 'slochts schoft opgeschoven.
24 En' 'tManna selfs hadd over haare hutte*n*
doen regenen om tot haar' spijs' te nutten:
ja hemelz greijn hun nu gegeven hadd.
25 So dat de menz het brood der Eng'len at: +

+*3 P. 4.*

Ter volheijd toe sond hij hun haare spijsen:
26 Hij deed [3] om hoog den Oosten wind oprijsen:
den Suijden wint dien heeft hij daar beneven
door sijne kragt ook herwars he'en gedreven.
27 [Daar] hij als stoff' 'tvleesz op hen reeg'nen dee':
en' 'tvogelvlugg so dick als 't sand der see.

28 En' heeftse langs haar leger vallen laten:

3 *in de hemelen.*

ro*n*dom haar' woon. 29 So datse daar va*n* ate*n*,
en' werden satt ten vollen toe [bevonden]:
want haare lust heeft hij hun toegesonden.
30 Noch wasser geen die sijn begaerte brak:
[daar doch] de spijs' in haaren mond noch stak.

31 Als nu Gods toorn was over hun gerese*n*,
dood' hij haar vetst': boog Ysr'els uijtgelesen.
32 Noch hebben sij gesondigd onbeladen:
en' met geloofd aan sijne wonderdaaden.
+33 Daarom heeft hij haar' dage*n* onverwacht:
haar' jaaren ook seer schielick omgebragt. *+4 P. 4.*

34 Sloug hijse dood, so was'te dats' om hem dochten:
sij keerden we'er, op datse God vroug sochte*n*.
35 En' dachten doe, God moest haar' rotz mits desen:
de hoogste God moest haar verloszer wesen.
36 Sij hebben hem gelockt met haaren mond:
en' haare tong' die loog hem [in den grond]:

37 Haar hert en werd niet vroom voor hem bevonden,
ook waren sij niet trouw in sijn' verbonden.
38 Doch hij vergaf barmhertig de misdaade*n*,
noch' woud'se niet verdoen [in ongenaden],
so dat hij ook sijn' gramschapp dickmaals brak,
en' sijnen toorn wel niet geheel ontstak.

39 En' he*m* gedacht dat wij maar vleesz[e*n* ware*n*]:
ee*n* wind, die daar niet we'erkeert, he'en gevare*n*.
40 Hoe hebbe*n*s' hem in 'twoeste la*n*d geterrigd,
hoe menigmaal in 'twilde woud geverrigd !
+41 Ja t'elke*n*s, sijn sij we'er gekeerd [misnougd],
en' hebben God versoukende geproufd. *+5 P. 5*

4}*dit alles niet tegenstaande.*

Sij hebben [hem] bepaald [in sijne magten]
dien heijligen in Ysr'el. 42 Noch' en dachten
aan sijne hand: noch' ook aan dese dagen
doe hijs' uijt angst des vijands hadd ontslagen.
43 Doe hij hun hadd sijn' teek'nen voorgesteld
Egipten door: sijn doen in Zoans veld.

44 In bloed keerd' hij haar' vloeden: en' haar stroomen,
op datse niet [aan] drinken souden [komen].
45 'Tvliegvluggig swerm heeft hij hun toegesonden,
die atse op: de vorsz heeft hen verslonden.
46 Hij gaf haar' vrucht de*n* keveren [tot straff]:
de sprinkhaan [at ook] haaren arbeijd [af].

47 Met hagel sloug hij haare*n* wijnstock neder:
den vijgeboom met een koud-vorstig weder.
48 Op all haar vee deed hij den hagel dalen:
en' op haar haaf' gloeij-gluijmige bra*n*d-strale*n*.
49 Den brand sijns toorns, verstoortheijd, [onbestier].
verbolgentheijd, en' angst sond hij hun [hier]:

[Daartoe] heeft hij quaad' eng'le*n* uijt gesonde*n*.
50 En' sijne*n* toorn een' baa*n*' gebaa*n*d [va*n* stonde*n*]:
noch' van de dood verschoond' hij hun het leve*n*:
ja heeft haar vee der peste op gegeven.
51 Egipten door heeft hij all' eerst-geboort', [+]
en' in Chams hutt' der kragte*n* tro*n*k verstoord. [+] *6 P.*

52 Daaruijt dat hij sijn volk als schaape*n* leijdde;
en' als een' kudd' in 'twilde woeste weijdde.
53 Hij leijd'se wisz, so datter niemand schrickte:
vermits de see haar' vijanden [6]verstrickte.
54 En' bragtse voords tot aan sijn heijlig land

5}*verslagen.*
6 *overdekte.*

den berg, dien hij kreeg door sijn' rechterhand.

55 Hij heeft voor hun de heijdenen verdreven,
en heeftse hun ten kaveldeel gegeven:
en' dede so de stammen [ende soonen]
van Ysrael in haare hutten woonen.
56 Noch hebben sij den alderhoogsten God
van nieuws versocht, verbitterd, [en' bespott]:

Sij hielden geen van alle sijn' oorkonden.
+Maar sijn te rugg' getreden [t'elken stonden]
en' hebben sich trouw'looselick gedragen, *+7 P. 4*
gelijkerwijs als haare vaders [plagen]:
sij keerden om gelijk een loose boog.
58 En' tergde*n* hem in haar gebergt' om hoog:

Ook hebben sij met beelden, die sij sneden,
hem opgehitzt tot toorn en' ijvrigheden.
59 Dit hoorde God, en' is in toorn ontschoten:
en' Ysrael dien heeft hij seer verstooten.
60 En' Zijloos hutt' verlaten: [dese] tent'
daar door hij [meest] bij menzen werd bekend.

61 Hij heeft sijn' kragt gevangen opgegeven:
in 'svijands hand [is] sijn zieraat [gebleven].
62 Hij heeft sijn volk doen struijk'len door den swaerde:
so dat hij gramm ook op sijn erfdeel werde.
63 Het vuijr verslond sijn uijtgelees'ne [meest]:
haar' maagden sijn niet uijtgehijl'ckt geweest.

64 Haar Priesters sijn gevalle*n* door de swaerden

haar' weduwen en weende*n* [noch' en baerden]:
65 So dat de Heer, als ee*n* die sliep, ontwaakte.
en' sich gelijk een magtig held [op-maakte]
die van den wijn ontwaakt met veel gebaars.
66 Hij [quam en] sloug den vijand achterwaars:

Met eeuw'ge schand' heeft hijse overgoten.
67 En' Joseps hutt' verachtelick verstoten:
noch koos de stamm' van Ephraim [als voren] +
68 Maar heeft de stamm' van Juda sich verkoren: *+1 P. 3*
[ja] Zijons berg, dien hij liefwaerdig houd.
69 Ook heeft hij [daar] sijn heijligdomm geboud.

Als een paleijs ['t welck] hoog [staat] opgerichtet:
als d'aerd, die hij voor eeuwig heeft gestichtet.
70 Koos David ook tot een van sijne knaape*n*:
en' nam hem op van uijt het stall der schaapen.
71 Ja hij heeft hem [onnooselick verdwaald]
van achter af de mellick-kudd' gehaed,

Om Jakop [als] sijn [eijgen] volk te leijden:
en' Ysrael sijn' erffenisz te weijden.
72 Hij heeftse ook geweijd [in rust en vrede]
naar sijne [trouw', en] 'sherten vromighede:
hij heeftse [t'saam] geleijd op het ‡ verstand.
[en'] ‡ wijs bestier van sijne [herders]-hand.

De L X X I X Psalm.

4.

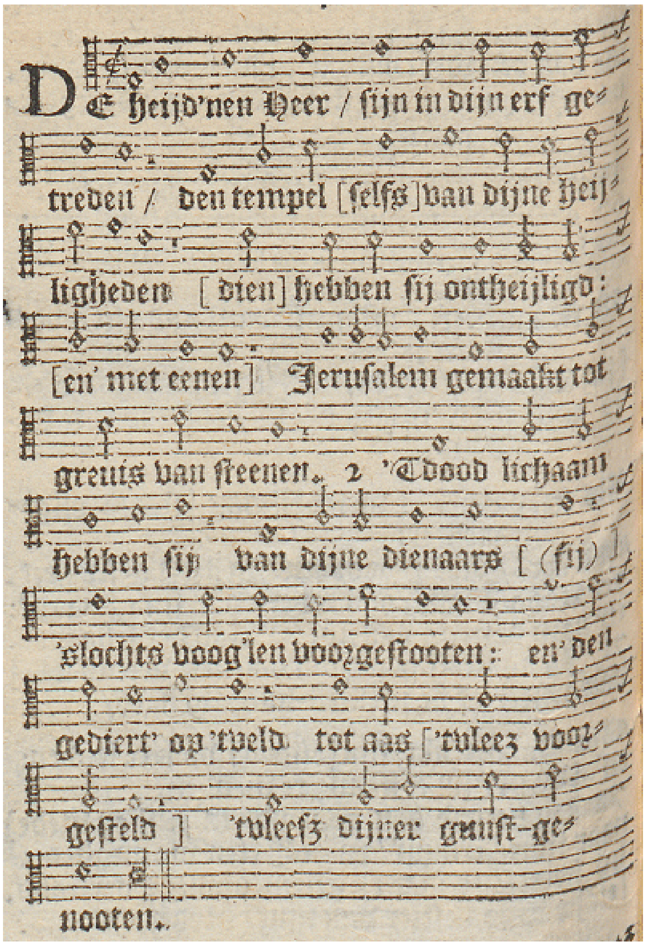

*D*E heijd'nen Heer, sijn in dijn erf getreden,
den tempel [selfs] van dijne heijligheden
[dien] hebben sij ontheijligd: [en' met eenen]
Jerusalem gemaakt tot greuis van steenen.
2 'Tdood lichaam hebben sij
van dijne dienaars [(sij)]
'slochts voog'len voorgestooten:
en' den gediert' op 'tveld
tot aas ['tvleez voorgesteld]
'tvleesz dijner gunst-genooten.

3 Me*n* heeft haar bloed als water uijt doe*n* giete*n*
[en'] rondom he' en Jerusalem [sien vlieten]:

[dit moesten sij] ook graveloos [besuijren].
4 Wij sijn tot spott van onse nagebuijren.
[wij sijn] tot eenen smaad,
[wij sijn] tot hoon [en' haat]
hun, die rondom ons [sitten].
5 Hoe lang sult gij o Heer
noch stedes even seer
in grimmigheijd verhitten,

Dijn ijver sall die noch als vier steeds brande*n*:
6 Stort dijne*n* toorn op 'tvolk der heijd'ne*n* [la*n*de*n*]
dat dij niet kent, op rijken [ende steden]
die dijnen naam niet hebben aangebeden.
7 Want Jakop eet men op:
men gaat [nu op end' op]
sijn' woonplaatz' woestig krenken.
8 En will toch [Heer het quaad]
der voriger misdaad
aan ons niet meer gedenken:

Spoed [Heere spoed] laat toch dijn medelijde*n*
ons [all' tesaam] voorkomende [bevrijden]:
want wij sijn toch geworden veel te teere.
9 O God on’s heijls helpt ons om dijns naams eere:
verlost ons [all' te saam],
wilt ons om dijnen naam
de sonden toch vergeven.
10 Waarom soud 'tvolk [uijt spott]
noch seggen: [waar is God:]
waar [is] haar God [gebleven] ?

Doet voor ons oog den heijd'nen openbaren

de wraak' des bloeds verstort va*n* dijn' dienaaren.
11 Dat voor [den troon] dijns aanschijns [het verlangen]
het suchten koom' van die [hier] sijn gevange*n*:
* de kragt dijns erms bewaar
den menz in doods gevaar.
12 Wilt sevenvoud vergelden
in onser buijren schood:
de scheldinge [so snood]
daar med' sij, Heer, dij schelden.

13 En' wij dijn volk, de schaapen dijner weijden
wij sullen dij belijdende [verbreijden]
in eeuwigheijd, wij sullen [t'allen stonden]
de*n* roem dijns naams van stamm' tot stamm' verkonden.

De L X X X. Psalm.

5.

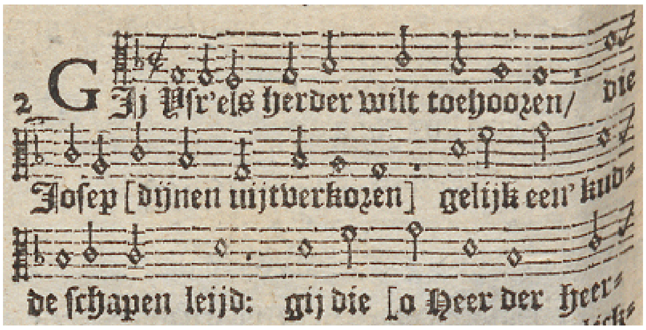

2 *G*Ij Ysr'els herder wilt toehooren,
die Josep [dijnen uijtverkoren]
gelijk een' kudde schapen leijd:
gij die [o Heer der heer-

lickheijd]
sitt boven op den Cherubijn
maak dat dijn' glanz doorluchtig schijn'.

3 Dat dijne sterkt' op Ephr'im pasze,
op Benjamin en' op Manasze:
en' treed so voords tot ons behoed.
4 O God brengt ons we'er t'samen: [spoed,]
maak dat dijn aengesicht toch schijn',
so sullen wij behouden sijn.

5 O Heere gij God der heerkragten:
hoe lange sult gij op de klagten
dijns volks noch rooken [so verstoord] ?
6 Gespijsd hebt gijse [rechtevoord]
met weenen-brood: en' tranen [sopp]
doen schenken uijt den vollen kopp.

7 Gij hebt ons tegens onse buijren
in twist gesteld [tot deser uijren]:
daar med' dat onse vijand spott.
8 We'erbrengt ons gij heerkragten God:
maak dat dijn aangesicht toch schijn',
so sullen wij behouden sijn. +

+P. 6.

9 Gij hebt den wijnstock uijt [de palen
van 't rijck] Egiptenland doen halen:
gij hielpt de heijdenen van kant,
gij hebt den desen daar geplant.
10 Gij hadd voor hem [de plaatz'] bereed
[daar] gij sijn' wortels wort'len deed,

So dat hij 'tganze land door streckte.
11 De bergen met sijn' scheem' bedeckte:
sijn' ranken [schooten in den topp]
als hooge zeder-boomen [op].
12 Tot aan de see streckt' hij sijn' spruijt':
tot aan den vloed sijn' tacken uijt.

13 Wat mogt gij sijnen tuijn ne'er rucken
dat die voorbij gaan hem af plucken ?
14 Het bos-swijn heeft hem heel verplett:
en 'twild gediert' ganz af-geett.
15 God der heerscharen keer toch we'er,
schouwt uijt den hemel, siet toch [ne'er].

Komt desen wijn-stock toch besouken.
16 [Wilt] desen wijngaard [toch verklouken]
den welken dijne rechterhand
[ten besten oorbaar] heeft geplant:
dat om den soon dien gij [1] bekragt.
17 Sij is in't vuijr verbrand, versmacht:

Nu gaanse [t'eenemaal] verloren
vermids de straff' van dijnen toren.
18 Dat dijne hand sij op den man
van dijne rechterhand [voordan];
[en'] op den soon des menzen [acht']
dien gij dij [kragtig] hebt bekragt.

19 So sullen wij dij niet begeven:
en' gij ook sult ons we'er doen leven,
en' wij aanbidden dij ter eer.
20 Heerschare*n* God we'er bren'gt ons Heer:

1 *dij.*

maak dat dijn aangesicht toch schijn',
so sullen wij behouden sijn.

De L X X X I Psalm.

5.

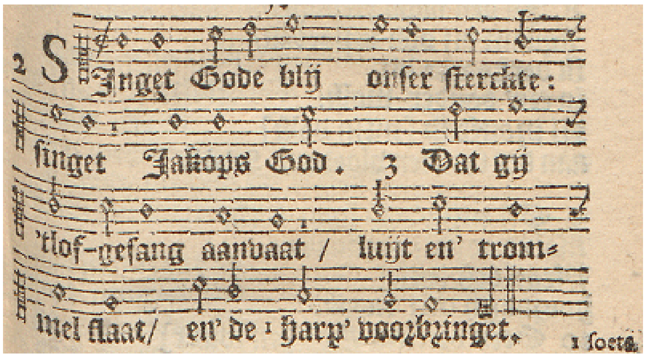

2 *S*Inget Gode blij
onser sterckte: singet
Jakops God.
3 Dat gij 'tlof-gesang aanvaat,
luijt en' trommel slaat,
en' de [1] harp' voorbringet.

4 Op de nieuwe maan'
ter bestemder uijre
onses feests, speel't dan
op't trompetten [spel]
5 Want in Ysrael
[is] dit eene kuere:

[Dit deed] Jakops God
voor een recht [verstrecken].
6 Gaf het Josep tot
een [2] vast onderhoud
so als hij nu soud
uijt Egipten trecken:

7 Daar hoord ik een' taal'

1 *soete*
2 *getuijgenijsz.*

die ik niet en kende.
+7 Ik hebb t'eenemaal
sijne rugg' ontlast: *+2. P. 6*
[dies] hij 'tvremd' al vast
vander hand afwendde.

8 In den nood riept gij,
'kquam dij ook behoeven,
ik verhoorde dij
in een' donder-wolk:
dij proufd ik [mijn volk]
aan der twisten vloeden, *Selah.*

9 Gij mijn volk hoor toch,
'ksal't voor dij oorkonden:
Ysrael och [och]
hoorde gij mij maar.
10 Geen vreemd God [en waar]
onder dij [bevonden]:

Gij boogt dij niet ne'er
voor den [3] God der schande.
11 [Want] ik ben de Heer
dijn God die [met magt]
dij daar wederbragt
uijt Egiptenlande.

+Opent dijnen mond,
dat ik hem vervulle. *+2 P. 7*
12 Maar mijn volk en stond
mijner stemm' niet toe:
Ysrael daar toe
woud mij niets ter wille.

3

13 So dat ikse [siet]
in't verwaand behagen
hares herten liet:
die [in desen schijn]
voord-gevaren sijn
volgens haar' raadslagen.

14 Hadd mijn volk [toch wel
eens] na mij geluijsterd"
och hadd Ysrael
mijnen weg begaan.
15 'Khadd, die hun we'erstaan
dadelick verduijsterd:

Mijne hand soud ik
hebben uijtgetogen
op haar vijands [nick].
16 En' Gods haters [t'saam]
hadden hem [bij naam
noch uijt vrees'] gelogen:

Haar tijd quam noijt om.
17 Ook woud [God] hem spijsen
met fijn terwen-blomm:
'khadde dij versaad
[en'] den honigraat
[doen] uijt rotzen [rijsen].

De L X X X I I Psalm.

4.

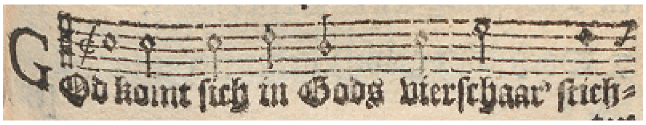

*G*Od komt sich in Gods vierschaar' stich-

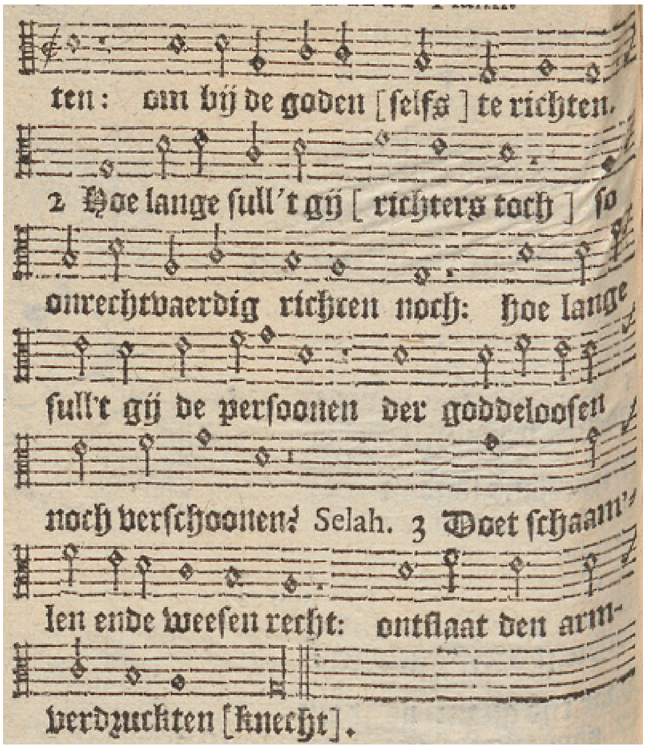

ten:
om bij de goden [selfs] te richten.
2 Hoe lange sull't gij [richters toch]
so onrechtvaerdig richten noch:
hoe lange sull't gij de persoonen
der goddeloosen noch verschoonen ? *Selah.*
3 Doet schaam'len ende weesen recht:
ontslaat den arm-verdruckten [knecht].

4 Verlost den houftigen en' broosen:
en' ruckse uijt de hand der boosen.
5 Sij weten, noch' verstaan [wat 'tis],
sij wandelen in duijsternisz:
[dies] wicken alle 'saerdrijks gronden.
6 Ik hebbe [van u] doen verkonden,
als dat gij goden [sijt bij naam]:
en' 'salderhoogsten kind'ren t'saam.

7 Doch sull't gewisselicken sterven

[en'] als ern ander menz [bederven]:
so dat gij neder vallen moet
so wel als een der vorsten [doet].
8 Staat op o God [in grooter vaerden],
en' richt [den ganzen kloot] der aerden:
want all' de heijdenen [allom]
besitt gij toch in eijgendomm.

De L X X X I I I Psalm.

6.

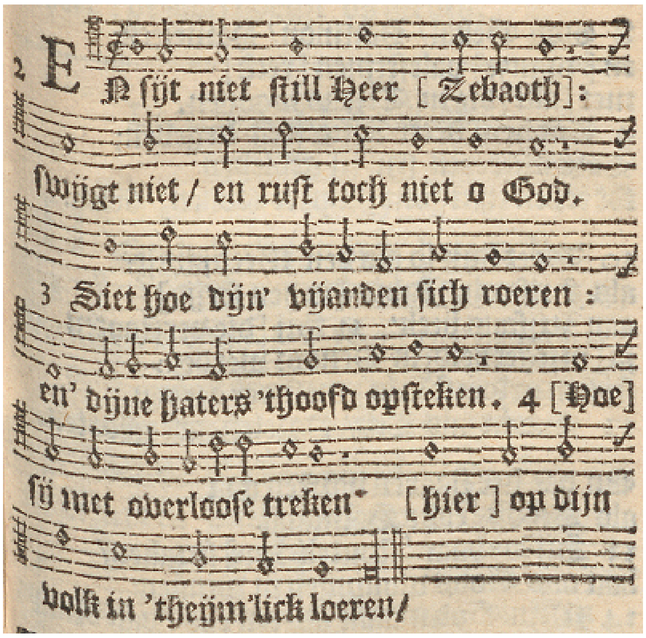

2 *E*N sijt niet still Heer [Zebaoth]:
swijgt niet, en rust toch niet o God.
3 Siet hoe dijn' vijanden sich roeren:
en' dijne haters 'thoofd opsteken.
4 [Hoe] sij met overloose treken'
[hier] op dijn volk in 'theijm'lick loeren,

Ja tegens dij raadslagen sij
die heijm'lick schuijlen onder dij.

5 Sij seggen, kom't laats' ons [allomme]
van uijt den volke henen smijten:
op dat de naam der Ysra'lijten
niet [eens] meer in gedacht' en komme.

6 Voorwaar ['tsijn die, die] t'saam [verwerd]
te raade gaan als met een hert:
die tegens dij in bondschapp quamen.
7 De tenten van de Edomijters,
de Ismalijten, Moabijters,
met [all'] de Harageenen [t'samen].

8 Ook Gebal, Hamnon, Hameleck:
en ['tganze] palestijnen [reck]
met [alle] die in Tijrus woonen.
9 Tot hem heeft Assur sich begeven;
Lots kinderen sijn sij gebleven
tot eenen erm [om hulp' te toonen], *Selah.*

10 Doet hun so als den Meedjanijt:
als Sijf'rah, Jabin [in den strijd]
aan Kijsons beek'. 11 Sij [die verstooten
ja] uijtgeroeid in Hendor werden:
sij sijn geweest [als] mest der aerden.
12 Maakt als Zeb, Horeb haare grooten.

En dat het haaren vorsten gaa
als Sebah, ende Salmana.
13 Sij die daar [stoutelicken] spraken,
laat ons Gods woningen in winnen:
14 Mijn God maaks' als een rad [van binne*n*]:
[wilts'] als kaf voor den winde maken.

15 Gelijk het vuijr het bosz verbrand:

de vlamm 'tgebergte steekt in brand:
16 Sult gijse met dijn" storm besouken:
gij sultse schricken met onweder.
17 Vervult met schand' haar aanschijn [weder]
op datse dijnen naam, Heer, souken.

18 Dat sij beschaamd sijn [in der haast']
en' in der eeuwigheijd verbaasd:
ja ten verderve schaam-rood werden.
19 En' dat men weet [in 't al-gemeene]
dat gij dij naame sijt alleene
de Heer: de alderhoogst' op aerden.

De L X X X I V. Psalm.

3.

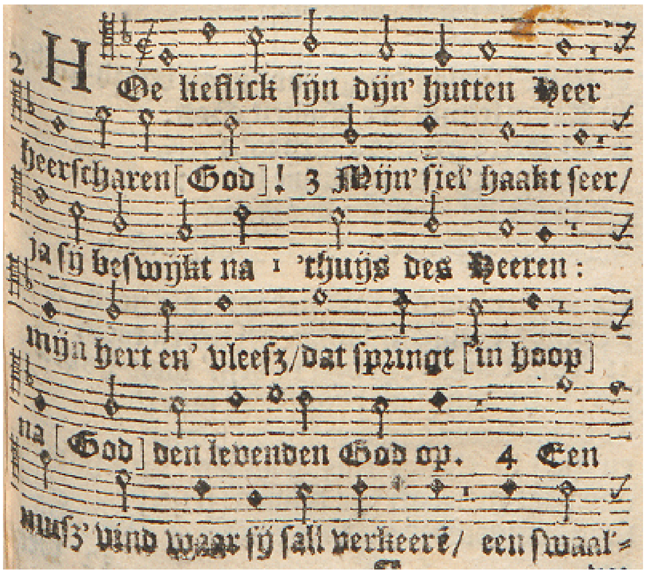

2 *H*Oe lieflick sijn dijn' hutten Heer
heerscharen [God] !
3 Mijn' siel' haakt seer,
ja sij beswijkt na [1]'thuijs des Heeren:
mijn hert en' vleesz, dat springt [in hoop]
na [God] den levenden God op.
4 Een musz' vind waar sij sall verkeere*n*,
een swaal-

1

we wel een nest [bereijd]
daar in sij haare jongskens leijt:

Och dijn outaar Heer Zebaoth,
o gij mijn koning, en' mijn God'
5 Wel die in dijnen huijse woonen:
ook prijsen sij dij 'taller tijd, *Selah.*
6 Och wel den menz wiens kragt gij sijt:
die in haar hert [dijn'] wegen kroonen.
7 Die door 'tmoerboomen-dal sall gaan
sall hem voor sijn fonteijn aanslaan.

So dat de segen [over all]
den leeraar overdecken sall.
[+]8 [Mits] sij van duegd tot duegd voord-trede*n*:
in Zijon schijnt der Goden God. [+]*P. 5.*
9 O Heere gij God Zebaoth
verhoor toch [dese] mijne beden:
en' laatse dij [van nu voordaan]
o Jakops God ter ooren gaan, *Selah.*

10 O God ons schild siet aan [als noch]:
schouwt 'taanschijn dijns gesalfden toch.
11 Want maar een dag in dijn' voor-hoven
[is] beter dan [dus] duysend [jaar],
'kwaar liever aan den dorpel [daar
en' sat] in 'thuijs mijns Gods [verschoven];
dan [dat men mij] te wonen [seijd]
in woningen der godloosheijd.

12 Vermits de Heere God [ons wilt]
een' sonne [sijn, een schutt] en' schild,
de Heer die geeft genaad', en' eere:
[ja] hij onthoud hun ganz geen goed
die oprecht wand'len [van gemoed]:
13 O gij heerscharen Heere [Heere]:
och wel dien menz [die op dij staat]
die sich op dij [alleen] verlaat.

De L X X X V Psalm.

4.

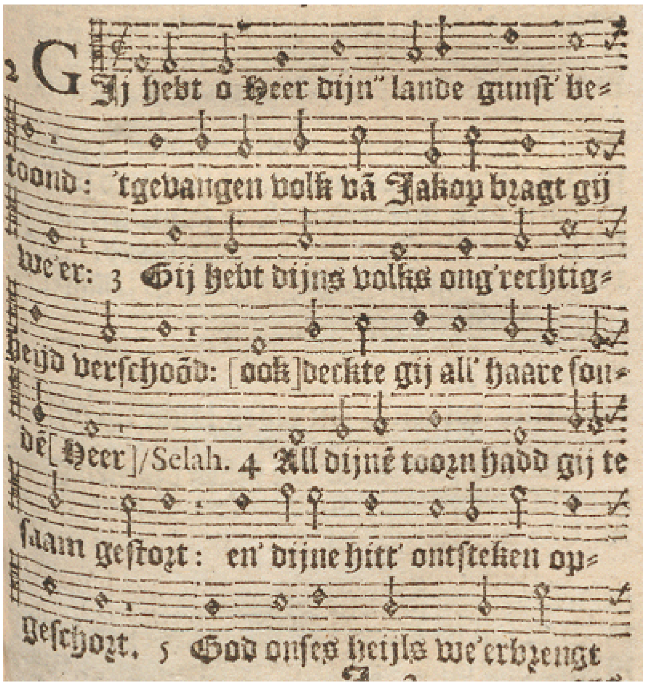

2 *G*Ij hebt o Heer dijn" lande gunst' betoond:
'tgevangen volk va*n* Jakop bragt gij we'er:
3 Gij hebt dijns volks ong'rechtigheijd verschoo*n*d:
[ook] deckte gij all' haare sonde*n* [Heer], *Selah.*
4 All dijne*n* toorn hadd gij te saam gestort:
en' dijne hitt' ontsteken opgeschort.
5 God onses heijls we'erbrengt

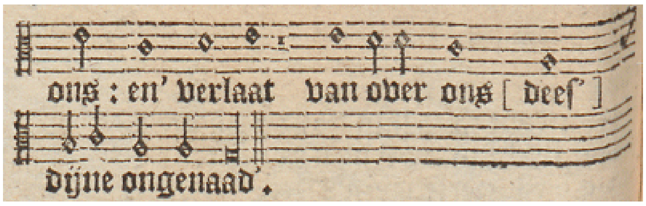

ons: en' verlaat
van over ons [dees'] dijne ongenaad'.

6 Wilt gij dat steeds dijn' gramschapp op ons blaakt:
en' dat dijn toorn va*n* stamm' tot stamme gaa ?
7 Komt gij niet we'er, dat gij ons leve*n*d' maakt.
op dat dijn volk in dij vervruegd opstaa ?
8 Toont ons o Heer dijn' onfermhertigheijd:
en gunt [o God] ons dijne saligheijd.
9 Ik sall [met vlijt] toeluijsteren [na all]
wat God de Heer [noch vorder] seggen sall.

Want sijnen volk' en gunstgenooten [t'saam]
sall hij de vreed' verkondigen [op aerd]:
op datse toch niet weder all' te saam
tot dwaasigheijd en werden afgekeerd.
10 Voorwaar sijn heijl [en huel is] naast [en' meest]
met elken dien die hem [van herten] vreest.
op datter [eer en'] heerlickheijd [ten toon
van eeuw' tot eeuw'] in onsen lande woon'.

11 Genaad' en' trouw' die sullen t'samen gaan:
gerechtigheijd [sall] vrede soen aanbie'n.
12 De waarheijd sall van uijt der aerd' ontstaan:
gerechtigheijd sall uijt den hemel sien.
13 Ook sall de Heer [veel] goeds verleene*n* me'e:
ja selfs ons land [2] voll sijn van vrucht [en' vee].

1}*sullen elckanderen kuszen.*
2 *geven.*

14 Gerechtigheijd sall voor hem henen gaan:
en' op den weg haar' voeten [vast] doen staan.

De L X X X V I Psalm.

4

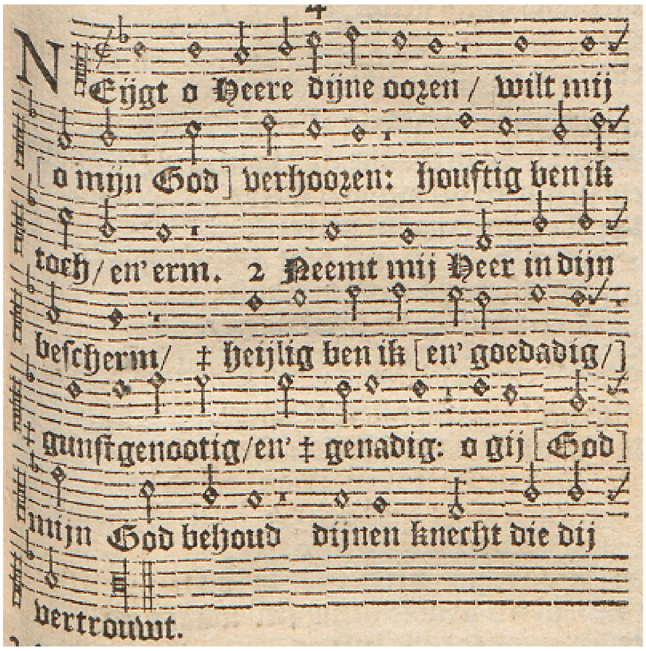

*N*Eijgt o Heere dijne ooren,
wilt mij [o mijn God] verhooren:
houftig ben ik toch, en' erm.
2 Neemt mij Heer in dijn bescherm,
‡ heijlig ben ik [en' goedadig,]
‡ gunstgenootig, en ‡ genadig:
o gij [God] mijn God behoud
dijnen knecht die dij vertrouwt.

3 Wilt dij mijner Heer ontfermen:
daaglicks sall ik tot dij kermen.
4 Maakt de siel' dijns dienaars blij':
'kheff' mijn' siel' o Heer tot dij.
5 Want o Heere gij sijt goedig,
en' vergevende langmoedig:
groot van onfermhertigheijd
elken dien die tot dij schreijt.

6 Heer neem mijn gebed ter ooren"
wilt mijns smeekens stemm' aanhooren.
7 'Kroup ten daag' des noods tot dij:
want [in nood] verhoort gij mij.
8 Van de goden [is] o Heere
niemand dijns gelijk [in eere],
geene werken [die in schijn]
even als de dijne [sijn].

+9 All het vollick [van allomen]
dat gij hebt gemaakt, sall kommen, *+p 4 ½*
en' sich voor dij buijgen Heer,
doende dijnen naam veel eer'.
10 Groot sijt gij, en' doet groot wonder;
gij sijt God, gij [1] in't besonder.
11 Leert mij Heere dijne baan',
'ksall in dijne waarheijd gaan:

Eenigt toch mijn herte te same'
tot de vrees' van dijnen naame.
12 Dat ik Heer mijn God [altijd]
dij met all mijn hert belijd':
dat ik dijnen naam steeds eere.
13 Want dijn' goedheijd [is] o Heere
t'mij-wars groot: mijn' siel' maakt gij
onder uijt der helle vrij.

14 [Vele] sijnder trotz van wesen
tegens mij Heer op geresen,
en' het schrickelick gedrocht'
heeft ook mijne siel' gesocht:
noch' ten hadd dij niet voor oogen.
15 Gij sijt Heer voll mededoogen,

1 *alleen.*

een langmoedig, goedig God,
van genaad' en' waarheijd groot.

16 Siet mij aan, ontferm dij mijner,
geeft dijn' sterkte dijnen dien'er:
hoed dijn dienstmaagds soon. 17 En' doet
mij een teeken Heer in 'tgoed,
dat het mijne haters schouwen,
en' de schand' [daar van] behouwen:
want gij Heere sijt mij [meest
beijd'] tot hulp' en' troost geweest.

De L X X X V I I Psalm.

5.

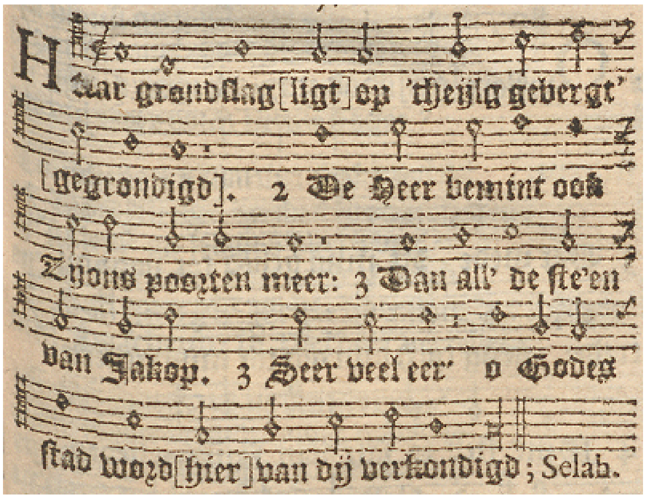

*H*Aar grondslag [ligt] op 'theijlg gebergt' [gegrondigd].
2 De Heer bemint ook Zijons poorten meer:
3 Dan all' de ste'en van Jakop. 3 Seer veel eer'
o Godes stad word [hier] van dij verkondigd; *Selah.*

4 'Ksall Rahabs naam, en' Babels late*n* hoore*n*
ook onder die, die dijn' bekende sijn,

siet den Tijrier, den Moor, den Philistijn:
[men seijt van hun] dees is al-daar geboren.

5 Dit salmen ook van Zijon gaan vermellen,
dees' ende die sijn ook geboren daar:
de hoogste [selfs, de hoogste] grondvest haar:
6 De Heere [selfs] die salse mede tellen

Wanneer als hij de volken sall op schrijven:
[en' segge*n* da*n*] dees is daar va*n* geboort', *Selah.*
7 Daar word gesang en' snarenspel gehoord:
in dij [sall] all mijn oorsprong [sijn, en' blijve*n*].

De L X X X V I I I Psalm.

5.

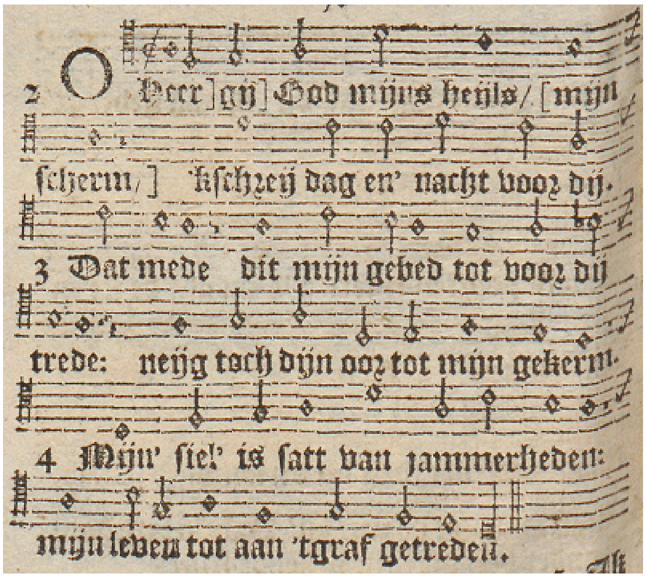

2 *O* Heer] gij] God mijns heijls, [mijn scherm,]
'kschreij dag en' nacht voor dij. 3 Dat mede
dit mijn gebed tot voor dij trede:
neijg toch dijn oor tot mijn gekerm.
4 Mijn' siel' is satt van jammerheden:
mijn leven tot aan 'tgraf getreden.

5 Ik word geacht gelijk als sij,
die daar ten grave neder dalen:
'kben als een kragt'loos man [voll qualen].
6 Gelijk als met den dooden vrij,
die in 'tgraf liggende [verkrenken]
daar aan gij niet meer wilt gedenken:

So dat sij [in der eeuwigheijd]
van dijne hand sijn af gesneden.
7 Gij hebt mij in den kuijl beneden:
in 'safgronds duijster diept' geleijd.
8 Dijn toorn is over mij gekomen:
gij druckt mij met all' dijne stroomen, *Selah.*

9 Gij weert mij mijn' bekende dan;
gij hebt mij [1] mijnen bondgenooten
ten vlouk gemaakt: ik ben besloten
so dat ik't niet ontkomen kan.
10 Mijn ooge truert mits mijne plage, +
tot dij Heer roup ik alle dage: +*P. 6.*

Tot dij streck ik mijn' handen uijt.
11 Doet gij aan dooden wonderheden ?
of' sullens' op staan d'overleden',
en' dij belijden [overluijd] ? *Selah.*
12 Sall men dij' [heijl-]gunst' in der hellen:
dijn' waarheijd, in 'tverderf vertellen ?

13 Of' salmen in de duijsternisz'
als kenbaar dijne wonder werken:
en' dijn' gerechtigheijd bemerken
in 'tland der wangehuegenisz'?
14 En' ik riep Heer tot dij mits desen:

1 *hun*.

vroug sall mijn' bede voor dij wesen.

15 Wat is't dat gij mijn' siel' verstoot:
dijn aanschijn, Heer, van mij gaat wenden.
16 Ellendig ben ik [voll ellenden]
van jongs op gaande na de dood:
'khebb dijn' verschrickingen gedragen
'kben ‡ twijfelmoedig ‡ ganz verslagen.

17 Dijn toorn is over mij gegaan:
dijn' schricken [sijn't die] mij doordringen.
18 Die mij als water, daaglijcks zingen;
die [noch] te saam rondom mij staan.
19 Gij gaat mij vrund en' maagd afwenden,
'kword onbekend hun, die mij kenden.

De L X X X I X. Psalm.

3.

2 *L*Of/singen sall ik steeds van Gods barmhertighe´en:
mijn mond sall dijne trouw' van stamm' tot stamm' verbre' en.
3 Barmhertigheijd segg ik sall sich altoos oprichten:
gij sult dijn' waare trouw' daar in den hemel stichten.
4 'Khebb een ver-

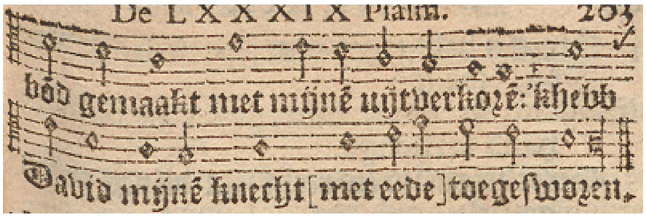

bo*n*d gemaakt met mijne*n* uijtverkore*n*:
'khebb David mijne*n* knecht [met eede] toegesworen.

5 [Dat] ik dijn saad altoos ha*n*dhave*n* sall [voordaan]:
en [desen] dijnen troon van stamm' tot stamm' doen staan, *Selah.*
6 De heem' len sullen Heer dijn wonderwerk belijden:
ja in der heijl' gen schaar' dijn' waarheijd [t'alle*n* tijden].
7 Want wie is als de Heer van die de locht bewoonen:
wie is de*n* Heer gelijk va*n* all' der Gode*n* soone*n* ?
8 God is seer hoog geducht in sijner heijl'gen raad:
en' vrees'lick over all' het gee*n* ro*n*dom hem staat. [+]
9 O Heer heerscharen God, wie is in kragt [en' klaarheijd] [+]*1 P. 5*
een Heer gelijk als gij ? rondom dij staat dijn' waarheijd.
10 Ook overheerzt gij [Heer] 'tverheffen der see-baren:
en' als haar stroom verheft, doet gijse we'er bedaren.

11 Egipten als doorwond hebt gij [nu] ganz verschuerd:
en' door de kragt dijns erms dijn' vijanden] [1] verstuerd.
12 De hemel komt dij toe, d'aerd' [is voor dij [ten besten]:
gij gingt de waereld selfs met haare volheijd vesten.
13 Gij hebt geschapen [beijd] het Noorden, en' het Suijden.
[en'] Tabor, Hermon ook doen dijne*n* naam verluijden.

1 *verstroijd.*

14 Gij [gij hebt eenen erm [die sich] geweldig [toogt]:
dijn' hand die werd' bekragt, dijn' rechterhand verhoogd.
15 Gerechtigheijd en' recht sijn dijnes troon gestichte:
barmhertigheijd en' trouw' tre'en voor dijn aangesichte.
16 Wel-salig is het volk dat dese vruegd kan vaten:
gij sults' o Heer in 'tlicht dijns aanschijns wand'len laten.

17 Sij sulle*n* daaglicks sijn vervruegd in dijne*n* naam:
in dijn' gerechtigheijd sich hoog verheffen t'saam.
18 Want gij [komt dij] tot glanz van haare kragt [vertoogen.
gij sult in dijne gunst ook onsen hoorn verhoogen:
19 Want van den Heere komt ons schild [en' ons' bekroning'] !
en' van den heijligen in Ys'rel onse koning.

+20 Tot dijnen gunst-genoot hebt gij [met goed bescheijd]
als doe in een gesicht gesproken, en' geseijd, *+2 P. 4*
Ik hebb den sterken held tot hulp gesteld, [al voren]:
'kverhief van uijt het volk hem, dien ik hadd verkoren.
21 'Khebb David mijnen knecht [hier vindende [beneden]:

gesalfd met olij [salf] van mijne heijligheden.

22 Met welken mijne hand vast ende bondig blijft:
so dat mijn erm he*m* ook seer kragtelicken stijft.
23 De vijand sall van hem niets plundren [noch' plucken]:
en' 'kind der godloosheijd en sall hem niet verdrucken.
24 Sijn' wederstrijders ook sall ik voor hem verbrijsen:
en' sijne haters slaan [die tegens hem oprijsen].

25 Mijn' waarheijd ende gunst die blijven hem ook bij:
op dat sijn hoorn verhoogd in mijne*n* naame sij.
26 Ook sall ik sijne hand tot aan de see verstrecken:
en' sijne rechterhand tot aan den vloed [doen recken].
27 [Als dan] sall hij mij selfs toeroupen, gij mijn vader:
gij [sijt] mijn God, en' rotz van mijnen heijl [te gader].

28 Voor mijnen eerstgeboor'n houd ik hem [hoog van waerden]
ja] voor den hoogsten [Heer] der koningen op aerden.
29 Ik sall hem mijn' genaad' voor eeuwig doen beklijven:
en' mijn verbond sall hem getrouwelick bijblijven.
30 Ik sall sijn saad doen staan [en'] eeuwig [doen gewagen]: +

+*3 P. 4*

en' sijnen troon [doen sijn] gelijk des hemels dagen.

31 So sijne kind'ren sich van mijne wett ontslaan:
noch' in mijn' rechten niet [gestadig] voord en gaan.
32 Mijn' kuer' ontheijligen: op mijn' geboo'n niet paszen:
33 So sall ik met een' roed haar' trouw'loosheijd verraszen:
met plagen haare sond'. 34 Doch sall van hem niet wenden
mijn' ‡ goedheijd nocht' ‡ gunst, noch' mijne waarheijd schenden.

35 Noch' sall ook mijn verbond ontheijligen [voordaan]:
noch' weder roupen 'twoord uijt mijnen mond gegaan.
36 Bij mijner heijligheijd hebb ik eenmaal gesworen:
'ken liege David niet. 37 Sijn saad [uijt hem geboren].
sall eeuwig blijven staan: ook sall sijn troon mits desen
voor mijnen aangesicht' als ['tlicht] der sonne wesen.

38 'Tsall blijven als de maan', voor eeuwig vast gegrond:
[om inde locht [te sijn] een' overtrouw' oorko*n*d', *Selah.*
39 Maar gij verstoot, verwerpt: gij sijt vergramd bevonden
op dijn'' gesalfden [selfs]. 40 Verniet dijns knechts verbonden:

ontheijligt sijne kroon op aerden. 41 Gij gaat rucken
sijn' heijningen om verr: gij breekt sijn vest' onstucken.

42 Sij hebben hem beroofd die langs den wege gaan: [+]
[selfs] moest hij, [als] tot spott van sijne buijren, staan. *[+]4 P. 4*
43 Gij hebt de [2] hand verhoogd van sijne wederstrijders:
gij hebt [het hert] verhuegd [van] alle sijn' benijders.
44 De scherpte sijnes swaerds, die hebt gij omgevouwen;
en' hebt hem in de*n* strijd niet overeijnd gehouwen.

45 Gij die sijn reijn zieraat als nu ophoude*n* deed.
en' sijnen [hoogen] troon ter aerden neder smeet.
46 De dagen sijner juegd hebt gij gekort [o Heere]:
gij hebt hem overdeckt met schaamt' [en' met oneere], *Selah.*
47 Hoe lang Heer sult gij dij so even staag versteken:
sall dijne grimmigheijd als vuijr noch sijn ontsteken ?
48 Gedenckt [o Heer gedenkt] van watten tijd ik ben:
schiept gij dan te vergeefs all' 'smenzen kinderen ?
46 Wie is die leven sall, vrij van de dood te schouwen ?

2 *rechterhand.*

die van 'tgeweld des grafs sijn siele sall behouwen ? *Selah.*
50 O Heer waar sijn nu toch dijn gunste*n* van te voren:
die [die] gij David hebt in trouwe toe geswore*n* ?

51 Gedenkt Heer aan den smaad van dijne dienaars [staag]:
dat ik in mijne*n* schood all [so] veel volke*n* draag.
52 Dat dijn' vijanden Heer so schimpig gingen smaden;
dat sij so smadelick [so schimpig] de voet-pade*n*
[de'es] dijns gesalfden [selfs] gelasterd hebben [t'samen].
53 Gesegend sij de Heer voor eeuwig, amen, amen.

De X C Psalm.

4.

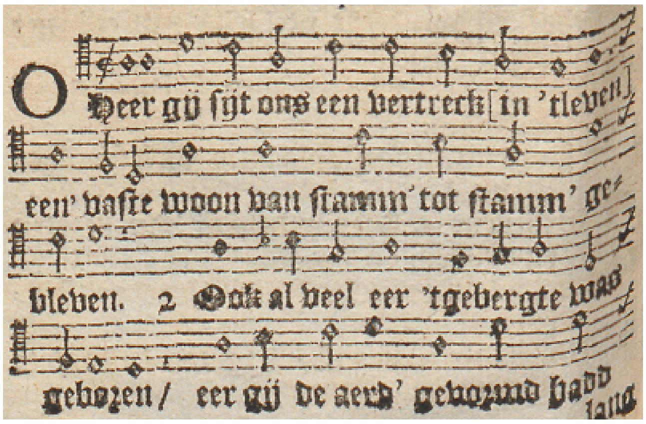

O Heer gij sijt ons een vertreck [in 'tleven].
een' vaste woon van stamm' tot stamm' gebleven.
2 Ook al veel eer 'tgebergte was geboren,
eer gij de aerd' gevormd hadd

[lang te voren
voor] 'swaerelds [grond:
sijt] gij [geweest, en sijt]
van eeuw' tot eeuw de sterke God [altijd].

3 Gij doet den menz tot morzelinge werden;
wanneer gij segt, ‡ keer't we'er [tot stoff der aerden]
gij menze*n* stamm ‡ bekeerd u [na om hooge].
4 Want duijsend jaar [en is toch] in dijn ooge,
maar als de dag van gist'ren nu volbragt:
en' even als de schild-wacht in der nacht.

5 Gij rucktse weg als overgolfd va*n* stroome*n*,
sij sullen sijn als [schijelike] droomen:
die als 'tkrank kruijd te*n* morgenstonde schene*n*.
6 'Twelk 'smorgens bloeit, doch 'tgaat daar schielick henen:
men snied het af des avonds, en' 'tverdort:
7 En' wij vergaan wanneer gij toornig word:

Wij sijn verschrickt mits dijne grimmighede*n*.
8 Gij stelt voor dij ons' ongerechtigheden:
en 'tganz geheijm van ons inwendig [pooge*n*].
voor s'tschijnend licht dijns aanschijns [dijner oogen].
9 In dijnen toorn vlie'n onse dagen voord: [+]
ons' jaaren gaan daar henen als een woord. [+]*P. 5.*

"10 De dagen t'saam van onse jaaren [trachte"
na] t'seventig, en' op haar' hoogste kragten
[en konnen sij maar] tachtig jaaren [halen],
en' all haar pracht [is] arbeijd, moeijt' [en' qualen]:
want 'tdrijft snell door, ook vliegen wij daar he'en.
11 Wie ke*n*t de kragt van dijn grimmighe'en ?

Naar men dij vreest [sall sich] dijn toorn [aan stellen].
12 Leert ons [dan] dus [all'] onse dagen telle*n*:
so sullen wij het hert tot wijsheijd stuijren.
13 Keert weder Heer, hoe lange [sall't noch duijren] ?
laat dijnen troost op dijne dienaars gaan.
14 Wilt 'smorgens ons met dijne gunst versa'an:

So sullen wij ons vrolicken dragen,
en' blijde sijn in alle onse dagen.
15 Wilt naar beloop der dagen ons verblijden
dat gij ons hebt verdruckinge doen lijden:
en' naar den tijd dat wij [so menigvoud]
den tegen-spoed [hier] hebben aangeschoud.

16 Dat sich dijn werk aan dijne dienaars toone:
en' dijne glanz haar' kinderen [bekroone].
17 De lustbaarheijd [de vruegd] Gods onses Heeren
[moet] over ons [meer ende meer vermeeren],
maakt [Heer] door ons 'twerk dijner handen sterk:
bevest toch selfs dit onser handen werk.

De X C I Psalm.

4.

1 *D*Ie in des alderhoogsten [rotz' en'] schuijl-plaatz' sitt [geweken]
vernacht [als] in de schaad'we [1] Gods.
2 'Ksall tot den Heere spreken,
mijn' hoop', mijn' vest': mijn God [sijt gij]
op hem sall ik vertrouwen.
3 Voor 'sjagers strick so sall hij dij:
voor quader pest behouwen.

4 Hij sall met sijne vluegelen
dij schaduwijs bedecken,
en' onder sijne vederen
sult gij in hoop' vertrecken:
een schild [sall] sijne waarheijd [sijn]
een scherm [voor eeuwelicken].
5 Gij sult voorschrickelicken schijn
bij nachte niet verschricken:

1 *des almagtigen.*

Noch' voor den pijl die vliegt bij daag.
6 Pest die in't duijster swevet:
voor woestinge die 'smiddags plag
te woesten [all wat levet].
7 Of daar aan dijner sijde juijst
een duijsend ne'erviel [teffen'],
en' aan dijn' rechterhand tien duijst:
so sall het dij niet treffen.

8 Maar gij siet dit voor oogen aan:
gij sult'et maar aanschouwen
[wat] loon de goddeloos' [ontfa'an].
+9 Gij Heer sijt mijn vertrouwen:
gij hebt den alderhoogsten [God] *+4. P.*
tot dijn vertreck genomen.
10 Geen quaad en sall dij op een bott
so schielick overkomen.

Dijn huijs en naakt geen ongevall.
11 Want hij der Eng'len [scharen]
van dij beveelt; dat sij in all'
dijn' wegen dij bewaren.
12 En' dij ook sullen sij [daar he'en]
op haare handen dragen,
op dat dijn voet aan geenen steen
aanstootig werd geslagen.

13 [Selfs op den leeuw en' adderslang
sult gij den voet ne'er setten,
gij sult den jongen leeuw [eer lang],
en' ook den draak verpletten.
14 Om dat hij mij omhelst, sall ik
hem rucken uijt [den praame]:
'ksall hem verhoogen [eeuwelick],

want hij kent mijnen naame.

15 So haast hij mij aanroupen sall,
sall ik hem staan ter spraken:
'ksall bij hem [sijn] in ongevall:
hem hoeden, en' groot-maken.
16 [Ook] sall ik met lang-duijrigheijd
van dagen hem versaden:
ik sall hem mijne saligheijd
doen schouwen [uijt genaden]:

De X C I I Psalm.

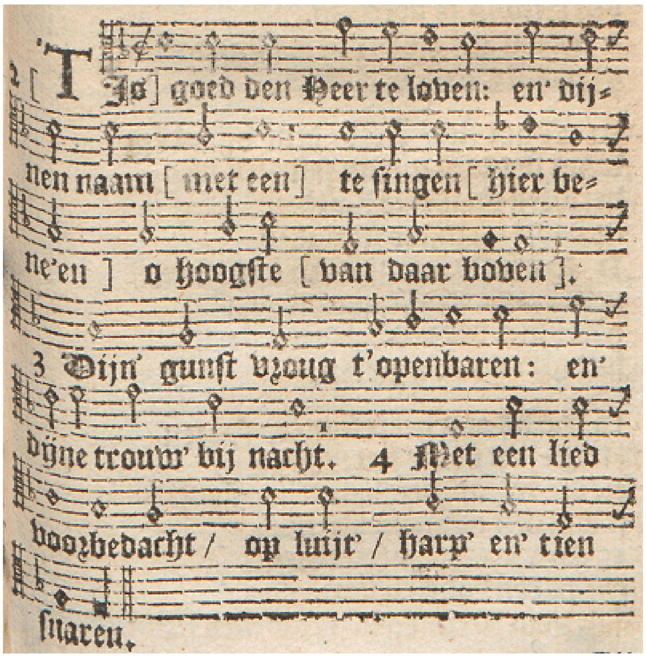

2 ['*T* Is] goed den Heer te loven:
en' dijnen naam [met een]
te singen [hier bene'en]
o hoogste [van daar boven].
3 Dijn' gunst vroug t'openbaren:
en' dijne trouw' bij nacht.
4 Met een lied voorbedacht,
op luijt', harp' en' tien snaren.

5 Gij hebt mij in ['topmerken]
dijns doens o Heer verhuegd:
ook schepp ik groote vruegd
in dijner handen werken.
6 Hoe groot en' hoog te achten
sijn dijne daaden Heer:
[hoe] uijter maten seer
diep sijn dijn' grondgedachten.

7 Een dwaas' kan't niet bevroeien:
een geck verstaat dit niet.
8 Als [hij] de boose [siet,
dat sij] als kruijden bloeien,
de boose groeien: even
om eeuwig te vergaan.
9 Maar gij o Heer blijft staan
in eeuwigheijd verheven.

+10 Want siet, Heer, dijn' vijanden
want siet dijn vijand sall *+5. P.*
verloren gaan: [ja] all'
de boose gaan ter schanden.
11 Gij sult mijn'' hoorn opschieten
gelijk eens een-hoorns, doen:
met olij ‡ verz en' groen
sult gij mij overgieten.

12 Mijn oog heeft konnen sporen
[recht] op mijn' haters [aan],
en' die mij wederstaan
sall mijne oor [wel] hooren.
13 D'oprechtige sall bloeien
gelijk een dadel-boom:

[als zeed'ren] sall [1] de vroom
als Lijbans zeed'ren groeien.

14 Geplant in 'thuijs des Heeren;
so sullens' [all' temaal]
in onses Godes saal'
op bloeien [t'sijner eeren].
15 Noch groeien sij seer vruegdig.
ten grijsen ouderdomm:
sij sullen wederom
vett worden, ende juegdig.

16 Om van den Heer t'oorkonden
als dat hij oprecht [is]:
mijn' rotz', dat in hem wisz
geen onrecht [is bevonden].

De X C I I I Psalm.

5.

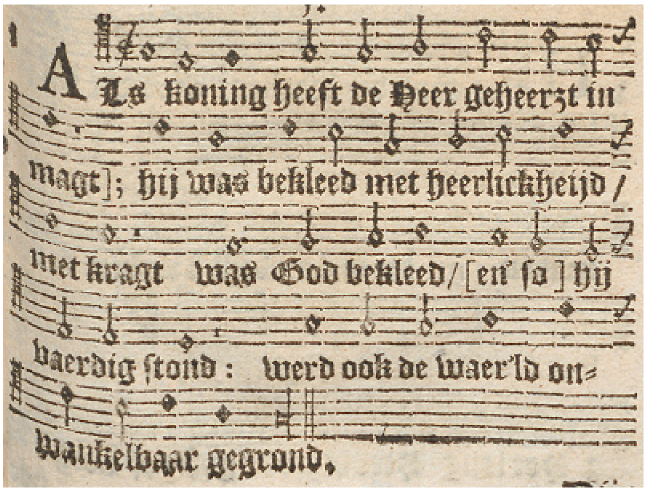

1 *A*Ls koning heeft de Heer geheerzt in magt];
hij was bekleed met heerlickheijd, met kragt
was God bekleed, [en' so] hij vaerdig stond:
werd ook de waer'ld onwankelbaar gegrond.

1 *hij.*

2 Dijn koning-stoel [is] van doe af bereijd"
gij sijt [o God] van aller eeuwigheijd.
3 De stroomen Heer verhieven opwars uijt;
de stroomen [Heer] verhieven haar geluijd:

De stroomen [Heer] verhieven haar gebruijs.
4 [Doch] boven all der wateren geruijs,
hoe magtig groot de see-storm [sich vertoogt]
noch [sitt] de Heer groot-magtig in der hoogt'.

5 *V*ijtnemend ‡ trouw en' ‡ geloofwaerdig is
[dijn woord en' wett] en' dijn' getugenisz',
de heijligheijd is dijnen huijse, Heer,
voor [1] eeuwelick, een groot zieraat [en' eer].

De X C I V Psalm.

5.

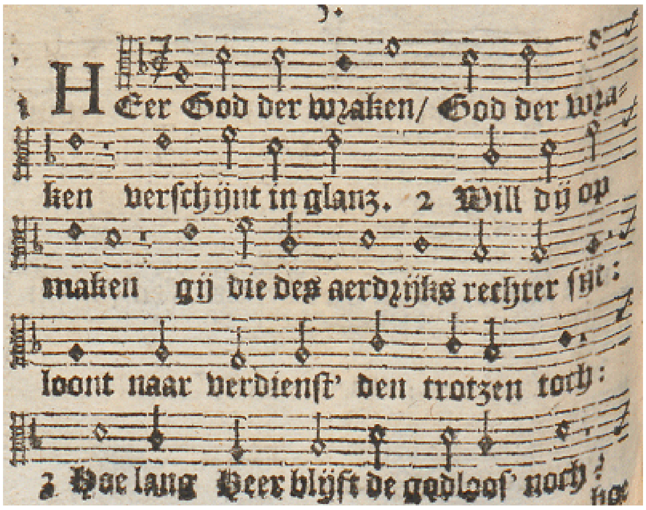

1 *H*Eer God der wraken, God der wraken
verschijnt in glanz. 2 Will dij op maken
gij die des aerdrijks rechter sijt:
loont naar verdienst' den trotzen toch:
3 Hoe lang Heer blijft de godloos' noch ?

1 *langduijrigheid der dagen.*

"hoe lange blijft de godloos' blijd"
4 [Hoe lang] [1] sall 'trott der boose [dwasen
noch] snaat'ren, snorken: ende blasen ?
5 Dijn volk [noch so], vernielen Heer:
dijn erfdeel plagen [en' verwoe'n] ?
6 Weeuw' ende vremdeling verdoen:
en' weesen moorden [even seer] ?

7 De Heer sall't, seggen sij, niet merken:
noch' Jakops God kent [onse werken].
8 Verstaat gij sott volk [van verstand]:
gij dwasen ook wanneer sult gij
eens wijser sijn ? 9 En soude hij
niet hooren die de oore plant ?

Die 'tooge vormt sou' die niet schouwen ?
10 Hij die het volk in tucht kan houwen +
sou' die niet tuchtigen ? selfs hij
[hij] die den menz bericht in leer.
11 'Tgepeijns des menzen kent de Heer:
dat het maar ijdelheijd en sij:

+*P. 7.*

12 Wel dien gij tucht o Heer [der heeren]:
die gij uijt dijne wett doet leeren.
13 [En] maakt dat hij gerustig schuijl,
[ook] voor den dag van ongevall;
tot dat den goddeloosen sall
gedolven sijn sijn eijgen kuijl.

14 God sall sijn volk toch niet verstooten:
noch' sich van sijner erf' ontblooten.
15 Doch sall 'tgericht' [in glanz en' schijn]
we'erkeeren tot rechtvaerdigheijd:

1 *sullen alle de boosdoenders.*

en' daar na worden ingeleij"
sij all' die vroom van herten [sijn].

16 Wie sall met mij den goddeloosen
[nu] wederstaan ? wie sall den boosen
met mij [nu] houden in bedwang ?
17 Hadd God mij' geene hulp' betoond:
so hadde mijn' siele korts gewoond
[diep in 'sgrafs] stillen ondergang.

18 Seijd ik mijn voet is mij verschoven:
dijn' gunst Heer stuende mij [van boven].
19 [Dus sijnd'] in veel gepeijns [verstrickt,
'twelk ik] in 'tbinnenste [behiel]:
so werde mijne [drouve] siel'
door dijn' vertroostingen verquickt.

20 Sou' dan de stoel der boose wichten
die moedwill' tegens recht verdichten,
sich derven vougen nevens dij ?
21 Sij loopen uijt bij hoopen [thans]
dat om de siel' des vromen mans:
't onschuldig bloed verwijsen sij.

22 Doch is de Heer [so hoog verheven]
mij tot een hoog vertreck gebleven:
mijn God [is] mij een vaste steen.
23 Hij salse met haar onrecht slaan,
en' in haar' boosheijd doen vergaan:
de Heer ons God sals' all' vertre'en.

De X C V Psalm.

7.

1 *K*Om't laat ons blijd sijn in den Heer:
laat ons all juijchende [ter eer]
den rotzsteen onses heijlands singen.
2 Laat ons sijn aangesicht [in vlijt]
voorkomen met [waar lof-]belijd:
laat ons hem juijchgesang voordbringen.

3 Want een groot God [is] onse Heer:
verr' boven alle goden [veer,
is hij] een koning groot [van magte].
4 In sijne hand staan [all' gelijk]
de gronden van ['tganz] aerdterijk:
ook eijgent hij der bergen kragten.

5 De see is sijn [en' watter sweeft],
mits hij die selfs geschapen heeft:
ook vormde sijne hand de droogte.
6 Kom't laat ons bidden, laat ons [we'er]
ne'erbuijgen, knielen voor den Heer

[voor] onsen schepper [in der hoogte]"
7 Want hij [word] onse God [geseijd],
en' wij de volken sijner weijd';
wij sijn de kudde sijner handen:
hoor't gij op huijden sijne stemm':
8 Verstock't uw herte niet [voor hem]
als in [de] Meribaatze landen:

[Gelijk] in Massa 'twoeste woud.
6 Daar uwe vaders mij [so stout]
besochten, proufden [op haar' klagte];
ook sagen sij mijn werk [aldaar].
10 Mij walligde wel veertig jaar
van dit [we'erspannige] geslachte,

Ik sprak [van boven uijt een' wolk'];
van herten sijns' een dwalend volk:
in mijnen weg als onwuste:
11 Dies swoer ik in mijn' grimmigheijd:
als dat sij [in der eeuwigheijd]
niet souden ingaan t'mijner ruste.

De X C V I Psalm.

4.

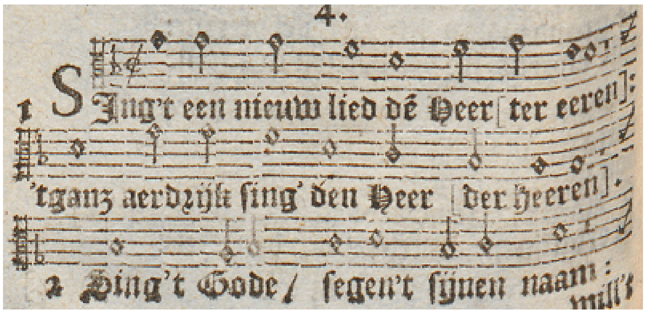

1 *S*Ing't een nieuw lied de*n* Heer [ter eeren]:
'tganz aerdrijk sing' den Heer [der heeren].
2 Sing't Gode, segen't sijnen naam:

will't toch van dag tot dag [all' t'saam]
de boodschapp sijnes heijls voord-leeren.

3 Will't sijne eer den heijd'nen konden:
sijn' wond'ren allen volk'en [monden].
4 Want God [is] groot, en' prijselick:
ja boven aller goden [schrick
is hij] seer hoog-geducht [bevonden].

5 Want all' 'svolks goden [hier beneden
sijn anders niet dan] ijdelheden:
maar doch den hemel schiep de Heer.
6 Sijn aanschijn [is] voll glanz en' eer:
sijn troon voll kragt en' zierlickheden.

7 [Kom't] schrijf't den Heer toe gij geslachten:
[kom't] schrijf't den Heer toe eer en' kragten.
8 De heerlickheijd van sijnen naam +
schrijf't die hem toe: [kom't] offer't [tsaam], *+P. 5.*
en' will't tot sijn' voorhoven trachten.

9.[Kom't] buijg't u neder voor den Heere
[buijg 't] sijner heijligheijt ter eere:
verschrick't voor hem gij aerdterijk:
10 Spreek't tot de heijd'nen [all' gelijk]
als een groot koning heerzt de Heere,

Ook sall het aerdrijk vast beklijven,
om [voords] onwankelbaar te blijven:
hij sall 'tvolk richten met bescheijd.

1}*heijligdomm.*

11 De heem'len sullen vrolickheijd,
en' 't aerdrijk groote vruegd bedrijven:

De see sall met haar' volheijd dond'ren.
12 Het veld sall sich in vruegd verwond'ren,
en' wat [sich] meer daar in [onthoud]:
ja all 't geboomte van het woud
sall sich tot lofgesang afsond'ren.

13 Want voor den Heer komt hij sich stichten.
en' komt also het aerdrijk richten;
hij sall de waereld [so hij seijt
noch] richten in gerechtigheijd.
en 'tvolk in sijne waarheijd [lichten].

De X C V I I Psalm.

3.

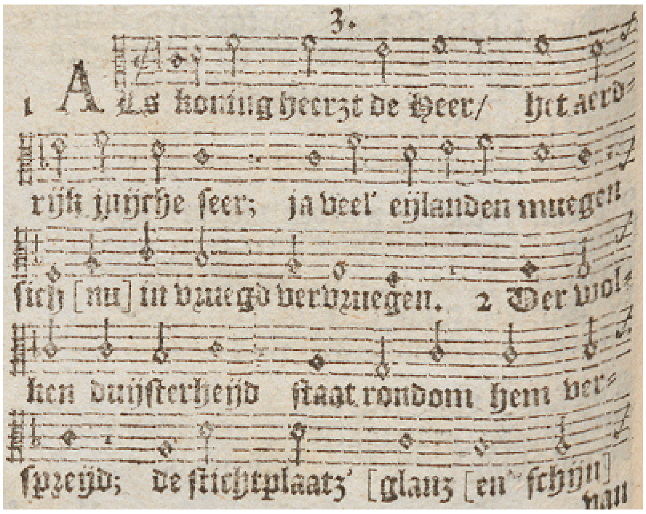

1 *A*Ls koning heerzt de Heer,
het aerdrijk juijche seer;
ja veel' eijlanden muegen
sich [nu] in vruegd vervruegen.
2 Der wolken duijsterheijd
staat rondom hem verspreijd;
de stichtplaatz' [glanz [en' schijn]

van sijne troone [sijn]
recht en' gerechtigheijd.

3 Het vuijr sall voor hem tre'en:
sijn' haters rondom he'en
sall het in brande stichten:
4 Sijn [1] licht quam 't rond verlichten:
dit sag het aerdterick,
en' 't heeft gebeeft van schrick.
5 Ook smolt 't gebergt' [en' rotz]
voor 't aangesichte Gods
als wasz [so schijelick]:

Voor 't aanschijn Gods, die [wisz]
Heer van 't ganz aerdrijk is.
6 De hemelen beleden
[all'] sijn' gerechtigheden:
en' all' tvolk heeft [mits dien]
sijn' heerlickheijd gesien.
7 Dats' all' te schande gaan [+]
'die op afgoden staan, *+P. 4.*
die beelden eere bie'n;

Buijg't [2]goden voor hem [buijg't].
8 'Twelk Zijon hoort en' juijcht,
Heer, Judaas dochters stichten
veel vruegds: om dijn' gerichten.
9 Om dat gij [van altijd]
de hoogste Heere [sijt]

1
1}*blixen*
2 *alle.*

op 'tganze aerdrijks-dal:
verheven boven all'
de goden verr' en' wijd.

10 Gij die den Heer beminn't
[3]sijt tot geen quaad gesind,
hij hoed de siel' van desen,
die hem godvruchtig vreesen:
hij ruckse [als de sijn']
uijt 'sboosen hand [uijt pijn].
11 'Tlicht is den vroom' gesaijd"
de vrolickheijd [verfraijt]
die vroom van herten sijn.

12 Gij [all"] die oprecht sijt
weest in den Heer verblijd:
en' vieret [den geslachte]
sijn' heijli'ge gedachte.

De X C V I I I Psalm.

4.

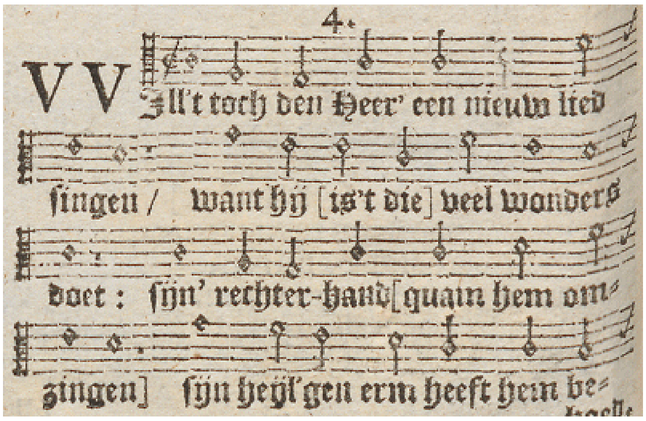

*VV*Ill't toch den Heer' een nieuw lied singen,
want hij [is't die] veel wonders doet:
sijn' rechter-hand [quam hem omzingen]
sijn heijl'gen erm heeft hem be-

3 *hatet 'tquaade.*

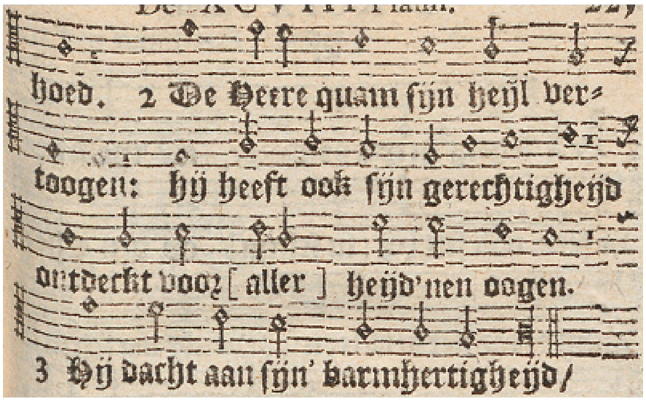

hoed.
2 De Heere quam sijn heijl vertoogen:
hij heeft ook sijn gerechtigheijd
ontdeckt voor [aller] heijd'nen oogen.
3 Hij dacht aan sijn barmhertigheijd,

Om sijne waarheijd [uijt te seijnden]
tot 'thuijs van Ysrael: [mits dien
so] hebben alle 'saerdrijks eijnden
den heijland onses Gods gesien.
4 [Kom't] juijch't de*n* Heer, [met luijder kelen]
gij aerdrijk: schreeuw't, sing't, segget dank.
5 [Kom't] will't den Heer, op zijters spelen;
op zijters, en' met stem-gesank.

6 Op krijgs-trompetten [hem ter eere],
en' op kromhoornen klank geruijs;
juijcht't voor den koning onsen Heere.
7 Dat 'tmeer, en wat daar in is, bruijsz':
de waereld, en' die daar in woonen.
8 De vloeden sullen t'saam [in schijn
als] met hand-klappen vruegd betoonen:
de bergen sullen vrolick sijn.

9 Want voor den Heer komt hij sich stichten
als richter van het aerdterick;
hij sall de waereld recht'lick richten,
en' ook de volken billicklick.

De X C I X Psalm.

4.

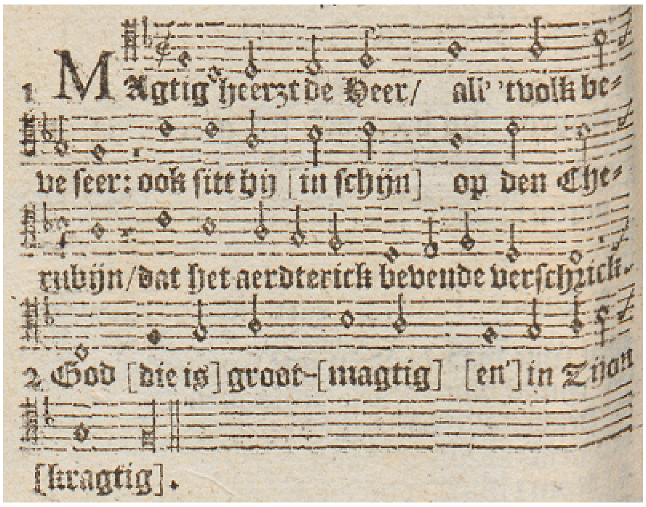

1 *M*Agtig heerzt de Heer,
all' 'tvolk beve seer:
ook sitt hij [in schijn]
op den Cherubijn,
dat het aerdterick bevende verschrick.
2 God [die is] groot-[magtig] [en'] in Zijon [kragtig].

Hij die [sich vertoogt]
boven all' verhoogd:
2 Men sall dijnen naam
groot, en' schricklick t'saam,
doen belijdenisz
dat hij heijlig is.
4 'Konings kragt [en' sinnen
sijn die] 't recht beminnen:

[Ja] de billikheijd
hebt gij selfs bereijd:
en' in Jakop recht
en' gericht gepleegd.
5 Roem't den Heer [en' juijch't]
onsen God, en' buijg't

voor den voetbank [weder]
sijner voeten neder,

Dat [is] heijligheijd.
6 Moisis, Aron [beijd'
mogtmen, priesters [sien]
Samuel van dien
die daar sijnen naam
[staag] aanriepen [tsaam]:
als sij God aanbaden:
hoord' hijs' [uijt genaden].

7 Hij sprak tot [2] [dit volk]
in een' suijle-wolk';
sij bewaarden [voord]
sijn oorkondig woord,
ende sijne wett
bij hem ingesett.
8 Gij quaamt hem [als voren]
Heer ons God, verhooren,

Gij God deed hun soen:
wreekte t'saam haar doen.
9 Roem't God onsen Heer,
buijget u toch ne'er
voor den berg [bereijd
t'] sijner heijligheijd:
heijlig toch [voll eere
is] ons God en' Heere.
[1]

2 *hem.*
1 *volk.*

De C Psalm.

4.

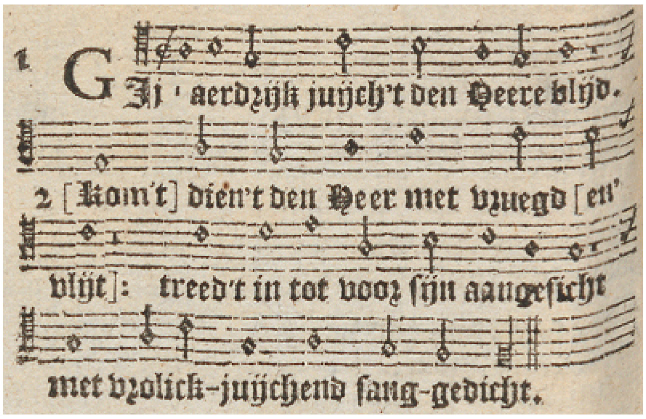

1 *G*Ij [1] aerdrijk juijch't den Heere blijd.
2 [Kom't] dien't den Heer met vruegd [en' vlijt]:
treed't in tot voor sijn aangesicht
met vrolick-juijchend sang-gedicht.

3 Weet' dat de Heer God selve sij:
hij selve maakt' ons, en' niet wij.
[wij sijn] sijn volk [van hem bereijd]
[wij sijn] de kudde sijner weijd'.

4 Gaat tot sijn' poorten in [met prijs]
met [waar] belijd, met lof-bewijs
[gaat in tot] sijn' voorhoven [t'saam];
belijd't hem, segen't zijnen naam.

5 Want [hij is een] goed-gunstig Heer,
sijn' heijlgenaad' [duijrt] immermeer:
en' sijne ‡ waarheijd, ‡ trouw [en' magt
blijft] van geslachte tot geslacht.

1 *all.*

De C I Psalm.

8.

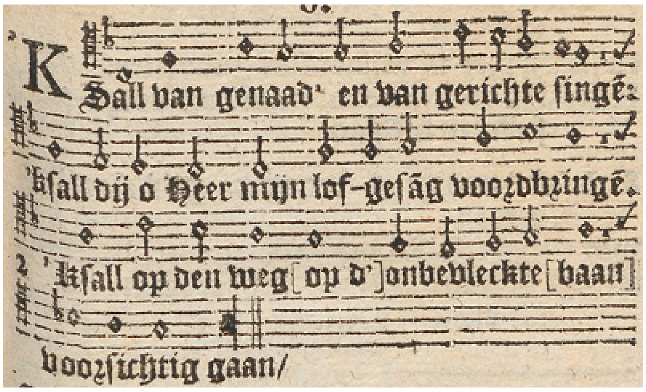

'*K* Sall van genaad' en van gerichte singe*n*:
'ksall dij o Heer mijn lof-gesa*ng* voordbringe*n*.
2 'Ksall op den weg [op d']onbevleckte [baan]
voorsichtig gaan,

Tot gij tot mij sult komen [Heer der heeren]:
'ksall binnen 'shuijs vroom van gemoed verkeeren.
3 'K sall mij geen quaad voor oogen stellen,
    der boosen daad:

En' geen van dien en sall mij toch aankleven.
4 'Tslimm hert sall mij beswijkende begeve*n*:
den boosen [menz] en sall ik [nimmermeer]
    niet kennen [Heer].

5 Die achterklapp van haaren naasten spreke*n*
die ruck ik weg: die 't oog om hooge steken,
die grootzig [sijn] van herten, dese [siet]
    vermag ik niet.

6 Op 'saerdterijks oprechte [slaan] mijn' oogen,
op datse [noch] bij mij ne'er-sitten mogen:
die op den weg vroom wandelt, die sall mijn
    [mijn] dienaar sijn.

7 Die schalkheijd pleegt, die sich der lueg'nen kroonen,
en sullen niet in mijne huijse woonen:
ja gee*n*zins toch sall voor mijn oog [voord-aan]
sulk een bestaan.

8 'Ksall 'smorgens vroug de goddeloos' op aerden
weg rucken [selfs]: om so [in grooter waerden]
all' uijt de stad des Heeren uijt te roe'n
die onrecht doen.

De C I I Psalm.

4.

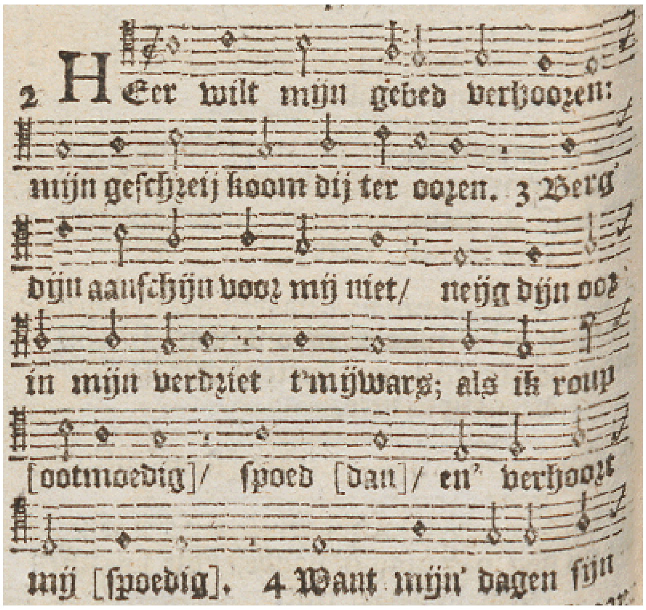

2 *H*Eer wilt mijn gebed verhooren:
mijn geschreij koom dij ter ooren.
3 Berg' dijn aanschijn voor mij niet,
neijg dijn oor' in mijn verdriet
t'mijwars; als ik roup [ootmoedig],
spoed [dan], en' verhoort mij [spoedig].
4 Want mijn' dagen sijn

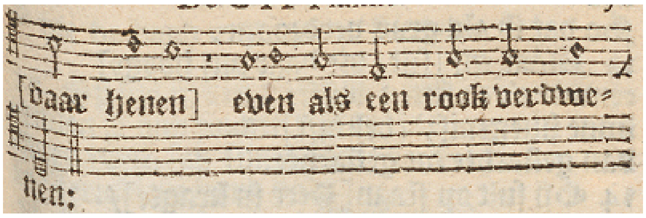

[daar henen]
even als een rook verdwenen:

Ook sijn mijn' gebeenten mede
uijtgebrand als een' haerdstede.
5 Even als het gras so word
't hert geslagen, en' 't verdort:
so selfs dat ik hebb vergeten
[t'mijnen nooddruft] brood te eten.
6 Om 't gebaar van mijn gesteente,
kleeft mijn vleesz aan mijn gebeente.

7 Als een roerdomp der woestijne,
even so ben ik in schijne:
ik ben als een huijben [is]
in de woeste wildernisz'.
8 Als een musz' is op den dake
eensaam, so ben ik, en' wake.
9 'Sdaags hoor ik mijn' haters [blasen]
op mij schimpen: vlouken, rasen.

10 Want als brood eet ik nu aszen: +
meng mijn'' drank met trane-plaszen. *+1 P. 5*
11 Mits het schijnelick gelaat
dijnes toorns, en' ongenaad':
want gij hebt mij hoog verheven,
ende we'er ter ne'er gedreven.
12 Mijne dagen [sijn daar henen]
als een' schaduwe verdwenen:

So dat ik als gras verdrooge.
13 Maar gij [sijt, die haar om hooge]
eeuwelick en sitten blijft:
dijne huegenisz' [beklijft]
van geslachte tot geslachte.
14 Gij sult op staan [Heer in kragte],
en' dij Zijons noch ontfermen:
want ['tis] haare tijd t'erbermen,

Ja de tijd is nu verschenen.
15 Mits dijn' dienaars in haar' steenen
sich verlusten: en' hun is
dit haar grenis een' derenisz'.
16 'SHeeren naam [des hoog-geduchten]
sullen [alle] volken vruchten !
ja dijn' heerelick' hoogwaerden
alle koningen der aerden.

17 Want de Heer sall Zijon bouwen:
men sall hem in glanz aanschouwen.
18 Ook so heeft hij op 't gebed
des eensamen wel gelett:
noijt versmaad' hij haare klagte.
+19 Schrijf't dit op voor 't nageslachte;
dat de Heere sij gepresen *+2 P. 3*
van het volk dat dan sall wesen.

20 Hij die uijt de hoog' gebouwen
sijner heijligheijd quam schouwen:
uijt den Hemel sag de Heer
tot [hier] op der aerden ne'er.
21 Om te hooren [het verlangen
en'] het suchten des gevangen:
om de menzen te ontbinden

* die de dood nu wou verslinden.

22 Op dat sij den naam des Heeren
binnen Zijon souden [eeren]:
sijnen roem [en' sijnen soen]
in Jerusalem kond doen.
23 Als de volken [nu all' t'samen]
sich gesaamt elick versamen;
en' de koninkrijken sullen
[God] den Heere dienstig hullen.

24 Hij heeft mijne kragt geslagen
op den weg, en' mijne dagen
heeft hij [t'eenemaal] verkort.
25 [Dies] ik [aldus] sprekend' word,
wilt mijn God mij niet weg-dragen
op het midden mijner dagen:
dijne jaren [sijn in kragte]
van geslachte tot geslachte.

26 Voortijds schiept gij 'saerdrijks [perken]
en' de heem'len sijn de werken
dijner handen. 27 Sij vergaan,
maar gij blijft bestendig staan,
alle dese [schoon' gebouwen]
sullen als een kleed verouwen:
want gij sultse [onderand'ren]
even als een kleed verand'ren.

Ende [sonder' te volherden]
sullen sij veranderd werden.
28 Maar gij blijft de selve [siet],
dijne jaaren slijten niet.
29 [Heere] dijner soonen soonen

sulen [sekerlicken] woonen:
en' haar saad sall ook mits desen
[steeds] voor dij bevestigd wesen.

De C I I I Psalm.

6.

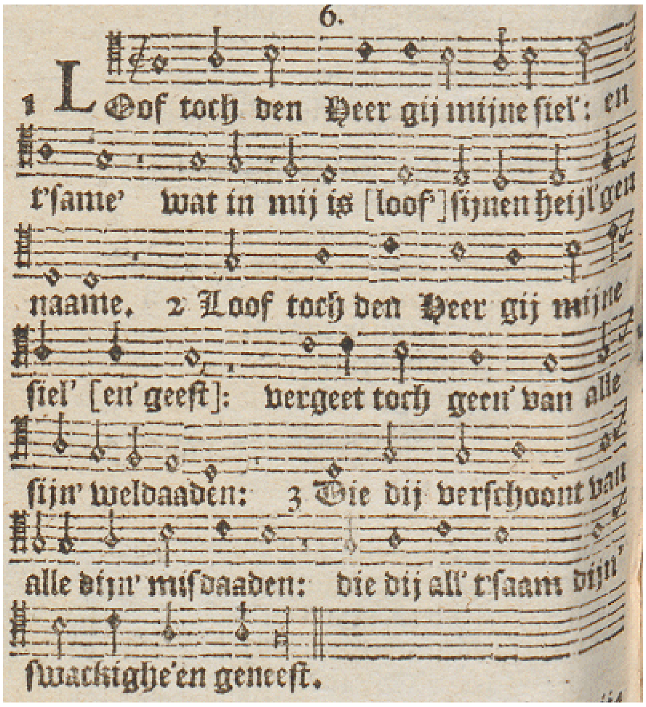

1 *L*Oof toch den Heer gij mijne siel': en t'same'
wat in mij is [loof'] sijnen heijl'gen naame.
2 Loof toch den Heer gij mijne siel' [en' geest]:
vergeet toch geen' van alle sijn' weldaaden:
3 Die dij verschoont van alle dijn' misdaaden:
die dij all' t'saam dijn' swackighe'en geneest.

4 Die van den kuijl dijn leven komt bevrijden:
die dij bekroont met gunst' en' medelijden.
5 Die dijnen mond met goederen versaad:
dijn' juegd sall nieuw gelijc ee*n*s arends werde*n*.

6 De Heer pleegt recht: [hij pleegt] gericht [op aerden]
hun, die men [hier] ‡ verdruckt ‡ en' t'onrecht slaat.

7 Sijn 'wege*n* heeft hij Moisis doen bemerke*n*,
den kinderen van Ysr'el sijne werken.
8 Barmhertig [is] genadig [is] de Heer,
ganz traag tot toorn, en' over groot van goedheijd.
9 Hij sall toch niet staag kijve*n*: [sijn' verwoedheijd]
behoud hij ook niet altoos [even seer].

10 Hij heeft ons niet gedaan naar onse sonde*n*,
noch' ons beloond naar onse boose vonden.
11 Wa*n*t naar de hoogt' des Hemels bove*n* d'aerd:
word sijne gunst bekragt op die hem vreesen.
12 So wijd als 'toost van 'tweste*n* staat gerese*n*:
heeft hij van ons ons' misdaad afgeweerd. +

+*P. 5.*

13 Gelijk sijns kinds ee*n* vader sich ontferremt,
so heeft de Heer sich over hun erberremd
die hem ontsien. 14 Mits hij ons maakzel ke*n*t:
en' hem gedenkt dat wij sijn stoff [der aerden].
15 [Men siet [als hoij eens menzen dagen [werden]:
hij bloeit [tot hij] gelijk een veld-bloem [end].

16 Want so de wind daar over komt te renne*n*,
so isse weg: haar' plaatz' sall haar niet kennen.
17 Maar Gods genaad' [die is [van eeuwigheijd
tot eeuwigheijd op [alle] die hem vreesen:
sijn g'rechtigheijd sall op kinds kind're*n* [wese*n*ii].

18 Die' sijn verbond [te houden [sijn bereijd]:

En' sijner [wett] geboden sijn gedachtig,
om die te doen. 19 De Heere [God almagtig]
heeft sijnen stoel in 'shemels [troon] gesticht:
sijn koninkrijk dat heerzt ook over alle.
20 Gij eng'len loof't den Heer [in groot getalle],
gij sterk' in kragt gij die sijn woord bericht':

Om so de stemm' sijns woords te doen betrachten.
21 Loof't toch den Heer gij alle sijn heerkragten:
gij die hem dien't, en' sijne wille doet.
22 Loof't toch den Heer gij alle sijne werken,
waar dat [men] ook sijn' heerschappij' [kan merken]:
Loof toch den Heer mijn' siele [,mijn gemoed].

De C I V Psalm.

4.

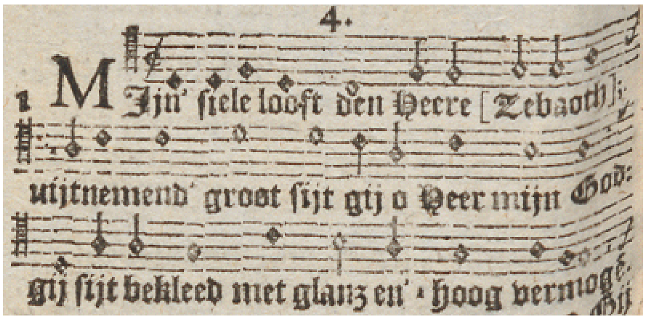

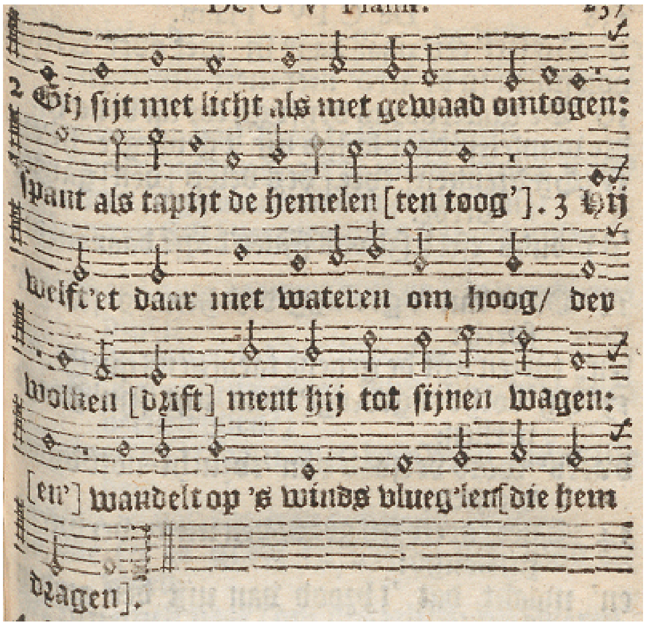

1 *M*Ijn' siele looft den Heere [Zebaoth]:

uijtnemend' groot sijt gij o Heer mijn God:
gij sijt bekleed met glanz en' [1] hoog vermoge*n*.

1 *heerlickheijd.*

2 Gij sijt met licht als met gewaad omtogen:
spant als tapijt de hemelen [ten toog'].
3 Hij welft'et daar met wateren om hoog,
den wolken [drift] ment hij tot sijnen wagen:
[en'] wandelt op 's winds vlueg'len [die hem dragen].

4 Van geesten maakt hij sijne eng'len [hier]:
sijn' dienaars ook van gloe'-glom-gluijmig vier.
5 De aerd' heeft hij gegrond-vest op haar' gronden;
sij wanke niet noch' nu, noch' t'geenen stonde*n*.
6 Met diept' hadd gijs' als met een kleed bedeckt:
der waat'ren [vloed] stond op 't gebergt' [gestreckt].
7 Op dijne straff' sijns' haastelick verschoven:
en' op 't geluijd dijns donders weg-gestoven.

8 'Tgebergte rees, de dalen daalden ne'er;
ter plaatz' die gij hun hadd besteld [o Heer].

+9 Gij sets' een' paal' daar sij recken:
ook sullen sij de aerd' niet meer bedecken. *+1 P. 5*
10 De waterborns drijft gij tot na bene'en:
die wand'len daar langs bij 't gebergte he'en.
11 Sij drenken ['tvee] des velds [den] ganzen veede:
's wouds esel leszt ook sijnen dorst daar mede.

12 Daar dan 't gevlugg' des hemels sitt [en' speelt:
[en'] tuszen uijt de groene tackskens queelt.
13 Hij vocht 't gebergt' van uijt sijn' hooge perken:
d'aerd' word versaad van 'tvrucht-nott dijner werken.
14 'Tvee [geeft] hij gras, den menz verweckt hij kruijd:
en' maakt dat 't brood van uijt der aerden spruijt.
15 En' dat de wijn des menze*n* hert verhuege,
het aangesicht van olij ganz vervruege:

Hij onderhoud des menzen hert met brood.
16 'Tgeboomte Gods word [daar van] satt [en' groot]:
de zederen quam hij op Lijban vesten.
17 Op dat aldaar de voog'len mogten nesten:
de dennen sijn voor oijevaars bereijd.
18 Het hoog gebergt' [is] voor de wilde geijt':
de rotzen sijn om het konijn te vrijden.
+19 Hij schiep de maan' tot onderscheijd der tijden:
+2 P. 4

De sonn' die is haar ondergang bekend.
20 Ook word het nacht' als hij de*n* do*n*ker send:

2}*huijs.*

da*n* krielt'et daar van all' 'swouds wilde diere*n*.
21 De leeukens [ook] die staan na roof en tieren:
en' souken so van God te sijn gespijsd.
22 Maar doch so haast de sonne weder rijst,
so komen sij gesaamtelicken [schuijlen]:
en' leeg'ren sich [vermoeid] in haare kuijlen.

23 [Dan] gaat de menz vast na sijn werk [met vlijt]:
en' na sijn ampt tot aan den avond-tijd.
24 Hoe groot sijn Heer dijn' werken ? [hoe verscheijden ?]
gij gings' all' t'saam met wijsheijd toebereijden:
de aerd' is voll van dijn besitt [en' goed].
25 De see is groot en streckt sich wijd en' woed;
het wriemelt daar, ontalbaarlick: van dieren
so groot' als kleen' [die sich daar in getieren].

26 Daar vaart het schip dan he'en; [daar is]
Leviathan die groote wallevisz,
dien gij gemaakt hebt om daar in te spelen.
27 Die sich all' t'saam in hope dij bevelen:
op dat gij hun haar' spijs' geeft t'sijner tijd. +
28 Geeft gijse wat, sij rapen't op [met vlijt]: *+3 P 4 ½*
so gij dijn' hand op doet [en' begenadigt]
so worden sij met goederen versadigd.

29 Verbergt gij dij, sij sijn bevreesd [bedruckt];
so gij [hun dan noch] haaren geest ontruckt,

so gaan sij uijt: om tot haar stoff te keeren.
30 Send dijnen geest we'er uijt o [Heer der heeren],
so worden sij [her]-schapen [in der daad]:
en' gij vernieuwt des aerdterijks gelaat.
31 Des Heeren glanz [sall duijren] t'allen tijden:
de Heer sall sich in all sijn werk verblijden.

32 Het aerdterijk schouwt hij maar aan, en' 't beest:
'tgebergte rookt, als hij't geraket heeft.
33 Ik sall den Heer mijn leven lang lof singe*n*:
'ksall mijnen God het lofgesang voordbringen
so lang als ik in wesen wesen sall.
34 Och dat hem toch mijn' uijtspraak' wel bevall:
wat mij belangt, ik sall mij [met vervruegen
gestadelick] in [God] den Heer verhuegen.

35 Dat [3] 'tgodloos volk uijt 't aerdrijk [nu] verdwijn';
en' datter geen' goodloose meer en sijn.
gij mijne siel' will toch den Heere loven:
looft [all' te saam] den Heere [van daar boven].

De C V Psalm.

4.

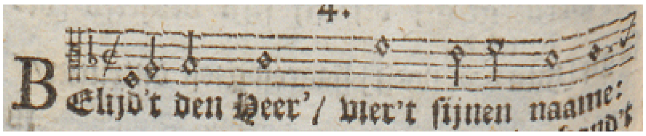

*B*Elijd't den Heer', vier't sijnen naame:

3 *de sondaars.*

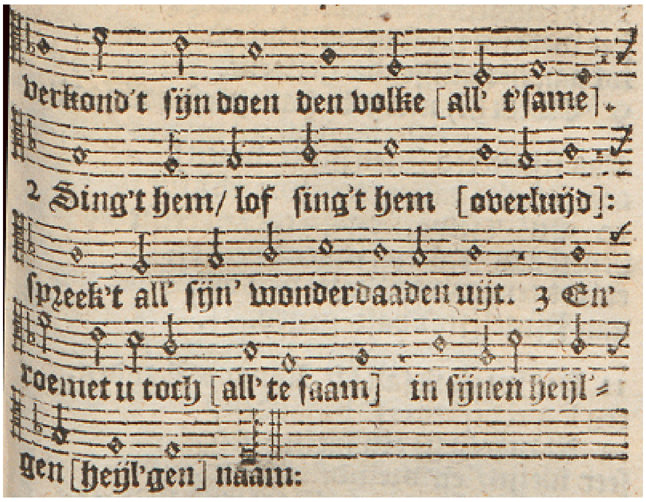

4.

verkond't sijn doen den volke [all' t'same].
2 Sing't hem, lof sing't hem [overluijd]:
spreek't all' sijn' wonderdaaden uijt.
3 En' roemet u toch [all' te saam]
in sijnen heijl'gen [heijl'gen] naam:

In vruegde moet het hert verklouken
[het hert] van die den Heere souken.
4 Souk't toch den Heer, en' sijne kragt:
souk't toch den Heere [1] dag en' nacht.
5 Gedenket toch [gedenk't toch] aan
sijn' wond'ren, die hij heeft gedaan;

[Gedenk't aan] sijne wonderwerken,
[wil't op] sijns monds gerichten [merken].
6 [Gij] o gij saad van Abraham,
gij die hem dien't: gij Jakops stamm'
o gij sijn uijtverkoren [lott].
7 Hij is de Heere onse God:

'Tganz aerdrijk door sijn sijn' gerichten.
8 Hij dacht aan sijns verbonds [verplichten] +

+1 P. 4

1 *gestadelick.*

voor eeuwelick: en' aan het woord
het welk hij heeft bevolen voord
tot aan het duijsende geslacht.
9 'Twelk hij met Abr'ham heeft volbragt:

Aan sijnen eed [dien hij te voren]
aan Isack [hadde toegesworen].
10 En' 't selve heeft hij tot een recht
bevest aan Jakop [sijnen knecht];
en' tot een eeuwig [vast] verbond
aan Ysrael [ste'e vast gegrond].

11 Hij sprak ik sall dij Kanans Landen;
ten kavel dijner erf' behanden.
12 Al waren sij een kleijne schaar:
seer kleijn, en' vremdelingen daar.
13 En' trocken van volk tot volk he'en:
van't eene rijk tot and're [2] ste'en.

14 Nochtans en heeft hij niet geleden
dat hun de menzen iet misdeden:
+maar geeft ook koningen [seer strack]
om harent will' bestraft. 15 [En' sprak;] *+2 P. 4*
en' raak't aan mijn' gesalfde niet:
doet mijn'' propheten geen verdriet.

16 Op't land riep hij den hongers-noode;
en' brak all 't stuenzel van den broode.
17 Hij sond den man voor op den tocht:
en' Josep werd als slaaf verkocht.
18 Men boeide sijnen voet wel stijf:
[en] 't ijser ging hem door het lijf.

19 Tot dat sijn woord nu was gebleken:

2 *volk.*

werd hij beproufd van 's Heeren spreken.
20 De koning sond [van stonden aan],
en' deed hem [dadelick] ontslaan:
die 't volk daar hadd in sijn gebied,
was selfs de geen die hem losz liet.

21 So dat hij hem tot heere stelde
[selfs] over sijnen huijs' [en' velde]:
tot heerzer over all sijn goed.
22 Op dat hij so naar sijn gemoed
[all'] sijne vorsten hiel verknocht:
sijn' oudst' in wijsheijt stichten mogt.

23 Doe quam ook Ysrael [van verde] +
tot in Egipten: Jakop werde *+3 P. 4*
een vremdeling in 'tland van Cham.
24 Daar maakt' hij dat sijn volk toenam:
en' dede 't sterker worden daar
dan sijn bestrijders [alle gaar].

25 Haar hert heeft hij verand'ren laten
om [dies te me'er] sijn volk te haten;
en' om met sijne dienaars noch
te handelen door valz bedrog.
26 Sond Moisis sijnen dienaar door:
en' Aron dien hij sich verkoor.

27 Die stelden hun daar voor de merken
der woorden, en' de wonderwerken
door ['tganz begrijp van] 't land van Cham.
28 Hij sond den donker, en' sij quam:
en' sij en waren [van doe voord]
niet meer verbitterd op sijn woord.

In bloed keerd' hij haar' water-[beken]:
deed haaren visz den moord ook steken.
+30 Van vorszen wriemelde haar land:
tot aan [3] der Vorsten ledekant. *+4 P. 4*
31 Hij sprak, en' daar quam een gebroed
van kleen gedierte sonder bloed:

De luijsen kroopen aller wegen.
32 Hij gaf hun hagel-steen, ten regen:
en' haaren lande gluijmig vier.
33 Ook sloug hij haaren wijnstock [hier],
en' vijgeboom; ja brak [tot straff']
't geboomte haarer palen af.

34 Hij sprak, en' [veel'] sprink-haane*n* quamen
met ontelbaare kevers t'samen.
35 Die aten in haar land all 't kruijd:
en' all de vrucht haars ackers uijt.
36 Daar hij all' eerst geboorn' ombragt:
de eerstelingen haarer kragt.

37 Daar hijse met veel gouds [4] uijtbragte
geen swack' en was in haar geslachte.
+28 Egipten was [ten selven tijd]
in haar vertrecken seer verblijd: *+5 P. 4*
vermits haar eijgen schrick [so rasz.
nu] over hun gevallen was.

39 Hij spand' een' wolk' om [hen] te decken:
een vier om 'snachts voor licht te strecken.
40 ['Tvolk] heeft geeijszt, daar op hij [siet
veel'] quackelen voorkomen liet:
so dat hij hen [in haaren nood]
versadigd heeft met hemels-brood.

3 *harer koningen.*
4 *ende silver.*

41 Hij heeft de steenrotz' ook ontsloten,
en' daar sijn waat'ren uijtgevloten:
die vloeiden daar als vloeden he'en
langs over dorre drooge ste'en.
42 Want hij dacht aan sijn heijlig woord:
aan Abr'ham sijnen dienaar voord.

43 Sijn volk voerd' hij [daar] uijt met vruegde*n*:
sijn' uijtverkoorne die verhuegden.
44 Dien hij der heijd'nen landen gaf:
'svolks arbeijd nooten sij daar af.
45 Op dat sij de'en naar sijn gebod,
sijn' wett bewaarden. *Lovet God.*

De C V I Psalm.

3.
1 Lovet den Heere.

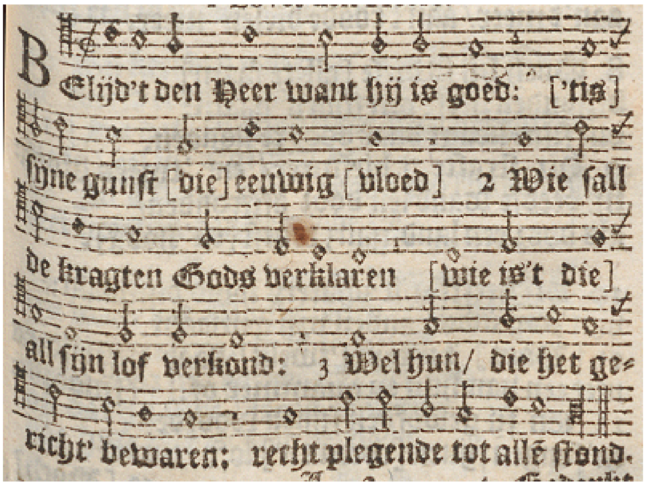

*B*Elijd't den Heer want hij is goed:
['tis] sijne gunst [die] eeuwig [vloed]
2 Wie sall de kragten Gods verklaren
[wie is't die] all sijn lof verkond:
3 Wel hun, die het gericht' bewaren:
recht plegende tot alle*n* stond.

4 Gedenkt o Heere mijner [noch]
om dijns volks will: besoukt mij toch
in dijne saligheijd [al voren].
5 Op dat ik schouwen mag [de juegd]
den welstand dijner uijtverkoren",
en' vrolick sijn in dijns volks vruegd:

Dat ik mij roeme dijner erf.
+6 ['Tis waar] wij hebben [menigwerf]
met onse vaders daar beneven *+1 P. 4*
[so grof] te sondigen bestaan,
veel onrechts hebben wij bedreven,
wij hebben godlooslick gedaan.

7 Ons' vaders in Egipten [siet]
verstonden dijne wond'ren niet:
de grootheijd van dijn medelijden
daar aan en dachten sij niet [meer]:
maar bleven wederstrijdig strijden
aan't meer, aan't roode biesen-meer.

8 Doch hij is diese [all' te saam]
behouden heeft om sijnen naam:
om sijne kragt daar door te konden.
9 Hij strafte 't biesmeer, en' 'twerd droog:
hij deedse wand'len door afgronden,
als door een land ganz woest [en' hoog].

10 Hij heefts' uijt 'shaters hand ontslaakt:
van 'svijands handen vrij gemaakt.
11 [Door] 't meer ['twelk] haar' bestrijders smoorde:
niet een van hun en quammer of.
12 En' sij geloofden sijnen woorde:
en' songen sijnen [roem en'] lof.

13 [Doch] sij verhaast'den sich, so dat +
[1] dit volk sijn' werken [haast] vergat: *+2 P. 4*
en' niet na sijnen raad en toufden.
14 Dies hun de lust bejegend is
in 't wilde woest: en' sij beproufden
God in de woeste wildernisz'.

15 Hij gaf hun haaren eijsz [in all's]
en' sonds' een tering' op den hals.
16 In 't Leger waren sij verbeten
op Moses: en' op Aron me'e
den heijl'gen Gods. 17 D'aerd' is gespleten,
die Dathan ook verslond [ter ste'e]:

En' overstolpt' Abirams schaar.
19 'Tvier brand' haar' t'same*n*komst' [aldaar]:
de vlamme quam 't boos volk vernielen.
12 In Horeb maakten sij [uijt weelld']
een kalf; en' gingen nederknielen
voor een so broos gegoten beeld.

20 Sij keerden ook haar' heerlickheijd:
in 'tbeeld eens of zes die daar weijd.
21 [So dat] sij God haar heijl vergaten:
die so veel in Egipten de'e.
22 In Cham [veel'] wond'ren [boven mate*n*]: +
veel teek'nen aan de roode see. *+3 P. 4*

23 Hij sprak van hen te dempen [daar]
ten waar dat Moisis [selfs, ten waar]
sijn uijtverkoren in de schaerde
hadd voor sijn aangesicht gestaan:
op dat hij sijnen toorn afkeerde
dat hijse niet en deed vergaan.

1 *sij.*

24 Sij hebben 'tlieve land versmaad:
en' niet geloofd sijn woord [noch' daad].
25 Sij morden in haar' hutt [en' keven]:
sij hoorden na Gods stemme niet.
26 Hij heeft sijn' hand ook opgeheven:
die hen in 'twoeste land omstiet.

27 [Daar] hij ten vall haar ganz geslacht
in 'tmidden van de heijd'nen bragt:
en' hen verstroijd' in [vremde] landen.
+28 Noch hebben sij een jock gemaakt
met Baal Pehor en' off'randen *+4 P. 3*
der overledenen gesmaakt.

29 So dat haar doen den Heer ontstak:
en' onder hen de plaag' in brak.
30 Doch Pineas is op geresen,
en' dede recht; de plaag' [en' 'tleijd]
dat werd gestutt. 31 En' 'tis den desen.
gerekend tot gerechtigheijd:

In eeuwigheijd van stamm' tot stamm'
32 Sij hebben aan 'twist water [t'saam]
hem tot verbitterheijd geterrigd:
'tging Moisis quaal'k om haarent will'.
33 Sij hebben sijnen geest geverrigd:
dies mord' hij binnen 'smonds al still.

+34 Sij hebben 'tvolk ook niet gedood,
gelijk als hun de Heer gebood. *+5 P. 4*
35 Met heijd'nen was't dat sij verkeerden:
en' leerden haare werken [meest].
36 So dat sij haare beelden eerden:
en' dees' sijn hun een strick geweest.

37 Sij offerden den duijv'len daar,
haar' soonen, dochters beijde gaar.
38 So dats' onschuldig bloed vergooten,
[ja] haarer soonen, docht'ren bloed,
die sij daar hebben voorgestooten
ten offer Kanans beeld-gebroed:

Sulks dat ['tganz] aerdrijks[-beflett]
met desen bloede werd besmett.
39 Sij werden onreijn in haar' werken:
hoereerden ook in haar bestier.
40 En' Godes gramschapp kond men merke*n*
ontsteken op sijn volk [als vier]:

Ook hadd hij eenen grouwel [wisz]
van [dese] sijne erffenisz.
41 Hij gafse in der heijd'nen handen:
en' haare haters hebben [stout]
hen over heerszt. 42 En' haar' vijanden +
hen tot verdruckens toe benoud, *+6 P. 4*

Ja onder haare hand [en' praam].
so werden sij vernederd [t'saam].
43 Verlost heeft hijse menigmalen,
noch hebbens' hem met haaren raad
getergd: doch vielen in veel' qualen
om haare ongerechte daad.

44 En' noch heeft hijse dus benoud
[met mededoogen] aan hen geschoud:
als hijse hoord' in haar' gebeden.
45 En' sijns verbonds aan hen gedacht:
en' naar sijn' onfermhertigheden
so werd' hij tot berouw gebragt.

46 En' hij ontfingse goedertier
in't sicht van haare vangers [hier].
47 Heer onse God wilt ons bevrijden,
brengt ons van uijt den heijd'nen t'saam,
op dat wij [so dijn lof] belijden
[het lof van] dijnen heijl'gen naam.

Dat elk den roem dijns lofs vertell'.
48 De Heer de God van Ysrael
moet sijn geloofd [van ons all' t'samen]
van immermeer tot immermeer:
en' all het volk moet seggen: Amen,
[eij lovet,] lovet [God] den Heer.[2]

Het Viifde Bovck der Psalmen.

De C V I I Psalm.

5.

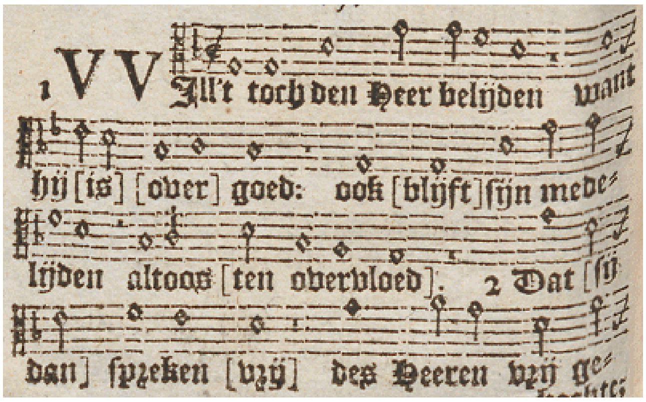

1 *VV*Ill't toch den Heer belijden
want hij [is] [over] goed:
ook [blijft] sijn medelijden
altoos [ten overvloed].
2 Dat [sij dan] spreken [vrij]
des Heeren vrij ge-

2 *seer.*

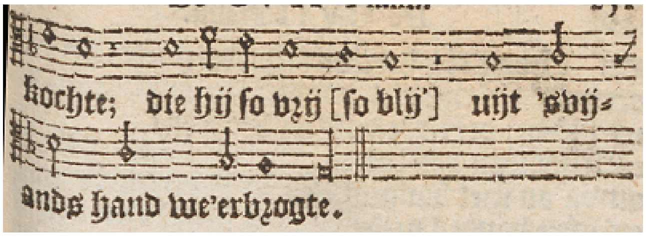

kochte;
die hij so vrij [so blij']
uijt 'svijands hand we'erbrogte.

3 Die hij uijt verde landen
van oost, van west: van noord,
en' van de suijder [stranden]
versaamd heeft [rechtevoord].
4 Sij dwaalden op het pad
door wilde woeste wegen:
[so dat] sij geene stad
om in te woonen, kregen.

5 [So] hong'rig, dorstig beijden:
dat hun haar' siel verdween.
6 En' alsse tot God schreijden.
in haare angstighe'en:
heeft hijse [we'er] geruckt
uijt haare bangigheden.
7 En' heeft hun ingedruckt
den rechten weg te treden:

Om so te mogen rijden
recht na bewoonde ste'en.
8 Dat sij den Heer belijden
all' sijn barmhertighe'en:
en' 'smenzen kind'ren [meed]
all' sijne wonderdaaden.
9 Van dat hij [hun hier] deed
de graage siel' versaden:

En' 'thong'rig hert met goeden
vervuld' [in tijd des noods].
10 [Van] die in 't duijster woeden,
en' schaduwe des doods:
omva'an met bangighe'en
en' ijs're banden mede.
+11 Want sij veranderden
Gods uijtgesproke rede: *+3. P. 5*

Versmaaden [,en' verwoedden]
des alderhoogsten raad.
12 Dies heeft hij haar' gemoeden
vernederd door veel quaad,
gevallen sijns' om verd,
ook sonder hulp' te weten.
13 Doch hebben in haar hert
we'er tot Heer gekreeten;

Hij heefts' ook [hier beneden]
behoed voor praam des noods.
34 Bragts' uijt de duijsterheden,
en' schaduwe des doods:
brak haare banden of.
15 Dat sij [dan t'allen tijden]
sijn' heijlgenaad' [en' lof]
den Heere toch belijden.

Voor 'smenzen kind'ren [spreken]
sijn wond'ren [altemaal].
16 Van dat hij quam verbreken
de dueren van metaal,
de grendels ook met een
[en' sterke] ijs're [sloten

die] hij daar heeft ontween
tot morzeling' gestooten.

17 De dwaase sijn van wegen
haar' wederspannigheijd:
sij sijn met druck geslegen
om haar onvromig feijt.
18 Haar' siele walgde van
[1]de spijse die sij smaakten:
so datse ook tot an
'sdoods poorten toe genaakten.

19 Doch hebben in haar lijden
[we'er] tot den Heer geschreijd:
en' hij quam hen bevrijden
van haare bangigheijd.
20 Ook sond hij [hun] sijn woord,
en' heeftse [t'eenemalen]
genesen; ende voord
verlost van haare qualen.

21 Dat sij dan sijn' genaden
den Heer belijden toch:
en' sijne wonderdaaden
voor 'smenzen kind'ren noch.
22 Dat sij 's lofs offerand
op offeren [van stonden],
en' all 't werk sijner hand
met vrolickheijd verkonden.

23 Die 'tschepe t'seewars varen:
en' handelen [so sterk]
op wijde waterbaren.

1

24 Die sien des Heeren werk:
[als sij] sijn' wonderda'an
[daar] in der diepte [vinden].
25 Hij sprak, en' heeft doen staan
het storm-geblaas der winden.

En' hij verhief haar' stroomen.
26 Sij klommen hemelwaart,
sij sijn te grond gekomen:
't hert smolt van qualickvaard.
27 Sij draijden, swaijden wisz
gelijk een man buijs-dronken.
en' all' haar' wijsheijd is
hun t'eenemaal ontsonken.

28 Doch hebben in haar lijden
[we'er] tot den Heer geschreijd:
en' hij quam hen bevrijden
uijt haare bangigheijd.
29 Hij stilde 't see tempeest:
ook stilden haare baren.
30 En' sij sijn blijd geweest
dat sij gestillet waren:

En' ter gewenzter haven
aldaar bragt hijse noch.
31 Dat sij dan dese gaven
den Heer belijden toch:
en' sijne wonderhe'en
voor 'smenzen kind'ren [bringen].
32 Verhoogend' hem met een
in 's volks vergaderingen.

En' in 't gestoelte roemen

[daar] d'ouderlingen [sijn].
33 Hij heeft de waterstroomen +
gekeerd in een' woestijn': +3 P 5.1
den watertocht in sand.
34 'Tteel-landt in silte gronden
om d'ontucht van die 't land
[ontuchtelick] bewoonden.

35 Hij heeft de waterpoelen
tot een' woestijn' gebrogt:
en 't dorstig land [doen voelen]
den [vochten] watertocht.
36 Alwaar hij wonen deed
die hongerig [verflouden]:
so dat sij daar een' steed
om in te wonen, bouwden.

37 De ackers [daar] besaijden,
de wingard werd geplant.
sij maakten [ende maijden]
'svruchts inkomst' [van haar land].
38 Ook segend' hijse me'e,
sij groeiden [2]onverhinderd:
en' van haar ‡ drift en ‡ vee
en heeft hij niet verminderd.

39 Doch werden daar na minder,
en' ganz vernederd [siet]
door dwang-vermeten hinder,
verdrucking', en' verdriet.
40 Versmaadheijd heeft hij [rasz]
op groote ne'er doen dalen:

en' daar geen weg en was
op't ijd'le woest doen dwalen.

41 Den schaam'len [en' verachten]
heeft hij van druck ontslaakt:
en' heeft [sijns] huijs geslachten
gelijk als vee gemaakt.
42 'Tvroom volk sag dit [beleijd],
en' bleven vruegd-genooten:
en' alle godloosheijd
hiel sijnen mond gesloten.

43 Die wijs [hier wilt verkeeren]
die sall dit gade slaan:
en' so sall hij des Heeren
goed-gunstighe'en verstaan.

De C V I I I Psalm.

7.

2 *O* God mijn hert [dat] is bereijd:
ik love [dijne majesteijt,]
'ksall singen ja selfs ook mijn' eer.
3 Ontwaakt gij luijt' en zijter [we'er]:
'ksall op staan in den morgen tijd.
4 Ik doe dij voor het volk belijd

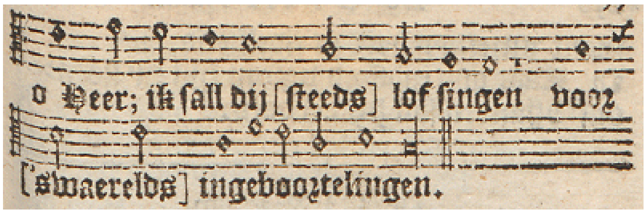

o Heer; ik sall dij [steeds] lof singen
voor ['swaerelds] ingeboortelingen.

5 Want dijne ontfermhertigheijd
[is] boven 's hemels hoogt' verspreijd:
dijn' waarheijd ook tot aan de locht.
6 Heer heft dij boven 's hemels hoogt':
[streckt] over 't aerdrijk dijne glanz.
7 Op dat dijn' wel-geliefde [thans]
ontslagen werden [uijt 't benouwen]
will door dijn' rechterhand behouwen,

Verhoort mij toch. 8 God heeft geseijd
[en' sprak] bij sijne heijligheijd:
ik sall verhuegd sijn, Zijchem sall
ik deelen: 'k mete Zuchots dal.
9 Heel Gilead, Manass' is mijn,
de kragt mijns hoofds sall Ephrim sijn:
[en'] Juda sall mijn' wett voorschrijven.
10 [Doch] Moab [sall] mijn spoelvat [blijve*n*.

'Kwerp mijnen schoen op Edom he'en:
'k sall juijchen over Philisteen.
11 Wie is't die mij geleijden sall
tot in der stad beveste wall ?
[wie is't] wie isset die mij [noch]
sall leijden tot in Edom toch ?
12 Waart gij't niet God, die ons uijt stelde ?
noch trockt Heer, met ons heer te velde ?

13 Dijn' hulp' sij ons in nood bereijd:

want 'smenzen heijl is ijdelheijd.
14 Laat ons in God vroom sijn en' koen:
ons' vijanden sall hij verdoen.

De C I X Psalm.

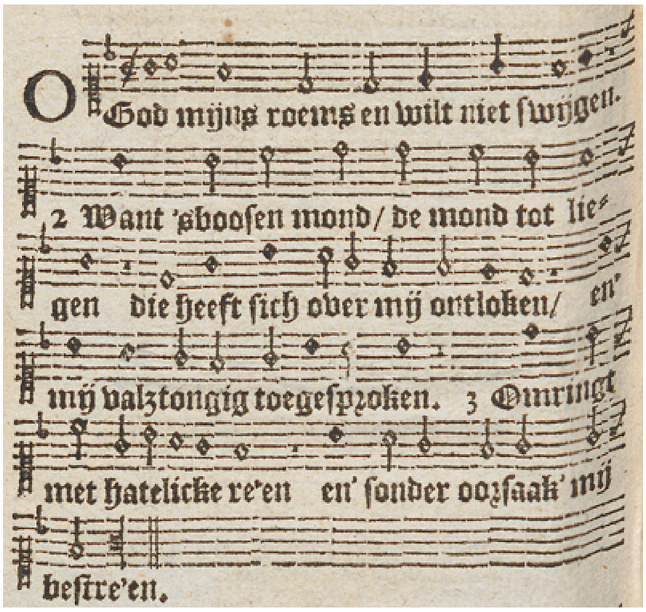

O God mijns roems en wilt niet swijgen.
2 Want 'sboosen mond, de mond tot liegen
die heeft sich over mij ontloken,
en' mij valztongig toegesproken.
3 Omringt met hatelicke re'en
en' sonder oorsaak' mij bestre'en.

4 Sij sijn mij voor mijn' vrundschapp tegen,
noch was ik tot 't gebed genegen.
5 Daar sij mij quaad voor goed [beloonden]
en' voor mijn' vruntschapp haat betoonden.
6 Stelt over hem den boosen quant:
den Zatan aan sijn' rechterhand.

7 De godloos kome uijt verwesen:
sijn' bede moet tot sonde wesen.
8 Laat sijne dagen weijnig werden;
een ander moet sijn ampt aanvaerden.
9 Laat sijne kind'ren weesen sijn:
sijn wijf in wewelicken schijn.

10 Laat sijne kind'ren dwalend' dwalen,
en' beed'len: ['tbrood] in't woeste halen.
11 De woek'raar moet all 't sijn verstricken:
en' sijnen arbeijd vremd' inslicken.
12 En' niemand sij'er die [hier na]
weldadigheijd aan hem begaa:

Ja niemand late sich bewegen
om sijne weesen duegd te plegen.
13 Laat sijn' afkomstige [mitsdesen] +
tuijtroeien onderhevig wesen: *+1 P. 6*
en' in't navolgende geslacht
daar sij haar naam te niet gebragt.

14 Dat haarer vaad'ren misdaad keere
tot in gedachte voor den Heere,
en' 'smoeders sonde niet verdwijne.
15 Maar stedes voor den Heer verschijne:
en' dat haar' huegenisze [verd]
uijt 't aerdrijk uijtgeroeied werd'.

16 Om dat hij noijt en heeft [ter degen]
gedacht barmhertigheijd te plegen,
maar doch vervolgde [seer behendig]
den man die arm was, en' ellendig,
ja die van herten was benood.

om hem te brengen tot der dood.

17 Hij heeft lust in den vlouk genomen;
en' sij is hem ook overkomen:
ook wild' hij geenen segen lijden;
en' sij ging verde van hem vlijden.
18 Hij heeft sich met den vlouk bekleed
gelijk als met sijn [eijgen] kleed,

Als water drongs' hem door 't lijf henen:
als olij tot in sijne beenen.
19 Dat sij hem tot een kleed verstrecke
op dat hij sich daar mede decke:
en' hem tot eenen gordel word'
die hem gestadelick omgord.

20 Dit [sij] het loon van 'sHeeren wegen
voor hun die mij [so seer] sijn tegen:
die mijner siele quaad verwijten.
+21 Gij Heer, wilt dij Heer t'mijwars quijte*n*,
om dijnen naam: verlost mij [spoed], *+2 P. 6*
want dijne gunst is overgoed.

22 Want ik ben houftig en' ellendig:
ook is mijn hert doorwond inwendig.
23 Ik gaa gelijk een' schaad'we henen
die afgaat, nu bij na verdwenen:
[so dat] ik woestig swadd'ren moet.
niet anders dan een sprinkhaan [doet].

24 Van vasten sijn mijn' knien besweken:
het vett' is van mijn vleesz gestreken.
25 Noch word de spott met mij gehouwen:
sij schudden 't hoofd als sij mij schouwen.
26 O Heer mijn God kom mij te baat':

hoed mij naar dijne gunstgenaad'.

27 Op dat sij kennelick bemerken
dat dit dijn' hand [is, dijne werken]:
gij Heer hebt [hun] dit doen bejeeg'nen.
28 Sij sullen vlouken, en' gij seeg'nen:
sij worden schaamrood [1] in den strijd,
en' daarom is dijn dienaar blijd.

29 Mijn' haters sullen schaamt' aentrecken:
de schand' sals' als een mantel decken.
30 'K sall met den mond den Heer belijden:
en' bij 't volk loven. 31 Die ter sijden
staat van den armen: op dat hij
van sijn' siel-richters hem bevrij'.

De C X Psalm.

7.

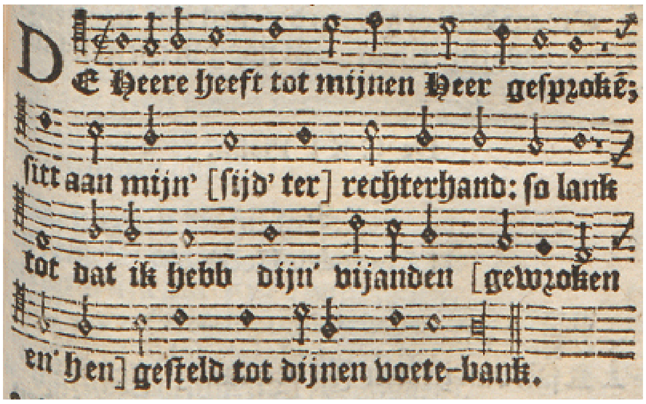

*D*E Heere heeft tot mijnen Heer gesproke*n*;
sitt aan mijn' [sijd' ter] rechterhand:
so lank tot dat ik hebb dijn' vijanden [gewroken
en' hen] gesteld tot dijnen voete-bank.

2 De Heer sall dij uijt Zijon doen behanden

1 *mits sij sich opmaken.*

[den sterken staf] de roede dijner kragt:
heerzt over [all' all'] dijne [dood]-vijanden.
3 Dijn volk werd' dij goedwillig toegebragt,

Ten daag' als gij dijn' sterkte sult bewijsen:
met groot zieraat van heijligheijd [omgord];
dij sall de dauw van dijn' geboorte [rijsen].
als uijt den buijck des dageraads [gestort].

4 De Heere heeft [met eenen eed] gesworen,
en' 'tsall hem niet berouwen [nimmermeer],
een priester sijt gij eeuwelick verkoren:
gelijkerwijs Melchijsedech [wel eer].

5 De Heer sall dij ter rechterhand geseten
ten daag' sijns toorns de koningen verslaan.
6 Hij sall 't gericht den heijdenen uijtmeten
hij sallet all met dooden overlaan:

Hij sall het hoofd doorhouwende verbreken
[het welk] so verd' [heerzt] over 'taerdrijks-dal.
7 En' op den weg noch drinken uijt der beke*n*:
[daardoor] hij 'thoofd om hoog verheffen sall.

De C X I Psalm.

3.
1 Lovet den Heere.

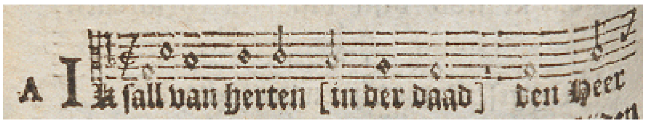

+*I*K sall van herten [in der daad]
den Heer +*A*

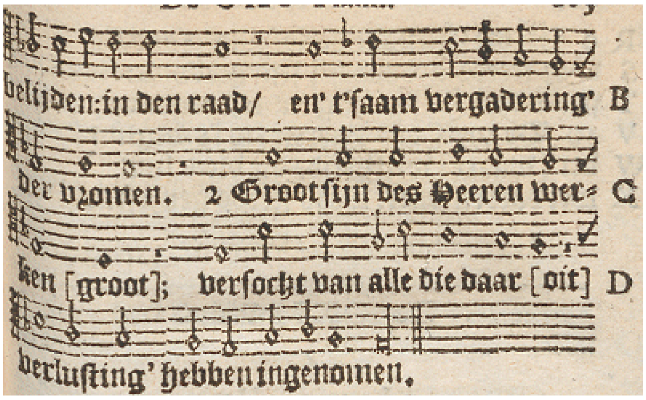

belijden: in den raad, [+]
en' t'saam vergadering' der vromen. [+] [+]*B*
2 Groot sijn des Heeren werken [groot]; [+] [+]*C*
versocht van alle die daar [oit] verlusting' hebben ingenomen. [+]*D*

3 Sijn goed [is] eer en' heerlickheijd: [+]
en' steeds blijft sijn' gerechtigheijd. [+] [+]*E*
4 Hij heeft van sijne wonderdaaden [+] [+]*F*
een [blijde] huegenisz' bereijd: [+]*G*
de Heer [is] vool barmhertigheijd, [+]
en' voll van [schatten der] genaden. [+]*H*

5 Hij geeft den kost dien die hem vreest: [+]
aan sijn verbond gedenkt hij [2]meest. [+] [+]*I*
6 Hij heeft sijn volk [ook daar beneven] [+] [+]*K*
de kragt sijns doens verkondigd wisz, [+]*L*
van dat hij hun de erffenisz' [+]
der heijdenen [noch] soude geven. [+]*M*

7 De werken die hij heeft gesticht [+]
sijn [enk'le] waarheijd, en' gericht: [+]*N*
getrouw sijn alle sijn' [3] oorkonden. [+]
8 Altoos en' eeuwig vast gehecht: [+] [+]*O*
[sij sijn] in waarheijd opgerecht, [+] [+]*P*
en' voll oprechtigheijds [bevonden]. [+]*Q*

2 *eeuvvelick*
3 *geboden.*

[+]9 Hij die sijn volk verloszing' sond,
[+]voor steeds gebood hij sijn verbond: [+]*R*
[+]sijn naam [is] heijlig en' te vreesen. [+]*S*
[+]10 De vrees des Heeren [is] 't beginn [+]*T*
[+]der [waare] wijsheijd, die dien sinn [+]*V*
[+]wel vatt en' doet: word steeds gepresen. [+]*W*
[1] [+]*X*

De C X I I Psalm.

6.
1 Lovet den Heere.

[+]*D*E man [sall] gelucksalig [wesen]
die [God] den Heere [hier] sall vreesen: [+]*A*
[+]die sijn bevelen sall bevroede*n*.
[+]2 Sijn saad sall magtig sijn op aerden: [+]*B*
[+]het vroom saad sall gesegend werden: [+]*C*
[+]3 Sijn huijs sall sijn voll' schatt en' goeden: [+]*D*
[+]*E*

[+]Sijn' g'rechtigheijd blijft steeds [in luijster].
[+]4 'Tlicht ging den vromen op in 't duijster: [+]*F*
[+]*G*

1 *ganzer.*

hij is voll van goedgunstigheden +
ganz onfermhertig, en' rechtvaerdig. +H
5 Een goed man gunt, en' leent [volvaerdig]: +
in oordeel matigt hij sijn' reden. + +I
+K

6 Ook sall hij nimmermeer niet sneven: +
de vroom' sall steeds in hueg'nisz leven. + +L
7 Hij heeft geen' vrees' voor quaad geruchte: + +M
sijn hert staat vast 't vertrouwt den Heere. + +N
8 Sijn hert stuent vast 'ten vreest niet [meere] + +O
nu siende sijn verdruckers [vluchte]. + +P
+Q

9 Den armen deelt hij uijt mildadig, +
en' sijn' gerechtigheijd blijft stadig: + +R
in glanz verhoogtmen sijnen horen. + +S
10 De boos' sall't sien, en 't sall hem spijten, + +T
hij sall kners-tanden, en' afslijten: + +V
der boosen wenz die gaat verloren. + +W
+X

De C X I I I Psalm.

5.
1 Lovet den Heere.

1 *G*Ij 'sHeeren dienaars lovet [t'saam:
eij] lovet toch des Heeren naam.
2 De naam des Heeren sij gesegend:
voor een-

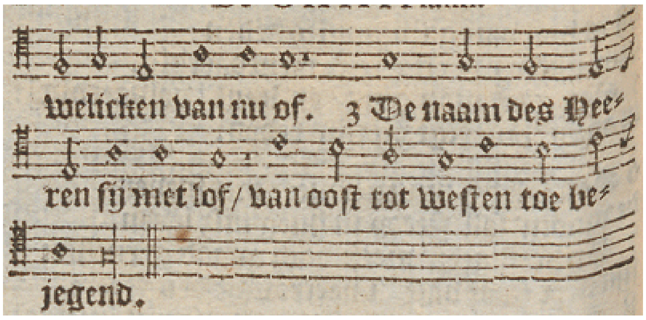

welicken van nu of.
3 De naam des Heeren sij met lof,
van oost tot westen toe bejegend.

4 De Heer [is't die] verheven werd
verd' boven alle volken [verd]:
sijn' heerlickheijd [komt sich vertoonen]
verr' boven 'shemels [hoog beschott].
5 Wie [is] gelijk de Heer ons God:
die sich verheft om hoog te woonen:

6 Die sich vernedert om [mits dien]
in hemel en' op aerd te sien:
7 *V*ijt 'tstoff verheft hij den verpletten:
hij sall den man voll van gebrek
opheffen uijt den vuijlen dreck.
8 Om hem bij groote ne'er te setten:

Bij sijns volks grooten [in voorspoed].
9 Hij is die d'onvruchtbaare doet
in een [voll] huijsgesinn verkeeren:
en' maakt dat sij [met vrucht omgort]
blij-moder veler kind'ren word.
[Ey] lovet toch den Heer [der Heeren].

De C X I V. Psalm.

4.

*D*Oe Ysrael [nu] uijt Egipten quam:
en' van 'tvremd volk ook Jakops ganze stamm':
2 Werd Juda [Juda werde] sijn heijligdomm:
sijn' heerzing' Ysrael.
3 De see sagt aan en' vluchtede [seer snell]:
de Jordaan week [1] seer verde.

4 'Tghebergte sprong gelijk als rammen op:
de huevelen als lamm'ren [op end' op].
5 Gij see wat [mogt] dij [dringen]
dat gij [2]he'en vlood ? en' weekt Jordaan ter sij ?
6 Dat gij gebergt' als rammen, huev'len, gij
als lamm'ren op mogt springen ?

7 Gij aerdrijk [da*n*, gij aerdrijk] schrickt en beeft
voor 'taangesicht des Heeren [die daar leeft,
wilt] voor Gods aanschijn [schromen
voor [Jakops [God]. 8 Die [sonder weer of' woel]
de steenrotz' keert in eenen water poel:
de klipp' in water-stroomen.

1 *achtervvars.*
2 *achtervvars.*

DeC X V Psalm.

4.

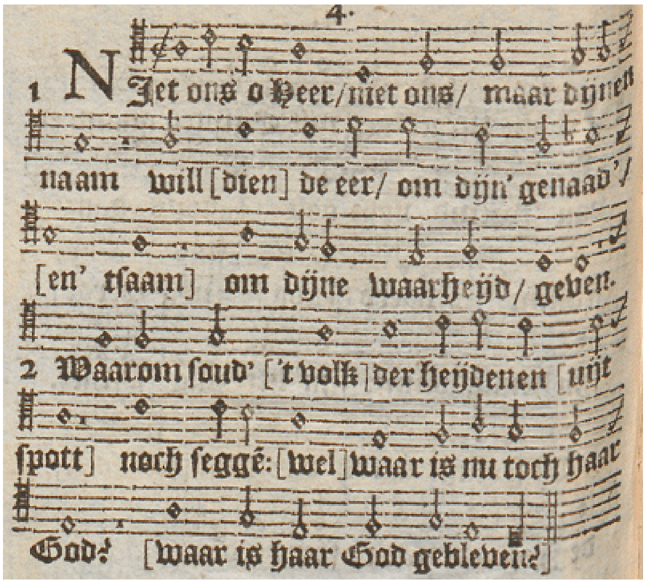

1 *N*Iet ons o Heer, niet ons, maar dijnen naam
will [dien] de eer, om dijn' genaad',
[en' tsaam] om dijne waarheijd, geven.
2 Waarom soud' ['t volk] der heijdenen [uijt spott]
noch segge*n*: [wel] waar is nu toch haar God ?
[waar is haar God gebleven?]

3 Daar onse God toch in den hemel [rust]:
hij heeft gedaan ook alles wat hem lust.
4 Haar' beelden [die sij toogen
sijn] silver, goud: der menzen handen [1] zier.
5 Sij sijn gemond, doch spreken niet [een sier]:
noch' sien met haaren oogen.

6 Sij sijn geoord, doch sij en hooren niet:
sij sijn genuesd, maar doch en rieken iet.
7 [2]'Tsijn handen die niet raken;
sijn sijn gevoet, maar konnen doch niet gaan;
[en'] haare keel' kan geen geluijd uijt slaan.
8 Dat sulks sijn diese maken:

Dat sulks elk sij die haar vertrouwen willt.

1
2

Gij Ysrael betrouwt den Heer: een schild, +
een hulp' is hij den desen. +P 5.
10 Gij Arons huijs vertrouwet op den Heer:
een' hulp-verlaat, een' schild' [,een tegenweer]
[wilt] hij den sulken [wesen].

11 Gij die God vrees't, dat gij op God vertrouw't:
hij [is] haar' hulp', haar schild [haar vast behoud].
12 God hiel ons in gedachten;
hij segen' [ons], die Ysr'el seege'nen sall:
[Die] Arons huijs sall segenen. 13 [En' all]
die Godes vrees' betrachten:

[Die] groot' en' kleen' sall segenen [in vreed'].
14 De Heer will u en' uwen kind'ren [meed
den segen noch vermeeren.
15 Gij [sijt] den Heer gesegend [als de sijn']:
die hemel schiep en' aerd'. 16 De heem'len [sijn]
de hemelen des Heeren:

Hij die de aerd' den menzen kind'ren gaf.
17 All' die dood sijn gedaald in 't stille [graf]
en' sullen God niet loven.
18 Doch 's Heere*n* lof sall va*n* ons sijn verbreijd
van nu af aan, tot in der eeeuwigheijd.
Loof't toch den Heer [daar boven].

De C X V I Psalm.

5.

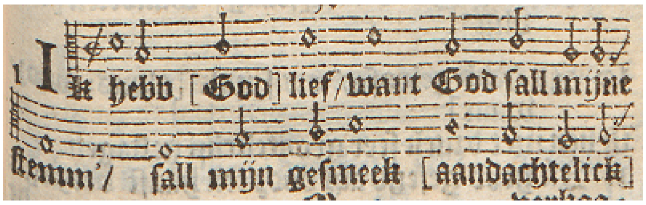

1 *I*K hebb [God] lief, want God sall mijne stemm',
sall mijn gesmeek [aandachtelick]

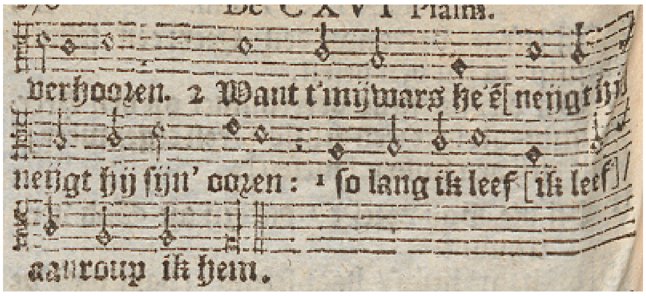

verhooren.
2 Want t'mijwars he'e*n* [neijgt hij]
neijgt hij sijn' ooren: [1]
so lang ik leef [ik leef],
aanroep ik hem.

3 De ba*n*d des doods hadd mij ro*n*dom omva'an,
de angst des grafs die quam mij [nu] begroete*n*:
angst ende smert quam ik te verontmoeten.
4 Doch [dus] riep ik de*n* naam des Heere*n* aan:

Och Heer verlost mijn' siel' [uijt dese smert].
5 De Heer [die is] genadig en' rechtvaerdig:
en' onse God die verontfermt sich [vaerdig].
6 De Heer bewaart d'eenvoudige [van hert]:

Ik ben gelijk als uijtgeteerd [vergaan],
noch sall hij mij behouden [t'sijner eeren].
7 Mijn' siele wilt tot dijne rust we'erkeeren:
want [God] de Heer heeft dij veel goeds gedaan.

8 Want van de dood hebt gij mijn' siel bevrijd;
mijn oog van traan: en mijnen voet voor sneve*n*.
9 Ik sall in 't land der gener die hier leven,
voor 'taanschijn Gods [staag] wandelen [met vlijt].

+10 Ik hebb geloofd, en' sprak [aldus; voorwaar]
ik ben met druck seer grootelicks geslagen. *+P. 6*
11 Ik hebb geseijd als door een haast verzage*n*:

1 *in mijne dagen.*

de menz en is toch maar een luegenaar.

12 Wat [is't dat] ik den Heer vergelden sall:
[voor] all sijn goed [hier] over mij [op aerde*n*] ?
13 Ik sall den kelk der heijlgenaad' aanvaerde*n*:
en' 'sHeeren naam aanroupen [over all'].

14 Voor all sijn volk nu tegenwoordelick:
sall ik den Heer van mijn' beloft' begrooten.
15 De dood [de dood] van sijne gunstgenoote*n*,
[is] in het oog des Heeren kostelick.

16 [Ik ben] dijn knecht, och Heer, [ik ben] dijn knecht
dijn die*n*stmaagds soon; ook schuerde gij mijn' banden.
17 Ik off're dij [dees' mijne] dankoff'randen:
en' 'sHeeren naam aanroup ik [wel te recht].
18 Nu [nu] sall ik den Heere [Zebaoth],

voor all sijn volk all' mijn' beloft' uijtkeeren.
19 In 't voorhuijs [Gods in 't voorhof onses] Heeren,
[ja] binnen dij Jerusalem. *Loof't God.*

De C X V I I Psalm.

1.

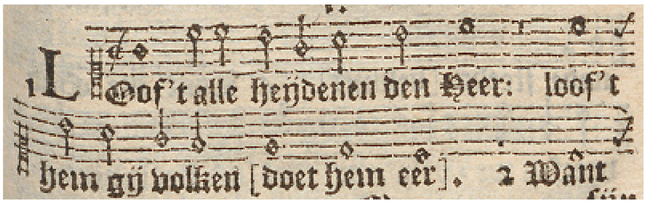

1 *L*Oof't alle heijdenen den Heer:
loof't hem gij volken [doet hem eer].
2 Want

sijne onfermhertigheijd is over ons in kragt verspreijd,
ook duijrt des Heeren waarheijd
tot der eeuwen eeuwen. *Lovet God.*

De C X V I I I Psalm.

3.

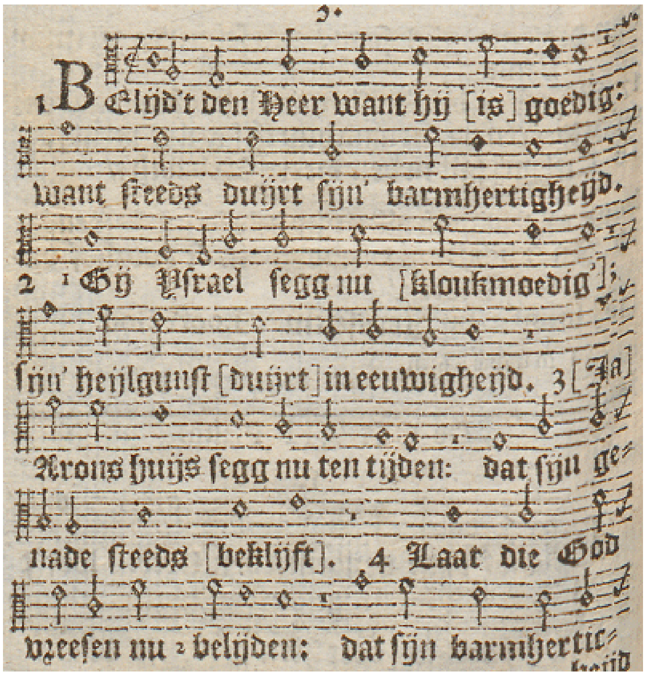

1 *B*Elijd't den Heer want hij [is] goedig:
want steeds duijrt sijn' barmhertigheijd.
2 Gij Ysrael segg nu [kloukmoedig'];
sijn' heijlgunst [duijrt] in eeuwigheijd.
3 [Ja] Arons huijs segg nu ten tijden:
dat sijn genade steeds [beklijft].
4 Laat die God vreesen nu [2] belijden:
dat sijn barmhertic-

1}*dat.*
2 *seggen.*

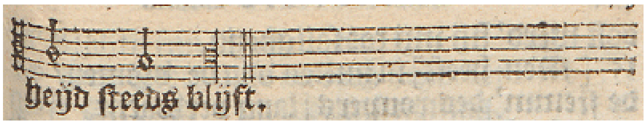

heijd steeds blijft.

5 In angst hebb ik den Heer gebeden:
de Heer heeft mij verhoord in 't wijd.
6 De Heer is met mij [hier beneden] [+]
'kvrees niet [3] hoe mij de menz bestrijd'. *[+]1 P. 4*
7 Beneffens mijne onderstanders
is God met mij [noch boven dien]:
en' daarom sall ik [noch wat anders]
aan [alle] mijne haters sien.

8 'Tis] beter Gode te vertrouwen:
dan op den menz sijn' hoop' te slaan.
9 ['Tis] beter op den Heer te bouwen:
dan op de vorsten [hier] te staan.
10 All 't volk is rondom mij geweken:
[wel laat'et sijn] in 's Heeren naam,
ik salse toch in stucken breken.
11 Sij hebben mij omringd [all' t'saam],

Voorwaar sij konnen mij omzingen:
in 'sHeeren naam [laat't all geschie'n]
ik salse toch [all' t'saam] ombringen.
12 Sij hebben mij omzingd als bien,
[maar doch] sij sijn [noch all' te same]
gelijk een doorn-vier uijtgegaan:
[wel laat'et sijn] in 's Heeren naame,
ik salse toch in stucken slaan.

13 Al drijvend' dreeft gij mij tot vallen:
doch heeft de Heer mij hulp' bereijd.
14 Mijn' sterkt' [is] |God, mijn roem [in alle*n*]:

3 *vvat mij de menz doe.*

ook werd' hij mij tot saligheijd.
15 [Men heeft] in hutten van de vromen,
de stemm' des roupers [lang verwacht
men heeft de stemm'] des heijls [vernomen]:
des Heeren rechterhand doet kragt.

16 Gods rechterhand [is] hoog verheven:
des Heeren rechterhand is sterk.
17 'K en sall niet sterven, maar 'ksall leven:
en' doen verhaal van Godes werk.
18 ['Twas wel] de Heer die mij kastijdde:
doch gaf mij noijt in 'sdoods beleijd.
19 [Kom't] open't mij [nu allersijde]
de poorten der gerechtigheijd:

Daar sall ik ingaan [t'sijner eeren]
den Heer belijdende [voordaan].
20 Dit is de poorte [Gods] des Heeren:
de vrome sullen daar in gaan.
21 Met lof-belijd sall ik dij loven,
dat gij mij hebt verhoord [bij tijd]:
en' dat gij mij [ook daarenboven]
tot saligheijd geworden sijt.

+4 22 De steen verachtelick verstooten
van [all'] de bou-luij [in 'tgemeen] *+3 P.*
is noch [in 't bouwerk] ingeschoten
ten prinzepaalsten hoofd-houk-steen.
23 Dit is geschied selfs van den Heere:
't welk onsen oogen wonder geeft.
24 Dit is de dag dien [t'sijner eeren]
de Heere selfs verordend heeft.

Laat ons [dan] dese vruegd bevroeden,

4 gevvorden.

en' vrolick sijn in desen [dag].
25 Och Heere wilt nu toch behoeden:
geeft Heer dat 't nu wel lucken mag.
26 Hij die daar komt in 's Heeren naame
sij [hoog] gesegend [t'allen tijd]:
wij segenen u [all' te same']
gij die van 't huijs des Heeren sijt.

27 God [is] de Heer [dien wij vertrouwen,]
en' hij heeft ons verlicht [voorwaar]:
bind't 't feest slacht-offer [nu] met touwen
vast aan de hoornen van 't outaar.
28 Gij [sijt] mijn God, 'k loof dij [ootmoedig]:
[gij sijt] mijn God, 'kverhooge dij.
29 Belijd't den Heer, want hij is goedig:
ook [blijft] sijn' gunst [ons] eeuwig [bij].

De C X I X Psalm.

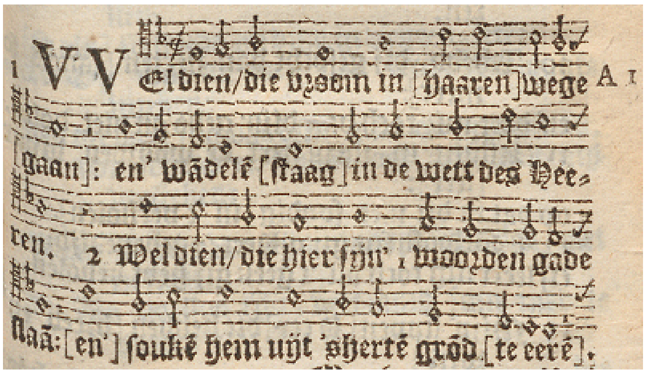

1 *VV*El dien, die vroom in [haaren] wege [gaan]: [+]
en' wa*n*dele*n* [staag] in de wett des Heeren. [+]*A I*
2 Wel dien, die hier sijn' [1] woorden gade slaa*n*:
[en'] souke*n* hem uijt 'sherte*n* gro*n*d [te eere*n*].

1 *getuijgeniszen.*

3 Vrij van bedrijf der ongerechtigheijd:
[so datse vroom] in sijnen weg verkeeren.

4 [All] dijn' geboo'n hebt gij ons opgeleijd,
op dat wij die seer nauw bewaren souwen.
5 Och waren toch mijn' wegen toebereijd,
[bequaam] om so dijn' kueren t'onderhouwe*n*.
6 Als dan sall ik voor schande sijn bevrijd,
als ik alleen op dijn' geboo'n sall schouwen.

7 Dan doe ik dij met een vroom hert belijd:
als ik dijns rechts gerechtigheijd sall vaten.
8 Ik sall dijn' wett bewaren [t'allen tijd]:
en' wilt mij toch niet al te lang verlaten.
+9 Hoe sall de juegd haar pad reijn houden [Heer]:
om naar dijn woord [haar' wegen] aan te vaten. *+B II.*

10 'Khebb dij gesocht van herten [langs so meer]:
en' doet mij toch van dijn' gebo'on niet dolen.
11 'Ksluijt in mijn hert de woorden dijner [leer]:
op dat ik dij niet sondig [in 't verholen].
12 ‡ Geloofd sijt gij o Heer, ‡ gebenedijd;
eij leert mij toch all 't geen gij hebt bevolen.

13 Mijn' lippen [Heer] die hebben [breed en' wijd]

verhaal gedaan van all' dijns monds gerichte*n*.
14 De weg dijns woords die heeft mij meer verblijd,
dan alle schat. 15 'Ksall dijn' geboden wichten:
so als [3] mijn oog op dijne wegen siet.
16 'Ksall vruegd met lust in dijne kueren stichten:

Dijn woord [o Heer, dijn woord] vergeet ik niet.
17 Doet dijnen knecht de duegd dat ik mag leven: +
dat ik bewaar ['tgeen mij] dijn woord [gebiet]. +*C III*
18 [Heer] opent mij de oogen [daar beneven]:
so sall ik sien de wond'ren dijner wett.
19 [Als] vremdeling [gaa] ik op aerden [sweven]:

Bergt voor mij niet 't geen gij hebt ingesett.
20 De siel' wilt mij van groot verlangen breken:
[so als] sij steeds op dijn' gerichten [lett].
21 Gij wilt dij toch van trotz-vervloukte wreken:
van die daar sijn van dijn' gebo'on verdwaald.
22 Wilt schand' en' smaad toch verr' van mij versteken:

Want ik bewaar dijn [4] woord ['twelk niet en faalt].
23 De vorsten sijn [5] versaamd [om raad te plegen],

3 *ik.*
4 *getuijgenisze*n.
5 *geseten.*

die tegens mij veel hebben opgehaald:
[doch] sall dijn knecht dijn kueren overwegen.
24 Ook is dijn' [6] wett mijn' lust, mijn raadsman voord.
+25 Vast in het stoff is mijne siel' gelegen;

+*D IV*

[Heer] maakt mij toch we'er levend naar dijn woord.
26 'Khebb dij verhaald mijn' wegen [ende werken],
en' gij hebt mij [so goedelick] verhoord:
wilt [7] mijn verstand in dijne kueren sterken.
27 Doet mij den weg van dijn' gebo'on verstaan:
en' ik sall [staag] op dijne wond'ren merken.

28 Mijn' siele smelt so als sij is bela'an:
wilt naar dijn woord mij wederom oprichten.
29 Doet mij den weg der valzheijd toch ontgaan:
en' geeft mij toch dijn' wett [om mij te stichten].
30 'Kverkoos de*n* weg die ganz waarachtig is:
en' sloug het oog op [alle] dijn' gerichten.

31 Ik hiel mij vast aan dijn' getuijgenisz:
en laat mij Heer geen' schande wedervaren.
32 'Tpad dijner wett sall ik doorloopen wisz:
als gij mijn hert op 'truijm sult doen bedaren.
+33 Leert [leijd] mij Heer 'tpad dijner kueren [he'en],
en' om den loon so sall ik het bewaren. +*E V.*

6 *getuijgeniszen.*
7 *mij leeren.*

34 Wijst mij, dat ik dijn' wett bewaar' met ee*n*:
en' ik sall die van ganzer herten houwen.
35 Doet mij het pad van dijn' bevelen tre'en:
want ik daar op [alleen] hebb willen schouwe*n*.
36 [Heer] neijgt mijn hert tot dijn oorkondig woord,
tot ‡ geen' begeert' of ‡ gierig wanvertrouwe*n*.

37 Laat mijn gesicht voorbij gaan [ongestoord];
[en' vrij] van op de ijdelheijd te merken:
maak dat ik op dijn' wegen levend word.
38 Wilt dijnen knecht toch in dijn woord versterken:
[dijn woord] 'twelk daar tot dijne waarheijd [leijd].
39 Weert [schand en] [8] smaad die in mij vreese werken:

Want dijn gericht [is] voll van goedigheijd.
40 Siet dijn' gebo'on sijn alle mijn verblijde*n*:
verquickt mij we'er in dijn' gerechtigheijd.
41 Ja gunt mij Heer dijn gunstig medelijde*n*: +
dijn heijl [die koom] naar dijn' belofte*n* [voord]. *+F. VI*
42 So antwoord ik die mij dit woord [9] benijden,

Dat ik in hoop' vertroud hebb op dijn woord.
43 Neem dit waar woord so niet uijt mijnen monde:
want 'khebb gewacht op dijn gerichte*n* voord.
44 Geduijriglick, altoos en' tallen stonde
bewaar ik [Heer de woorden] dijner wett.
45 En' wand'le so in't open ruijme [ronde]:

Want 'khebb gesocht 'tgeen gij hebt ingesett.

8 *mijnen smaad daar ik voor vreese.*
9 *vervvijten.*

46 'Ksall van dijn [10] woord voor koningen noch spreken,
en' nimmermeer beschaamd sijn [noch' ontzett]:
47 Tot dijn gebo'on is mijne lust geweken,
ik hebbse lief. 48 Ik sall mijn handen gaan
tot dijn gebo'on, die ik lief hebb, opsteken:

En' sall [also] dijn kueren overslaan.
+49 Gedenkt des woords aan dijnen knecht [gegeven]:
daar op gij mij in hope hebt doen staan. *+G VII*
50 Dit [is] mijn troost in mijn katijvig leven:
dijn woord heeft mij we'er levendig gemaakt.
51 Het trotz volk heeft met mij den spott gedreven:

[Doch] dijne wett en hebb ik noijt [11] versaakt.
52 'Kwas dijns gerichts van ouds-her Heer gedachtig;
en' werd vertroost. 53 De schrick heeft mij geraakt
als 'tgodloos volk dijn' wett verliet [verachtig].
54 Dijn kueren sijn mijn-lied geweest [mijn lot]
in 'thuijs daar ik als vremd'ling was woonachtig.

55 Aan dijnen naam docht ik bij nacht o God:
en' dijne wett' bewaard' ik [tallen stonde].

10 *getuijgeniszen.*
11 *afgevveken.*

56 So was 't met mij: so hiel ik dijn gebod.
57 Mijn erfdeel sijt gij Heer, [twelk] ik verkonde, +
op dat ik so dijn woord bewaren mog'. *+H VIII.*
58 Dijn aangesicht smeek ik uijt s'herten gronde:

Ontfermt dij mijns naar dijnen woorde toch.
59 Ik overdenk mijn' wegen: daarenboven
keer ik den voet tot dijn' oorkonden noch.
60 Ik hebb gespoed, 'kversuijm niet [dij te loven]:
en' acht te slaan ['tgeen] dijn bevel [mij seijt].
61 Der boosen rott dat quam mij nu beroove*n*:

Doch hebb dijn' wett noijt [12] achter-rugg geleijd.
62 'Kben [13] 'snachts, om dij te loven, opgeresen:
om all het recht van dijn' rechtvaerdigheijd.
63 Ik vouge mij bij alle die mij vreesen:
en' dijner wett geboden gade slaan.
64 Heer, d'aerd is voll van dijn goedgunstig wesen:

Leert mij dijn' wett. 65 Gij hebt veel goeds gedaan +
bij dijnen knecht Heer, volgens dijnen woorde. *+I IX.*
66 Leert mij den sinn en' wetenschap verstaan:
aan dijn' geboon hebb ik geloofd [soo't hoorde]
67 Ik was verdwaald eer ik vernederd werd:
maar doch dijn woord bewaar ik rechtevoorde.

12 *vergeten.*
13 *ter middernacht.*

68 Gij [sijt ganz] goed, en' dijne gunst streckt verd:
leert mij dijn' wett. 69 De trotze rock*en* lueg*en*
vast tegens mij: ik sall van ganz mijn hert
[all'] dijn' gebo'on bewaren [naar vermuegen].
70 Haar hert dat is te saam gestolkt als smout:
in dijne wett hebb ik all mijn verhuegen.

71 Het was mij goed als dat ik werd benoud:
op dat ik so dijn' kueren leer' [en eere].
72 De wett dijns monds is mij meer waerd dan goud
dan silver [,dan] veel' duijsenden o [Heere].
+73 Dijn' hand heeft mij gemaakt, en' t'saam gebragt:
geeft mij verstant, dat ik dijn' rechten leere. +*K X.*

74 'Tvolk dat dij vreest die sullen [met aandacht]
mij aansien [Heer], en [14] achten't vruegde waerdig:
want op dijn woord hebb ik [in hoop'] gewacht.
75 Ik weet o Heer dijn' richten sijn rechtvaerdig:

[Selfs] naar dijn woord aan dijnen knecht [gedaan].
77 Stort over mij dijn' onfermhertigheden,
so sall ik't [noch in't] leven [blijven staan]:

14 *ende sich verblijden.*

want dijne wett sijn mijne lustigheden.
78 Maak 'tvolk beschaamd dat so hoogmoedig is,
sij hebben mij toch valszelick vertreden:

Doch dijn' gebo'on sijn mijne oeffenisz'.
79 Dats' [all'] tot mij toch keeren die dij vreese*n* !
die sich verstaan op dijn' getuijgenisz.
80 Mijn hert moet vroom in dijne kueren wesen:
op dat ik [Heer] niet schaamrood worde*n* mog'.
81 Mijn' siel' beswijkt na dijnen heijl [mitsdesen]. +

+*L XI.*

'Khebb op dijn woord gewacht [en' wacht als noch].
82 Mijn' oogen [selfs] sijn na dijn woord besweken:
wanneer, segg ik, sult gij mij troosten toch ?
83 Want [siet] ik word bij 't bockvell vergeleken
['twelk] in den rook [te rooken word gelegd]:
[doch] hebb dijn' wett noijt uijt gedacht versteken.

84 Hoe lang [is noch] de tijd van dijne*n* knecht:
wanneer sult gij mijn' haters t'rechte setten ?
85 Het trotz volk heeft mij kuijlen opgerecht:
't welk niet en is vermogens dijne wetten:
86 All' dijn' gebo'on [sijn enk'le] waarheijd [Heer]:
help mij: ik word vervolgd met valz' opzetten.

87 Sij dreven mij bij na ter aerded ne'er:
doch dijn' gebo'on hebb ik niet laten varen.
88 Naar dijne gunst so geeft mij 't leven we'er:
en' 'ksall dijns monds getuijgenisz bewaren.
+89 o Heer dijn woord blijft steeds in 'shemels [troon].
90 Van stamm' tot stamm' sall sich dijn' trouw' [verklaren]: *+M XII*

Gij sticht de aerd, en sij blijft staan [ten toon].
91 Op dijn bestuijr bestaanse tot op heden:
want sij all [sijn] dijn' dienst-bereijde bo'on.
92 Waar dijne wett niet mijne lustbaarhede*n*:
'kwaar nu te niet in mijnen druck geraakt.
93 'Ksall dijn' gebo'on niet [15] acht'loos overtreden:

Daar door dat gij mij levend hebt gemaakt.
94 Ik [hoor] dij [toe], behoud mij [sonderlingen]:
want dijn' gebo'on hebb ik gesocht [gesmaakt].
95 De godloos heeft om mij om hals te bingen
op mij gewacht: 'kweet dijn' getuijgenisz'.
96 Ik hebb het eijnd' gesien van alle dingen:

[Dat] dijn gebod seer wijd uijtstreckend' [is].
+97 Hoe lief hebb ik dijn' wett [voor alle saken]:
sij is] des daags mijn' onderhoudenisz'. *+N XIII.*
98 Door dijn' gebo'on sult gij mij wijser maken

15 *vergeten.*

verr' boven die, [16] die tegens mij so woe'n:
want dijne wett [sall] mij altoos [wel smaken].

99 'Khebb meer verstands dan all' mijn' leeraars doen:
want mijn gedacht [bedenckt all'] dijn oorkonden.
100 Ik sall veel meer dan d'oude [selfs] bevroe'n:
wa*n*t dijn' geboon hebb ik mij [17] onverwonde*n*.
101 'Khoud mijnen voet van allen boosen pad:
om so dijn woord te houden [t'allen stonden].

102 [So dat] ik noijt van dijne rechten trad:
gij leert mij toch. 103 Hoe soet sijn dijne reden
aan mijn geraak: [sij sijn] als honigrat
in mijnen mond. 104 Dijn woord leert mij wijsheden:
dies haat ik ook den weg der valzigheijd.
105 Dijn woord [is mij] ee*n* luchter voor mijn' treden: [+]

[+]*O XIV.*

Een licht ['t welk mij] op mijnen pad [geleijd].
106 Ik swoer en' blijf daar bij: dat ik sall houwen.
de rechten [Heer] van dijn' gerechtigheijd.
107 Ik ben [ik ben] in overgroot benouwen:
maakt naar dijn woord mij levendig o Heer.
108 Heer wilt mijns monds vrijwillig offer schouwen:

16 *mijne vijanden.*
17 *bevvaard.*

En' leert mij toch [dat ik] dijn rechten [leer']:
109 In mijn' hand is mijn' siel' gestadelicken:
en' dijne wett vergeet ik nimmermeer.
110 Het godloos volk leijt mij [verborge] stricken;
doch ik hebb noijt gedwaald van dijn gebod.
111 Dijn oorko*n*d is mijn erf voor eeuwelicke*n:*

Want dese sijn mijns herten vruegd [o God].
112 Ik neijg mijn hert om steeds dijn recht te plegen
[+]ten eijnde toe. 113 Ik haat versierden [spott]:
doch dijne wett die hebb ik lief gekregen. *[+]P XV.*
114 Gij sijt mijn scherm, mijn schild, 'kwacht op dijn woord.
115 Gij boose wijk't [wijk't] van mij [verre wegen]:

Mijns Gods gebo'on die sall ik houde*n* voord.
116 Maak naar dijn woord mij sterk, en' ik sall leven:
hoed mij voor schand' [die] mijne hope [smoort].
117 Versterckt mij toch, en' mij sall heijl aankleven:
ook sall dijn woord mijn' lust sijn t'elkemaal.
118 Die van dijn recht afdwale*n*, doet gij sneve*n*.

Want haar bedrog is valze luegentaal.
119 Gij doet all t'saam de boos' op aerden swichten
gelijkerwijs als schuijmzel van metaal:
dies hebb ik lief dijn [18] rechte*n* [die mij stichte*n*].

18 *getuijgeniszen.*

120 Mijn vleesz verschrickt als dij de schrick [bevecht]:
ook hebb ik mij ontsett van dijn' gerichten.

121 Ik hebb gepleegd gerechtigheijd en' recht:
lijd niet dat mijn' verdruckers mij wegrucke*n*: +
122 Verborgt in 't goed' [verborgt toch] dijnen knecht: *+Q XVI.*
op dat de trotz' mij niet en onderdrucken.
123 Mijn' oogen sijn van lust dijns hehls vergaan:
[so sij] na 't woord van dijn' gerecht'heijd [jucken].

124 Doet dijnen knecht naar dijne heijlgena'an,
en' leert mij toch dijn' kueren [ondergronden]:
125 Ik [ben] dijn knecht [Heer] doet mij die verstaan:
so weet ik dan [ook alle] dijn' oorkonden.
126 ['Tis] tijd dat [nu] de Heer sijn werk [begint]:
[want] dijne wett die hebben sij verslonden.

127 Daarom hebb ik [all'] dijn' gebo'on bemind
ook boven goud, [goud] louter boven maten.
128 Dies heb ik all', all' dijn' gebo'on gesind:
en' allen weg van valzheijd [leeren] haten.
129 Ganz wonderbaar sijn dijn' oorkonden [Heer]: +
mijn' siel' heeft die bewaard [en' noijt verlate*n*]. *+R XVII*

130 De opening' dijns monds verlicht [ook seer],

sij onderricht d'eenvoudige [van sinnen]"
131 'Khebb mijnen mond geopend, 'khijge we'er:
want ik verlang na dijn' gebo'on [van binne*n*].
132 Siet mij toch aan, ontfermt dij mijner [haast]:
als gij hun doet, die dijnen naam beminnen:

133 Stelt door dijn woord [all'] mijne gangen vast
en' mij en sall geen onrecht over-heeren.
134 Verlost mij toch van 'smenzen overlast:
en' dan sall ik [all'] dijn' geboden [19] eeren.
135 Maak dat dijn [20] glanz op dijnen dienaar licht',
en' wilt mij toch [all'] dijne kueren leeren.

136 De watervloe'n vlie'n ne'er uijt mijn gesicht:
+mits sij dijn' wett niet houden. 137 [Ganz] rechtvaerdig
sijt gij o Heer: en' recht is dijn gericht. *+S XVIII.*
138 Gerechtigheijd gebood gij [ook seer vaerdig
gelijkerwijs als] dijn' getuijgenisz'.
dijn' waarheijd [ook te houden] voor hoogwaerdig.

139 Mijn ijver heeft mij weg-geruckt [gewisz]:
om dat die mij bestre'en, dijn woord vergaten.
140 [Daar doch] dijn woord ganz gaar gelouterd [is],

19 ionderhouden.
20 *aangesicht.*

voorwaar dijn knecht bemint'et uijt der maten.
141 Seer kleijn [ben] ik, en' als verworpelick:
[doch] dijn gebo'on en hebb ik noijt [21] gelaten.

142 Rechtvaerdig is dijn recht voor eeuwelick:
en' dijne wett [is] waarheijd [daar beneven].
143 Mij sijn ontmoet verdrucking, angst [,en' schrick]:
[maar] dijn' gebo'on [sijn] mijne lust [gebleve*n*].
144 Eeuw-durig [is] [22] dijns woords gerechtigheijd:
doet mij [dit toch] verstaan, en' ik sall leven.

145 Ik hebb tot dij van herten seer geschreijd;
verhoort mij Heer: dat ik dijn recht betrachte. +
146 Ik roup dij aan, dijn heijl sij mij bereijd: *+T XIX*
op dat ik so op dijn' oorkonden achte.
147 [Ja] ik verrasz den vrougen dageraad,
en' schreij: [so als] ik op dijn woord [stees] wachte.

148 Mijn oog is op eer [dat] de wacht [opslaat]:
om in dijn woord aandachtelick te waken.
149 Hoort mijne stemm' naar dijne gunst-genaad':
wilt naar dijn recht o Heer mij levend maken.
150 Sij sijn na bij die schalkheijd sijn gewend:
die dijne wett afwijkende [versaken].

151 [Maar] gij o Heer [gij sijt hier ook] ontrent:

21 *vergeten.*
22 *dijner getuijgeniszen*n.

voll waarheijd [sijn] all' dijn' gebo'on [bevonden].
152 'Khebb va*n* ouds her dijn [23] woord en' wett gekend:
want gij hebt die voor eeuwig willen gronden.
+153 Siet mijn kruijs aan, en mak'et mij toch quijt:
want dijne wett vergeet ik t'geenen stonden. +*V XX.*

154 Bericht mijn recht, maak dat ik werd bevrijd;
wilt naar dijn woord mij levendig verklouke*n*.
155 Va*n* 'tgodloos volk [is] 'theijl verr en*de* wijd:
om dat sij Heer dijn kueren niet en souken.
156 Seer groot, o Heer, sijn dijn' barmhertighe'en:
wilt naar dijn recht mij levendig verklouken.

157 Ik word van veel vervolgd, van veel' bestre'en:
[doch] va*n* dijn woord en wijk ik niet [gevlode*n*.
158 Ik hebb gesien die trouwelooslick de'en,
en' 'theeft mij ook gesmert [o God der goden]:
dat sij dijn woord niet hebben opgeleijd.
159 Want ik toch siet, beminne dijn' geboden:

Verquickt mij Heer, naar dijn' gerechtigheijd.
160 De waarheijd [is] 'tvoorneemst' van dijnen woorde:
[steeds] duijrt all 'trecht van dijn' gerechtigheijd.
+161 De vorste*n* [selfs] vervolgen [rechtevoorde]
mij sonder re'en: dijn woord is mijn ontsicht. +*W XXI.*
162 'Kwas in dijn' spraak' verblijd [als ik die hoorde]:

23 *getuijgenisze*n.

Gelijk als een die groote beuiten licht.
163 'Khaat valz bedrog, het is mij een afgrijsen:
'Kbeminn dijn' wett. 164 'Ksall om dijns rechts gericht:
dij alle daag tot sevenmaal toe prijsen.
165 Veel vrede [naakt] den minnaar dijner wett:
en' over dien [sall] geene stuernisz' [rijsen].

166 Heer op dijn heijl hebb ik mijn' hoop' gesett:
en' dijn' gebo'on hebb ik [getracht te] plegen.
167 [So als] mijn' siel' op dijn' oorkonden lett:
ook hebb ik die uijtnemend lief gekregen.
168 'Khoud dijn' gebo'on, en' dijn' oorkonden [beij]:
want [Heer] voor dij staan alle mijne wegen.

69 Heer mijn geschreij koom voor dij [mijn geschreij]: +
wilt naar dijn woord mij toch verstandig maken. *+X XXII*
170 Dat mijn gesmeek sich voor dij neder spreij':
wilt naar dijn woord tot mijn' verloszing naken.
171 Op dat mijn mo*n*d het lof-gesang uijtstort':
wanneer gij mij dijn' kuere*n* sult [24] doe*n* smake*n*.

172 Mijn' tonge sall bewijs doe*n* va*n* dijn woord:
rechtvaerdig [sijn] toch alle dijn' geboden.
173 [Heer] dijne ha*n*d koo*m* t'mijner hulpe voord:
want dijn' gebo'on koos ik [o God der gode*n*].
174 Heer na dijn heijl verlang ik [even seer]:

24 *leeren.*

en' tot dijn' wett [is] all' mijn' lust [gevloden].

175 Mijn' siele leef', en sij sall dij [ter eer
den lof dijns roems] hoogroemende [uijtmeten]:
dat dijn gericht sich t'mijner hulpe keer.
176 Ik hebb gedwaald als 'tschaap, dat [buijten weten]
verloren loopt, soukt dijnen dienaar [Heer]:
want dijn' gebo'on en hebb ik niet vergeten.
[2]

De C X X Psalm.

3 ½ .

*I*K riep in mijne bangigheden
den Heere toe [van hier beneden],
en' hij heeft mij verhoord [in 'tlijden].
2 O Heer wilt mijne siel' bevrijden
van lippen ganz geneijgd tot liegen;
van tongen listig om be-

2 *acht te slaan*

driegen.
3 Wat geeft'et dij ?
wat baat dij toch
een' tonge voll van [valsz] bedrog ?

4 ['Tsijn] scherpe pijlen van den sterken:
[die] als geneverkolen [werken].
5 Eij laas dat ik in Mesech dwalen:
en' woonen moet in Kedars [1] salen.
6 Mijn' siel' heeft sich te lang gelaten
ter plaats' van die de vrede haten.
7 ['Ksouk] vreed', en' als ik dies vermaan:
so willen sij ten strijde aan.

De C X X I Psalm.

4.

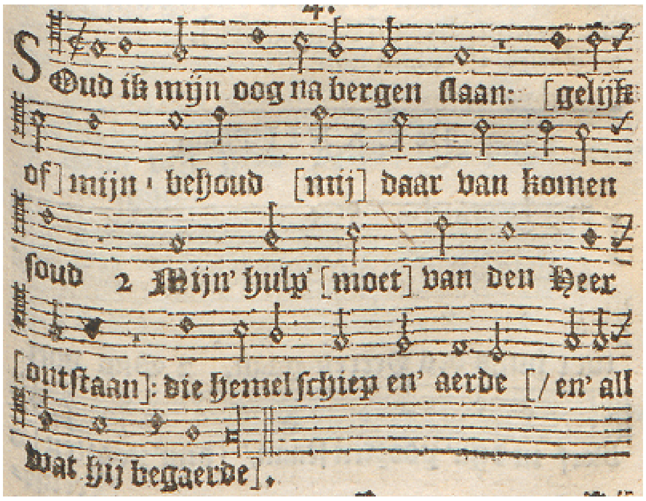

*S*Oud ik mijn oog na bergen slaan:
[gelijk of] mijn [1] behoud
[mij] daar van komen soud
2 Mijn' hulp' [moet] van den Heer [ontstaan]:
die hemel schiep en' aerde
[,en' all wat hij begaerde].

1 *hutten.*
1 *hulpe.*

3 Hij sall niet maken dat dijn voet
door slibberen uijtschiet';
dijn wachter sluijmt toch niet.
4 Siet hij die Ysrael behoed
sall sluijmen nochte slapen.
5 De Heer [is] toch dijn [2] wapen:

De Heer dijn' schaduwe [die wacht]
aan dijne rechterhand.
6 Dat dij de sonn' [niet brand']
bij daag; de maan' niet steek' bij nacht.
7 De Heer sall dij behoeden
voor alle tegenspoeden:

Hij [is't] die dijne siel' bewaart.
8 Des Heeren [wijs bestier]
sall dijnen uijtgang [hier],
en' dijnen ingang [onbeswaard]
van nu voordaan bewaren
voor eeuwigheijd [van jaaren].
+

+

De C X X I I Psalm.

3.

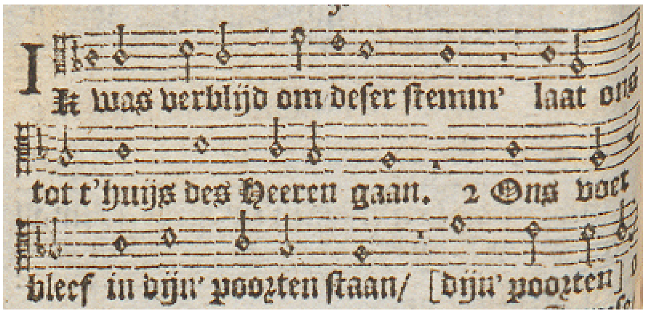

*I*K was verblijd om deser stemm'
laat ons tot t'huijs des Heeren gaan.
2 Ons voet bleef in dijn' poorten staan,
[dijn' poorten] o

2 *vvachter.*

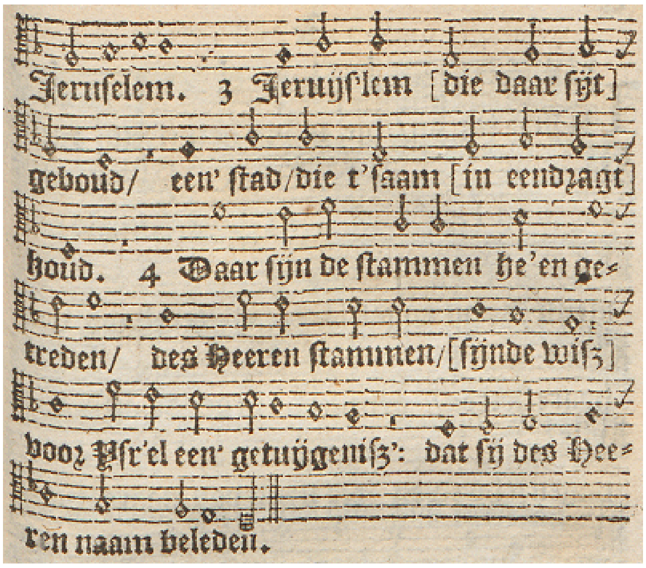

Jerusalem.
3 Jeruijs'lem [die daar sijt] geboud,
een' stad, die t'saam [in eendragt] houd.
4 Daar sijn de stammen he'en getreden,
des Heeren stammen, [sijnde wisz]
voor Ysr'el een' getuijgenisz':
dat sij des Heeren naam beleden.

5 Sij sijn geseten daar ter steed'
op't richt-gestoelte [op den troon]:
op ['t richt-]gestoet' van Davids woon.
6 Wenz't om Jeruselem haar' vreed':
die dij beminnen hebben't goed.
7 Dijn' vest' hebb' vreed'; dijn huijs voorspoed.
8 Om mijne broeders, en' bekenden:
wenz ik dij nu de vrede [we'er].
9 Om 't huijs van onsen God [en'] Heer;
sall ik dij alles goed toesenden.

De C X X I I I Psalm.

2.

*I*K heff tot dij, die in den hemel sitt
mijn' oogen op [,en bidd'].
2 Siet even als der dienst-bo'on oogen [keeren]
ter hand van haare heeren,
gelijkerwijs der dienstmaagd oogen schouwen
ter hand van haare vrouwen;
so [siet] ons oog op onsen God [en'] Heer:
tot hij sich [1] t'onswars keer.

3 Ontfermt dij Heer toch over ons [als noch],
ontferm dij onser toch:
want al te satt sijn wij [en' overladen]
van [all] het schimpig smaden.
4 Al veel te satt is onse siel' van 'tspotten
der weeld-verwaande [sotten];
en' van den smaad der gener die [in schijn
so] opgeblasen sijn.

1 *onser ontferme.*

De C X X I V Psalm.

4.

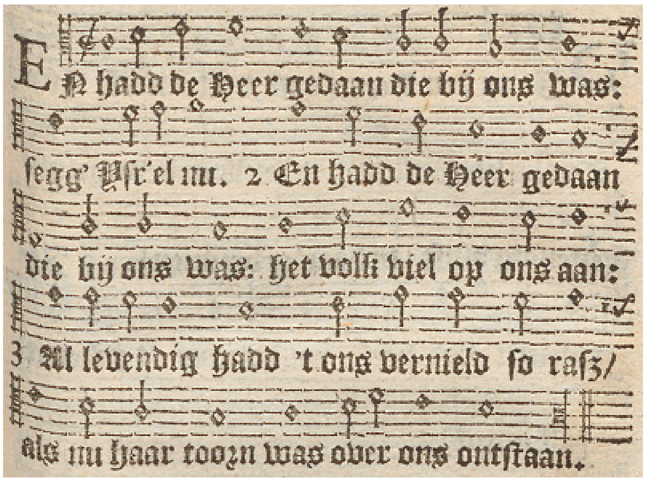

*E*N hadd de Heer gedaan die bij ons was:
segg' Ysr'el nu. 2 En hadd de Heer gedaan
die bij ons was: het volk viel op ons aan:
3 Al levendig hadd 't ons venield so rasz,
als nu haar toorn was over ons ontstaan.

4 Van doe al af hadd 'twater ons versmoord,
de stroom ons' siel' vergolfd. 5 'Tmeer trotz [en' straff]
hadd onse siel' vergolfd van doe al af.
6 Gesegend sij de Heer, van dat hij [voord]
ons niet ten roof in haare tanden gaf.

7 *V*ijt 'strickers strick is onse siel' [te saam]
gelijkerwijs een vogel vrij geraakt:
de strick is losz, en' wij sijn vrij ontslaakt.
8 [All'] onse hulp' [bestaat] in 'sHeeren naam:
die hemel, aerd' [en' alles] heeft gemaakt.

De C X X V Psalm.

4.

*D*Ie op den Heere [vast] vertrouwe*n*:
[sijn] Zijons berg gelijk, d' welk onbewegelijk,
bestendig blijft [in haar' gebouwen].
2 Jerusalem dat heeft rondomme 't gebergt' [allomme].

De Heer sall om sijn volk ook [blijven]
voor eeuwig, van nu af.
3 Der goddeloosen staff
sall toch niet rustende beklijven
[noch' eeuwelicken overkomen]
op 'tlot der vromen;

Op dat de vrome [vrij van treken]
tot [geenerhande feijt]
der ongerechtigheijd
haar' handen [roekl'oos] uijt en steken.
4 O Heere doet toch goed den goeden:
den vroom-gemoeden:

5 Die daar-en-tegens slimme wegen
verdraijelick in slaan,

die sall de Heer doen gaan
met hun die ongerechtheijd plegen:
[doch] over Ysrael [sij] vrede,
[in eeuwighede].

De C X X V I Psalm.

3.

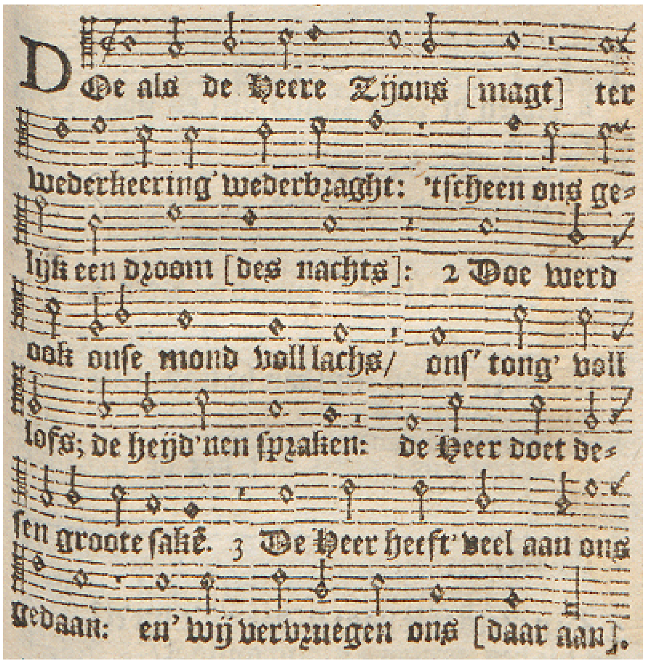

*D*Oe als de Heere Zijons [magt]
ter wederkeering' wederbraght:
'tscheen ons gelijk een droom [des nachts]:
2 Doe werd ook onse mond voll lachs,
ons' tong' voll lofs; de heijd'nen spraken:
de Heer doet desen groote sake*n*.
3 De Heer heeft' veel aan ons gedaan:
en' wij vervruegen ons [daar aan].

4 Brengt ons' gevangenen o Heer,
als beken op den middag we'er.
5 Sij die met tranen saijen [siet]:
die maijen met een vruegden-lied.

6 Al henen gaande, gaat hij schreijen,
en' draagt sijn saad om dat te spreijen:
[we'er] komende komt hij [verhuegd],
en' brengt sijn schooven in met vruegd.

De C X X V I I Psalm.

5.

*I*Ndien de Heer 'thuijs niet en bouwt;
so arrebeijden toch om niet.
all' die [men] daar aan bouwen [siet]:
indien de Heer geen' wacht en houd
[,en'] om de stad [sich op en maakt],
om niets is't dat de wachter waakt.

2 Om niets is't voor u [dat gij't we'et]
gij die des morgens vroug opstaat,
en' 'savonds spade rusten gaat,
['en'] smerten-brood met kommer e'et:
['tis] sulks [als dat] hij sijnen vrund
dien hij bemint den slaap vergunt.

3 Siet kind'ren sijn een erf' van God;
de vrucht des lichaams is een' gaaf.
4 Gelijk een held de pijlen [braaf]
in handen houd [tot 'svijands spott];
so sijn de kind'ren [in haar'] juegd
[des vaders hulpe, troost, en' vruegd].

5 Och wel dien man [in desen schijn]
die sijnen koker-bosz van dien
ten vollen op wel heeft versien,
[ook] sullen sij niet schaamrood sijn:
wanneer [sij] in der poorte [staan
en'] spreken haaren vijand aan.

De C X X V I I I Psalm.

3 2/1

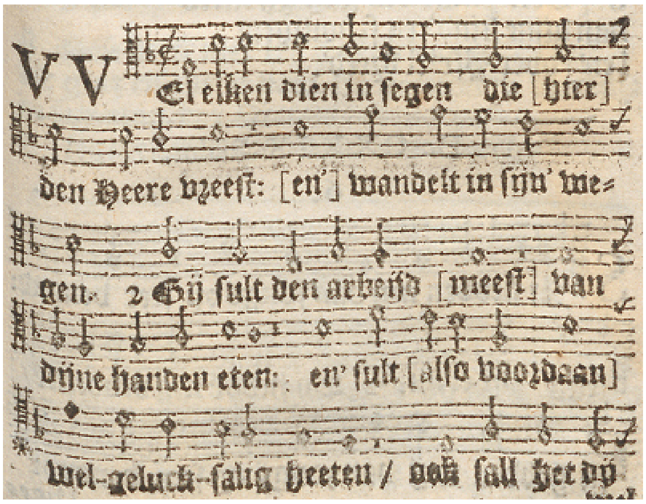

*VV*El elken dien in segen
die [hier] den Heere vreest:
[en] wandelt in sijn' wegen.
2 Gij sult den arbeijd [meest]
van dijne handen eten:
en' sult [also voordaan]
wel-geluck-salig heeten,
ook sall het dij

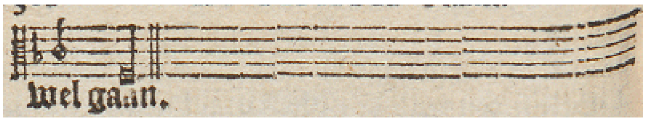

3 Dijn wijf [sall] vruchtbaar [toonen
en'] als een wijnstock' [blij]
in dijnen huijse [woonen],
dijn' kind'ren [sullen dij]
als olijf-spruijten [wesen]:
rondom aan dijnen disz.
4 Siet die den Heer sall vreesen
hoe hij gesegend is.

5 *V*ijt Zijon sall de Heere
dij segenen [mits dien],
in voorspoed [lof en' eere]
sult gij Jeruijs'lem sien
dijn levendaag [opbouwen].
6 [Veel'] kind'ren sullt gij meed'
van dijne kind'ren schouwen:
[en'] over Ysr'el vreed'.

De C X X I X Psalm.

6.

*S*Ij hebben mij van jongs op seer benoud:
segg' Ysr'el nu. 2 [Sij hebbe*n* mij bevochte*n*,]
sij hebben mij van jongs op seer benoud:

[hoewel] sij doch niet over mij en mogten.

3 De plouger heeft op mijne rugg' geplougd:
daar gingen sij haar' voren diep in douwen.
4 Rechtvaerdig [is] de Heer: hij heeft [misnougd]
het string gestreng der boosen afgehouwen.

5 All' die ‡ uijt haat op Zijon sijn ‡ vergramd,
die sullen [noch] beschaamd te schande raken,
sij sulle*n* [noch] we'erkeeren [ganz beschaamd].
6 Sij sullen sijn gelijk het hoij der daken:

'Twelk toch verdort ‡ al eer het schuete schiet,
‡ eer het in halm spruijt-schotig is geresen.
7 De maijer vulle daar van sijn' hand ook niet;
noch' haaren schood sij die daar gerven lesen.

8 Ook heeft niet een geseijd van all' de luij
die ginz en' we'er voor bij gaan [ende keeren]:
de segening' des Heeren [sij] met u:
wij segenen u in den naam des Heeren.

De C X X X Psalm.

4.

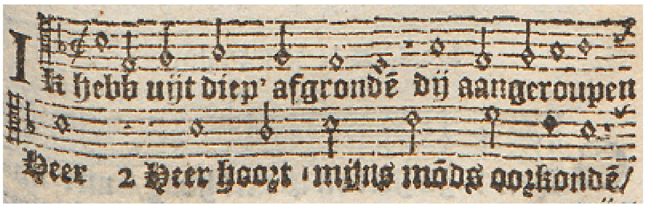

*I*K hebb uijt diep' afgronde*n*
dij aangeroupen Heer
2 Heer hoort [1] mijns mo*n*ds oorkonde*n*,

1 *mijne stemme.*

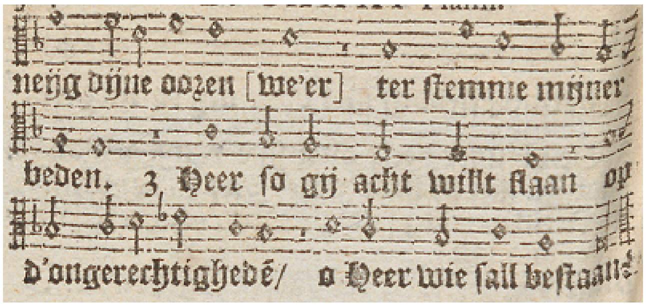

neijg dijne ooren [we'er]
ter stemme mijner beden.
3 Heer so gij acht willt slaan
op d'ongerechtigheden*n*,
o Heer wie sall bestaan ?

4 Maar [2] gij vergeeft genadig:
dies word gij ook gevreesd.
5 'Kwacht op den Heer [gestadig']
ook wacht mijn' siel [en' geest]:
'kwacht op sijn woord [,ik wachte].
6 Mijn' siel [haakt] na den Heer
meer dan de morgenwachte
de morgenwacht [veel meer].

7 Wacht Ysr'el op den Heere,
want bij God [is] genaad':
bij hem [is t'sijner eere]
verloszing [3] inder daad.
8 Hij is [die 'tsall bevreden]
die Ysrael van all'
sijn' ongerechtigheden
noch selfs verloszen sall.

De C X X X I Psalm.

4.

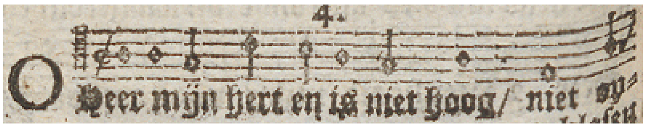

O Heer mijn hert is niet hoog,
niet op-

2 *bij dij [is] vergevinge.*
3 *velerleij.*

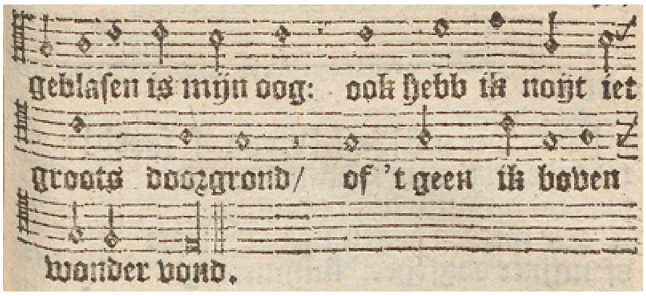

geblasen is mijn oog:
ook hebb ik noijt iet groots doorgrond,
of 't geen ik boven wonder vond.

2 Hebb ik [mij] niet ter ne'er gevougd,
en' stillick mijne siel' vernougd,
als een gespeend kind [in deemoed
hier] tegens sijne moeder [doet]:

Als een gespeend kind [is mijn geest]
mijn' siele over mij [geweest].
3 Gij Ysrael wacht op den Heer:
van nu voordaan, tot immermeer.

De C X X X I I Psalm.

6.

O Heer gedenkt aan David toch:
aan alle sijn' ellendigheijd.
2 Die daar den Heer' swoer [met bescheijd]:
en' deed ook een' gelofte noch
aan Jakops held, [wanneer

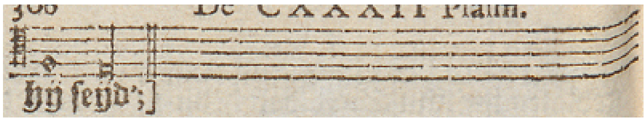

hij seijd';]

3 [Och wee mij] so ik [vroug of' spaad]
tot inde tent' mijns huijs inging:
so ik tot op mijn bed opdring.
4 En' mijnen oogen slaap toe laat:
of' mijner oogscheel' sluijmering'

5 Eer ik den Heer hebb eene stad:
een' woon bespuerd voor Jakops held.
6 Siet toch wij hoorden ['twerd verteld]
[als] datse [lag] in Ephratat:
doch vonden die in 't bosz-en-veld.

7 Laat ons tot sijne tenten vrij
intre'en: [en'] buijgen ons [so we'er]
voor sijner voeten voetbank ne'er.
8 Staat op tot dijner ruste gij,
en' d'arke dijner kragt, o Heer.

9 Laat dijne priesters toch met recht
bekleed sijn: laat dijn' heijl'gen [siet]
vervruegd sijn [met een vrolick lied].
10 En weert, om David dijnen knecht,
toch dijns gesalfden aanschijn niet.

+11 De Heer swoer David warelick,
[en'] [hij en sall daar van niet gaan, *+P. 6.*
[sprak hem met dese woorden aan];
selfs van de vrucht dijns buijks, sall ik
op dijnen koning-stoel doen staan.

[En'] so ik dijne kind'ren weet
hier acht te slaan op mijn verbond,

mijn' [1]woorden die ik hun verkond,
so sullen haare kind'ren meed
op dijnen troon staan, t'allen stond.

15 Want ['t is] de Heer [die] Zijon koos:
daar in te woonen hadd hij lust.
14 [Hij sprak] dit is mijn' eeuw'ge rust:
ik sall daar wonen [voor altoos],
om dat mij haarer wel gelust.

15 [Ook] sall ik haare spijs' [met een]
met segen segenen [voordaan]:
met brood haar' houftige versa'an.
16 Haar' priesters ook met heijl bekle'en'
haar' vrome sullen vruegd uijtslaan.

17 'Ksall Davids hoorn doen spruijten daar:
'khebb mijns gesalfden lamp' bereijd.
18 Sijn' vijanden met schand bekleijd:
sijn' kroon' sall over hem voorwaar
[noch] bloejen [in der eeuwigheijd].

De C X X X I I I Psalm.

2 ½ .

*S*Iet toch hoe goed, hoe hueglick [is het] mede,
dat broeders t'saa*m* woonachtig sijn [in vrede].
2 ['Tis] als de beste olij [siet,
die] over 'thoofd

1 *getuijgeniszen.*

daald langs den baarde voord,
[langs] Arons baard: en' so tot op der boord
van sijne kleed'ren neder vliet.

3 ['Tis] als een dauw van Hermon afgestegen,]
de welke daar ne'erdalend' [als een regen
sich] over Zijons bergen [spreijd]:
want [God] de Heer heeft daar [2] [all'] 'slevens [,jeugd]
[1] de segening' [,de volheijd aller vruegd]
voor eeuwelick en opgeleijd.

De C X X X I V Psalm.

Lovet den Heere.
3.

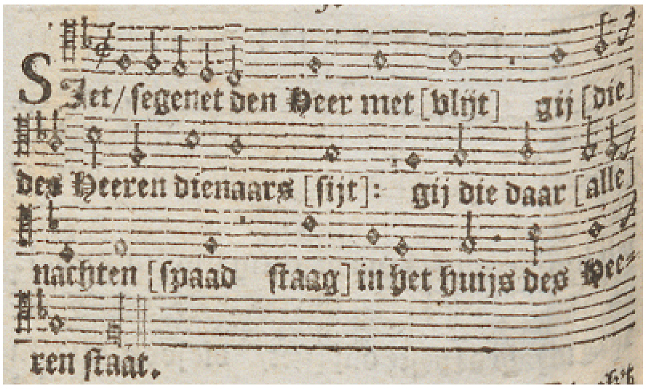

*S*Iet, segenet den Heer met [vlijt]
gij [die] des Heeren dienaars [sijt]:
gij die daar [alle] nachten [spaad
staag] in het huijs des Heeren staat.

2 Steek't uwe handen opwars tot
het heijligdomm: en segen't God.
3 God seegne dij uijt Zijons [troon]:
die hemel schiep, en' 'saerdrijks [woon].

De C X X X V Psalm.

7.
Lovet den Heere.

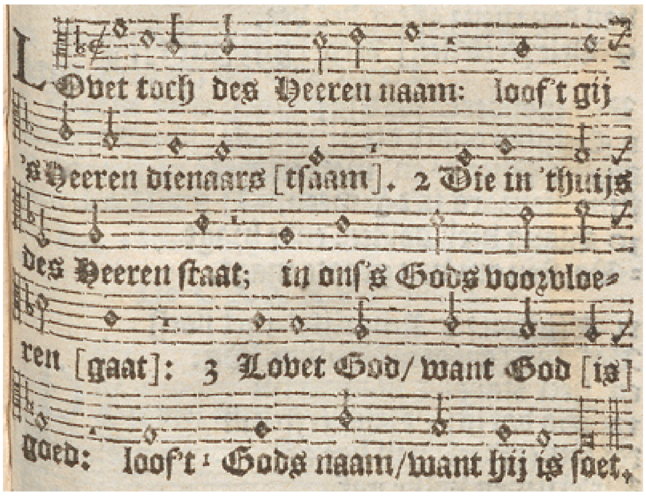

*L*Ovet toch des Heeren naam:
loof't gij 's Heeren dienaars [tsaam].
2 Die in 'thuijs des Heeren staat;
in ons's Gods voorvloeren [gaat]:
3 Lovet God, want God [is] goed:
loof't [1] Gods naam, want hij is soet.

4 Want de Heere [onse] God,
[die] koos Jakop [tot sijn lot]:
tot sijn hooszel Ysrael.
5 Dat God groot is, weet ik wel:
ja dat onse Heere wisz
boven alle goden is.

1 *sijne.*

6 God doet all' wat hij begaert
[beijd] in hemel en' op aerd':
in de see, en 'safgronds [schood].
7 Die de dampen opwars stoot
van des aerdrijks uijterst end,
blixemen in regen wend:

Die den wind voordkomen doet
van uijt sijner schatten [vloed].
8 Die de eerst-geboornen [vroug]
in Egipten-lande sloug:
van den menz af tot het vee.
9 Vele [teek'nen] deed [hij] me'e].

Vele wonderen sond hij
o Egipten onder dij
tegens Pharo, en' met een
sijne dienaars in't gemeen.
10 Sloug veel' volken: ende bragt
Vorsten om van groote magt.

11 Zijchon [3] d'Amorijt, met noch
Basams [grooten] koning Og:
en' heel Kanans koninkrijk
12 So dat hij [4] 't land erffelijk
tot een erfdeel [van doe af]
Ysr'el sijnen volke gaf.

+13 Heer eeuw-duijrig [is] dijn naam
‡ voord en' voord, ‡ van stamm' tot stamm'. *+P 5.*
[duijrt] Heer dijn' gehuegenisz.
14 God sall sijn volk richten wisz:
ende door beweging' soen
over sijne dienaars doen.
15 [All'] der heijdnen beelden [sijn].

2}*koningen.*
3 *den koning.*
4 *haar.*

Silver ende goud: [een schijn]
'smenzen handen werk [en' vond].
16 Sprakeloos sijn sij gemond:
[wijd]-geoogd, en siense iet.
17 Haare ooren, hooren niet:

Ja haar mond is sonder a'am.
18 Diese maaken moeten t'saam
haar gelijk sijn, en' te gaar
elk die sich vertrouwt op haar:
19 Segen't Ysr'els huijs den Heer:
segen't Arons huijs [5] hem [we'er]:

20 Segen't Levijs huijs God [meest]:
segen't God gij die God vrees't.
21 Dat de Heer gesegend [sij]
van uijt Zijon [aller sij']:
hij woont in Jeruselem.
Looft den Heere [Lovet God].

De C X X X V I Psalm.

9.

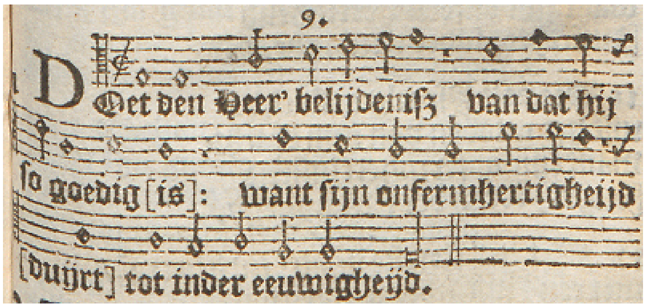

1 *D*Oet den Heer' belijdenisz
van dat hij so goedig [is]:
want sijn onfermhertigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

2 Doet der goden God belijd:
want sijn' gunste [duijrt] altijd.
3 Doet der heeren Heer' belijd,
want sijn' gunste [duijrt] altijd.

5 *den Heer.*

4 Die alleen groot wonder doet
want sijn' gunst [is] eeuwig [goed].
5 Die den hemel schiep seer wijs:
want sijn' [gunste] duijrt altij's.

6 Die het aerdrijk heeft [geleijd]
op de waat'ren uijt-gebreijd:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

7 Die de groote lichten schiep:
want sijn' gunste [1] nimmer sliep.
8 'Tsonne-licht 'twelk heerzt bij daag:
want sijn' gunst duijrt [even] staag.

9 Maan' en' sterren die [in kragt]
heerzen souden bij der nacht:
want sijn onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

+10 Die Egipten [also vroug]
aan sijn' eerst' geboorne sloug: *+1. P. 9*
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

11 Die ook Ysraels geslacht
uijt het midden van hun bracht:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

12 Met een' stercke hand [en' scherm],
met een'' uijtgestreckten erm:
want sijn' onfermhertigheijd
duijrt tot inder eeuwigheijd.

1

13 Die de roode biesen-see
deijlde [kragtelick] in twee:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

14 Die ook Ysrael met een
daar heeft midden door doen tre'en:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

15 En' heeft Pharo, met sijn heer
omgestort aan 'troode meer:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

16 Die sijn volk heeft [met bescheijd]
over de woestijn' geleijd:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

17 Groote koningen sloug hij:
want sijn' gunst [blijft ons] steeds [bij].
18 Sterke [1] vorsten sloug hij dood:
want sijn' gunst [blijft] even groot.

19 [2] Zijchon [selfs] den Amorijt: +
want sijn' gunste [duijrt] altijd. *+2. P. 8*
20 En' den vorst van Basan Og,
eeuwig [duijrt] sijn' gunste toch.

21 En' haar landschapp heeft hij [heel]
uijtgedeeld ten errifdeel:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

2

22 Tot een erfdeel [ende recht
gaf hij't] Ysr'el sijnen knecht:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

23 Die om ons noch heeft gedacht,
doe wij t'onder sijn gebragt;
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

24 Ende heeft ons van [den strijd]
onser vijanden bevrijd:
want sijn' onfermhertigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

25 Allen vleesze geeft hij spijs:
want sijn gunste [duijrt] altij's.
26 Doet des Hemels God belijd:
want sijn gunste duijrt altijd.

De C X X X V I I Psalm.

5.

*D*Aar saten wij aan Babels watergrachten,
en' weenden vast: als wij om Zijon dachten.
2 In 't midden daar van 'twilge*n* [groen-geplant]:
so hingen wij ons harpen

[van der hand].
3 Want daar heeft 't volk het welk ons nam gevangen,
ons afgevergd [blij-]woordige gesangen.

[En' ons in plaatz' van] ons huijl-ruchtig schreijen
[uijt smaad gesocht tot] vrolickheijd [te vleije*n*]:
[dies spraken sij spotswijse, lieve siet]
eij sing't ons toch van Zijons lied'ren iet.
4 Hoe souden wij des Heeren lof-sang singen
[hier] in een land van [woeste] vremdelingen.

5 Indien ik dijns Jeruselem vergete:
mijn' rechterhand die stell mij uijt der wete.
6 Dat mijne tong' mij aan 't gehemelt' kleef',
so ik dijns niet gedenk [so lang ik leef]:
so verd' als ik Jeruijs'lem dijne duegden
niet op en stijg tot 't hooftstuck mijner vruegden.

7 Gedenkt, o Heer [gedenkt] aan Edoms kind'ren
[denkt] aan dien dag [denkt om] Jeruijs'lems [plund'ren],
wanneermen [2] riep: ontblootse [maakse moe],

1}
2 *seijde.*

[kom't] maaktse bloot tot haaren bodem toe.
8 O Babijlon gij dochter [gij vermeten',
wisz word gij noch] heel over hoop gesmeten,

* Och wel dien man [,o kloukste held der helden,]
die dij dijn loon met we'er-loon sall vergelden,
van 'tgeen hij ons [so grouwelick] vergeld.
9 * Och wel dien man [,o alder-kloukste held,]
die dij daar sall dijn' kinderkens afsetten,
en' tegens aan den harden steen verpletten.

De C X X X V I I I Psalm.

4.

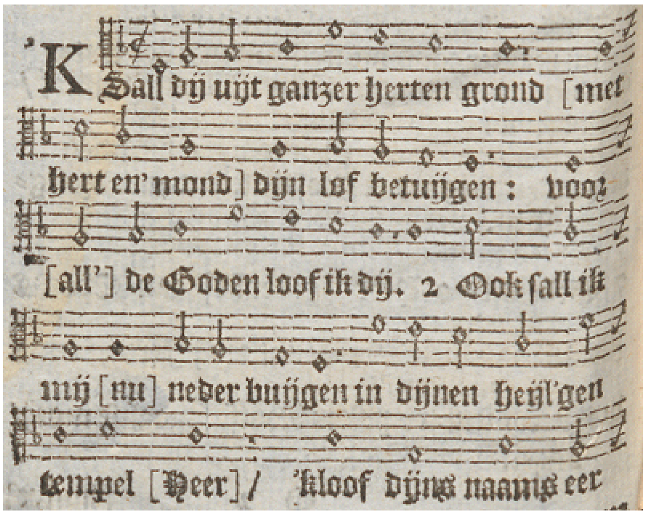

'*K* Sall dij uijt ganzer herten grond
[met hert en' mond]
dijn lof betuijgen:
voor [all'] de Goden loof ik dij.
2 Ook sall ik mij [nu] neder buijgen
in dijnen heijl'gen tempel [Heer],
'kloof dijns naams eer

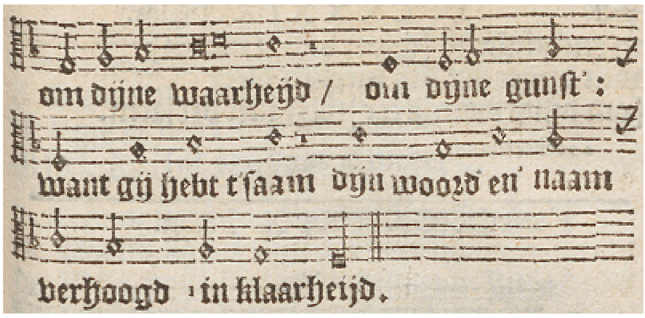

om dijne waarheijd,
om dijne gunst': want gij hebt t'saam
dijn woord' en' naam
verhoogd in klaarheijd.

3 Geroup en hebb ik 'sdaags tot dij,
en' gij quaamt mij dijn oor toe keeren:
gij hebt mijn' siel' in haar' onmagt
gesterkt met kragt. 4. O Heer [der heeren]
dat 'saerdrijks koningen [toe tre'en
en' ijder een] dijn lof verkonde:
als hebbende nu aangehoord
het heijlig woord van dijnen monde.

5 Dat sij in 'sHeeren wegen dan
van nu voordan sijn lof uijtmeten:
want groot [groot] is des Heeren eer.
6 Want [God] de Heer is hoog geseten,
hij siet den nedrigen [van hert]:
hij kent van verd den hoog verheven.
7 Treed ik ten midden toe in rood
[selfs in de dood] doet gij mij leven.

Op mijnes vijands grimmen brand
sult gij dijn' hand van hoog uijtstrecken:
dijn' [1] hand is't die mij hoeden sall.
8 De Heer sall ['tall] voor mij voltrecken,
Ook [is] Heer dijn' barmhertigheijd

1 *rechterhand.*

in eeuwigheijd [groot boven maten]:
wilt dijner handen werken Heer
[om dijns naams eer] toch niet verlaten.

De C X X X I X Psalm.

7.

2 *O* Heer gij hebt mij ganz doorgrond,
ook kent gij mij. Ja dij is kond
mijn sitte*n*, opstaan: mijn gepeijns
vatt gij van verr' [hoe seer ik veijns].
3 Waar dat ik gaa of' ben gelegen
doet gij mij op: en' weet mijn' wegen.

4 Want 't woord [is] op mijn' tonge niet:
siet Heer gij weet all 't selve [siet].
5 Gij die mij voor en' achter sluijt:
en' streckt op mij dijn' hand voords uijt.
6 'Tverstand [daar va*n* dunkt] mij so wonder:
so hoog, [ja] ik beswijk' er onder.

7 Waar vlood' ik heen voor dijnen geest:

waar soud ik vluchten onbevreesd]
voor dijnen aangesichte [,waar?]
8 Klimm ik ten hemel gij [sijt] daar:
of' legg' ik mij ter hellen neder,
eij siet, gij [sijt ook daar al we'er].

9 Al nam ik 's daagraads vlueg'len me'e
en' woond' aan 't uijterste der see.
10 Dijn' hand die leijdde mij daar he'en,
dijn' rechterhand greep mij met een.
11 Seijd' ik de donker sall mij decken:
de nacht scheen mij voor licht te strecken.

12 Geen donker kan dij duijster sijn,
ook licht de nacht als dag in schijn:
als licht so [is] de duijsternisz.
13 Want gij besitt mijn' nieren wisz':
gij [Heer] hebt mij, [als mijn behoeder]
bedeckt in 't lichaam mijner moeder.

14 'Kbelijde dij dat ik ben [naakt] [+]
op schrickelijker wijs' gemaakt, *+P. 7.*
dijn wonderwerk [was daar ontrent]:
'twelk mijne siel' ook wel bekent.
15 Mijn lichaam was dij niet verborgen:
als ik gemaakt werd in 't verborgen.

'Kben vremd gewrocht diep onder d'aerd.
16 Dijn' oogen sagen mijn gevaerd,
ja ook in dijnen bouk daar stond
van all dit vormzel dag en' stond:
selfs eer't iet was. 17 o God [der magten]
hoe kost'lick sijn mij dijn' gedachten:

Hoe sterk sijn sij in hoofd-getal ?

18 Soud ikse tellen [all' end' all];
het sand dat overtreffen sij:
ontwaak ik, noch ben ik bij dij.
19 O God, woud gij den boosen dooden:
den bloedhond: datse van mij vloden;

20 Die dij vervlouken: 't is maar waan
'tgeen dijn' bestrijders onderstaan.
21 En haat ik Heer' dijn' haters niet:
is mij dijn vijand geen verdriet ?
22 'Ksall met volkomen haat hen haten;
[mits] sij mijn' vijanden gelaten.

23 [Doorgrond] o God, doorgrond mij noch,
[Heer] kent mijn hert: beprouft mij toch,
dat gij toch mijn gedachten kenn'.
24 Siet, of ik op den truer-weg ben:
en' wilt mij [in dees' eeuwe weijden
en'] op den weg na 't eeuwig leijden.

De C X L Psalm.

6.

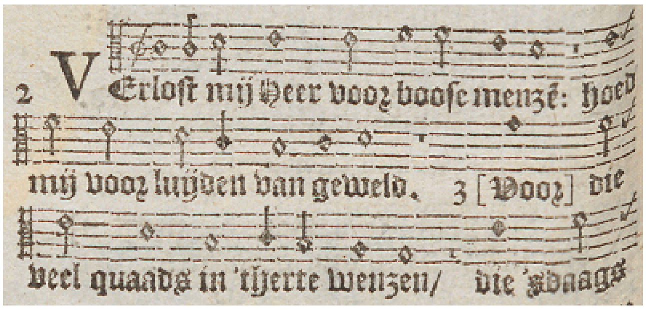

2 *V*Erlost mij Heer voor boose menze*n*:
hoed mij voor luijden van geweld.
3 [Voor] die veel quaads in 'therte wenzen,
die 'sdaags

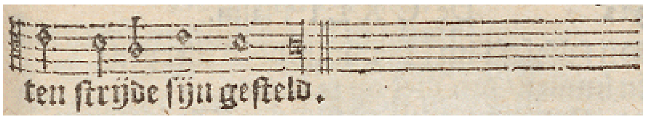

ten strijde sijn gesteld.

4 Sij hebben haare tonge [gladder]
geslepen dan de slangen [doen];
haar' lippen [sijn] voll gift van adder, *Selah.*
5 Wilt mij voor 's boosen hand behoe'n,

Heer wilt mij voor den boosen hoeden:
voor die mijn' voeten [listelick]
ter aerden om te stooten woeden.
6 De trotze leggen mij den strick,

Sij spannen haare garen-netten
recht in de bane aller sij':
sij gaan mij [haare] stricken setten, *Selah.*
7 'Ksprak tot den Heer: mijn God [sijt] gij:

Hoort, Heer, de stemme mijner beden.
8 Heer Heer gij kragt mijns heijls [mijn lust]: +
[selfs] deckte gij mijn hoofd [en' leden] +*P. 7.*
als ik ten strijd was toegerust.

9 Heer wilt den boosen niet verstrecken
all 't gene dat hij gaerne socht;
wilt sijn voornemen niet voltrecken,
daar door hij sich verheffen mogt, *Selah.*

10 Het hoofd van die mij [hier] omzingen:
de moeite haarer lippen sall
hen overstolpt selfs t'onderdringen:
11 Dat 't glumm der kolen op hen vall',

Hij salse [tsaam] in't vuijr doen werpen,
in kuijlen, om niet op te staan.
12 Een man gewoon sijn' tong' te scherpen
en mag op aerden niet bestaan,

[Wat] 'tbooswicht des gewelds [mag roere*n*]:
men jaag' hem tot hij neder-legt.
13 Ik weet de Heer sall 'trecht uijtvoeren
des angstigen, der schaam'len recht.

14 De vrome loven daar-en-tegen
[den roem] dijns naems [met lofgedicht]:
d'oprechte sullen [noch in segen
t'saam] wonen voor dijn aangesicht.

De C L X I Psalm.

5.

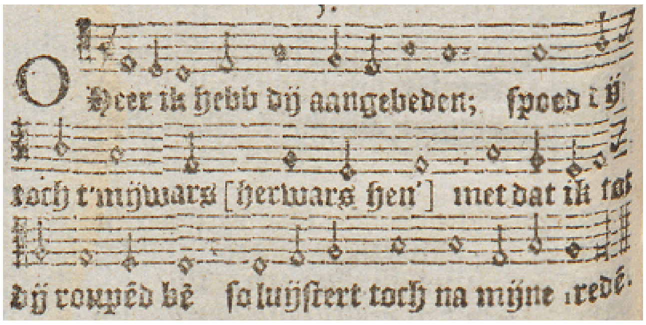

O Heer ik hebb dij aangebeden;
spoed dij toch t'mijwars [herwars hen']
met dat ik tot dij roupe*n*d be*n*
so luijstert toch na mijne [1] rede*n*.

2 Laat mijn gebed voor dij staan [branden]
gelijk een rijkend' offer-brand
[en' als] een avond-offerand'
dees' mijne opgesteken' handen.

3 Behoed Heer, mijnen mond ter degen:

1 *stemme.*

hoed mijner lippen opslag [Heer].
4 En maakt mijn herte nimmermeer
tot quaade ‡ saak' of' ‡ spraak' genegen,

Om werk van godloosheijd te maken
met mannen die daar onrecht doen:
och dat ik mij toch mag behoe'n
van haare leckernij te smaken.

5 So een rechtvaerdige mij smijte
'tgeschied uijt gunst', so hij mij straff',
't is salf op 't hoofd, op dat [daar af]
het hoofd mij niet in-stucken splijte:

* Mijn' beed' en' salse niet vergeten, +
selfs in haar' ongeluckighe'en. *+P. 6.*
6 Op 't alderhardste van den steen
sijn haare rechters ne'er gesmeten:

Nu sall men mijne woorden hooren
als datse hueg'lick sijn [en' waerd].
7 Als een die houwt, en' breekt in d'aerd:
quam elk in 't graf mijn beend'ren [2] stooren:

8 Mijn oogen [staan] tot dij [ontsloten],
Heer [dij] [Heer hebbens' aangeschoud]
ik hebb in hoop' op dij vertroud,
en' wilt mijn' siele niet ontblooten.

9 Bewaart mij voor verstrickte wegen,
die sij mij leggen [listelick],
en voor den uijtgestreckten strick
der gener die [hier] onrecht plegen.
10 Dat elk der boosen [nu mits desen]
selfs in sijn' eijge netten vall':
tot ondertuszen ik ook [sall
tot ik] voor bij gegaan sall wesen.

De C X L I I Psalm.

7.

2 *verstroijen.*

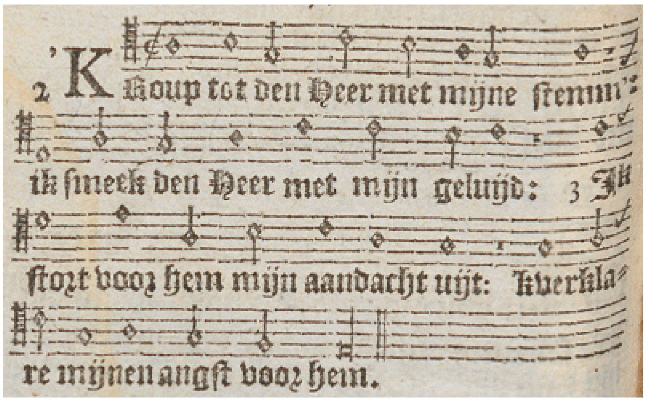

2 'KRoup tot den Heer met mijne stemm':
ik smeek den Heer met mijn geluijd:
3 Ik stort voor hem mijn aandacht uijt:
' kverklare mijne angst voor hem.

4 Als mij mijn geest besweken was,
so kende gij mijn pad [en' pasz]
selfs op den berg daar ik moest gaan:
[noch] leijdden sij mij stricken aan.

5 Schoud' ik ter rechterhand [eij] siet,
die mij sou' kennen waszer niet;
so dat mijn toeverlaat ontviel;
en' niemand sochte mijne siel.

6 O Heer ik hebb tot dij geschreijd,
ik hebbe [overluijt] geseijd,
gij sijt mijn toeverlaat [al heel]:

in 't land der levenden mijn deel"
7 Merkt op tot mijn geschreij [o Heer]:
verswackt ben ik toch al te seer,
maakt mij van mijn' vervolgers vrij:
want sij veroverweld'gen mij.

8 Ruckt mijne siel' uijt 'skerkers praam
so loof ik dijnen [heijl'gen] naam:
'ksall van de vrome sijn bekroond:
so haast als gij mij hebt beloond.

De C X L I I I Psalm.

6.

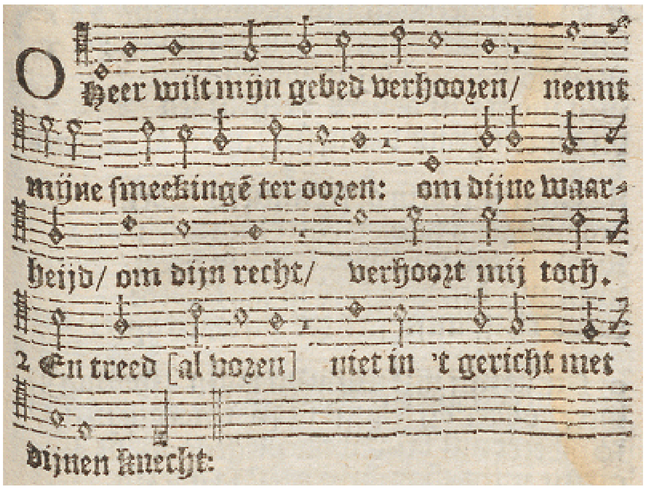

O Heer wilt mijn gebed verhooren,
neemt mijne smeekinge*n* ter ooren:
om dijne waarheijd, om dijn recht,
verhoort mij toch. 2 En treed [al voren]
niet in 't gericht met dijnen knecht:

Want geen der levenden sall wesen
rechtvaerdig voor dijn [godlick] wesen.
3 De vijand selfs, vervolgt mijn' siel,

hij sloug mijn leven ook [mits desen]
dat het ter aerden neder viel.

In 't duijster heeft hij mij versteken,
als dood en * lang van hier geweken.
4 Ook was mijn geest gelijk als stijf,
geheelick over mij besweken:
mijn hert bedwelmde mij in 't lijf.

5 Des ouden tijds ben ik indachtig;
op all dijn werk lett ik aandachtig:
ik lett op 't werk van dijne hand.
6 Mijn' handen streck ik tot dij [klagtig]:
dijns [dorst] mijn' siel als dorstig land, *Selah.*

+7 O Heer verhoort mij haastelijken,
mijn geest die wilt mij ganz beswijken: +*P. 6.*
en bergt van mij dijn aanschijn niet:
men mogt mij anders vergelijken
bij die ten grave dalen [siet].

8 Doet mij dijn onfermhertigheden
des morgens hooren [hier beneden];
want 'khebb op dij vertroud in hoop,
wijst mij den weg dien ik sall treden:
want 'kheff mijn' siel' tot dijwars op.

9 Ruckt mij uijt mijn' vijanden [spoedig];
Heer, onder dij schuijl ik [ootmoedig].
10 Leert mij dijn' wille plegen, want
gij sijt mijn God: dijn geest so goedig
die leijde mij in 't rechte land.

11 Gij sult mij dijnen naam ter eeren
weer levend maken Heer [der heeren]:

van wegen dijn' gerechtigheijd
sult gij tot mijne siel' [we'erkeeren]
[en'] helpens' uijt [haar] bangigheijd.

12 Om dijn medoogend medelijden
sult gij mijn' vijanden afsnijden,
en' die all t'saam verderven noch
die mijner siele wederstrijden:
want [Heer], dijn dienaar ben ik toch.

De C X L I V Psalm.

3.

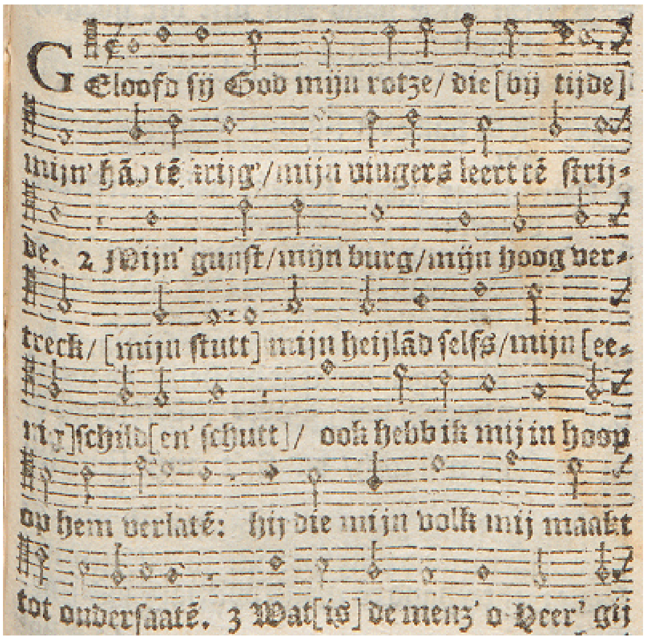

*G*Eloofd sij God mijn rotze, die [bij tijde]
mijn' ha*n*d te*n* krijg', mijn vingers leert te*n* strijde.
2 Mijn' gunst, mijn burg, mijn hoog vertreck, [mijn stutt]
mijn heijla*n*d selfs, mijn [eenig] schild [en' schutt],
ook hebb ik mij in hoop op hem verlate*n*:
hij die mijn volk mij maakt tot ondersaate*n*.
3 Wat [is] de menz' o Heer' gij

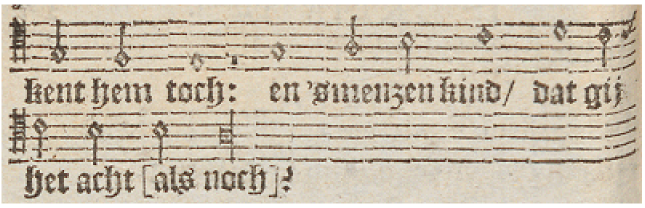

kent hem toch:
en 'smenzen kind, dat gij het acht [als noch] ?

4 Men mag den menz bij ijdelheijd gelijken:
gelijk een' scheem' gaan sijne dagen strijken.
5 Buijgt dijne locht, en' daalt beneden ne'er:
raakt aan 't gebergt', en' lat'et rooken Heer.
6 Straalt blixem-straal, en doetse ganz verschueren:
schiet dijne schicht; en' wiltse so verstueren.
7 Streckt dijne hand van uijt der hoogte, [koom],
verlost, en' treckt mij uijt den water-stroom:

[Ja] uijt de hand der stamm' van vremdelingen.
8 Der welker mond spreekt valsz-versierde dingen:
haar' rechterhand, [is] een' [1] hand voll bedrog.
9 Met een nieuw lied o God loof ik dij noch;
ik sall dij noch op harpen [en' op velen]
en' op het spel van't tiengesnaarde spelen.
10 Den koningen verleent hij heijl, en weert
van sijnen knecht [van] David 'tboose swaerd.

[+]11 Verlost mij toch, en' stelt mij [buijten hind'ren].
vrij uijt de hand der wijd-vervremde kind'ren, [+]*P.2 ½*
der welker mond valz spreekt: so dat [gewisz]
haar' rechterhand ee*n* [2] hand voll valzheijd [is].

1 *rechterhand.*
2 *rechterhand.*

12 Laat onse [3] stamm in haare juegd [op bloejen]
[en'] als plantzoen te*n* volle*n* wasdomm groeie*n*:
ons' dochters [ook] als houken, die in schijn
van een paleijs fraij uijtgehouwen sijn.

13 [Geeft] dat [wij voords] ons' winkels voll [opsluijten]
die voorraad dan op voorraad mogen uijten,

Ons vee teel duijsd, teel tien duijsd langs de pa'an.
14 Ons ossen vee sij wel [in 't lijf] gela'an,
geen' inbruek' moet geen' uijt bruek moet ons stooren]:
laat geen gekrijt op onse straten [hooren].
15 O salig volk, dien ['thier] geluckt so wisz:
o salig volk, wiens God de Heer [hier] is.

De C X L V Psalm.

3.

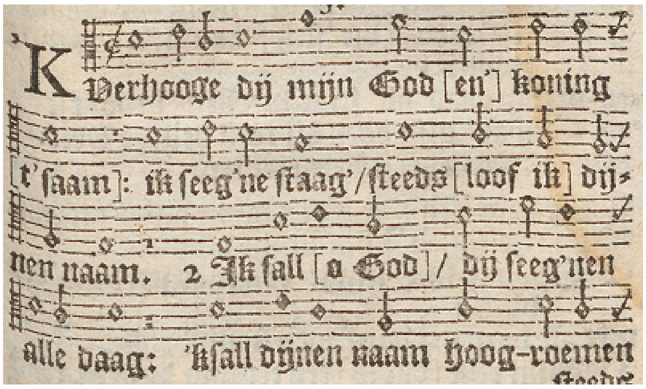

'*K*Verhooge dij mijn God [en'] koning [t'saam]: +
ik seeg'ne staag', steeds [loof ik] dijnen naam. +*A*
2 Ik sall [o God], dij seeg'nen alle daag: +
'ksall dijnen naam hoog-roemen +*B*

3 *sonen.*

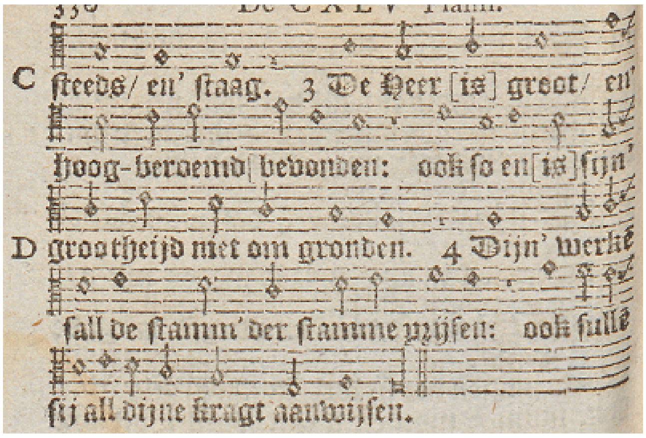

steeds, en' staag.
+3 De Heer [is] groot, en' hoog-beroemd [bevonden:
ook so en [is] sijn' grootheijd niet om gronden. *+C*
+4 Dijn' werke*n* sall de stamm' der stamme prijsen:
ook sulle*n* sij all dijne kragt aanwijsen. *+D*

+5 De eer en' glanz van dijne majesteijt:
dijn wonderwerk, word van mij overleijd. *+E*
+6 Elk spreek' de kragt van dijne wonderda'an.
en' ik sall [Heer] dijn' grootheijd [selfs] verslaa*n*. *+F*
+7 Van dijner gunst gehueg'nisz salmen spreke*n*,
en' overluijd van dijn gerecht'heijd preken. *+G*

+8 De Heer [die is] barmhertig, en' genadig:
tot toorne traag, in gunstigheijd groot[-dadig]. *+H*
+9 ['Tis] God [die sich] aan ijder goedig [toont]:
+en' met genaad' all' sijne werken [kroont]. *+I*
+10 Dat all' dijn doen dij toch belijde Heer: *+P. 3 ½*
dijn' heijligen dij segenen ter eer. *+K*

+11 Sij sulle*n* [selfs] de glanz dijns rijks vertelle*n*;
en' van gelijk all' dijne kragt vermellen. *+L*
+12 Op dat sijn' kragt den menzen kind'ren blijke:
met all' de glanz van sijnen koninkrijke. *+M*
+13 Dijn rijk [dat is] een eeuwig duijrig rijk:
+N

dijn' heerzing' blijft, voor altoos stammelijk: [+]
14 ['Tis] God [die] all die v allen stuert [en [+] [+]*N*
en' all' te saam de krom-geboge richt]:(sticht]:) [+]*O*
15 Op dij [Heer], [1] slaan de oogen aller [sijde] [+]
16 Gij ope*n*t [Heer] dijn' ha*n*d en komt versade*n* [+] [+]*P*
all's watter leeft naar dijne gunst-genaden. [+]*Q*

17 De Heer [die is] in all' sijn' wegen vroom: [+]
barmhertig ook in all' sijn' werk [allom]. [+]*R*
18 Naast hun die he*m* aanroupe*n* [is] God meest: [+]
naast [3] die*n* die hem aanroupt in [2] waare*n* [geest]. [+]*S*
19 Hij doet de will' van alle die hem vreesen: [+]
hoort haar geschreij, en' wilt haar hoeder wese*n*. [+]*T*
20 De Heer bewaart all' die, die hem beminne*n*, [+]
maar doch verderft all' goddeloose [sinnen]. [+]*V*

21 Mijn mond spreek [nu] het lof des Heeren uijt, [+]
en' alle vleesz dat love [overluijd] [+]*W*
den [hoogen] naam van sijne heijligheijd
[van nu] altoos, en' inder eeuwigheijd.

De C X L V I Psalm.

1 Lovet den Heere.
4.

*M*Ijn siele loof den Heere.
2 'Ksall den Heer mijn leven lang
loven: mijnen God ter eere
sall ik juijchen met

1 *hopen*
3 *alle.*
2 *vvaarheijd.*

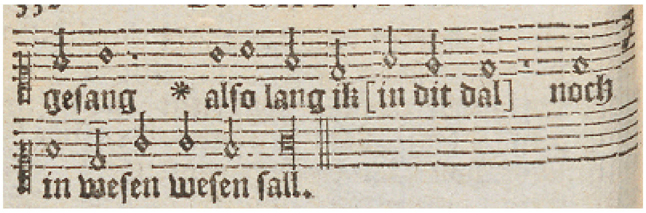

gesang
* also lang ik [in dit dal]
noch in wesen wesen sall.

3 Wilt op geen vorsten bouwen,
noch' op eenig menzen kind,
* dat geen magt heeft te behouwen.
4 [Want] sijn geest gaat uijt [als wind]
ook so sall hij [met der vaerd]
weder keeren tot sijn' aerd':

Op dien dag vergaat [ook t'elken]
all het geen hij sich vermeet.
5 Salig is de man den welken
Jakops God te hulpe treed:
wiens [vertrouwen] hoop' [en' lott]
op den Heer [is] sijnen God.

6 Die daar hemel, ende aerde,
en' de see geschapen heeft,
met all 'tgene [bij en' verde]
daar in [wriemelt ende sweeft]:
die de waarheijd [in eenvoud]
eeuwelicken onderhoud.

+7 Die daar recht doet all'' den genen
dien geweld word aangedaan, *+P. 4.*
die de hong'rige [met eenen]
met den broode komt versa'an:
'tis de Heer die [in der daad]
de gevangenen ontslaat.

8 [God] de Heere komt verlichten
[all] die daar sijn verblind,
God die sall de kromme richten,
God [is't] die de vroom' bemint.
9 'Tis de Heer die vremde hoed,
weese beijd, en' weed'we [1] voed:

Ook sall 'sboosen weg beswijken
van hem omgekeerd ten vall.
10 ['Tis] de Heer die eeuwelijcken
als een koning heerszen sall,
[ja] dijn God [heerzt] [2] meer en' meer
o gij Zijon. *Loof't den Heer.*

De C X L V I I Psalm.

4.

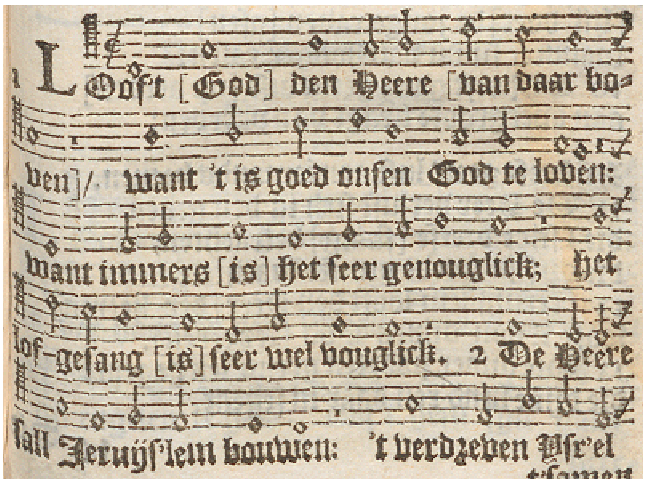

1 *L*Oof't [God] den Heere [van daar boven],
want 't is goed onsen God te loven:
want immers [is] het seer genouglick;
het lof-gesang [is] seer wel vouglick.
2 De Heere sall Jeruijs'lem bouwen:
't verdreven Ysr'el

1 *queekt.*
2 *van geslachte tot geslachte.*

t'samen houwen:
3 Die daar gebroke*n* sijn va*n* herten
die helpt hij: en' verbind haar' smerte*n*.

4 Hij telt de sterren all' te samen:
hij rouptse elk bij haare naamen.
5 Ons Heer [is] groot, en' sterk in kragten:
sijn' wijsheijd boven all' [1] gedachten.
6 De Heere richt de [2] goede weder.
de goddeloose druckt hij neder.
7 Wil't u den Heer in lof bevelen:
wil't onsen God op harpen spelen.

8 Hij doet de locht met wolken decken,
[en'] over 't aerdrijk regen strecken:
hij doet het grasz op bergen groeien.
[+]9 Hij geeft het voe'r om 't vee te voeien:
[hij doet] de jonge raven [asen] *[+]P. 6.*
wanneer sij nu van honger rasen.
10 Hij heeft ganz geene lust [op aerden]
aan overgroote kragt van paerden:

Hij heeft geen' lust aan iemands beenen.
11 De Heer verlust sich in den genen
die sijne vreese [staag] betrachten;
die op sijn' goede gunste wachten.
12 Jeruijs'lem looft den Heer [der heeren]
looft Zijon dijnen God [ter eeren].
13 Die dijner poorten grend'len hegent:
die dijne kind'ren daar in segent.

1 *getal.*
2 *sachtmoedige.*
3}*hem vreesen.*

14 Die dijne paal' bevreed [allomme]:
die dij versaad met terwen blomme.
15 Die sijn gebod uijtsend op aerden:
ook loopt sijn woord in sneller vaerden.
16 Die snee als wolle doet bescheijden:
die rijm als aszen doet verspreijden.
17 Die schorzwijs' komt sijn ijs uijt stuijren
wie sall sijn' koude vorst verduijren ?

28 Hij send sijn woord, en' doetse breken:
met dat sijn wind komt op te steken,
so vloeit het water heen [van stonden].
19 Sijn woord dat doet hij Jakop konden:
en' Ysrael sijn recht, en' sede.
20 'Twelk hij niet allen volke dede,
[die] ook sijn' richten niet en kenden:
Loof't toch den Heer [all' 'saerdrijks enden].

De C X L V I I I Psalm.

1 Lovet den Heere.
5.

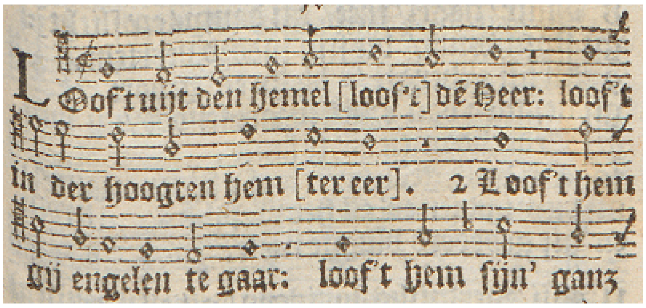

*L*Oof't uijt den hemel [loof't] de*n* Heer:
loof't in der hoogten hem [ter eer].
2 Loof't hem gij engelen te gaar:
loof't hem sijn' ganz

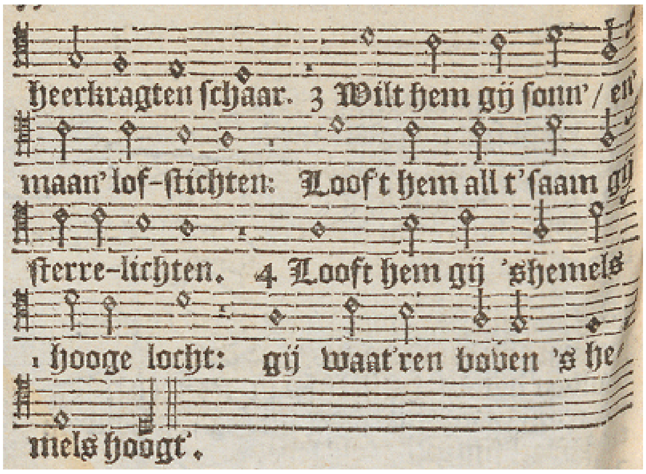

heerkragten schaar.
3 Wilt hem gij sonn', en' maan' lof-stichten:
Loof't hem all t'saam gij sterre-lichten.
4 Looft hem gij 'shemels [1] hooge locht:
gij waat'ren boven 's hemels hoogt'.

5 Elk een van hun loos' 'sHeeren naam:
want hij gebood, en 'twerd all t'saam.
6 Voor eeuwelicken [aan end' aan]
heeft hijs' eeuduijrig doen bestaan:
hij ging hun eene wett voorschrijven,
die onvergankelick sall blijven.
7 Loof't god van uijt het aerdterijk:
gij draaken, diepten all' gelijk.

8 Vuijr, hagel, snee, gij damp, en' [licht]:
gij stormwind, die sijn woord verricht.
9 All gij gebergte, [1] kleijn en' groot:
gij boomen van vruchtbaare schoot',
gij Zederboomen all' te same'.
10 Gij wild gediert', [loof't sijnen naame],
gij rupzig dier en' all het vee:
en' gij gevederd vlugge me'e.

11 Gij 'saerdrijks koningen, gij all

1 *ende huevelen.*
1 ende huevelen

'tvolk: vorsten, rechters in dit dal.
12 Gij jongelingen, maagden t'saam:
gij oud' en' jong'. 13 Loof't 'sHeeren naam,
sijn naam is toch alleen verheven:
sijn' hoogheijd [is so hoog gebleven,
dats'] aerd en' hemel overtreft.
14 Hij die den hoorn sijns volks verheft:

Dat 't lof [bij] all' sijn' heijl'gen [sij],
bij Ysr'els kinderen, die hij
voor sijnen naasten volke houd.
Loof't [God] den Heere [duijsend voud].

De C X L I X Psalm.

1 Lovet den Heere.
4 ½ .

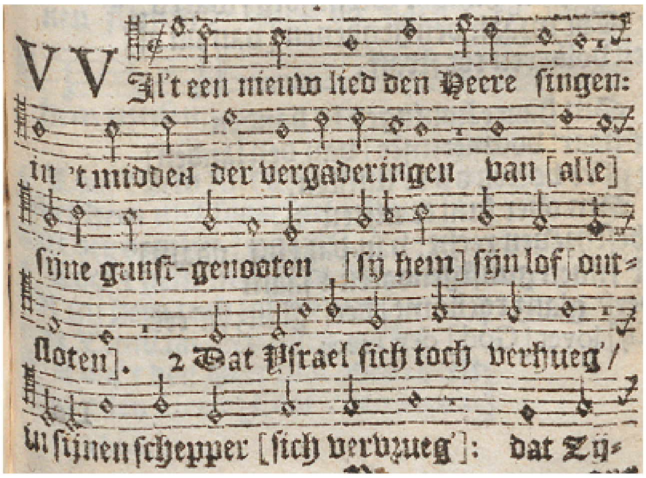

*VV*Il't een nieuw lied den Heere singen:
in 't midden der vergaderingen
van [alle] sijne gunst-genooten
[sij hem] sijn lof [ontsloten].
2 Dat Ysrael sich toch verhueg',
in sijnen schepper [sich vervrueg']:
dat Zij-

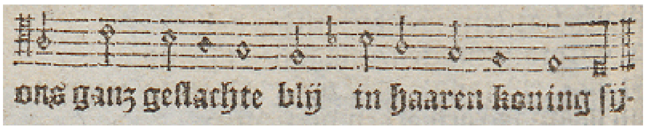

lons ganz geslachte blij
in haaren koning sij.

3 [En'] sijnen naam met danzen loven:
dat sij op trommels [daar en boven],
en op [het snarenspel der luijten
sijn lof-gesang ontsluijten.
4 Want aan sijn volk heeft God de Heer
een welbehagen [t'sijner eer']:
hij die de nedrige [voor all']
met heijl vereeren sall.

5 De gunstgenooten [van den Heere
die] sullen vrolick sijn in eere:
sij sullen hem besonderlingen
op haare legers singen.
6 Gods roem [is] in haar' kele [vaerd],
en' in haar' hand 't weesnijdig swaerd.
7 Tot wraak den heijdenen [van nu af]
den volkeren tot straff.

8 Om haare koningen in banden
en' haar' voorneemste [van den landen]
in ijs're boeien op te sluijten.
9 Om over hun te uijten
't beschreven recht: van dat [bij naam]
all' sijnen gunstgenooten t'saam
[dees' glanz toekomt] dees' glanz en' eer.
[Eij] lovet [God] den Heer.

De C L Psalm.

3.

*L*Oof't God in sijn' heijligheijd:
lovet [1] sijne majesteijt]
in d'uijtspanning' sijner kragt.
2 Lovet hem in sijne magt:
naar de mate, naar 't uijtwijsen
sijner grootheijd lovet hem.
3 Looft hem met basijnen stemm':
wil't op harp', en' luijt hem prijsen.

4 Loof't hem met gebomm, en' danz:
lovet hem met snaarspel [thans],
met der orgelen-[gesank].
5 Loof't hem met Zimbalen-klank:
dat gij hem toch lof en' eere.
met Zimbaal-gesangen geeft,
6 Loof't den Heer wat adem heeft;
Loof't den Heere [Loof't den Heere.]

1 *hem.*

Boven de honderd en' vijftich Psalmen, vindmen in de Griekze Bijbels desen navolgenden;

Men oordeelt dat David den selven gemaakt heeft, korts na dat hij met Goliad gekampt hadde, ende luijd in 't Grieks van woorde te woorde, als volgt;

gesteld op de wijse van Marijes lof-sang, Zijmeons lof-sang, ofte ook van den derden Psalm.

1 *'K*Was bij mijn' broeders [t'huijs]
kleijn: in mijns vaders huijs
de minste wel, ik weijdde
mijns vaders vee [te land.
2 Alwaar dat] mijne hand
een [herder]-spel bereijdde:

Mijn vingers maakten [daar]
vast eenen souter klaar.
3 Wie sall't den Heer verkonden?
de Heer heeft 't selfs gehoord.
4 Die sijnen bode [voord
tot mij] heeft afgesonden,

De dese nam hij me'e
van uijt mijns vaders vee:
en' heeft mij [dies onwaerdig]
gesalfd met olij-salf.
5 Mijn' broeders] allenthalf
die] waren schoon en' [1] aerdig:

Nochtans en hadd de Heer

1 *groot.*

geen welbehagen [meer]
in hun [noch' haare kloukte].
6 En' ik trad toe tot dij
den vremdeling: die mij
bij sijn' afgo'on vervloukte,

7 Ik trock sijn eijgen swaerd,
en' hebb hem [met der vaerd]
het hoofd gladd afgesneden:
daar med' ik uijt de stamm'
van Ysrael wegnam
den smaad [en' smaadlickheden].

Desen selfden Psalm heeft de Heer Meester Abraham vander Meer, Raadsheer in den Provinziaalen hove van Holland &c. aldus vertaald, ende gesteld op de vvijse van den xix Psalm;

De Hemelen om hoog, etc.

*A*Ls ik noch jongeling
geachtet seer gering,
bij mijne broeders was; +
end' dagelicks nam waar,
de schaapen hier en' daar
gaan weijdend in het gras:
terwijlen 't vee nu at;
ik in de schaduw' sat,
en' loofde God den Heere;
een Instrument ik wracht,
daar op ik dan voord-bragt,

+*ofte; in't huijs mijns vaders was.*

des Alderhoogstens eere.

I I.

Maar God Almagtig, siet !
Mij die was min als niet,
Verkoos in sijnen sinn;
Die niet op't groot en past,
Gaf sijnen * Bode last,
tot mij te komen in:
de welcke mij terstond,
verklaard' uijt Godes mond
den raad bij hem beslooten;
end' heeft mij daar op ras,
met 't heijlig olij-glas
gesalfd end' overgoten.

I I I.

Van mijne Broeders sterk
gansz maakte God geen werk;
Maar liet hun alle staan:
En slaande niet eens acht
Op haaren trotzen pracht,
noch opgeblaasen waan.
ook heeft de Heere goed
den Rues voll hooger-moed
door mij gebragt ter schande,
ja mij heeft hij gesteld,
die herder was int veld,
tot Koning in den Lande.

* ***Namentlijk Samueli.***

De wett des Heeren genaemd De tien geboden, Beschreve*n* door den propheet Moisis in't bouk des *V*ijt-tochts in't *20* kap. ende in't bouk der Tweede ofte Wedergevene Wett in't 5. kap.

Die met de andere sing-vaersen gelijk sall willen uijtkomen, sall de drie vaersen overslaan, geteekend alle drie met dit teeken *.
9.

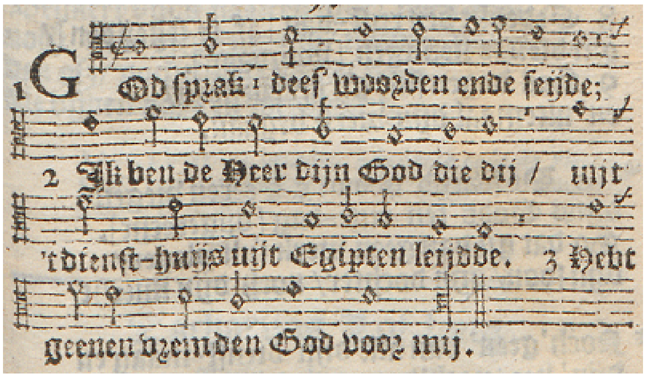

1 *G*Od sprak [1] dees' woorden ende seijde;
2 Ik ben de Heer dijn God die dij,
uijt 'tdienst-huijs uijt Egipten leijdde.
3 Hebt geenen vremden God voor mij.

4 En maakt dij toch geen beeld [t'aanvaerden],
noch' geenerleij gelijkernisz
van 'tgeen [2] in hemel, of' [3] op aerden,
of onder d'aerd in 'twater is.

1 *alle.*
2 *boven.*
3 *beneden.*

5 En buijgt dij geenzins voor hun neder,
noch' dientse. Want ik ben de Heer
dijn God, een yvrig God, die [weder]
der vaad'ren misdaad straffe [verr'].

Tot op der kind'ren [4] huijsgesinnen,
van die mij haten [en' versmaan].
6 Doch doe genaad [5] die mij beminnen;
en' mijn geboden gade slaan.

7 Neemt niet lichtvaerdig [in den monde]
den naam van dijnen Heer en' God,
want God en houd niet vrij [van sonde]
die sijnen naam lichtvaerdig [6] spott.

8 Gedenkt den rust-dag [af te scheijden],
om dien te heijligen [voordaan].
9 Ses dagen sult gij arrebeijden,
en' altemaal dijn werk begaan.

* 10 De sevend' is van 's Heeren wegen
dijns Gods ten rust-dag [opgerecht].
So dat gij dan geen werk sult plegen,
dijn soon, dijn dochter, noch' dijn knecht,

* Noch' geen' van alle dijn dienst-maag'en
dijn' vee, noch' vremd' in dijne [7] ste'e.
11 Want [God] de Heer schiep in ses dagen
den hemel, d'aerd, en' ook de see,

* En' wat [men] voords daar in [bejegent]:

4 *de derde ende de vierde.*
5 *aan veele duijsenden.*
6 *neemt.*
7 *poorten.*

den sevenden dag rust' hij' we'er"
Dies werd de rustdag ook gesegend,
sij werd geheijligd vanden Heer.

12 Wilt [8]vader, ende [9]moeder eeren,
op dat gij mochte sien verlengd
[10]de dagen [,die gij sult verkeeren]
in 't land dat God de Heer dij schenkt.

13 Gij sult niet dooden. 14 Niet echtbreken,
15 Niet stelen. 16. Noch valsztuijgig iet
tot last van dijnen naasten spreken.
17 Begaert dijns naasten huijs toch niet.

Begaert dijns naasten wijf, noch' slave,
noch' sijne dienstmaagd, nochte [voord]
den osz, nocht' esel, nochte have
die dijnen naasten toebehoort.

Zacharijas Lof-sang Luk. 1. vaers. 68.

4.

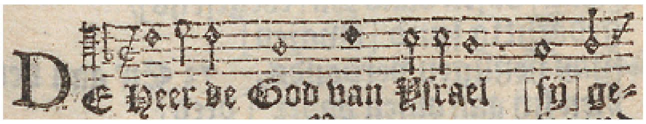

68 *D*E Heer de God van Ysrael
[sij] ge-

8 *dijnen.*
9 *dijne.*
10 *dijne.*

segend [t'allen stonden]:
hij die [ons] heeft besocht, en' heijl
sijnen volke toegesonden.
69 Den heijl-hoorn ons heeft opgerecht
in 't huijs van David sijnen knecht:
70 Gelijk hij sprak [te weten;
selfs] door den mond der heijligen [en' geest]
die van beginn aan sijn geweest
[door den mond] van [dese] sijn' propheten,

71 Van dat hij ons door sijn behoud
vrij van onsen vijand laten,
[en'] uijt de hand [bevrijden] soud
van al-t'samen die ons haten.
72 Mits doende barremhertigheijd
[lang] onsen vaad'ren [toegeseijd],
gedachtig sijnd' [alvoren]
sijns heijligen verbonds. 73 En' aan den eed
dien hij aan onsen vader [deed]

[dien hij selfs] hadd Abr'am toegesworen,

Van dat hij ons vergunnen soud,
74 Dat wij nu verlost [mitsdesen]
uijt onses vijands hand, hem ‡ bond
dienen souden ‡ sonder vreesen,
75 [En' dat] in [aller] heijligheijd
en' voor hem in gerechtigheijd,
de dagen die wij leven.
76 En' ook sult gij [gij] o kleen kindekijn
[noch] een propheet geheeten sijn
van den [Heer] hoog boven all verheven:

Want gij sult toch voor henen tre'en
voor het aangesicht des Heeren,
en' sijne wegen toebere'en.
77 Om [also] sijn volk te leeren
de kennisse der saligheijd
[hun] in vergeving' [toegeseijd]
van [alle] haare sonden.
78 Door onses Gods hertgrondig mededoog,
met 't welk ons d'opgang van om hoog
heeft besocht [nu nu tot desen stonden].

79 Op dat hij die in duijsterhe'en
en' 'sdoods schaad'we sijn getreden
verschijnen soud: En' onse tre'en
richten in den weg der vreden.

Marijes Lof-sang Luk. 1. vaers. 46.

7

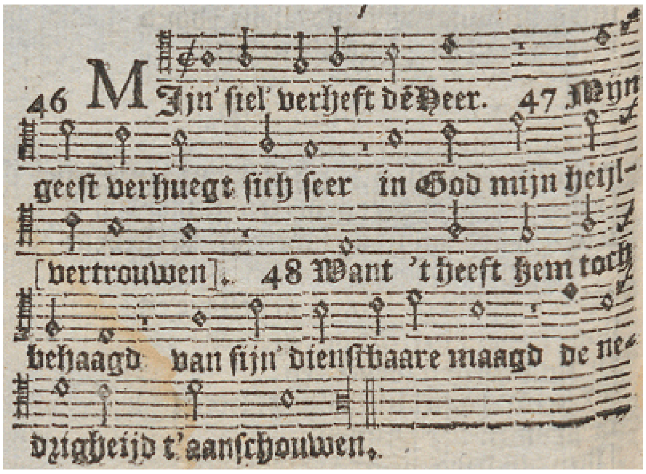

46 *M*Ijn siel' verheft de*n* Heer.
47 Mijn geest verhuegt sich seer
in God mijn heijl-[vertrouwen].
48 Want 't heeft hem toch behaagd
van sijn' dienstbaare maagd
de nedrigheijd t'aanschouwen.

Siet hierom sullen dan
all' eeuwen mij voordan
wel-gelucksalig noemen.
49 Om dat de groot' van magt
aan mij [nu] heeft volbragt
[1] een heerlick werk [om roemen],

En' heijlig [is] sijn naam.
50 Ja ook van stamm' tot stamm'
[so blijft] sijn mededoogen
hun, die hem vreesen [bij].
51 Een' dapp're daad heeft hij
door sijnen erm geplogen:

1 *groote dingen.*

Hij heeft den trotzen in
den voor-bedachten sinn
haars herten he'en gedreven.
52 De magtige [ten toon]
geruckt van haaren troon,
de nedrige verheven.

53 De hongerige [lie'n]
met goederen versien,
de rijke [van allommen]
die sond hij ledig he'en.
54 En' heeft sijn kind [alleen]
Ysrael aangenomen,

Op dat hij [so in kragt]
voor eeuwelick gedacht
aan [sijne heijl]-genade,
55 So hij der vaad'ren [stamm']
geseijd had, Abraham
en' die van sijnen saade.

Zijmeons Lof-sang Luk. 2. vaers. 29.

2.

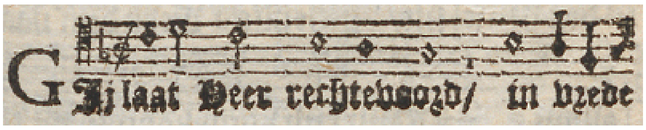

29 *G*Ij laat Heer rechtevoord,
in vrede

naar dijn woord,
[mij] dijnen dienaar treden:
30 Want [immers] heeft mijn oog
dijn heijl [van daar om hoog
[hier] aangeschoud [beneden]:

31 'Twelk gij [van lang voorseijd]
voor 't aanschijn hebt bereijd
van alle volken [Heere].
32 Een licht om [als] een schijn
den Heijdenen [te sijn],
en' dijns volks Ysr'els eere.

Het gebed onses Heeren Matt. int 6. kap. 9. vaers. Luk. int 11. kap. 2. vaers.

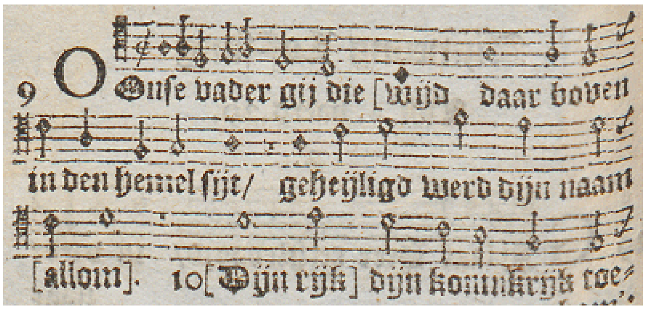

9 *O* Onse vader gij die [wijd
daar boven in den hemel sijt,
geheijligd werd dijn naam [allom].
10 [Dijn rijk] dijn koninkrijk toe-

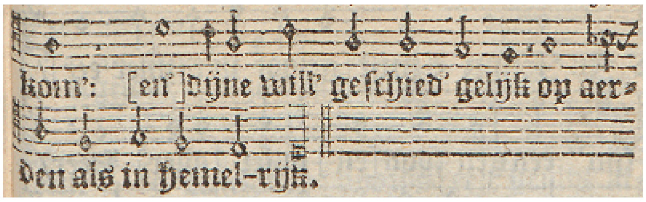

kom':
[en'] dijne will' geschied' gelijk
op aerden als in hemel-rijk.

11 Geeft ons ons daaglicks brood [1] nu we'er.
12 Vergeeft ons onse schulden [Heer],
als wij vergeven [ende soen]
selfs onsen schuldenaaren [doen].
13 Leijd' ons in geen' versouking', doch
verlost ons van den quaaden toch.

Want dijn is 't rijk, dijn is de magt,
de eer, en' heerlickheijd, en' kragt,
van aller eeuwe toebereijd
tot aller eeuwen eeuwigheijd,
dit alles moet in waaren schijn
waarachtig ende seker sijn].

De *XII* artijkelen des Christelicken geloofs.

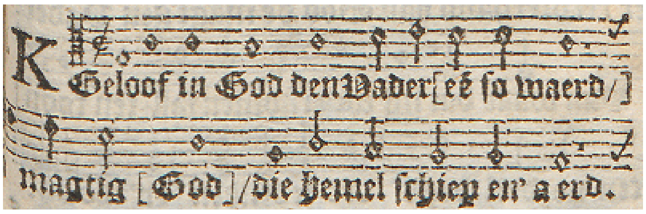

'*K*Geloof in God den Vader [ee*n* so waerd,]
magtig [God], die hemel schiep en' aerd.

1 *op huijden.*

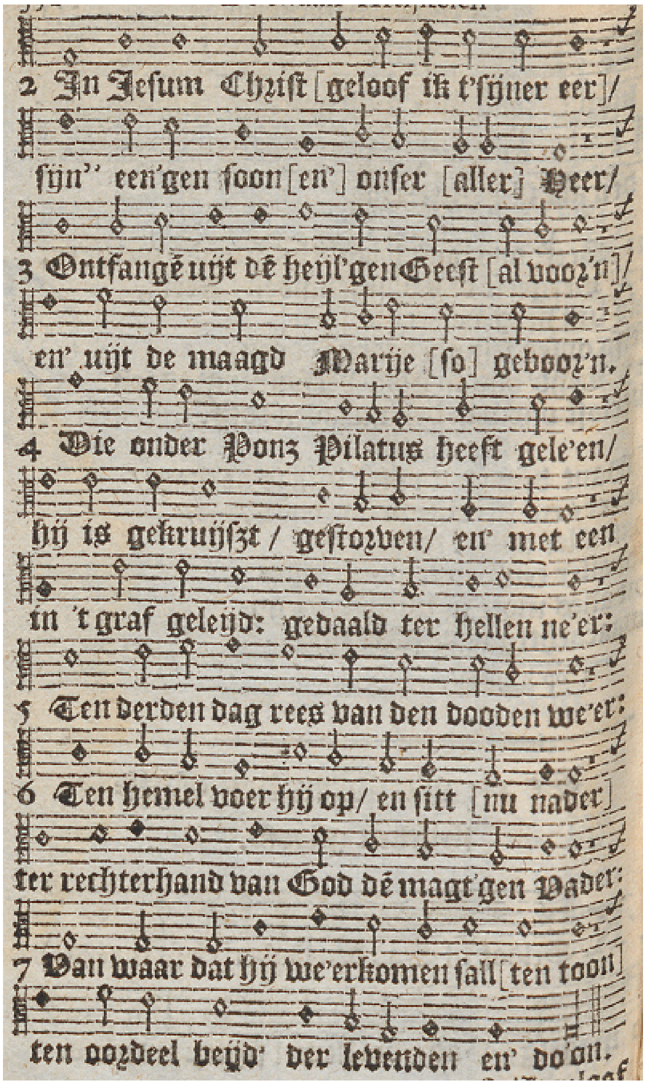

2 In Jesum Christ [geloof ik t'sijner eer],
sijn" een'gen soon [en'] onser [aller] Heer,
3 Ontfange*n* uijt de*n* heijl'gen Geest [al voor'n],
en' uijt de maagd Marije [so] geboor'n.
4 Die onder Ponz Pilatus heeft gele'en,
hij is gekruijszt, gestorven, en' met een
in 't graf geleijd: gedaald ter hellen ne'er:
5 Ten derden dag rees van den dooden we'er:
6 Ten hemel voer hij op, en sitt [nu nader]
ter rechterhand van God de*n* magt'gen Vader:
7 Van waar dat hij we'erkomen sall [ten toon]
ten oordeel beijd' der levenden en' do'on.

8 'Kgeloof ook in den heijl'gen Geest [met eene']:
9 'Kgeloove [voords] een' heijlig' algemeene,
[een' waare] kerk' vergaard in Christi naame,
gemeenschapp ook der heijlige*n* [tesame'],
10 Vergevenisz' van sonden [ganz en' gaar],
11 Verrijsenisz' van desen vleesz' hier naar,
12 En' voor altoos een eeuwig-duijrig leven.
Dat will God ons geheijl'gd in Christo geven.

noch anders.

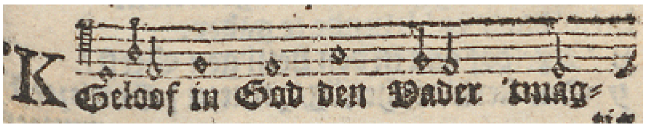

'*K*Geloof in God den Vader 'tmag-

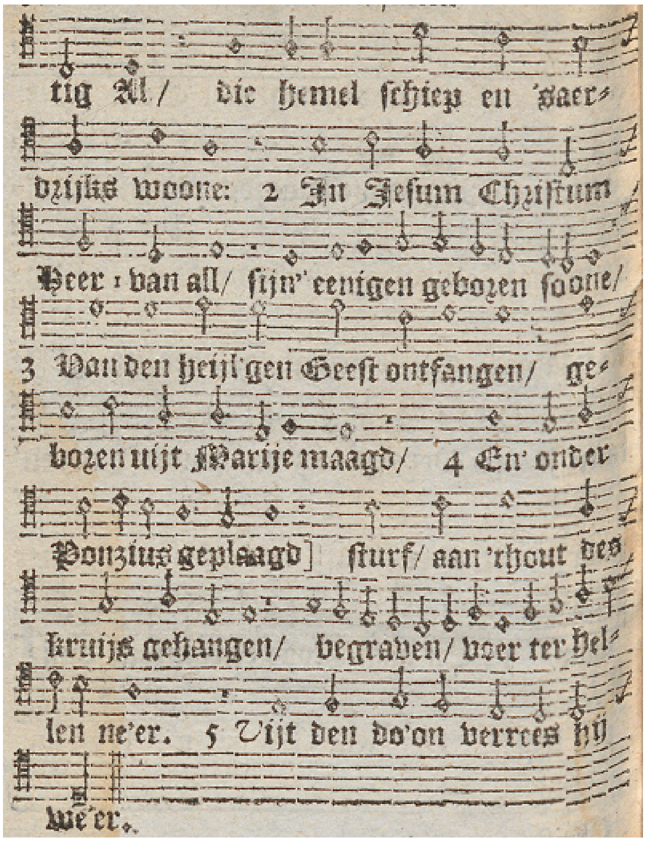

tig Al,
die hemel schiep en 'saerdrijks woone:
2 In Jesum Christum Heer [1] van all,
sijn' eenigen geboren soone,
3 Van den heijl'gen Geest ontfangen,
geboren uijt Marije maagd,
4 En' onder Ponzius geplaagd]
sturf, aan 'thout des kruijs gehangen,
begraven, voer ter Hellen ne'er.
5 *V*ijt den do'on verrees hij we'er.

Ten derden dag: 6 Die doe ten hemel klomm
en' sitt [2] bij God den magt'gen vader:
7 Van waar hij we'er te richten kom'
beijd' dood' en' levende te gader.
8 'Kgeloof ook in den heijl'gen Geest,
9 Een' kerk' die heijl'g, gemeen [God vreest]

1 *onsen.*
2 *ter rechter handt van.*

gemeenschapp die den heijl'gen is,
10 Der sonden [waar'] vergevenisz',
11 Verrijsenisz' des vleesz, 12 [En' t'samen]
een eeuwig duijrig leven, amen.

EIINDE.

Druck-feijlen.

Psalm	veers	leest
1	5	t'samenkomst.
7	6	leest waerden.
12	8	immermeer.
17	14	hun.
19	14	geefs'.
20	10	10 helpt.
24	7	heff't uw'.
8	sterk.	
25	5	ik, I.
29	9	ontbloot.
33	3	voordbringen.
14	troons. 3.	
16	Geen. 4.	
37	15	haar herte.
20	Gods haters.	
38	18	gereed.
42	11	't hart.
49	2	betreed't.
17	sijns huijs.	
61	8	blijft hij.
62	5	seeg'nen
66	4	o Heere.
73	Bouk der Psalmen.	
74	10	En' 2.
75	4	grondgesticht.
5	'Khebb.	
77	6	'tpsalm-spel
16	erm.	
78	26	deed. 2.
32	gesondigd. 3.	

41	beproufd.	
51	tronk. 4.	
53	vijanden 5.	
71	gehaald.	
82	6	van u] 1.
83	9	tot hen.
90	voren aan 't hoofd moet staan: Het vierde bouk der Psalmen.	
95	3	magten
97	op 't eijnde 1. blixem.	
99	8	hen.
	op eijnde 1. volken. 2 hen.	
105	14	maar hoeft
118	21	selfs.
22	['t bouwerk] 4.	
119	9	wegen] 2.
17	gebied	
87	aerden.	
89	M. XII.	
120	5	eijlaas.
135	6	'safgronds.
138	3	[in haar' on.magt].
7	dijn. 2.	

Druck feijlen der oorspronkelicke vvoorden van den Text, die met cijfer-letters aangetekend, ende vergeten sijn op't eijnde van elken Psalm.

5	1	sult gij hooren.
27	1	tempel.
65	1	heijligen tempel.
	2	gebruijsz.
72	1	alle dage.
81	3	vremde God.
82	1	geseijd.
84	1	voorvloeren.

107	1	alle 2 seer.
115	1	werk. 2 Sij hebben.
136	1	Koninge*n*. 2 den Koning.
137	1	dij.
138	1	boven alle dingen. 2 rechterhand.
141	1	stemme: